

IKAALINEN
Röyhön kyläalueen
RAKENNUSINVENTOINTI 2002
OSA 2

SELAILUKAPPALE

ÄLÄ OTA !!!

TAMPEREEN MUSEOT
MAAKUNNALLINEN YKSIKKÖ
FM Nina Rinta-Pörkkönen

**IKAALINEN
RÖYHIÖN KYLÄALUEEN RAKENNUSINVENTOINTI 2002**

OSA II

**Nina Rinta-Porkkunen, Tampereen museot/maakunnallinen yksikkö
Pirkanmaan maakuntamuseo**

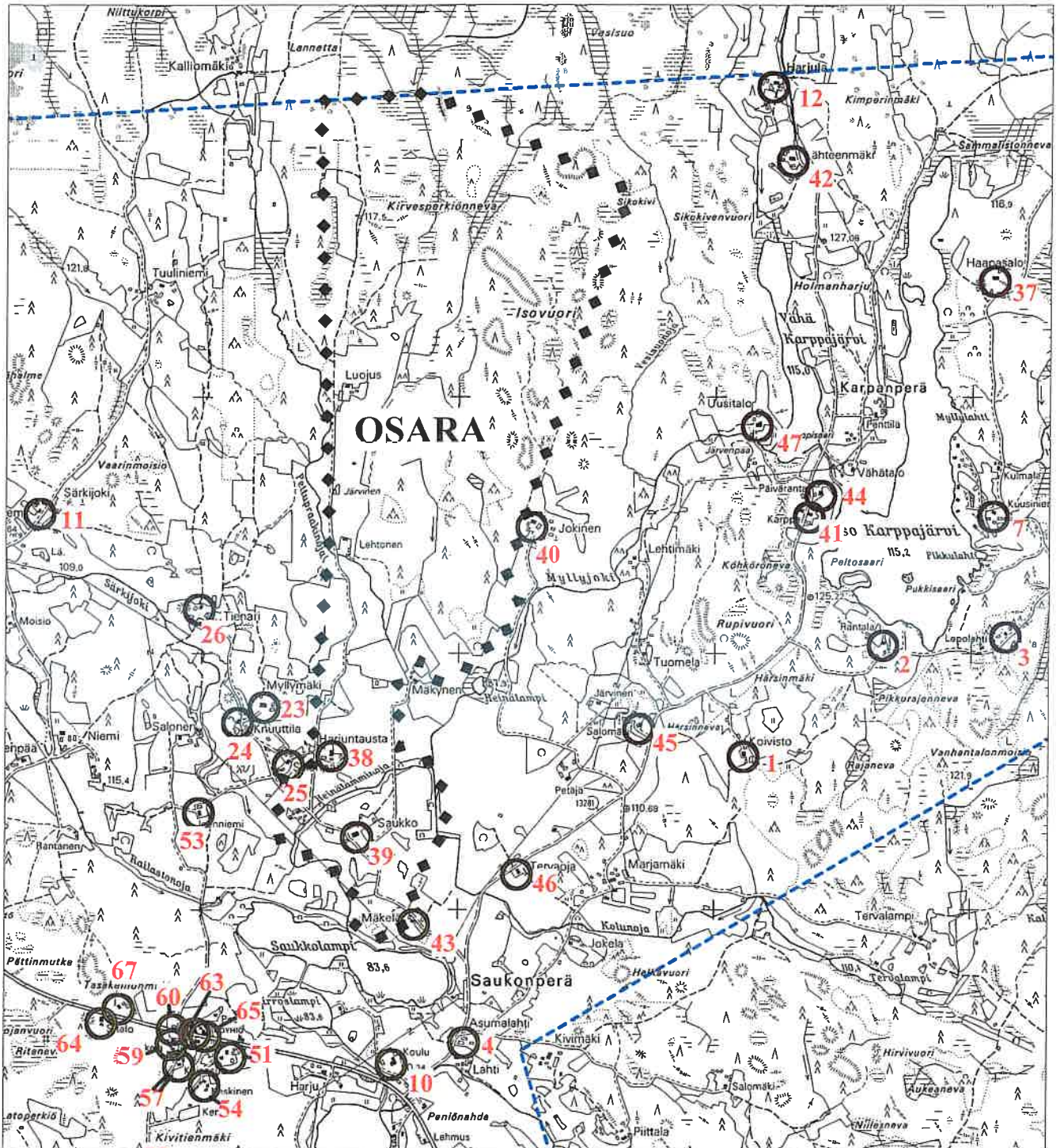

**Kannen suunnittelu Maakunnallinen yksikkö, Leena Hirvonen
Raportin valokuvat Nina Rinta-Porkkunen, Jani Anttila
Peruskartat copyright Maanmittauslaitos/PiSa lupa 75/4033/1999**

Ikaalisten rakennusinventointi 2002	1
Inventoitu alue ja tutkimuksen menetelmät	
Kulttuurihistoriallinen arvo	2
Hankkeen hyödyntämismahdollisuudet - kuinka tästä eteenpäin	3
Rakennetun kulttuuriympäristön arvoista	
Kohdeluettelo	5
Inventoidut kohteet – liite	
Kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennetut ympäristöt – liite	
<u>Alueinventointi Heltee</u>	<u>7</u>
Koivisto	10
Rantala	16
<u>Isoröyhiö</u>	<u>22</u>
Ahola	29
Asumalahti	33
Koivikko	42
Kujansuu	50
Kuusiniemi	60
Lahdentausta	68
Mäntylä	74
Saukon koulu	76
Särkijoki	80
Toivola	92
<u>Kallionkieli</u>	<u>94</u>
Frigård	97
Rajala	103
Välimäki	113
<u>Leutola</u>	<u>117</u>
Hakala	124
Isotalo	130
Keskinen	136
Kivimäki	142
Laine	154
Lähteenmäki	156
Mikkola	158
Myllymäki	164
Nuutila	170
Sillanpää	174
Tienari	176
Uutela	182
Virtanen	190
Vähätalo	196
<u>Miettinen</u>	<u>204</u>
Aittoniemi	209
Hietamaa	217
Kallio	223
Maja	230
Mertaniemi	242
Salmela	250
Sorvalahti	258

Osara	268
Haapaniemi (Haapasalo)	272
Harjuntausta	274
Saukko	282
Sarkkila	292
Jokinen	297
Karppa	307
Lähteenmäki	315
Mäkelä	325
Päiväranta	334
Salomäki	340
Tervaoja	348
Uusitalo	354
Vähäröyhiö	356
Historiallinen maankäyttö Vähäröyhiön kylässä vuoden 1800 isojakokartan mukaan – liite	
Ala-Laurila	366
Ala-Nikkilä	374
Halonen	386
Heikkilä	392
Iso-Heikkilä	402
Joenniemi	410
Keskinen	414
Kivelä	424
Kivistö	426
Kujansuu	429
Kulmala	434
Käkelä	436
Käkelän paja	442
Lehto	446
Lepistö	448
Leppäkivi	452
Ponsila	457
Päivölä	460
Ranta	464
Rintala	466
Santala	469
Toivola	471
Viitaniemi	475
Vilenius	482
Vähä-Heikkilä	488
Yli-Laurila	494
Yli-Nikkilä	502

ALUEINVENTOINTI OSARA

1:15 000

Peruskartta Copyright Maanmittaushallitus/PiSa lupa 75/4033/1999

Osara

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Aluetyyppi

maarekisterikylän osa

alue-id 6

Historia

Erätalous antoi Kyrön pohjoisosille selvän, muista erottuvan leimansa vielä 1500-luvun puolivälissä. Joka kolmas talo omisti Ikaalisissa eräsijan tai useampia. Keskimääräistä parempi toimeentulo ja usein myös erilaiset luottamustehtävät, lautamiehen, katselmus- tai verokuntamiehen toimet uskottiin tavallisesti erätalollisille. Sitä mukaan kuin eränkäynnin ja kalastuksen merkitys väheni, sai maa- ja karjatalous yhä tärkeämmän sijan. Keskiajan lopulta 1570-luvulle saakka talonpoikien tuotannon painopiste siirtyi pelloille, niityille ja navettoihin.

Kaskiviljely sai Ikaalisissakin alkunsa jo esihistoriallisena aikana. Kun asutus rautakaudella vakiintui ja taajeni, kylien lähistöllä syntyi puutetta kaskettavaksi kelpaavista metsistä. Kyrösjärven rannoille syntyneiden kylien lähiympäristössä olevien kotitarvemetsien taakse muodostui viimeistään keskiaikana laajoja, nimiltään ja rajoiltaan tunnettuja ”maita” (urfjäll), joskus yksittäisen talon, muutaman naapuruksen tai kokonaisen kylän omistamia alueita, joita käytettiin pääasiallisesti kaskeamiseen. Asutusta niille ei pitkiin aikoihin syntynyt, mutta niiden rajat pysyivät voimassa monilta osin vielä isojaon jälkeenkkin. Ikaalisissa näitä erillisiä takamaita oli muuan muassa Kyrösjärven itäpuolella suurta Suomenselän eräaluetta vasten. Suurin yhtenäinen kaskimetsien eli ”maiden” vyöhyke ulottui Röyhiöjärven pohjoispuolelta Viljakkalan rajalle saakka. Ensimmäisenä oli tevaniemeläisille kuulunut Veholamminmaa, sitä lähinnä Miettisten Järventakustanmaa, sitten Isoröyhiön ja Leutolan Vehkojanmaat, Osaran Saukonmaa, Sarkkilan ja Osaran Karpanmaat, Helteen Marjamäenmaa, Isoröyhiön Sisätönmaa, Juurijärvenmaa, Mämmin- ja Joentaustan maat, Hihkiön- ja Koksalon maat, Seitsemisten (Seitämistön) maa sekä viimeisinä sipsiöläisten Aivuksenmaa ja Kantostenmaa. Osaralla oli laajat ulkomaat, 1600-luvun loppupuolella sillä oli eräsijoja muun muassa Samminmajassa sekä kauko-omistuksia Karpanmaan ulkomaalla, jonne oli matkaa Kyrösjärven yli noin 15 kilometriä. Osaran, Sarkkilan ja Isoröyhiön kylillä oli myös kalastusosuuksia Karppajärvellä.

Osaran kartanon perusti Satakunnan jalkaväen vänrikki Hans Larsson eli Hannu Laurinpoika. Hän lienee ollut kirkkoherran poika Lammin pitäjistä. Vuonna 1594 kuningas Sigismund lahjoitti hänelle Osaran kylän ympäristöineen, johon kuului viisi tilaa. Nuijakapinan kukistamisen jälkeen kolme vuotta myöhemmin hän sai lisäksi koko yhdeksäntaloisen Inkulan kylän Viljakkalasta. Osaran kartanoa ei mainita vuoden 1641 maakirjassa, mutta ratsutila ja rustholli oli kuitenkin jatkuvasti asuttu. Vuonna 1648 Ikaalisten kirkkoherra Ikalensis osti Osaran kartanon yksityisomaisuudekseen. Osa Osaran rustholli sijaitsi Röyhiön alueella ja sen osalta isojakotoimitus päättyi vuonna 1818.

Ikaalinen kuului Länsi-Suomen peltoviljelyalueeseen, jossa oli vallalla sarkajako. Kylien talot sijaitsivat lähekkäin yhteisellä kylätontilla, jonka ympärillä kotipellot levittäytyivät. Kauempana sijaitsivat ulkopellot, niityt ja laidunmaat. Ne samoin kuin kylänmetsät kuuluivat kylien rintamaihin. Sen ulkopuolella sijaitsivat ulkomaat ja –palstat, jotka saattoivat olla hyvinkin kaukana. Erämaat, joilla harjoitettiin eränkäyntiä, olivat kaukonautinnan ja –omistuksen varhaisimmat kohteet. 1600-luvun lopulle tultaessa talojen kaukonautinnat olivat pääosin niittyjen käyttöä, vähäisemmässä määrin kaskeamista ja perinteistä eränkäyntiä. Sarkajakoinen kylä peltovainioineen ja taloineen sellaisena kuin se 1600-luvulla oli, näkyy yleensä vielä 1700-luvun lopun ja 1800-luvun alun isojakokartoissa. Talojen tontit

Osara

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

pyysivät vuosisatoja samoilla paikoilla siellä, missä asutus oli vanhaa. Halkomisten seurauksena talojen lukumäärä kylissä kasvoi.

1860-luvulta peräisin olevaan karttaan on merkitty Ylä-Saukko ja Ala-Saukko. Osaran perintötalosta on vuonna 1914 lohkottu Saukko ja Karpanmaa. Karpanmaasta puolestaan on lohkottu Haapasalo vuonna 1916. Saukon lohkotilasta on edelleen lohkottu Harjuntausta vuonna 1938. Osarassa toimii edelleen maaseutualojen oppilaitos, joka on aloittanut toimintansa yksityisenä maanviljelyskouluna vuonna 1886.

Kuvaus

Osaran kylä on sijainnut Ikaalisissa, mutta siirrettiin kuuluvaksi Hämeenkyröön vuonna 1920. Osara sijaitsee Ikaalisten eteläpuolella ja Kyrösjärven länsipuolella valtatie 3:n ja Untilan kylän väliin jäävällä alueella.

Inventoidulla alueella Osaran maita on Saukkolammen pohjoispuolella, jossa ne rajautuvat idässä Sarkkilan, etelässä Vähäröyhiön ja lännessä Leutolan kylän maihin. Iso Karppajärven koillispuolella on myös Osaran maita, ja ne rajautuvat etelässä Isoröyhiön ja lännessä Sarkkilan kylän maihin.

Saukkolammin pohjoispuolella Osarassa sijaitsevat luultavasti 1900-luvun alkupuolella rakennettu Saukon tila, joka alun perin oli Osaran kartanon ulkokartano. Sen 12-huoneinen ja osin kaksikerroksinen päärakennus on koko Röyhiön inventoidun alueen suurin. Tilan ulkorakennukset ovat samalta aikakaudelta kuin päärakennus. Saukon tilan luoteispuolella kulkevassa Heinälamminojassa kosken partaalla on talon yksityinen mylly. Ojan yli kulkevan sillan luonaispuolella on myllyn kivijalat. Lähistöllä on ollut myös saha ja puimala sekä suuli.

Saukon tilasta on 1930-luvulla lohkottu siitä luoteeseen sijaitseva Harjuntausta, jonka rakennukset edustavat 1930-luvun lopun rakennustyyliä.

Iso Karppajärven koillispuolella olevalla Osaran kylän alueella sijaitsee Haapasalon kiinteistö, joka on lohkottu Osaran Karpanmaasta. Sen päärakennus on peräisin todennäköisesti 1920-luvun alkupuolelta ja siinä on ollut metsänhoitajan asunto. Iso Karppajärven itärannalla on 1900-luvun jälkipuoliskolla syntyntä kesäasutusta.

Saukkolammin pohjoispuolella Osarassa on mm. Lehtosen, Järvisen ja Luojuksen kiinteistöt, joita tässä inventoinnissa ei ole tarkastettu. Jatkossa ne olisikin syytä tarkastaa.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Arvoluokitus

9.8. 2002

Lisätiedot

Osara

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Valokuvat

Piirustukset

Kartat

Asiakirjat

Maarekisterikirja vuoteen 1989. Hämeen maanmittauslaitoksen arkisto, Hämeenlinna.

Kirjalliset lähteet

Asumalahti, Kaarlo 2001: Asumalahden suvun vaiheita kolmella vuosisadalla. Kirjapaino Painomusti Oy, Ikaalinen.

Ikaalisten entisen emäpitäjän historia II 1641-1721. Honkajoen kunta, Ikaalisten kaupunki, Jämijärven kunta, Kankaanpään kaupunki, Kihniön kunta, Parkanon kaupunki. Vammalan Kirjapaino Oy, Vammala 1999.

Kyrösselän takaa. Röyhiö kertoo ja tarinoi. Röyhiön kyläkirja. Röyhiön kyläseuran julkaisu. Painomusti Oy, Ikaalinen 1999.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Osara	Kiinteistö id	116
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-425-1-46
Osoite	Haapasalontie 255 39430 Røyhiö	Alue	6
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	lohkotila	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Rak lkm	3
		Inventoitu	1

Kuvaus

Päärakennus on perustettu luonnonkivipilarien päälle. Hirsirakenteinen talo on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella ja se on väriltään punainen. Nurkkalaudat ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset. Rakennuksen satulakatossa on peltikate.

Rakennus on 1½-kerroksinen ja luultavasti paritupatyyppinen. Yläkerrassa on mahdollisesti avovintti. Ikkunat ovat 6-ruutuiset. Keskellä rakennuksen pitkää eteläseinää on yksikerroksinen satulakattoinen umpikuisti, jossa on pariovet.

Tontilla on myös yksikerroksinen, otsallinen pariaitta sekä saunarakennus. Aitta on perustettu nurkkakivien päälle. Sen hirsipinnalla oleva seinät ovat punaiset, nurkat ja ovenpielet valkoiset. Satulakatto on katettu kolmiorimahuovalla.

Historia

Haapasalo on lohkottu Sarkkilan kylän Osaran perintötalon Karpanmaasta vuonna 1916. Haapasalosta on lohottu nykyinen Haapaniemi-niminen tontti vuonna 1989.

Haapasalo on ollut metsänvartijan talo. Päärakennus on mahdollisesti peräisin 1900-luvun alkupuolelta. Nykyinen omistaja on ostanut tontin Kyro-yhtiöltä vuonna 1983. Rakennus on nykyisin vuokralla.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Karpanperällä Iso Karppajärven itäpuolella Haapasalontien varressa. Tontin pohjois- ja eteläpuolella on metsää. Haapasalontien varressa tontista joitakin satoja metrejä etelään on entisiä torppia sekä loma-asuntoja.

Kaava Seutu/maakuntakaava pvm

Suojelu

Kirjalliset lähteet Maarekisterikirja, Hämeen maanmittauslaitoksen arkisto

Suulliset lähteet**Kulttuurihistoriallinen arvo**

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen taloushistoria

Haapaniemi

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Ympäristöarvo

Perustelu Kohde edustaa tyypillistä 1900-luvun alkupuolen rakentamistapaa ja on säilyttänyt alkuperäisen asunsa suhteellisen hyvin. Kohde kertoo alueen metsätalouden historiasta.

Arvoluokka *paikallinen*

Lisätietoja

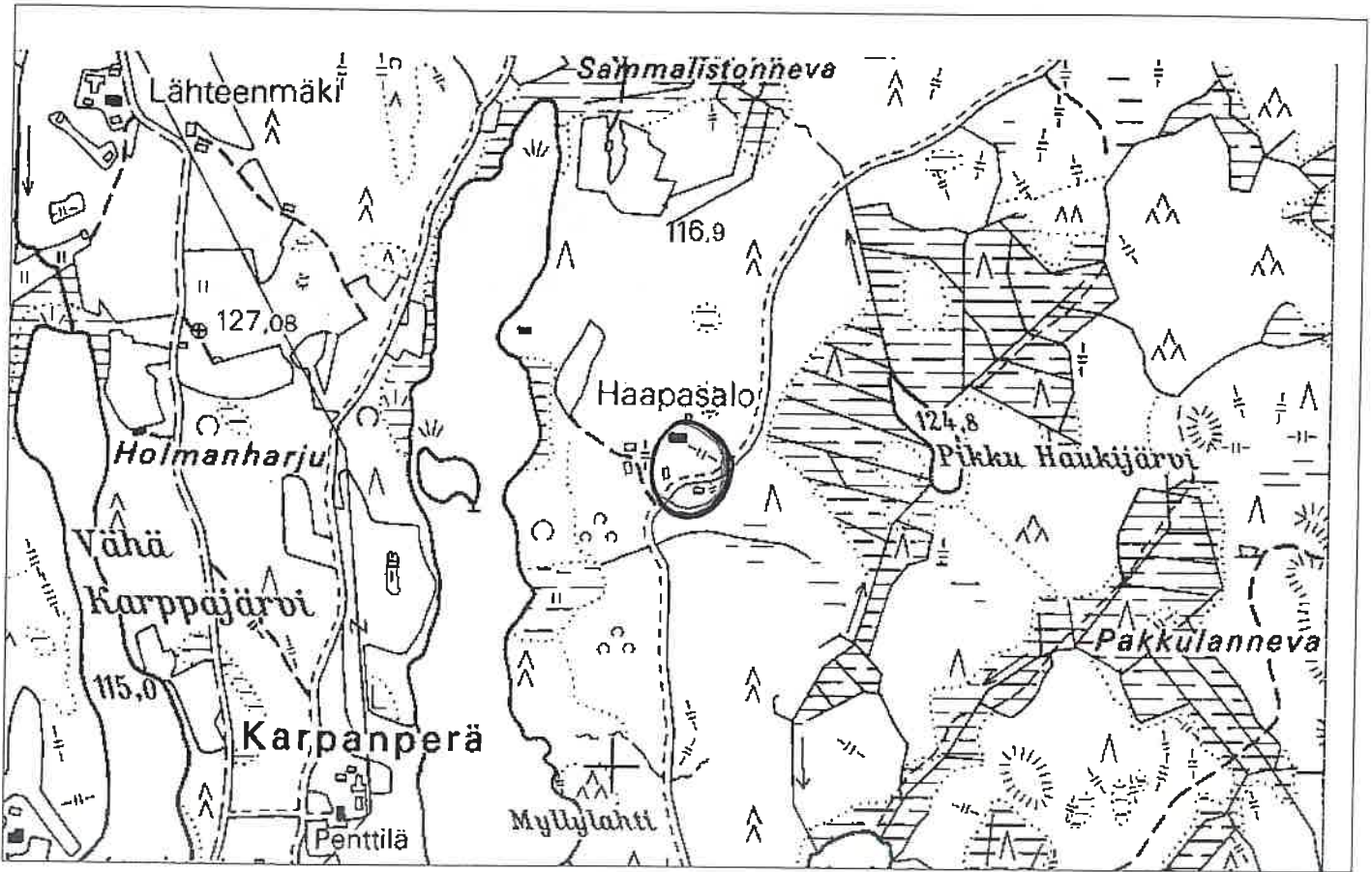
Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 7/2002: 13-16.

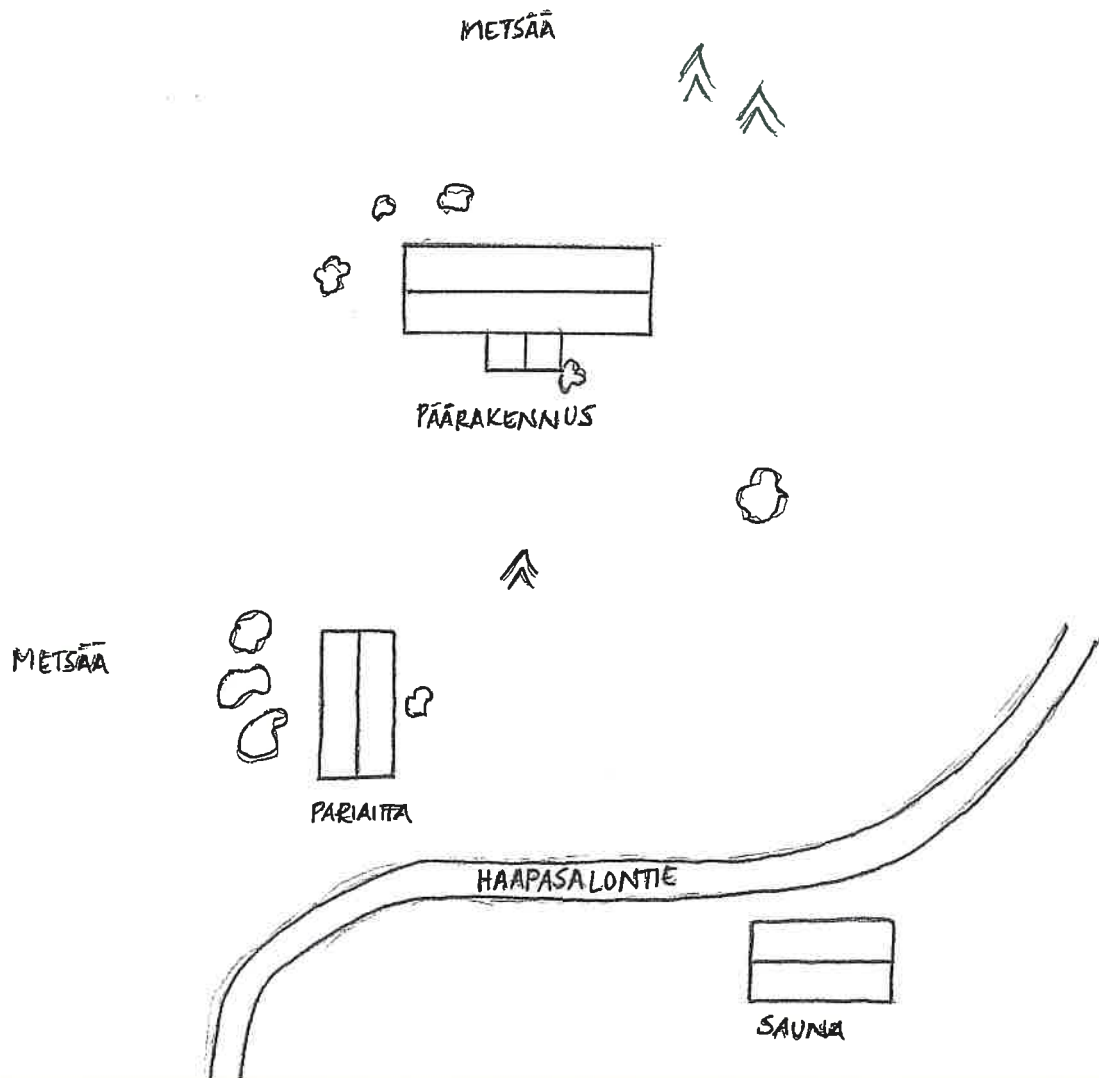
Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
18.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
9.7.2002

IKAALINEN/OSARA/HAAPANIEMI (HAAPASALO)

1:7000

FILMI 7/2002

PÄRIAITTA KOILLI-
SESTA

PÄÄRAKENNUS
ETELÄSTÄ

PÄÄRAKENNUKSEN
LÄNSIPÄÄTY

PÄÄRAKENNUS
KAAKOSTA

HAAPANIEMI (HAAPASALO), heinäkuu 2002

Päärakennus etelästä

Pariaitta kaakosta

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Osara	Kiinteistö id	124
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-425-1-37
Osoite	Luojuuntie 22 39430 Röyhiö	Alue	6
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	lohkotila	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tila	Rak lkm	3
		Inventoitu	3

Kuvaus

Tilalla on päärakennuksen lisäksi vuonna 1936 rakennettu navetta sekä kalustovaja. Erillisiä rakennuksia 1960-luvulta peräisin olevan lähdekirjallisuuden mukaan ovat olleet sauna, aitta, kuivaamo, puimala ja vilja-aitta. Lisäksi tilalla oli viljankuivuri ja kotitarvemylly.

Historia

Harjuntausta on lohkottu Saukon osatalosta vuonna 1937 Matti ja Gertrud Harjuntaustalle. Saukon talosta kotoisin ollut Matti Harjuntausta omisti tilaa vuodesta 1936 lähtien. Aiemmin nykyinen omistaja omisti tilaa yhdessä miehensä Toivo Harjuntaustan (k. 1995) kanssa.

Tilalla on ollut karjaa, josta on luovuttu vuonna 1977 tai 1978. Nykyisin tilan rakennukset ovat vapaa-ajan käytössä. Maat on vuokrattu.

Ympäristö ja pihapiiri

Tila sijaitsee Saukonperällä Saukonperäntiestä pohjoisen suuntaan erkanevan Luojuuntien itäpuolella. Lähiympäristössä on kumpuilevaa peltomaisemaa. Päärakennus sijaitsee tontilla hieman korkeammalla kuin muut rakennukset. Sen länsipuolella on hoidettu piha, jossa on mm. omenapuita ja marjapensaita.

Lähin naapuri on lännessä Leutolan kylään kuuluva Sillanpää. Saukonperällä toinen Osaran kylään kuuluva talo on kaakossa, Heinälamminojan eteläpuolella sijaitseva Saukko.

Kaava pvm

Suojelu

Kirjalliset lähteet Suuri maatilakirja II. Turun ja Porin lääni; Satakunta, Ahvenanmaa. Kustannustuote Oy, Helsinki. Kirjapaino Oy Savo, Kuopio 1964.

Suulliset lähteet Hilve Harjuntausta, 1947, Tampere.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Päärakennus on hyvä esimerkki 1930-luvun loppupuolen

Harjuntausta

Ikaalisten Røyhiön rakennusinventointi

rakentamistyylistä. Rakennusta on myöhemmin laajennettu, mutta laajennusosa sopii luontevasti rakennuksen runkoon. Muuten se on säilyttänyt alkuperäisen asunsa suhteellisen hyvin samoin kuin ulkorakennukset. Kohde kertoo kylän asutuksen kehittymisestä sotaa edeltäneistä vuosista lähtien.

Arvoluokka *paikallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat Ikaalinen 8/2002: 21-24.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
19.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
10.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	124	Rno	143-425-1-37
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	168
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1936		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1970-1975		
Kerroslukku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Betoni - valettu		
Runko			
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	pulpettikatto		

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on betonivalu. Seinät on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella ja ne ovat keltaiset. Nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset. Päätykolmioissa on pystylaudointus ilman peiterimoitusta.

Rakennuksen pitkällä itäisivulla on satulakattoinen frontoni, jossa on 6-ruutuinen ikkuna. Länsisivulla on satulakattoinen poikkipääty, jossa on keittiö. Poikkipäädyn eteläpuolella on yksikerroksinen pulpettikattoinen umpikuisti. Poikkipäädyn pohjoispuolella on yksikerroksinen pulpettikattoinen lisäosa, jossa on sauna- ja pesutilat.

Rakennus on pohjakaavaltaan paritupatyypinen. Rakennuksen eteläpäässä on sali, jossa on alkuperäinen tiiliuuni. Pohjoispäässä on pirtti, joka on nykyisin makuutila. Salin ja pirtin välissä on keittiö, jonka itäpuolella on kaksi kamaria. Keittiössä on puuhella.

Historia

Harjuntausta

Ikaalisten Røyhiön rakennusinventointi

Asuinrakennus on rakennettu vuonna 1936 ja siinä on viisi huonetta. Huonejako on alkuperäinen. Rakennuksen pitkälle länsiseinälle rakennettiin 1970-luvulla (noin 30 vuotta sitten) pulpettikattoinen lisäosa, jossa on sauna- ja pesutilat.

Keittiössä ja rakennuksen pohjoispäässä olevassa pirtissä on alkuperäiset ikkunat. Idänpuoleiset ikkunat on vaihdettu myöhemmin.

Rakennus on ollut väriltään vaalea, sen jälkeen punainen. Nykyisen väriksi se on maalattu noin 30 vuotta sitten.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

10.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	124	Rno	143-425-1-37
Rakennustyyppi	navetta	Rakennus id	169
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1936		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1970-1979		
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Betoni - valettu		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennus on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Seinät ovat punaiset, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet valkoiset. Katon lappeet ovat pitkät. Rakennuksen itäpäädyssä on puinen silta toiseen kerrokseen.

Historia

Ulkorakennus on rakennettu vuonna 1936 tai hieman sen jälkeen. Rakennuksessa on ollut navetta ja kalustotilat. Todennäköisesti länsipäädyssä on ollut sauna ja puuliiteri, jotka on purettu 1970-luvulla (noin 25-30 vuotta sitten).

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria

Harjuntausta

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

10.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	124	Rno	143-425-1-37
Rakennustyyppi	kalustovaja	Rakennus id	170
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1930-1939?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerroslukku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Betoni		
Runko			
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on nurkissa oleva betoni. Rakennus on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Seinät ovat punaiset, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet valkoiset.

Keskellä rakennuksen pitkää pohjoisseinää on pystykaiteinen avokuisti. Rakennuksen itäpäädyssä on puuvaja. Itäpäädyn yläkerrassa on 6-ruutuinen vaakaikkuna. Pohjoisseinällä räystäään alla on matalia ikkunoita.

Historia

Kalustovaja on rakennettu luultavasti 1930-luvulla. Siinä on auto- ja traktoritalli. Rakennuksen itäpäädyssä yläkerrassa on vinttikamari, jossa on nukuttu kesäisin.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Harjuntausta

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

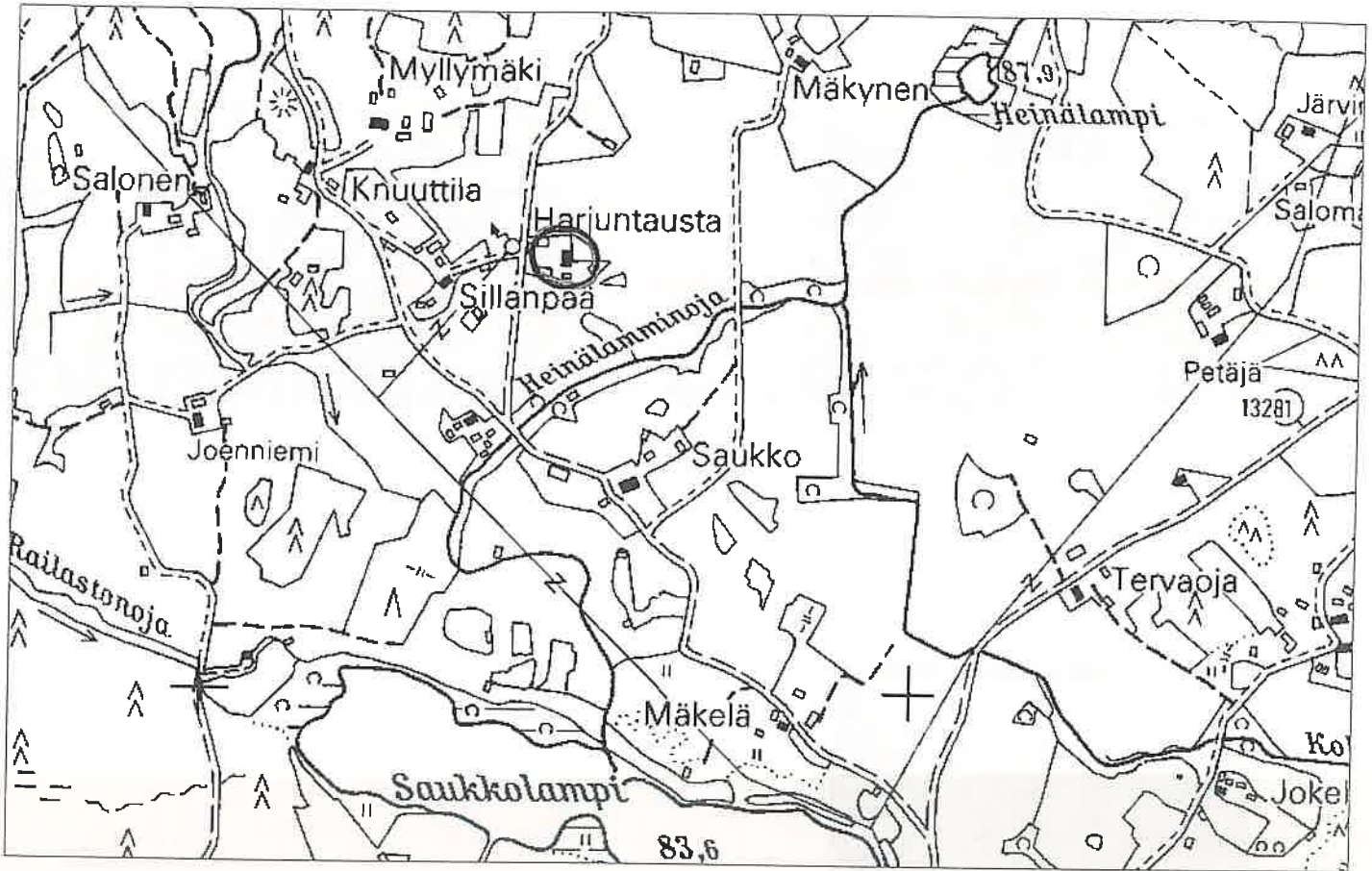
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

10.7.2002

Kunto Hyvä

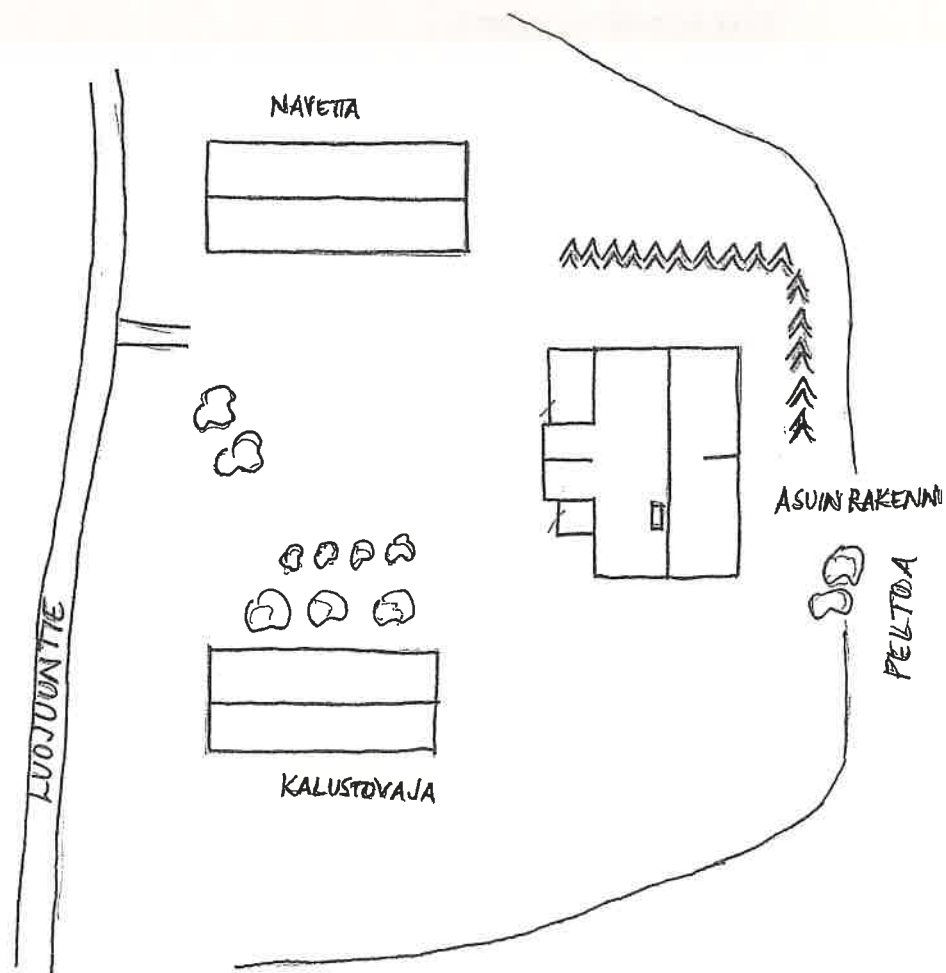
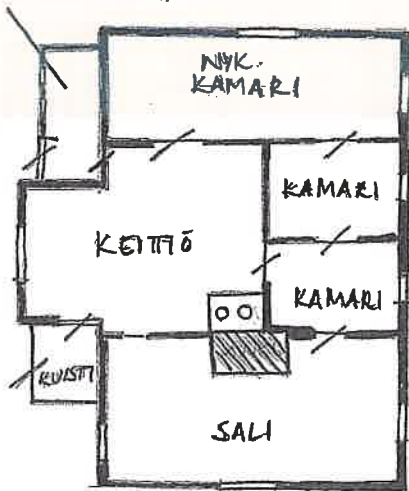
Lisätietoja

IKAALINEN/OSARA/HARJUNTAUSTA

SAUNA- JA PESUTILAT

1:7000

FILMI 8/2002

KALUSTOVAJA KOILLISESTA

NAVETTA KAAKOSTA

PÄÄRAKENNUS LÄNNESTÄ

PÄÄRAKENNUS IDÄSTÄ

HARJUNTAUSTA, heinäkuu 2002

Päärakennus luoteesta

Pihapiiriä lännestä. Taustalla päärakennus, oik. kalustovaja.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Osara	Kiinteistö id	127
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-425-1-43
Osoite	Saukonperäntie 78 39430 Röyhiö	Alue	6
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	lohkotila	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tila	Rak lkm	5
		Inventoitu	4

Kuvaus

Tilalla on vanha päärakennus, jonka koillispuolella on noin 20 vuotta sitten valmistunut uusi, yksikerroksinen asuinrakennus. Näiden lisäksi tilaan kuuluvat ulkorakennus, navetta ja aitta.

1960-luvulta peräisin olevien lähdetietojen mukaan tilalla on ollut lisäksi kaksi saunaa, kolme aittaa, puimala ja kuivaamo. Kuivausriihen kehikko sijaitsee pihapiirin eteläpuolella, Saukonperäntien länsipuolella. Kehikossa ei ole enää kattoa, joten se puretaan lähitulevaisuudessa pois.

Päärakennuksen koillispuolella on ollut kanala, joka on purettu 1970-luvun lopulla. Kanalan hirsistä on rakennettu savusauna. Päärakennuksen päädyssä on ollut sauna, joka paloi vuonna 1980. Tilalla on ollut Nassulaksi kutsuttu asuinrakennus. Siinä asui mahdollisesti tilan sikalanhoitaja. Rakennuksen katto putosi ja se purettiin 1980-luvun alussa.

Pihapiirin luoteispuolella kulkevassa Heinälamminojassa kosken partaalla on ollut talon mylly. Ojan yli kulkevan sillan luonaisuolella on myllyn kivijalat. Lähistöllä on ollut myös saha ja puimala sekä suuli.

Historia

Saukko on ollut Osaran kartanon ulkotila ja sitä asui Osaran herraksi kutsuttu maanviljelysneuvos Hilden. Vuonna 1914 sen ostivat Taavetti ja Lempi Harjuntausta. Vuoteen 1932 mennessä talosta oli erotettu kaksi tilaa. Vuodesta 1937 alkaen tilaa omistivat Paavo ja Suoma Harjuntausta. Nykyisille omistajille tila on siirtynyt vuonna 1979.

Saukosta on vuonna 1938 lohkottu siitä pohjoiseen sijaitseva Harjuntaustan tila.

Ympäristö ja pihapiiri

Päärakennus sijaitsee Saukonperällä peltojen ympäröimällä mäellä. Tilan rakennukset sijaitsevat Saukonperäntien molemmiin puolin siten, että vanha ja uusi päärakennus ovat tien pohjoispuolella, muut rakennukset sen eteläpuolella. Vanhan päärakennuksen ympärillä on maanviljelysneuvos Hildenin luultavasti 1900-luvun alkupuolella istuttama puusto, siellä on mm. tammia, lehtikuusia sekä pihta- eli saksankuusia.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kyrösselän takaa. Röyhiö kertoo ja tarinoi. Röyhiön kyläkirja. Röyhiön

kyläseuran julkaisu. Painomusti Oy, Ikaalinen 1999.
Suomen maatilat. Tietokirja maamme keskikokoisista ja suurista
maatiloista. III osa Turun ja Porin lääni, Ahvenanmaa. Werner
Söderström osakeyhtiön kirjapaino, Porvoo 1932.
Suuri maatilakirja II. Turun ja Porin lääni; Satakunta, Ahvenanmaa.
Kustannustuote Oy, Helsinki. Kirjapaino Oy Savo, Kuopio 1964.

Suulliset lähteet Samuli Harjuntausta, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo maisemallisesti keskeinen sijainti

Perustelu Päärakennus edustaa 1800- ja 1900-lukujen vaihteen vaurasta rakentamista ja se on säilynyt suhteellisen hyvin alkuperäisessä asussaan. Rakennus on inventoidun alueen ainoa osittain kaksikerroksinen rakennus. Myös muut tilan rakennukset ovat säilyttäneet alkuperäisen asunsa melko hyvin. Osaran kartanon ulkotilana kohteella on merkittävä osa alueen asutushistoriassa 1800-luvun lopulta lähtien. Tila sijaitsee maisemallisesti keskeisellä paikalla mäenkumparella peltoaukean keskellä.

Arvoluokka *maakunnallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 8/2002: 1-4. Ikaalinen 9/2002: 28-35.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
20.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
12.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	127	Rno	143-425-1-43
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	175
Nykyinen käyttö	ei käytössä		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1800- ja 1900-lukujen vaihde		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1916		
Kerrosluvu	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☒		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	pulpettikatto		

Kuvaus

Rakennus on perustettu lohkokiville. Perustusta on osin tuettu pystylaudoituksella. Perustuksessa on kellari, johon johtaa ovi talon lounaispäädyssä.

Rakennus on koillinen-lounas -suunnassa 1½-kerroksinen. Lähes keskellä rakennusta on kaakko-luode -suuntainen kaksikerroksinen poikkipääty. Sen yläkerrassa on mahdollisesti vielä avovintti. Myös rakennuksen 1½-kerroksisissa osissa on mahdollisesti avovintti. Rakennuksen ikkunat ovat pääosin 6-ruutuisia.

Pitkällä luoteisseinällä poikkipäädyn molemmilla puolilla on yksikerroksinen pulpettikattoinen umpikuisti. Molemmissa kuisteissa on pariovet, joiden yläpuolella pulpettikatossa on pieni satulakate.

Rakennus on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella ja se on väriltään punainen.

Saukko

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset. Kuistit ovat keltaiset.

Historia

Päärakennuksen on rakennuttanut Osaran kartanon omistanut Hilden. 12-huoneinen päärakennus on rakennettu luultavasti 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa ja sitä on uusittu vuonna 1916. Rakennus on ollut tyhjillään noin 20 vuotta, sillä pihapiirissä on uusi asuinrakennus.

Koulu on toiminut Saukolla ennen vuonna 1922 valmistuneen koulurakennuksen rakentamista

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu

Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 12.7.2002
Kunto	Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	127	Rno	143-425-1-43
Rakennustyyppi	ulkorakennus	Rakennus id	176
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1800-luvun loppu tai 1900-luvun alkku		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Pelti		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on lohkokivi, jotka pitkällä eteläsivulla ovat pilareina. Eteläsivulla pilareiden väliin rakennuksen alle muodostuneessa tilassa on puusuoja. Osa perustuksesta on suojattu pystylaudoituksella.

Rakennuksen itä- ja länsipäädyssä on kolmiosaiset riviaitat. Piharakennuksessa on myös kaks asuinhuonetta.

Rakennus on vuorattu pystylaudoituksella ja se on väriltään punainen. Ikkunanpuitteet ovat valkoiset. Rakennuksen päädyn laudoituksissa on vierekkäin kolme kolmion muotoista aukkoa, jotka muodostava kuistin riviaitoille. Kulku kuisteille on rakennuksen pitkän pohjoisseinän puolelta. Pohjoisseinällä on aittoihin johtavien sisäänkäyntien lisäksi kaksi pariovea. Eteläseinällä on pääosin 9- ja 12-ruutuisia ikkunoita.

Historia

Saukko

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Ulkorakennus on rakennettu suunnilleen samaan aikaan kuin päärakennus eli 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa.

Rakennus on nykyisin säilytystilana.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu

Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 12.7.2002
-------------------	---

Kunto	Hyvä
--------------	------

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	127	Rno	143-425-1-43
Rakennustyyppi	navetta	Rakennus id	177
Nykyinen käyttö	maatalous		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1908		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐		Kellari ☐	
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Mineriitti		
Katemateriaali	Pelti		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Kaksikerroksisen navetan alempi kerros on lohkokivirakenteinen, ylempi hirsirakenteinen. Rakennuksen alemman kerroksen ikkunanpieliin on muurattu punatiiliä. Ylempi kerros on vuorattu mahdollisesti mineriittilevyllä. Rakennuksen itäpäädyssä on silta ylempään kerrokseen.

Historia

Navetta on rakennettu vuonna 1908. Siinä on ollut 90 lehmän navetta, talli ja sikala. Rakennus on edelleen maatalouskäytössä.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria

Saukko

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

12.7.2002

Kunto

Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	127	Rno	143-425-1-43
Rakennustyyppi	aitta	Rakennus id	178
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1800-luvun loppu tai 1900-luvun alku		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐		Kellari ☐	
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on lohkokivipilarit. Hirsinen rakennus on vuoraamaton. Seinät ovat punaiset, nurkkalaudat sekä oven ja ikkunaluukun pielet valkoiset.

Rakennuksen koillispuolella on ovi, jonka yläpuolella on satulakattoinen, päreillä katettu katos. Katoksen yläpuolella on luukulla suljettava ikkuna-aukko.

Historia

Rakennus on entinen vilja-aitta.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Saukko

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

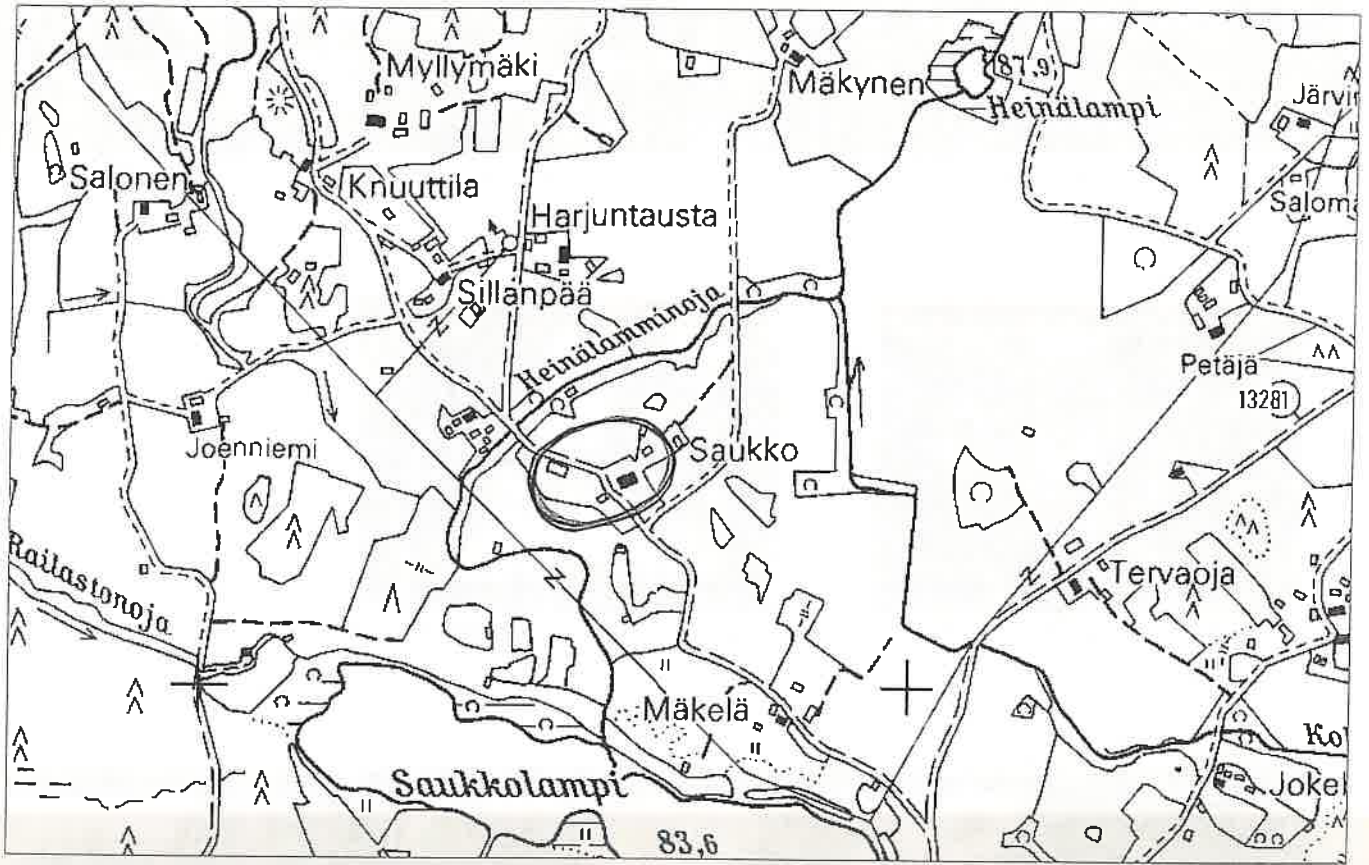
12.7.2002

Kunto

Hyvä

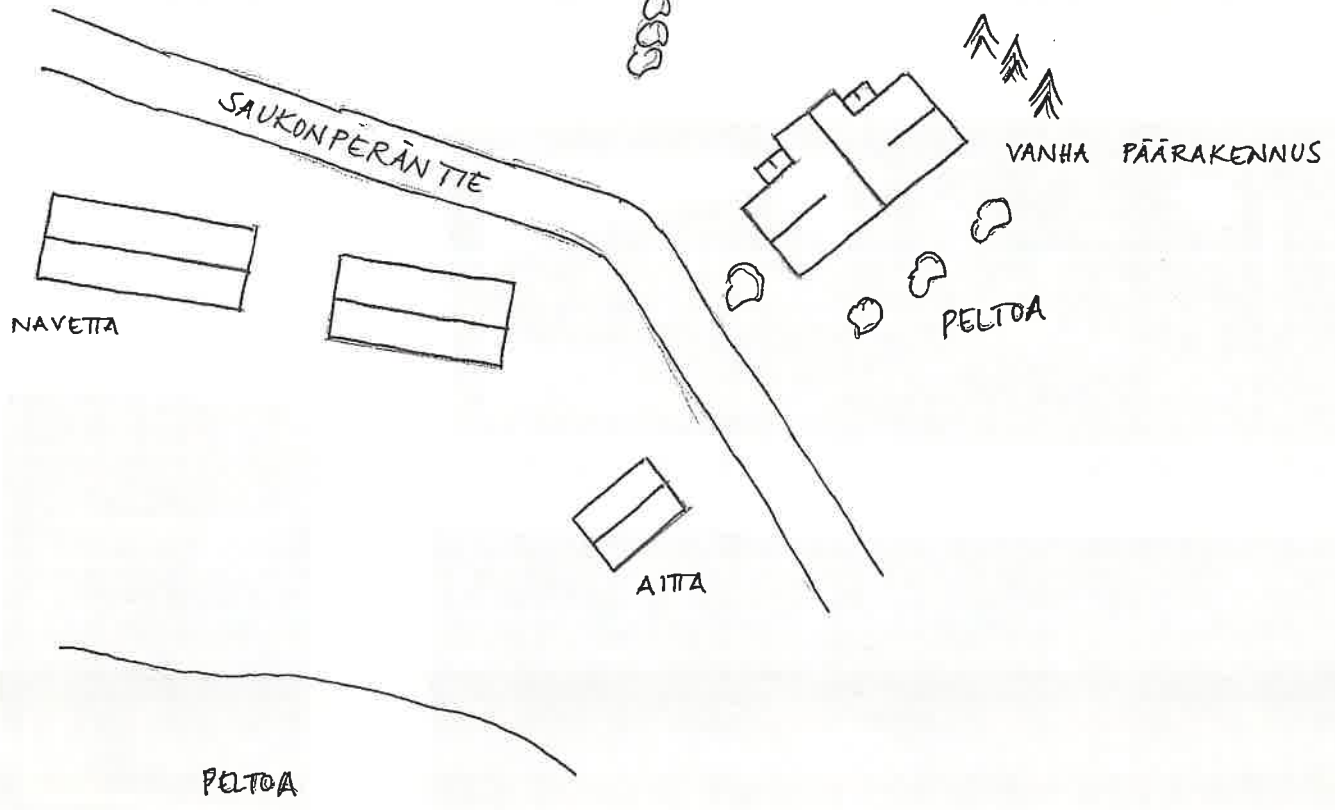
Lisätietoja

IKAALINEN/OSARA/SAUKKO

UUDEMPI PÄÄRAKENNUS 1:7000

PELTOA

PÄÄRAKENNUS KAAKOSTA

PÄÄRAKENNUS POHJOISESTA

PÄÄRAKENNUS LOUNAASTA

FILMI 9/2002

PÄÄRAKENNUKSEN LUNNAIS-
PÄÄN KUISTI

NÄKYMÄ SAUKONPERÄNTIETÄ
LUOTEESEEN PIHAPIIRIN SUUNTAAN

FILMI 9/2002

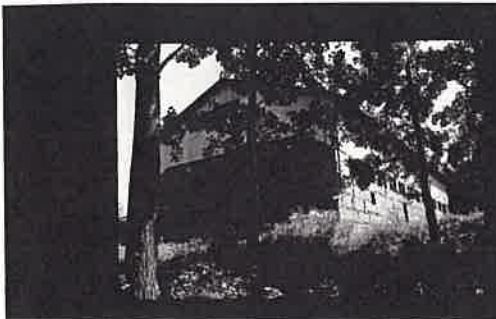
ÄITTA POHJOISESTA

ULKORAKENNUS KAAKOSTA

ULKORAKENNUS KOILLISESTA

NAVETTA LOUNAASTA

NAVETTA KOILLISESTA

KUULUN RAUNIOITA

KUULUN RAUNIOITA

MYLLYN RAUNIOITA

SAUKKO, heinäkuu 2002

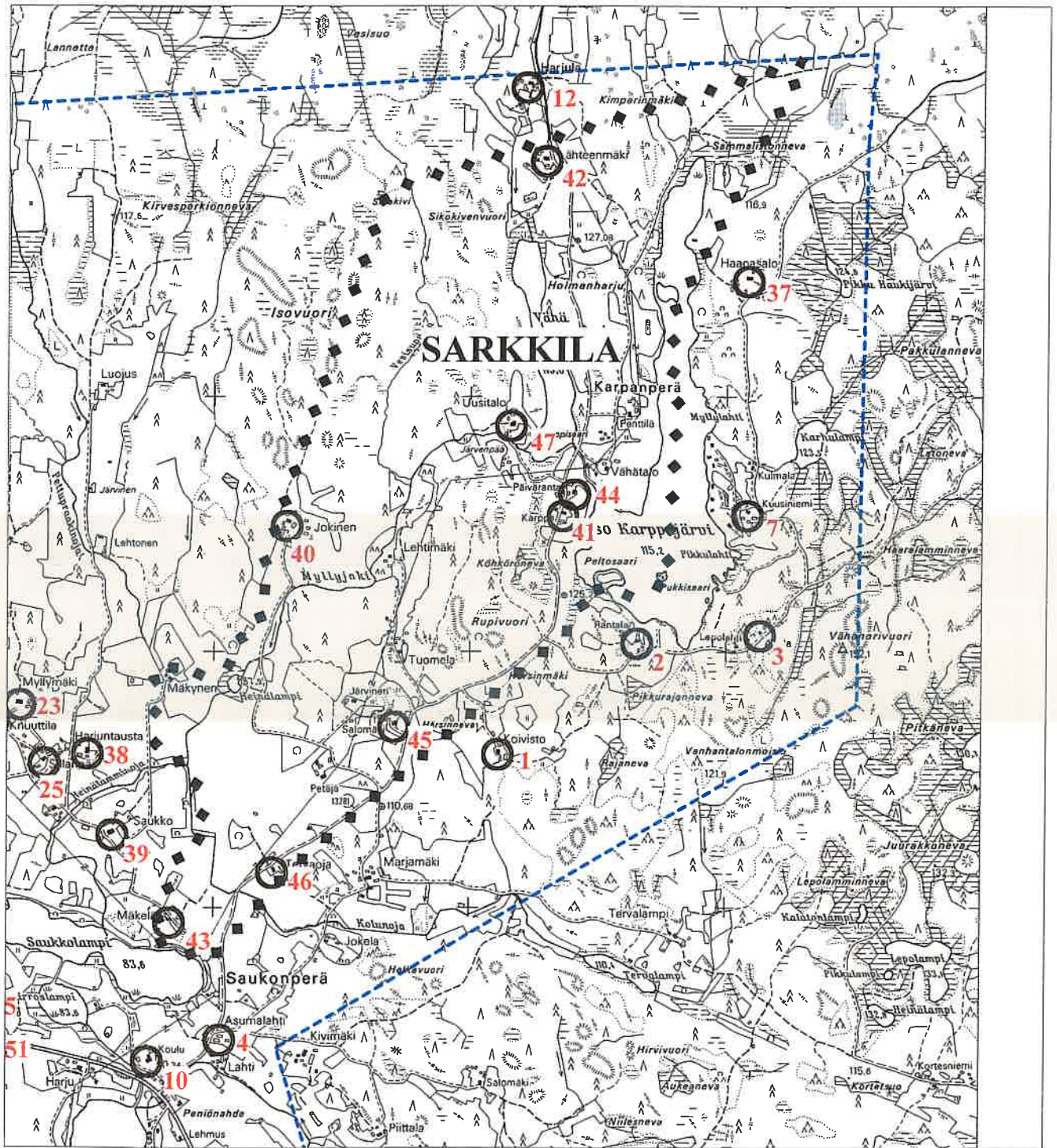

Päärakennus etelästä

Taustalla päärakennus, oik. ulkorakennus. Kuva lännestä.

ALUEINVENTOINTI SARKKILA

1:15 000

Peruskartta Copyright Maanmittaushallitus/PiSa lupa 75/4033/1999

Sarkkila

ALUELOMAKE

Ikaalisten Røyhiön rakennusinventointi

Aluetyyppi

maarekisterikylän osa

alue-id 7

Historia

Ikaalisten entisen emäpitäjän alueen järvien synty on ollut riippuvainen Itämeren kehitysvaiheista. Yoldiamerestä (10 200 – 9500 vuotta sitten) kuroutuivat kaikki ne järvet, jotka nykyisin sijaitsevat 140 metrin korkeuskäyrän yläpuolella. Niistä on esimerkkinä suureksi osaksi Sarkkilassa sijaitseva Iso Karppajärvi.

Sarkkilan kylätontti liittyyneen alkuperältään lähinnä Osaraan, jonka Kantoistenmaa on Sarkkilan kyljessä. Molempien isot takamaapalstatkin sijaitsevat vierekkäin Kyrösjärven itäpuolella. Sarkkilan kotilohko on pienempi kuin sen seläntakaiset ulkomaat, mikä viittaa kenties kylän nuoremmuuteen naapureihinsa nähden. Ensimmäinen asukas oli ehkä kotoisin Hämeenkyrön Joenkulman Sarkkilasta.

Varhaisin uuden ajan alusta säilynyt paikallishistoriallinen tietolähde on vuoden 1540 maakirja eli kruunun maaveroluettelo. Sen mukaan Sarkkilassa oli kaksi tilaa. 1640-luvulla Sarkkilan kylässä oli Isotalon ja Vähätalon (myöh. Sarkki) kantatilat. Kantatalojen nimet näkyvät maakirjoissa vasta 1780-luvulla, mutta ovat todennäköisesti olleet käytössä aikaisemmin. Nimestä päätellen hollantilaiseen aatelissukuun kuuluneella Henrik van Hagenilla oli vuonna 1613 annettuja läänityksiä Sarkkilan kylässä. Hänen läänityksensä kesti vain pari vuotta. Isotalon kantatila on ollut lippumiehen virkatalo vuodesta 1699 alkaen.

Kaskiviljely sai Ikaalisissakin alkunsa jo esihistoriallisena aikana. Kun asutus rautakaudella vakiintui ja taajeni, kylien lähistöllä syntyi puutetta kaskettavaksi kelpaavista metsistä. Kyrösjärven rannoille syntyneiden kylien lähiympäristössä olevien kotitarvemetsien taakse muodostui viimeistään keskiaikana laajoja, nimiltään ja rajoiltaan tunnettuja ”maita” (urfjäll), joskus yksittäisen talon, muutaman naapuruksen tai kokonaisen kylän omistamia alueita, joita käytettiin pääasiallisesti kaskeamiseen. Asutusta niille ei pitkiin aikoihin syntynyt, mutta niiden rajat pysyivät voimassa monilta osin vielä isojaon jälkeenkin. Ikaalisissa näitä erillisiä takamaita oli muuan muassa Kyrösjärven itäpuolella suurta Suomenselän eräaluetta vasten. Suurin yhtenäinen kaskimetsien eli ”maiden” vyöhyke ulottui Røyhiöjärven pohjoispuolelta Viljakkalan rajalle saakka. Ensimmäisenä oli tevaniemeläisille kuulunut Veholamminmaa, sitä lähinnä Miettisten Järventakustanmaa, sitten Isorøyhiön ja Leutolan Vehkojanmaat, Osaran Saukonmaa, Sarkkilan ja Osaran Karpanmaat, Helteen Marjamäenmaa, Isorøyhiön Sisätönmaa, Juurijärvenmaa, Mämmin- ja Joentaustan maat, Hihkiön- ja Koksalon maat, Seitsemisten (Seitämistön) maa sekä viimeisinä sipsiöläisten Aivuksenmaa ja Kantostenmaa. Sarkkilan kauko-omistuksiin Karpanmaan ulkomaalle oli Kyrösjärven yli matkaa hieman alle 15 kilometriä. 1600-luvun loppupuolella Sarkkilan, Osaran ja Isorøyhiön kylillä oli kalastusosuuksia Karppajärvellä. Ison- ja Vähän-Karvian eräsijat olivat Hämeenkyrön Tuokkolalla vuodesta 1622, mutta alueen vanhempia omistajia olivat olleet sarkkilalaiset ja vähärøyhiöläiset.

Ikaalinen kuului myöhemmin Länsi-Suomen peltoviljelyalueeseen, jossa oli vallalla sarkajako. Kylien talot sijaitsivat lähekkäin yhteisellä kylätontilla, jonka ympärillä kotipellot levittäytyivät. Kauempana sijaitsivat ulkopellot, niityt ja laidunmaat. Ne samoin kuin kylänmetsät kuuluivat kylien rintamaihin. Sen ulkopuolella sijaitsivat ulkomaat ja -palstat, jotka saattoivat olla hyvinkin kaukana. Erämaat, joilla harjoitettiin eränkäyntiä, olivat

Sarkkila

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

kaukonautinnan ja -omistuksen varhaisimmat kohteet. 1600-luvun lopulla talojen kaukonautinnat olivat pääosin niittyjen käyttöä, vähäisemmässä määrin kaskeamista ja perinteistä eränkäyntiä. Sarkajakoinen kylä peltovainioineen ja taloineen sellaisena kuin se 1600-luvulla oli, näkyy yleensä vielä 1700-luvun lopun ja 1800-luvun alun isojakokartoissa. Talojen tontit pysyivät vuosisatoja samoilla paikoilla siellä, missä asutus oli vanhaa. Halkomisten seurauksena talojen lukumäärä kylissä kasvoi.

Sarkkilan Isotalon perintötalo on halottu isojaossa vuonna 1802 siten, että syntyivät Isotalon sekä Karpanperällä sijaitsevan Vähätalon osatalot. Iso-Karppajärven pohjoisrannalla sijaitseva Vähätalo on ollut saman suvun omistuksessa 1700-luvulta lähtien. Vähätalosta on 1910-luvulla lohkottu Lähteenmäki ja Karppa, 1920-luvulla Järvenpää, josta enää on jäljellä ainoastaan navetta sekä Uusitalo. Karpasta on puolestaan 1940-luvulla lohkottu sen pohjoispuolella sijaitseva Päiväranta. Isotalon osatalosta on 1900-luvun alkupuolella lohkottu Mäkelä ja vuonna 1920 Jokinen.

Sarkin perintötalo on halottu vuonna 1906, jolloin syntyivät Sarkin sekä Saukonperällä sijaitsevan Tervaojan osatalot. Tervaojasta on puolestaan 1920-luvulla lohkottu Tuomela ja Salomäki sekä 1930-luvulla muun muassa Laakso, Kytölä, Petäjä, Saari, Rajala, Haaparinne ja Peltomaa -nimiset kiinteistöt.

Karpanperällä Sarkkilan kylän mailla on ollut kolme 1800-luvulla rakennettua vesimyllyä. Yksi niistä oli Vähä-Karppajärveen laskevassa joessa Harjulan talon maalla. Vetensä se sai kruunun maalta Särkilammen kautta. Myllyn omistivat Taavetti Harjuntausta ja Tuomas Lähteenmäki ja heitä ennen todennäköisesti näiden talojen aikaisemmat isännät. Toinen mylly oli Karhulammista Iso-Karppajärveen laskevan ojan varressa. Se sijaitsi Kuusiniemen talon maalla ja oli vesialueeltaan ja kooltaan pienin. Tämän myllyn omistivat Vihtori Haapaniemi ja Nestori Kuusiniemi. Mylly hävisi noin vuonna 1920. Isoin myllyistä oli Vähä-Karppajärvestä laskevan Myllyjoen rannassa ja sen käyttövoimana oli Iso-Karppajärvestä laskeva vesi. Se sijaitsi Tervaojan talon maalla ja sen omistivat Karppa, Tervaoja, Marjamäki, Rantala, Koivisto, Tuomela ja Salomäki. Tämä mylly oli viimeiseksi käytössä ja jauhatus sillä loppui 1930-luvun alussa. Tervaojan maalla olleen myllyn osti Taavetti Salomäki ja purki sen pois.

Kuvaus

Sarkkilan kylä sijaitsee Kyrösjärven eteläpuolella. Se on Ikaalisten keskustaajaman välitön jatke Tampereen suuntaan. Kyläasutus sijoittuu Sarkkilanjärven ja Kyrösjärven väliselle alueelle. Sarkkilan kantataloja ovat Isotalo ja Sarkki. Sarkkilan maita on Saukon entisen koulupiirin alueella sekä Saukonperällä että Karpanperällä. Ne ulottuvat lounaasta Saukkolammesta koilliseen Iso Karppajärven pohjoispuolelle. Pohjoisessa ja etelässä on Isoröyhiön kylän maita, idässä ja lännessä Osaran kylän maita.

Karpanperällä sijaitsevan Vähätalon osatalon vanha rakennuskanta on purettu, inventointihetkellä niistä oli jäljellä ainoastaan talli, joka myös puretaan. Vähätalon vanha päärakennus oli vuodelta 1933 ja se purettiin vuonna 2001. Puinen karjarakennus oli rakennettu vuonna 1900. Lisäksi tilalla on ollut autotalli, kalustovaja, vilja-aitta, puimala, kuivaamo ja sauna, joka on purettu vuonna 2001. Nykyinen asuinrakennus on rakennettu todennäköisesti 1980-luvulla tai sen jälkeen.

Sarkkila

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Alueen vanhinta rakennuskantaa edustaa Salomäen pihapiiri, jonka vanha 1½-kerroksinen, eteiskamaritupatyypinen asuinrakennus on peräisin luultavasti 1890-luvulta. Pihapiirissä on lisäksi aitta, navetta (1917), riihi ja lato sekä 1960-luvulla rakennettu yksikerroksinen, mineriitillä vuorattu uudempi asuinrakennus.

1900-luvun alusta ovat peräisin Saukonperällä sijaitseva Tervaojan nykyisin asumaton päärakennus (1901) sekä Karpanperällä sijaitseva, nykyisin kesäkäytössä oleva Lähteenmäki (1908-1909). Tervaojan pihapiirissä on luhtiaitta, muut ulkorakennukset on purettu. Lähteenmäen rakennusryhmään kuuluvat riviaitta, navetta ja suuli, yksinäisaitta sekä 1940-luvulla rakennettu sauna.

1920-luvun rakennuskantaa edustavat muun muassa Karppa ja Uusitalo. Uusitalon asuinrakennuksen alkuperäisen rungon ympärille on tehty huomattavia lisäyksiä 1950- ja 1970-luvuilla. Myös Tuomelan asuinrakennus on lähdetietojen mukaan peräisin 1920-luvulta. 1930-luvulla on rakennettu muun muassa Saukonperällä sijaitseva Mäkelä sekä Karpanperän suunnalla sijaitseva Jokinen. Molempien päärakennuksia on myöhemmin peruskorjattu ja niiden alkuperäinen asu on hieman muuttunut.

1940-luvun jälkeistä rakennuskantaa edustavat muun muassa Lehtimäen ja Petäjän rakennusryhmät. 1950-luvulla on rakennettu osin Vähätalon, osin Kyro Oy:n maista on muodostettu Penttilän tila Karpanperällä. Sen 1½-kerroksinen päärakennus sekä hirsinavetta on rakennettu vuonna 1954. Päärakennusta on peruskorjattu 1970-luvulla. Erillisiä rakennuksia ovat olleet puimala, kolme peltolatoa sekä sauna, jonka yhteydessä on aitta.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Arvoluokitus

Lisätiedot

Valokuvat

Piirustukset

Kartat

Asiakirjat

Maarekisterikirja vuoteen 1989. Hämeen maanmittauslaitoksen arkisto, Hämeenlinna.

Kirjalliset lähteet

Ikaalisten entisen emäpitäjän historia I vuoteen 1640. Honkajoen kunta, Ikaalisten kaupunki, Jämijärven kunta, Kankaanpään kaupunki, Kihniön kunta, Parkanon kaupunki. Vammalan Kirjapaino Oy, Vammala 1996.

Sarkkila

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Ikaalisten entisen emäpitäjän historia II 1641-1721. Honkajoen kunta, Ikaalisten kaupunki, Jämijärven kunta, Kankaanpään kaupunki, Kihniön kunta, Parkanon kaupunki. Vammalan Kirjapaino Oy, Vammala 1999.

Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.

Kyrösselän takaa. Röyhiö kertoo ja tarinoi. Röyhiön kyläkirja. Röyhiön kyläseuran julkaisu. Painomusti Oy, Ikaalinen 1999.

Suomen pienviljelijät III. Satakunta. Turunmaan kirjakustantajat. Turun keskuskirjapaino, Turku 1968.

Suuri maatilakirja II. Turun ja Porin lääni; Satakunta, Ahvenanmaa. Kustannustuote Oy, Helsinki. Kirjapaino Oy Savo, Kuopio 1964.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Sarkkila	Kiinteistö id	118
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-428-1-22
Osoite	Jokisentie 146 39430 Röyhiö	Alue	7
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	lohkotila	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tila	Rak lkm	9
		Inventoitu	4

Kuvaus

Tilalla on päärakennus, punatiili- ja lautarakenteinen navetta (1963), riviaitta, sauna (1945), suuli (1947), ulkorakennus (1953/54) sekä pihattonavetta (1998).

Pihapiirissä on ollut vanha päärakennus nykyisen päärakennuksen eteläpuolella keskempänä pihaa.

Historia

Maat on lohkottu Kyrösjärven eteläpuolella sijaitsevan Sarkkilan kylän Isotalon kantatalosta Kalle ja Serafia Jokiselle vuonna 1920. Tilan ovat perustaneet nykyisen omistajan isän isovanhemmat 1800-luvun loppupuolella. Heidän jälkeensä tila siirtyi heidän tyttärelleen Hilmalle ja tämän puolisolle Martti Jokiselle vuonna 1929. Tauno ja Kirsti Jokinen ostivat tilan perikunnalta vuonna 1977. Heidän poikansa omistukseen tila siirtyi vuonna 1994.

Tilalla on ollut lypsykarjaa, josta luovuttiin vuonna 1995. Nykyisin tila toimii maatalousyhtymänä, jonka tuotantosuuntana on lihakarjatalouse.

Ympäristö ja pihapiiri

Tila sijaitsee Sarkkilan kylässä Karpanperän suunnassa Karpanperäntien länsipuolella. Karpanperäntiestä erkanee länteen Jokisentie, jonka päässä tila on. Jokisentie kulkee kumpuilevien peltoaukeiden läpi ja tila sijaitsee hieman korkeammalla kuin sitä ympäröivät pellot. Pihasta on aiemmin näkynyt etelään Penijoenlahdelle saakka, mutta puusto on kasvanut ja maisema umpeutunut.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.
Suomen pienviljelijät III. Satakunta. Turunmaan kirjakustantajat. Turun keskuskirjapaino, Turku 1968.

Suulliset lähteet Kirsti Jokinen, 1929, Ikaalinen.
Tauno Jokinen, 1929, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Jokinen

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Rakennushist.	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemallisesti keskeinen sijainti
Perustelu	Pihapiirissä on eri-ikäistä rakennuskantaa, josta osa on säilyttänyt alkuperäisen asunsa suhteellisen hyvin. Päärakennuksen alkuperäinen asu on muuttunut laajennusosan myötä. Kohde kertoo kylän asutuksen kehittymisestä 1800-luvun loppupuolelta lähtien ja siirtymisestä kauas kylätontin tuntumasta. Korkeamman sijaintinsa vuoksi tila erottuu maisemallisesti sitä ympäröivistä peltoaukeista.

Arvoluokka *maisemallinen/historiallinen*

Lisätietoja

Liitteet	Karttaote, asemapiirros
Valokuvat	Ikaalinen 7/2002: 5-9.
Inventoija	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 18.6.2002
Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 9.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	118	Rno	143-428-1-22
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	157
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1935 tai 1937		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1981; 1994		
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Pelti		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	harjakatto		

Kuvaus

Rakennuksen itäpäässä perustuksena on lohkokivipilarit, joiden välejä on osittain peitetty laudalla. Länsipään uudessa osassa perustuksena on betonivalu. Rakennus on vuorattu pystylaudoituksella, päätykolmioissa on vaakalaudoitus. Seinät ovat keltaiset, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet valkoiset.

Rakennuksen alkuperäisessä osassa sekä katon pohjois- että etelälapeessa on satulakattoiner frontoni. Pohjoisen puoleisen frontonin kohdalla on takaovi, jonka yläpuolella on pieni satulakattoinen katos. Rakennuksen uudessa osassa pitkällä eteläseinällä on yksikerroksinen satulakattoinen umpikuisti.

Rakennuksen ikkunoita on uudistettu. Alkuperäiset olivat t-ruutuiset, nykyisin osa ikkunoista on alkuperäisiä leveämpiä. Ikkunoissa ulkopuolella on t-ruutujakoa mukailevat poikkipuut.

Jokinen

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Historia

Asuinrakennus on rakennettu vuonna 1935 tai 1937. Valmistuessaan siinä oli neljä asuinhuonetta. Rakennus on peruskorjattu vuonna 1981. Sen länsipäätä jatkettiin vuonna 1994. Uuteen osaan tehtiin keittiö, sauna, kuisti sekä yksi huone yläkertaan. Itäpäädyn huoneita madallettiin lattian ja kattojen uusimisen yhteydessä. Uuden lattian alla on vanha permanto ja katossa on vanha lauta alla. Myös ikkunat uusittiin. Olohuoneessa on ollut muurattu muuri, joka purettiin ja jonka tilalle muurattiin tulikiviuuni.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

9.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	118	Rno	143-428-1-22
Rakennustyyppi	riviaitta	Rakennus id	158
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1800-luvun loppupuoli?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosuku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus			
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen eteläpäässä on kaksi aittaa, pohjoispäässä varasto. Hirsisessä rakennuksessa on pitkät nurkat ja se on maalaamaton.

Historia

Rakennus on mahdollisesti rakennettu 1800-luvun loppupuolella, jolloin tila on perustettu. Rakennuksessa on kaksi aittaa ja varasto.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
9.7.2002

Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	118	Rno	143-428-1-22
Rakennustyyppi	kuivaamo	Rakennus id	159
Nykyinen käyttö	maatalous		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1800-luvun loppu tai 1900-luvun alku		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1948		
Kerrosuku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐		Kellari ☐	
Perustus			
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen runko on hirsinen ja siinä on pitkät nurkat. Korotettu osa on lautarakenteinen. Rakennus on maalaamaton. Katon eteläläpöössä on korkea piippu. Yläkerrassa lähellä katon harjaa on 4-ruutuinen ikkuna.

Historia

Rakennus on tilan perustajien rakentama entinen sauna. Sitä on korotettu vuonna 1948 ja muutettu se kuivaajaksi.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

9.7.2002

Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	118	Rno	143-428-1-22
Rakennustyyppi	sauna	Rakennus id	160
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1945		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosuku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐		Kellari ☐	
Perustus			
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennus on hirsirakenteinen ja se on hirsipinnalla. Nurkat on peitetty nurkkalautoilla. Päätykolmioissa on pystylautoitus. Rakennuksessa on 4-ruutuiset ikkunat. Seinät ovat punaiset, nurkkalaudat sekä ikkunanpuitteet valkoiset.

Historia

Sauna on rakennettu vuonna 1945. Se ei enää ole alkuperäisessä käytössään.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

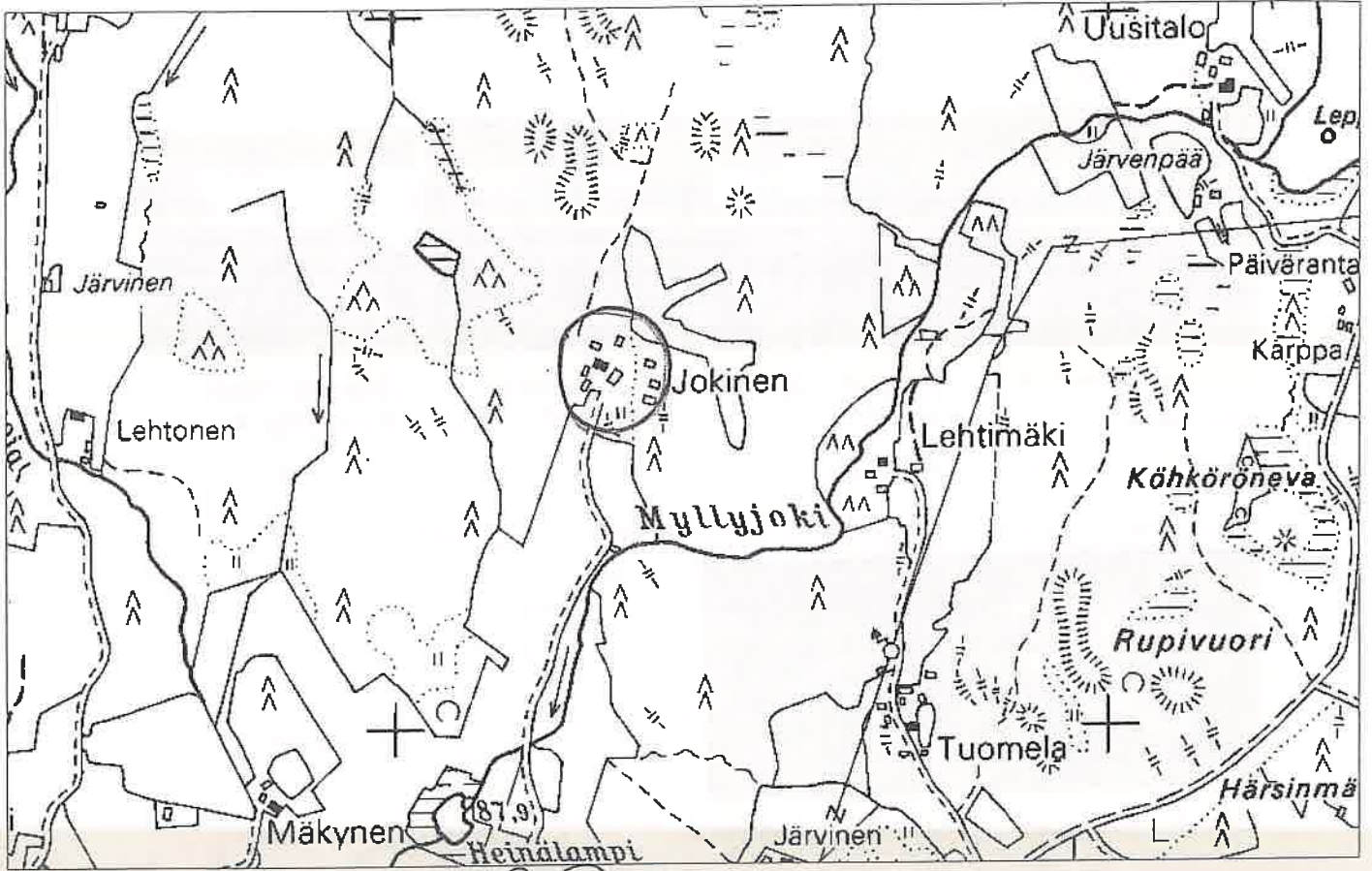
9.7.2002

Kunto

Hyvä

Lisätietoja

IKAALINEN/SARKKILA/JOKINEN

1:7000

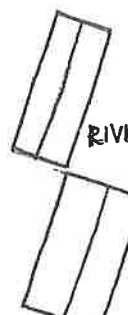
YANHA SAUNA

LEHTIPUU -
METSÄÄ

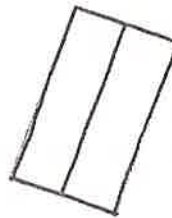
YANHA SAUNA,
NYK. KUIVURI

PÄÄRAKENNUS

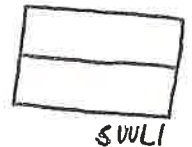

RIVIAITA

ULKORAKENNUS

NAVETTA

SUULI

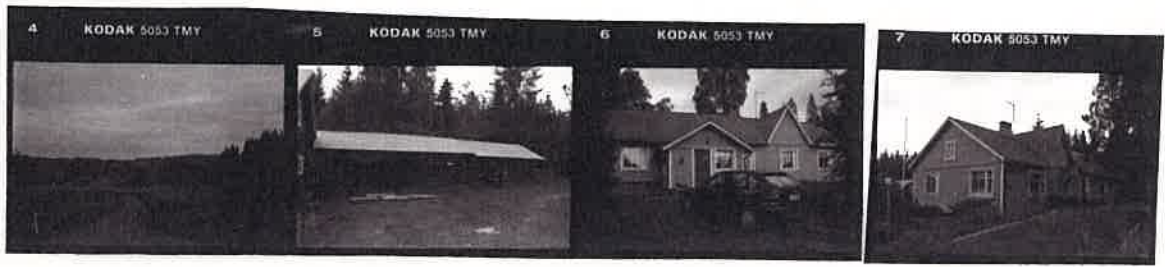

PIKATONAVETTA

JOKISENTIE

PELTOA

FILMI 7/2002

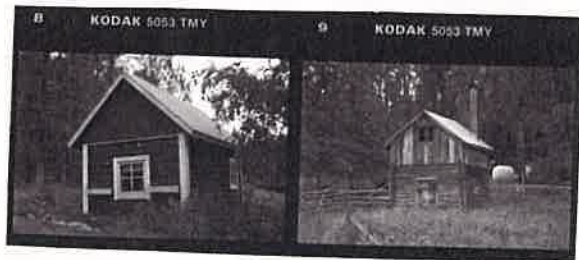

NÄKYMÄ PIHASTA
ETELÄÄN

RIVIAITTA IDÄSTÄ

PÄÄRAKENNUS
ETELÄSTÄ

PÄÄRAKENNUS
KOILLISESTA

SAUNA ETELÄSTÄ

KUIVURI LÄNNESTÄ

JOKINEN, heinäkuu 2002

Pihapiiriä etelästä. Vas. ulkorakennuksen pääty ja riviaitta, oik. päärakennus.

Pihapiiriä etelästä. Vas. päärakennus, oik. navetta.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Sarkkila	Kiinteistö id	115
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-428-1-94
Osoite	Karpanperäntie 316 39430 Röyhiö	Alue	7
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyppi	torppa	Rak lkm	7
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	5

Kuvaus

Tontilla on asuinrakennus, navetta, sauna, kaksi otsa-aittaa sekä kaksiosainen aitta. Navetan eteläpuolella pohjois-etelä -suuntaisesti on maalaamaton lautalato, jonka satulakatto on katetu päreillä.

Karpanperäntien länsipuolella, saunarakennuksen luoteispuolella on vierekkäin kaksi yksikerroksista otsa-aittaa. Ne ovat pitkänurkkaisia, maalaamattomia hirsipinnalla olevia rakennuksia. Niiden satulakatot on katettu huovalla. Aitat on rakennettu mahdollisesti 1800-luvun loppupuolella tai 1900-luvun alkupuolella.

Historia

Kyrösjärven eteläpuolella sijaitsevan Sarkkilan kylän Isotalon perintötalo halottiin isojaossa vuonna 1802, jolloin syntyivät Isotalo sekä Karpanperällä sijaitseva Vähätalo. Vähätalosta on halottu Karppa vuonna 1917 Nikodemus Vähätalolle. Myöhemmin Karppaa omisti Frans Vähätalo.

Tilan tuotanto on lopetettu 1970-luvulla ja nykyisin tila on asumaton.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Karpanperällä Iso Karpajärven länsipuolella. Tontin ja järven välissä on kumpuilevaa peltoaukeaa. Karpanperäntie kulkee tontin rakennusten välistä siten, että asuinrakennus ja navetta jäävät sen itäpuolelle, muut rakennukset tien länsipuolelle. Pohjoispuolella tontin välittömässä läheisyydessä on Karpasta vuonna 1943 lohkottu Päivärannan tontti.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.

Suulliset lähteet

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Karppa

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Ympäristöarvo

Perustelu

Kohde edustaa 1900-luvun alkupuolen pientilarakentamista ja siellä on myös vanhempaa rakennuskantaa. Rakennukset ovat säilyttäneet alkuperäisen asunsa suhteellisen hyvin. Kohde kertoo kylän asutuksen kehittymisestä 1900-luvun alkupuolelta lähtien.

Arvoluokka

paikallinen

Lisätietoja

Liitteet

Karttaote, asemapiirros

Valokuvat

Ikaalinen 7/2002: 17-22.

Inventoija

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
18.6.2002

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
9.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	115	Rno	143-428-1-94
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	151
Nykyinen käyttö	ei käytössä		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1928		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1970-1979		
Kerroslukku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	pulpettikatto		

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on lohkokivi. Itäpäässä lohkokivistä on tehty pilarit tontin viettäessä Iso Karppajärven rantaa kohti.

Rakennuksessa on mahdollisesti tupa tai pirtti sen molemmissa päissä, keskellä keittiö ja kamari. Yläkerrassa on todennäköisesti avovintti. Ulkoseinät on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella ja ne ovat väriltään vaaleat. Ikkunanpuitteet ovat ruskeat.

Rakennuksen pitkällä eteläseinällä on yksikerroksinen pulpettikattoinen umpikuisti. Se on saatettu rakentaa myöhemmin kuin rakennuksen runko, sillä se on väriltään sinisävyisempi kuin muu rakennus. Kuistin edessä on betoniportaati, jotka laskeutuvat lännen suuntaan rakennuksen pitkän seinän mukaisesti.

Rakennuksessa on 6-ruutuiset ikkunat. Päätymuotoisten ikkunat ovat pienemmät kuin

Karppa

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

alakerran ikkunat.

Historia

Asuinrakennus on rakennettu luultavasti vuonna 1928 ja sitä on peruskorjattu 1970-luvulla. Rakennus on nykyisin asumaton.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

9.7.2002

Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	115	Rno	143-428-1-94
Rakennustyyppi	navetta	Rakennus id	152
Nykyinen käyttö	ei käytössä		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1900-1929?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Nurkkakivet		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Navetan perustuksena on todennäköisesti nurkkakivet. Hirsiseinissä on lyhyt nurkka, todennäköisesti lohenpyrstönurkka. Päätykolmiot on vuorattu pystylaudoituksella. Rakennuksen huopakatto on sammaloitunut.

Historia

Navetta on mahdollisesti rakennettu samoihin aikoihin kuin asuinrakennus.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

9.7.2002

Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	115	Rno	143-428-1-94
Rakennustyyppi	sauna	Rakennus id	153
Nykyinen käyttö	ei käytössä		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1900-1939?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosuku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Nurkkakivet		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen eteläpää on hirsipinnalla. Siinä on lyhytnurkkainen, todennäköisesti lohenpyrstösälvos. Pohjoispää on vuorattu pysty-laudoituksella. Rakennus on maalaamaton. Sen huopakatto on sammaloitunut.

Historia

Rakennus on mahdollisesti rakennettu samoihin aikoihin päärakennuksen ja navetan kanssa. Sen eteläpäässä on todennäköisesti sauna, pohjoispäässä puuvaja tms.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

9.7.2002

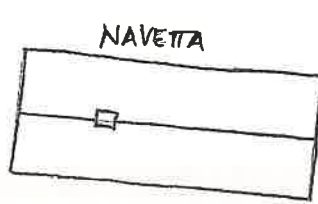
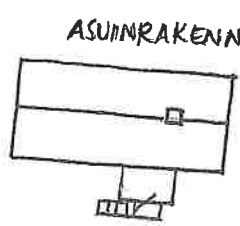
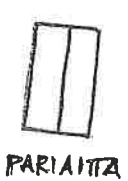
Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

IKAALINEN/SARKKILA/KARPPA

1:7000

PELTO

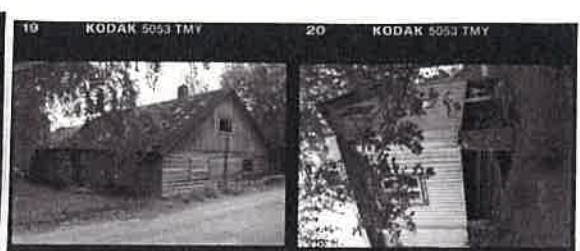
FILMI 7/2002

KAKSI OTSA-AMTAA
KAAKOSTA

SAUNA KOILLISESTA

NAVETTA LUOTEESTA

ASUINRAKENNUKSEN
ITÄPÄÄDYN PERUSTUSTA

PIHA JA ASUINRA-
KENNUS ETELÄSTÄ

ASUINRAKENNUS
LUOTEESTA

KARPPA, heinäkuu 2002

Asuinrakennus lounaasta

Navetta luoteesta

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Sarkkila	Kiinteistö id	111
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-428-1-118
Osoite	Karpanperäntie 465 39430 Röyhiö	Alue	7
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2212 12
Kohdetyyppi	vapaa-aika	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	lohkotila	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Rak lkm	5
		Inventoitu	4

Kuvaus

Pihapiirissä on päärakennus, riviaitta, navetta, yksinäisaitta sekä sauna. Sauna on pihapiirin nuorimpia rakennuksia, se on rakennettu vuonna 1945. Sauna on hirsipinnalla ja sen seinät ovat punaiset, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet valkoiset ja ovet keltaiset. Rakennus on katettu aaltopellillä 1960-luvun loppupuolella. Pihapiirissä on aiemmin ollut vanha savusauna, joka on purettu katon romahtamisen vuoksi.

Pihapiiri on ollut umpipiha. Taavetti Edvard Vähätalo on vaihtanut rakennusten paikkoja sen jälkeen, kun seudulta on hävitetty sudet ja karhut. Asuinrakennus eli pirtti on mahdollisesti alkuperäisellä paikallaan. Sen eteläpuolella on vanha hieman villiintynyt puutarha, jossa on mm. omenapuita ja marjapensaita.

Historia

Kyrösjärven eteläpuolella sijaitsevan Sarkkilan kylän Isotalon perintötalo halottiin isojaossa vuonna 1802, jolloin syntyivät Isotalo sekä Karpanperän Vähätalo. Vähätalosta lohkottiin Lähteenmäki vuonna 1917.

Lähteenmäessä on 1900-luvun alkupuolella asunut Huhdanpää-niminen maanviljelijä, joka ei lunastanut torpan oikeuksia kantatilalta. Sen vuoksi kantatalo osti torpan oikeudet takaisin. Huhdanpää muutti pois, mutta hänen vanhempansa jäivät Vähätalon kantatilalle syytingille.

Nykyisen omistajan isä Taavetti Edvard Vähätalo oli Vähätalon kantatilan vanhin poika. Hän osti Lähteenmäen isältään 1900-luvun ensimmäisen vuosikymmenen lopulla. Hänen jälkeensä tilaa omistivat veljekset Toivo ja Taavetti Vähätalo vuodesta 1953 alkaen. Tilan jako saatiin päätökseen vuonna 1993, jolloin tilan talouskeskus ja pellot siirtyivät Toivo Vähätalon omistukseen.

Tilalla on harjoitettu karja- ja metsätaloutta sekä viljanviljelyä. Karjanpito lopetettiin vuonna 1979, mutta sitä jatkettiin harrastusmielessä vuonna 1989. Tilalle ostettiin hevonen vuonna 1986. Karjasta on luovuttu vuoteen 2000 mennessä. Nykyisin tila on vapaa-ajan käytössä ja pellot on vuokrattu.

Ympäristö ja pihapiiri

Lähteenmäki sijaitsee Sarkkilan kylässä Karpanperällä Karpanperäntien länsipuolella aivan tien vieressä. Tontin reunassa tien vieressä kasvaa isoja koivuja. Lähiympäristössä on kumpuilevaa peltomaisemaa. Etelässä peltojen läheisyydessä on Vähä-Karppajärvi.

Lähteenmäki

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Kaava Seutu/maakuntakaava pvm

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.

Suulliset lähteet Maija-Liisa Vähätalo, Ikaalinen.
Toivo Vähätalo, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Kiinteistön rakennukset edustavat aikakaudelleen tyypillistä rakentamistyyliä ja ne ovat säilyttäneet alkuperäisen asunsa suhteellisen hyvin. Pihapiirissä on havaittavissa eri-ikäistä rakennuskerrostumaa. Kohde kertoo kylän asutuksen historiasta 1900-luvun alkuvuosista lähtien.

Arvoluokka paikallinen

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat Ikaalinen 6/2002: 31-36.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
18.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
9.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	111	Rno	143-428-1-118
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	145
Nykyinen käyttö	vapaa-aika		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1908-1909?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1954; 1960; 1962		
Kerrosuku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	pulpettikatto		

Kuvaus

Keskellä rakennusta on keittiö eli pakari, jonka takana on kamari. Kamarissa on alkuperäinen uuni. Rakennuksen itäpäässä on suuri pirtti, länsipäässä on kaksi huonetta käsittävä erillinen asunto. Yläkerrassa on avovintti.

Rakennuksen pitkällä pohjoisseinällä on yksikerroksinen pulpettikattoinen umpikuisti, jossa on pariovi. Ulko-oven yläpuolella on oven levyinen matala kamanaikkuna. Rakennuksen länsipäässä on yksikerroksinen satulakattoinen umpikuisti.

Hirsirakennus on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Päätymuotoissa on pystylaudoitusta ilman peiterimoitusta. Seinät ovat punaiset, nurkkalaudat ja oven- sekä ikkunanpuutteet valkoiset. Pulpettikattoinen kuisti on vuorattu vaakalaudoituksella ja on väriltään keltainen. Satulakattoinen kuisti on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella ja on väriltään luonnonvalkoinen.

Rakennuksessa on 6-ruutuiset ikkunat, joissa ristin malliset välipuut korostuvat. Ikkunanpuitteiden yläosa on koristeellisesti muotoiltu.

Historia

Asuinrakennus eli pirtti on rakennettu luultavasti joko vuonna 1908 tai 1909 ja se sijaitsee mahdollisesti alkuperäisellä paikallaan. Sitä on uudistettu, se on ns. ajettu ylös eli rakennukse alle on tehty kivijalka ja se on koottu uudelleen.

Sisäänkäynti on aiemmin ollut rakennuksen pitkältä eteläsivustalta nykyisen kamarin kohtaan. Sisäänkäynnin paikkaa on myöhemmin muutettu rakennuksen pitkälle pohjoissivustalle.

Rakennuksen länsipäätyyn on vuonna 1954 tehty yksikerroksinen satulakattoinen umpikuisti, ns. mummun kuisti. Sen perustuksena on betonivalu. Samalla kohdalla on mahdollisesti aiemmin ollut toisenlainen kuisti. Rakennus on katettu vuonna 1962.

Keittiön on tehty uusi uuni vuonna 1960. Keittiön ikkuna on vaihdettu rakennuksen muita ikkunoita matalamman malliseen.

Pirtissä on majoitettu mm. Pohjanmaalta tulleita tukkimiehiä. Vuonna 1938 Lähteenmäessä toimi karjanhoitokoulu yhden talven ajan. Maanviljelysseuran agronomi piti luentoja noin kymmenelle hengelle Lähteenmäen pirtissä. Nykyisen omistajan veli on asunut talossa vuosin 1962-79. Sen jälkeen rakennus on ollut vapaa-ajan käytössä.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 9.7.2002
-------------------	--

Kunto	Hyvä
--------------	------

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	111	Rno	143-428-1-118
Rakennustyyppi	luhti	Rakennus id	146
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1800-luvun loppupuoli?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1910-luvun loppu; 1960-luvun loppu		
Kerrosluke	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Luonnonkivi - kylmämuuraus		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen itäpäässä on kaksikerroksinen, kolmiosainen luhti, jonka edessä on avoin sola. Alakerran keskimäinen ovi on pariovi. Rakennuksen länsipäässä on kaksikerroksinen vaja.

Rakennuksen luonnonkiviperustus on painunut pohjoisseinustalla. Luhtiosa on hirsipinnalla, vajassa on pystylauditus. Seinät ovat punaiset, ovenpielet valkoiset ja ovet keltaiset.

Historia

Luhtiaitta on rakennettu todennäköisesti 1800-luvun loppupuolella. Rakennus on sijainnut päärakennuksen koillispuolella pohjois-etelä -suuntaisesti. Se on siirretty nykyiselle paikalle päärakennuksen pohjoispuolelle itä-länsi -suuntaisesti 1910-luvun lopulla. Rakennus on katettu aaltopellillä 1960-luvun lopulla.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Lähteenmäki

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

9.7.2002

Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	111	Rno	143-428-1-118
Rakennustyyppi	aitta	Rakennus id	147
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1867		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1960-luvun loppu		
Kerroslukku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus			
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on todennäköisesti nurkkakivet. Aitta on pitkänurkkainen, hirsipinnalla oleva rakennus. Se on punainen, oven- ja ikkunaluukun puitteet ovat valkoiset. Aitan koillispäädystä on luukulla suljettava ikkuna.

Historia

Aitta on rakennettu mahdollisesti vuonna 1867, sillä oven vieressä on kyseinen vuosiluku. Rakennus ei sijaitse alkuperäisellä paikallaan. Aittaa on yritetty nostaa, mutta se on osittain kaatunut.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen
Historiallinen asutushistoria

Lähteenmäki

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

9.7.2002

Kunto

Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	111	Rno	143-428-1-118
Rakennustyyppi	navetta	Rakennus id	148
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1927-28		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1965		
Kerroslukku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Navetta on hirsipinnalla, se on väriltään punainen, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuittee ovat valkoiset. Ovet ovat keltaiset. Suuli on maalaamaton, pystylautainen rakennus.

Historia

Navetta on rakennettu vuosina 1927-28. Sen pohjoispäättyyn, vinkkeliin rakennuksen rungon kanssa rakennettiin suuli eli lautarakenteinen heinälato vuonna 1965. Samana vuonna rakennus katettiin aaltopellillä.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

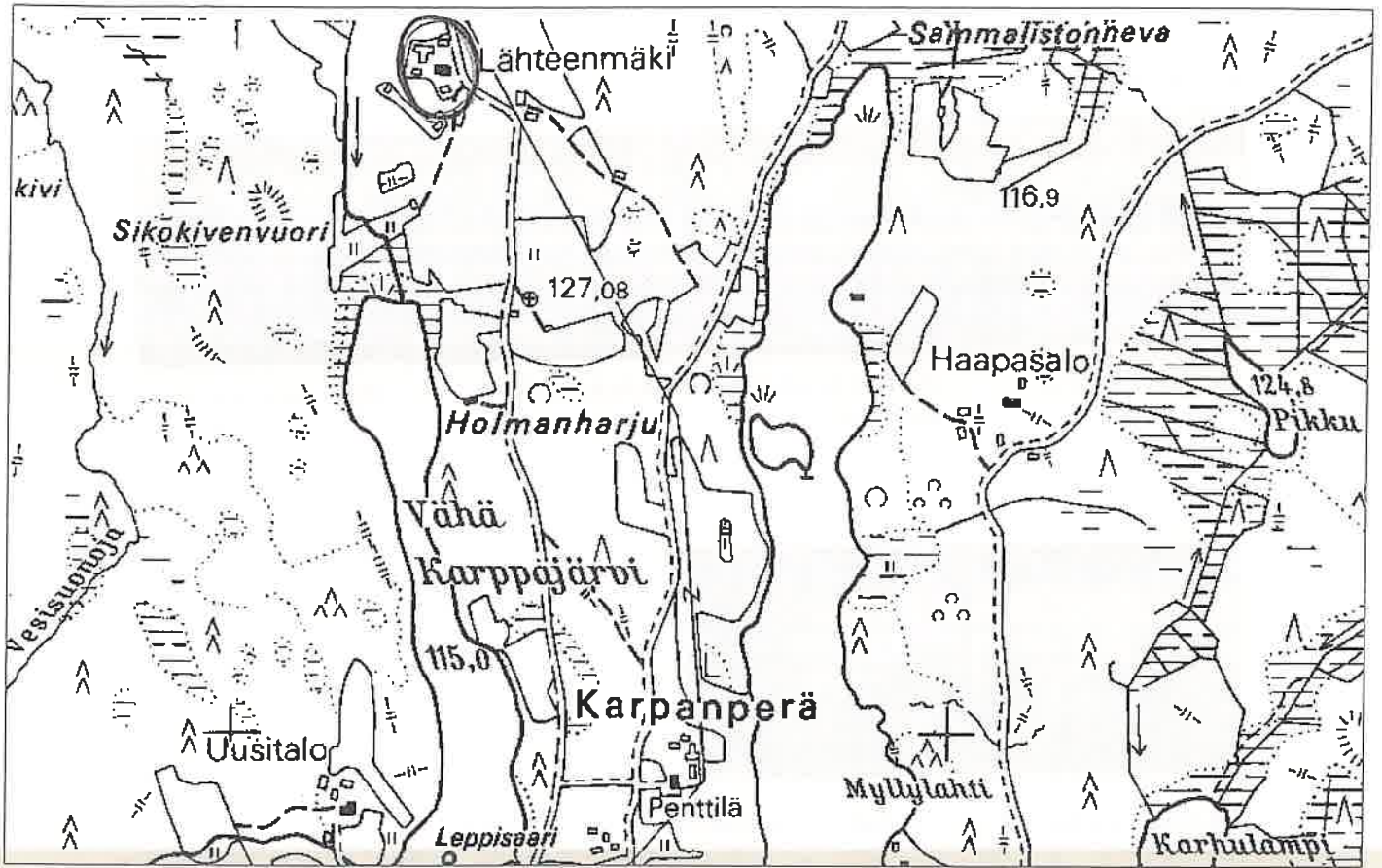
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

9.7.2002

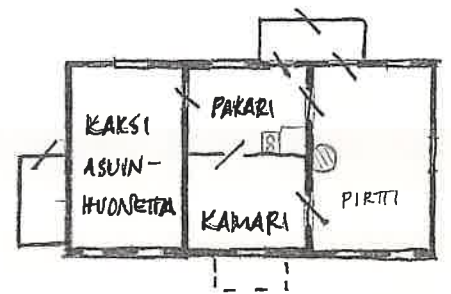
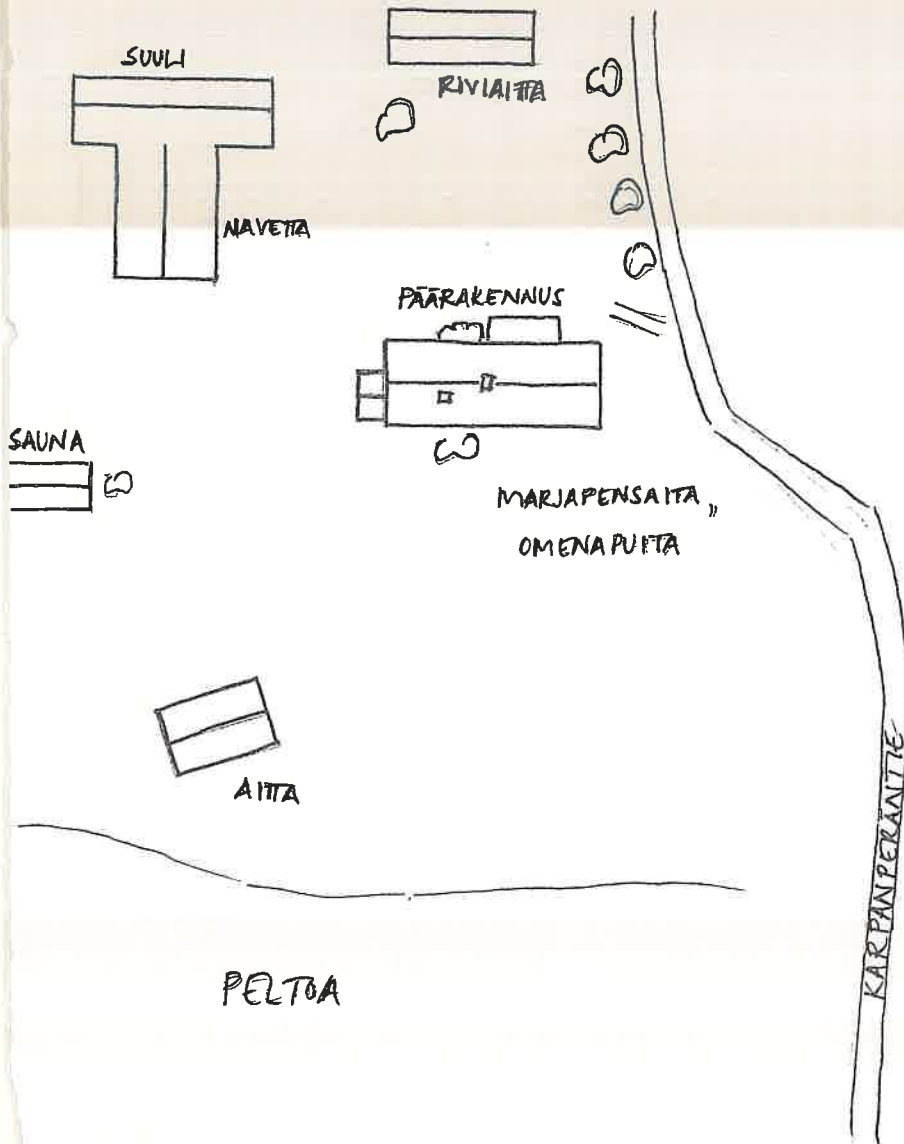
Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

IKAALINEN/SARKKILA/LÄHTEENMÄKI

1:7000

OLLUT AIEMMIIN
SISÄÄNKÄYNTI

FILMI 6/2002

AITTA IDÄSTÄ

PÄÄRAKENNUS
LOUNAASTA

PÄÄRAKENNUS
LUOTEESTA

RIVIAHTA ETELÄKTÄ

NAVETTA KAAKOSTA

SAUNA KOILLISESTA

LÄHTEENMÄKI, heinäkuu 2002

Päärakennus pohjoisesta

Pihapiiriä idästä. Vas. päärakennus, taustalla navetta ja suuli.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Sarkkila	Kiinteistö id	128
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-428-1-51
Osoite	Saukonperäntie 29 39430 Røyhiö	Alue	7
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyppi	lohkotila	Rak lkm	5
Nykyinen tilatyyppi	tila	Inventoitu	3

Kuvaus

Tilalla on 1960-luvulta peräisin olevien lähdetietojen mukaan ollut karjarakennus, jossa oli navetta, talli, sikala ja puimala sekä työ- ja kalustotilat. Lisäksi tilalla on vilja-aitta, riviaitta sekä traktoritalli. Nykyisin pihapiirissä on päärakennuksen lisäksi aitta, riviaitta sekä kaksi uudempaa ulkorakennusta.

Historia

Tila on lohkottu Kyrösjärven eteläpuolella sijaitsevan Sarkkilan kylän Isotalon kantatilasta vuonna 1893. Sen perusti Matti Mäkelä. Seuraavia isäntiä olivat Juho Mäkelä vuosina 1880-1916 sekä Taavetti Mäkelä vuosina 1916-1947. Vuodesta 1947 lähtien tilaa omistivat Vähä-Heikkilän talosta kotoisin ollut leskiemäntä Saima Mäkelä ja hänen poikansa Ensio Mäkelä. Vuodesta 1993 alkaen tila on kuulunut Ensio Mäkelän perikunnalle. Nykyinen omistaja on Ensio Mäkelän leski.

Luultavasti 1950-luvulla talossa on asunut Ensio ja Ritva Mäkelän kuusihenkinen perhe, Ensio Mäkelän äiti sekä palvelija.

Tilalla on ollut lypsykarjaa, josta luovuttiin vuonna 1993.

Ympäristö ja pihapiiri

Talouskeskus sijaitsee Sarkkilan kylässä Saukonperällä Saukkolammen pohjoisrannalla kumpuilevan peltomaiseman keskellä. Saukonperäntie kulkee tilan rakennusten läpi siten, että päärakennus, otsa-aitta ja riviaitta ovat sen eteläpuolella, muut rakennukset pohjoispuolella. Tilan länsipuolella on Saukkolammen arvokasta perinnemaisemaa.

Kaava Seutu/maakuntakaava pvm

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.
Suuri maatilakirja II. Turun ja Porin lääni; Satakunta, Ahvenanmaa. Kustannustuote Oy, Helsinki. Kirjapaino Oy Savo, Kuopio 1964.

Suulliset lähteet Ritva Mäkelä, 1937, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Mäkelä

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Rakennushist.	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	
Perustelu	Päärakennus edustaa 1930-luvun rakennustyyliä. Sen alkuperäinen ulkoasu on jonkin verran muuttunut remonttien myötä. Ulkorakennukset ovat säilyneet melko hyvin alkuperäisessä asussaan. Asuinpaikkana kohde kertoo kylän asutuksen kehittymisestä 1800-luvun loppupuolelta lähtien sekä asutuksen siirtymisestä kauemmas kylätontin tuntumasta.
Arvoluokka	<i>maisemallinen/historiallinen</i>
<hr/>	
Lisätietoja	
Liitteet	Karttaote, asemapiirros, pohjapiirros
Valokuvat	Ikaalinen 9/2002: 21-26.
Inventoija	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 20.6.2002
Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 12.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	128	Rno	143-428-1-51
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	179
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1932		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerroslukku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Tiili -betoni		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	pulpettikatto		

Kuvaus

Peiterimoitetulla pystylaudoituksella vuorattu rakennus on väriltään vaalea, nurkkalaudat ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset. Kuistien oven- ja ikkunanpuitteet ovat vaaleanpunaiset.

Keskellä rakennuksen pitkää koilliseinää on satulakattoinen poikkipääty, jossa on keittiö. Poikkipäädyn molemmilla puolilla on yksikerroksinen pulpettikattoinen umpikuisti. Keskellä katon lounaan puoleista lapetta on satulakattoinen frontoni.

Rakennuksen kaakkoispäässä on tupa, jossa on alkuperäinen muuri sekä leveä lautakatto. Keskellä rakennusta sijaitsevassa poikkipäädystä on keittiö, jonka lounaispuolella on kamari. Sen seinät ovat hirsipintaiset. Kaikki väliovet ovat alkuperäisiä peiliovia. Rakennuksen luoteispäässä on todennäköisesti myös tupa ja kamari. Yläkerrassa on mahdollisesti avovintti

Historia

Mäkelä

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Rakennus on rakennettu vuonna 1932 ja siinä on (ollut) viisi huonetta sekä sauna. Alun perin rakennus on ollut hirsipinnalla ja siinä on ollut pärekatto. Myöhemmin se vuorattiin, maalattiin vaaleaksi ja siihen laitettiin tiilikate.

Kuisteissa on ollut satulakattoiset frontonit, joissa on ollut auringonsäteitä muistuttava puukoristus.

Keittiön lattiaa on uusittu. Siinä on aiemmin ollut leveät lautalattiat. Myös ikkunat on uusittu siten, että niiden ulkopuolella on aiempaa 6-ruutuista mallia mukailevat välipuut.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
12.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	128	Rno	143-428-1-51
Rakennustyyppi	otsa-aitta	Rakennus id	180
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1900-luvun alkupuoli?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐		Kellari ☐	
Perustus	Luonnonkivi - kylmämuuraus		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Tiili -betoni		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on luonnonkivi. Hirsipintainen rakennus on punainen, nurkkalaudat valkoiset. Aitan kaakkoispäädyssä on ovi sekä kaartuvat poskihirret.

Historia

Aitta on rakennettu luultavasti 1900-luvun alkupuolella.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Mäkelä

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

12.7.2002

Kunto

Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	128	Rno	143-428-1-51
Rakennustyyppi	riviaitta	Rakennus id	181
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1900-luvun alku?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Nurkkakivet		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Tiili -betoni		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on nurkkakivet sekä hirsi. Yksikerroksinen riviaitta on 4-osainen. Se on väriltään punainen, nurkkalaudat ja ovenpielet ovat valkoiset. Maali on kulunut.

Historia

Riviaitta on luultavasti rakennettu 1900-luvun alkupuolella.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Mäkelä

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

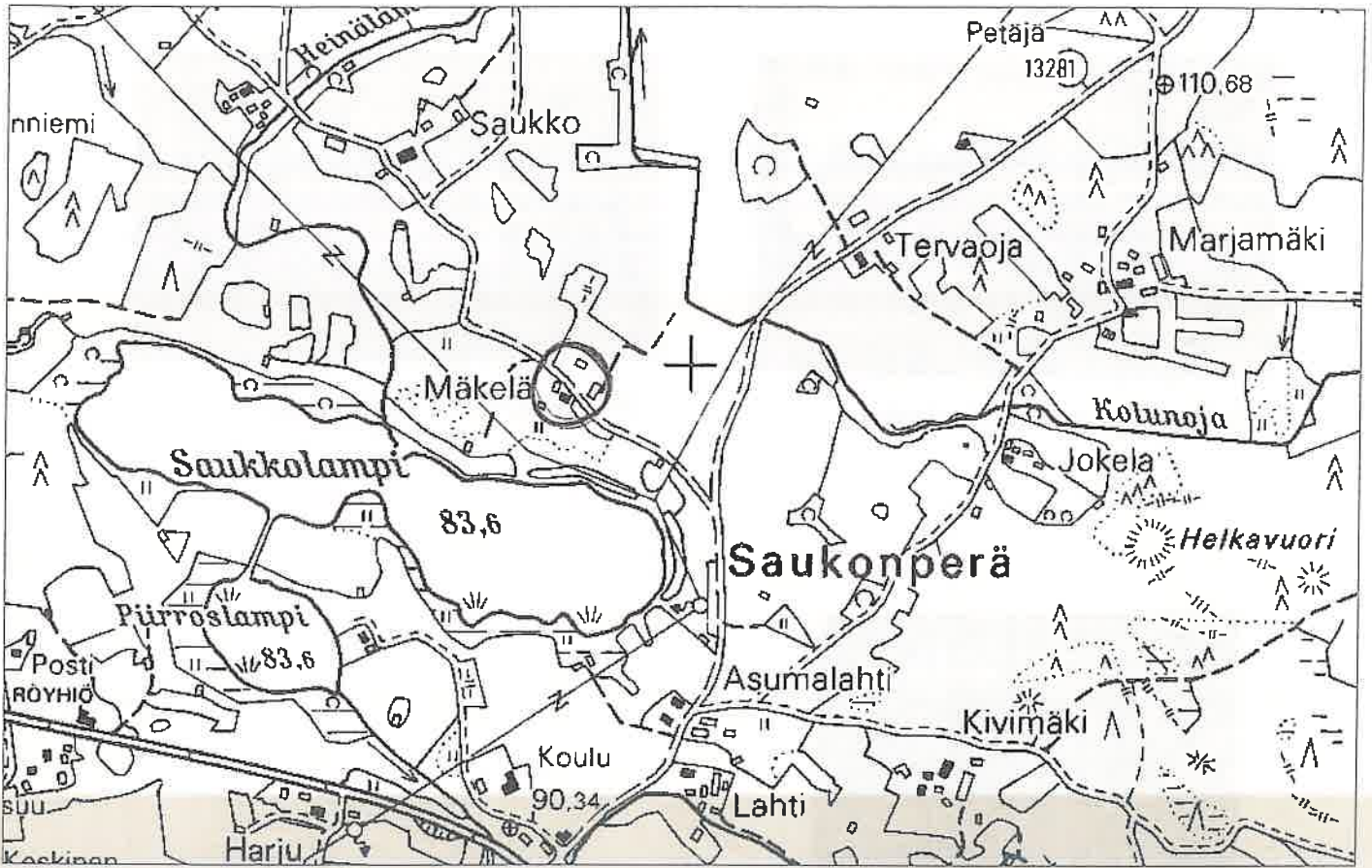
12.7.2002

Kunto

Kohtalainen

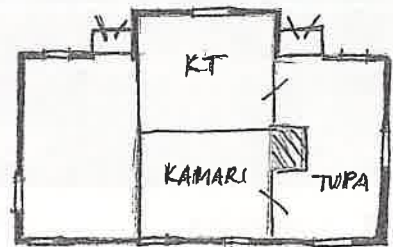
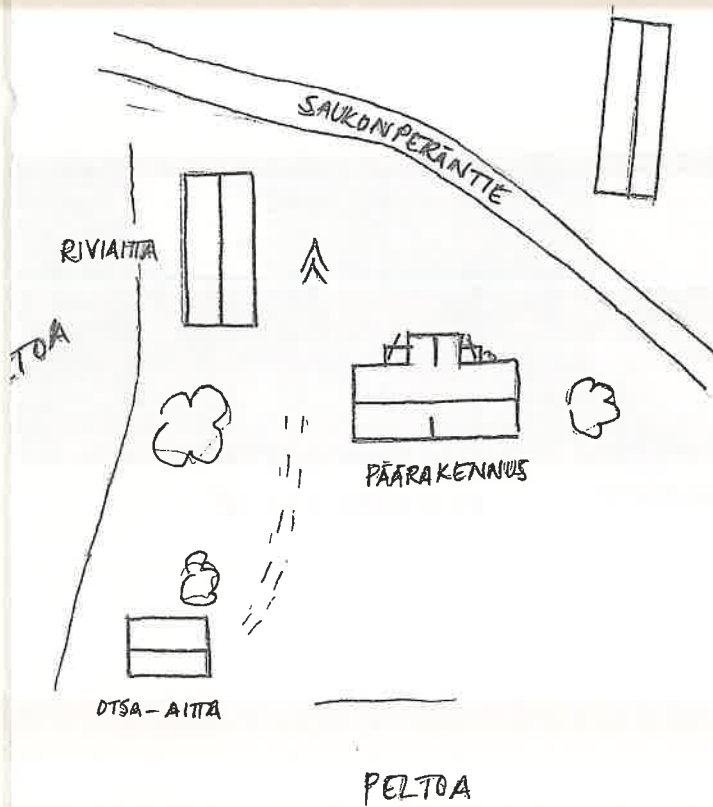
Lisätietoja

IKAALINEN/SARKKILA/MÄKELÄ

1:7000

UUDEMPIA
ULKORAKENNUKSIA

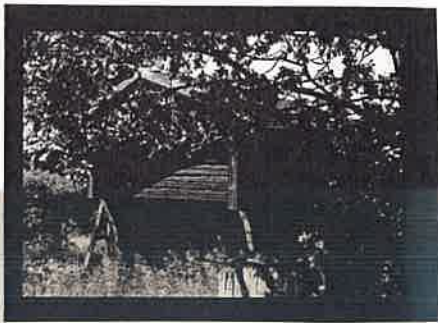
FILMI 9/2002

PÄÄRAKENNUS KOILLISESTA

PÄÄRAKENNUS LÖUNAASTA

OTSJA-AITTA KOILLISESTA

RIVIAITTA LUOTEESTA

RIVIAITAN PÖHJOISPÄÄTY

RIVIAITTA IDÄSTÄ

MÄKELÄ, heinäkuu 2002

Päärakennus koillisesta

Pihapiiriä idästä. Vas. päärakennus, taustalla riviaitta.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Sarkkila	Kiinteistö id	114
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-428-1-98
Osoite	Karpanperäntie 324 39430 Röyhiö	Alue	7
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	torppa	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Rak lkm	7
		Inventoitu	2

Kuvaus

Tontilla on asuinrakennuksen lisäksi navetta, pihavaja, kolme aittaa sekä lautarakenteisia vajoja. Karpanperäntien länsipuolella sijaitsevat aitat ja vajat ovat maalaamattomia hirsi- ja lautarakennuksia. Yksi näistä rakennuksista on vanha navetta, joka muutettiin viljankuivausrihieksi 1950-luvulla.

Historia

Kyrösjärven eteläpuolella sijaitseva Sarkkilan kylän Isotalon kantatalo halottiin isojaossa vuonna 1802, jolloin syntyivät Isotalo sekä Karpanperällä sijaitseva Vähätalo. Vähätalosta halottiin Karppa vuonna 1917, josta puolestaan halottiin Päiväranta vuonna 1943.

Päivärannan rakennutti isäntä Martti Vähätalo. Hän avioitui vanhemmalla iällä Hämeenkyrön Vesajärveltä kotoisin olleen Hilja Toivolan kanssa. Heillä ei ollut lapsia. Nykyiset omistajat ovat ostaneet tontin noin kolme tai neljä vuotta sitten Hilja ja Martti Vähätalolta.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Sarkkilan kylässä Karpanperällä Iso Karppajärven länsipuolella. Tontin ja järven välissä on kumpuilevaa peltoaukeaa. Karpanperäntie kulkee tontin rakennusten välistä siten, että asuinrakennus, navetta ja vaja jäävät sen itäpuolelle, muut rakennukset tien länsipuolelle. Tontin koillispuolella, Iso Karppajärveen pistävällä niemellä on Vähätalon osatalon tontti, jossa vanhaa rakennuskantaa ei ole jäljellä. Eteläpuolella tontin välittömässä läheisyydessä on Karppa, josta Päiväranta on lohkottu.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu**Kirjalliset lähteet**

Suulliset lähteet Matti Järvenpää, 1949, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Asuinrakennus edustaa tyyppillistä pienrakentamista, vaikka ei torppa

Päiväranta

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

olekaan. Se on säilyttänyt alkuperäisen asunsa suhteellisen hyvin. Myös kiinteistön muiden rakennusten alkuperäinen asu on säilynyt melko hyvin. Kohde kertoo kylän asutuksen kehittymisestä sotavuosien jälkeen 1940-luvulla.

Arvoluokka

paikallinen

Lisätietoja**Liitteet**

Karttaote, asemapiirros

Valokuvat

Ikaalinen 7/2002: 23-27.

Inventoija

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
18.6.2002

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
9.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	114	Rno	143-428-1-98
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	149
Nykyinen käyttö	vapaa-aika		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1946-48		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	avokuisti		
Kuistin kattomuoto	harjakatto		

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on lohkokivipilarit, joita on osin tuettu betonivalulla. Hirsirakenteinen rakennus on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella, päätykolmioissa on vaakalaudoitus. Seinät ovat keltaiset, nurkkalaudat sekä ikkunanpuitteet valkoiset.

Ikkunat ovat 6-ruutuiset, päätykolmioissa 9-ruutuiset. Ikkunanpuitteiden alaosat on veistetty koristeellisesti.

Rakennuksen pitkällä länsiseinällä on yksikerroksinen satulakattoinen avokuisti. Siinä on umpinaiset puukaiteet, jotka on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella.

Historia

Rakennuksen on rakennuttanut isäntä Martti Vähätalo. Sen ovat rakentaneet Matti Kuusiniemi, Kalle Koivisto ja Jussi Suikkanen. Ovet ja ikkunat on tehty puusepänverstaalla

Kilvakkalassa.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

9.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	114	Rno	143-428-1-98
Rakennustyyppi	navetta	Rakennus id	150
Nykyinen käyttö	vapaa-aika		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1900-1949?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Betoni - valettu		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Huopa		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Navetan perustuksena on betonivalu. Alemman kerroksen runko on hirsipinnalla, ylemmässä kerroksessa sekä navetan länsipäässä on pystyautoitus. Seinät ovat punaiset, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet valkoiset, ovet keltaiset.

Keskeltä navetan pitkää eteläseinää on silta rakennuksen toiseen kerrokseen. Sillan kohdalla on satulakattoinen frontoni, jonka alla on pariovet yläkertaan. Rakennuksessa on 1-, 2- ja 3-ruutuisia ikkunoita.

Historia

Navetan ovat rakentaneet Pääjärvenperältä kotoisin olleet Paavo Niinimäki ja Olavi Järvensivu. Vähäröyhön seppä Toivo Vähätalo takoi saranat, haat ja säpit.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Päiväranta

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen
Historiallinen asutushistoria
Ympäristöarvo

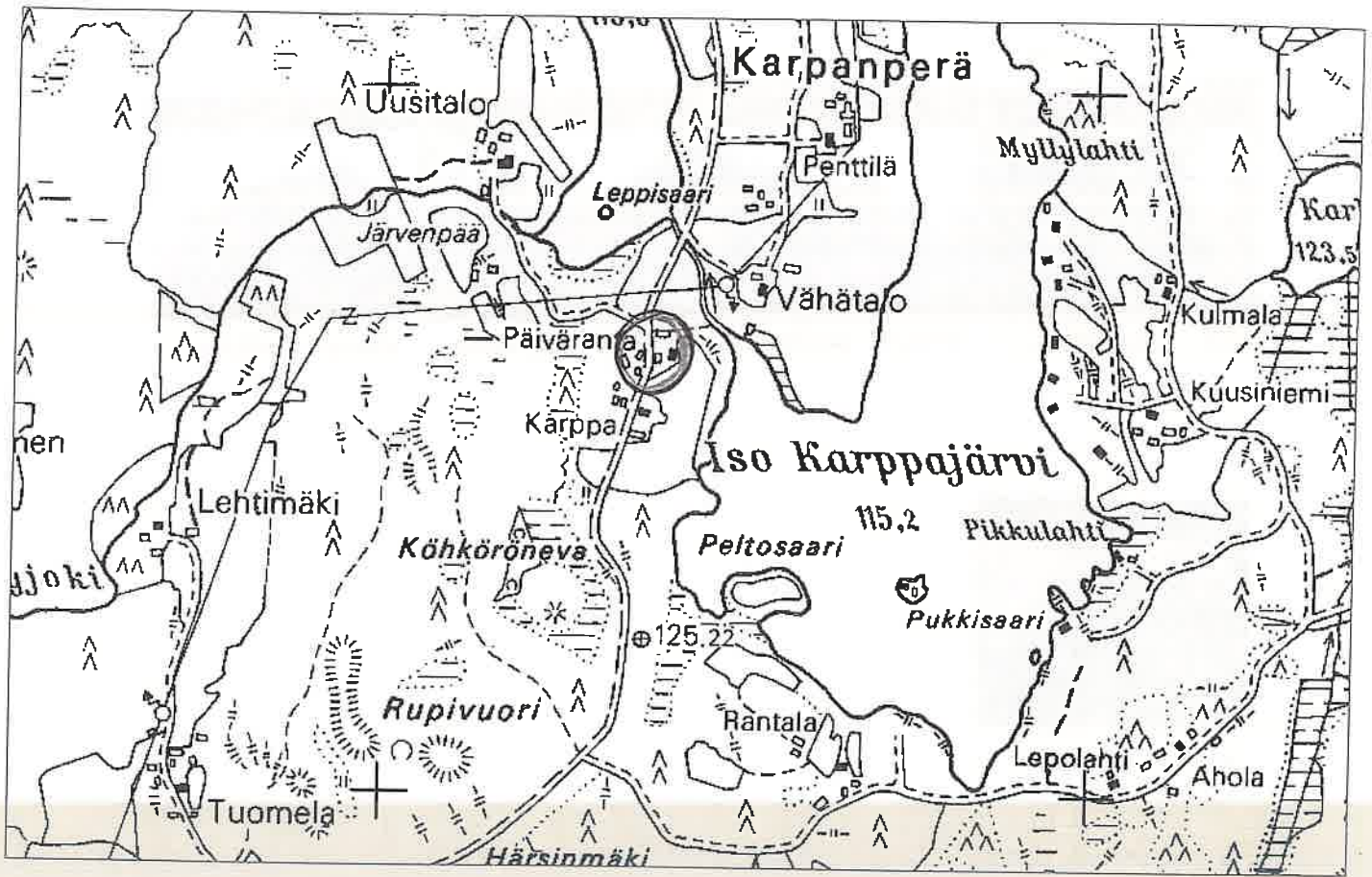
Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
9.7.2002

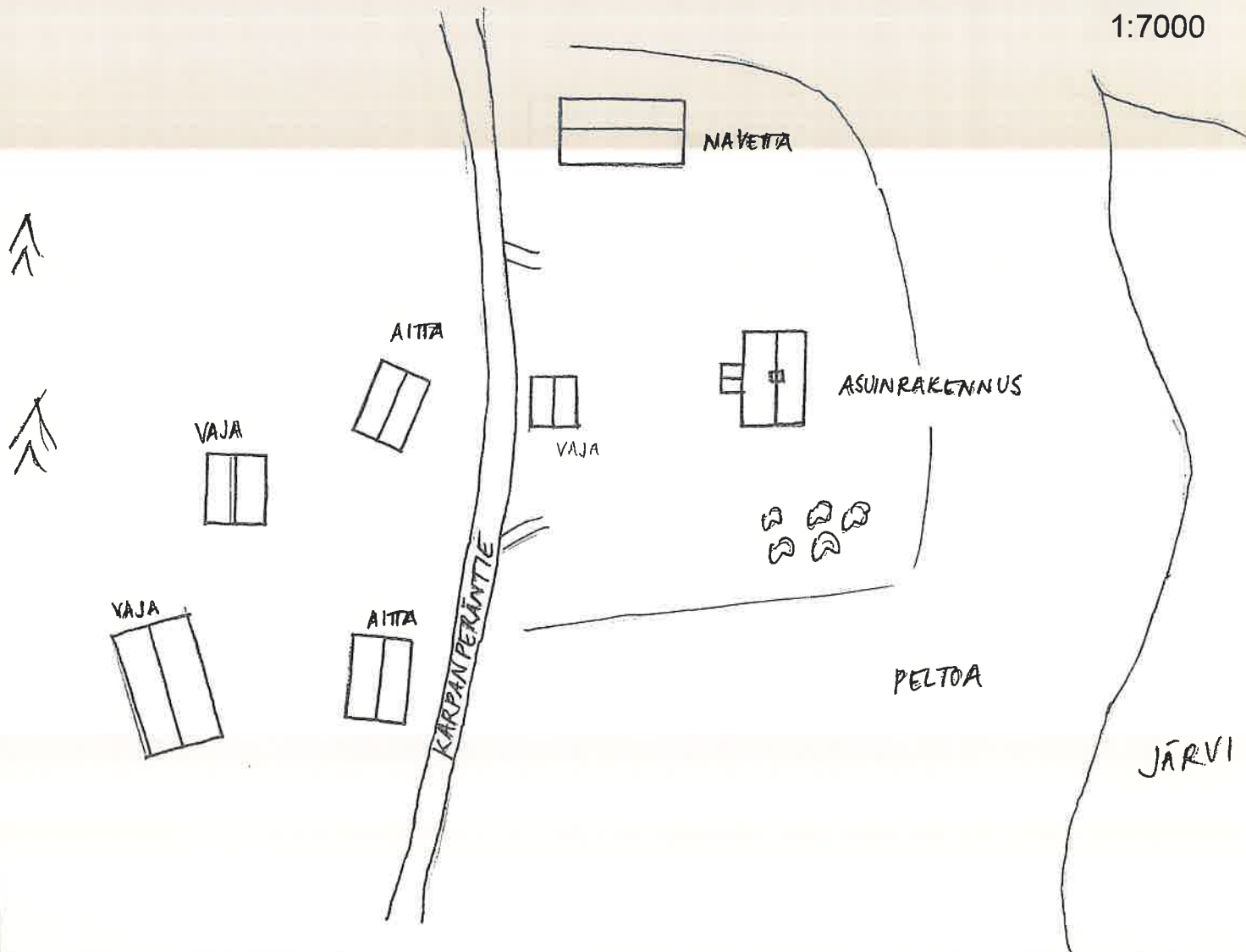
Kunto Hyvä

Lisätietoja

IKAALINEN/SARKKILA/PÄIVÄRANTA

1:7000

FILMI 7/2002

AITTA KOILLISESTA

NAVETTA LUOTEESTA

NAVETTA KAAKOSTA

ASUINRAKENNUS
LUOTEESTA

ASUINRAKENNUS
KAAKOSTA

PÄIVÄRANTA, heinäkuu 2002

Asuinrakennus lännestä

Pihapiiriä etelästä. Taustalla navetta, oik. asuinrakennus.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Sarkkila	Kiinteistö id	126
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-428-2-12
Osoite	Karpanperäntie 187 39430 Röyhiö	Alue	7
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyppi	mäkitupa	Rak lkm	6
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	4

Kuvaus

Tontilla on vanha asuinrakennus sekä aitta. Näiden länsipuolella on valkoiseksi kalkittu navetta, joka on rakennettu vuonna 1917. Näitä hieman alempana tontilla etelässä on vuonna 1964 rakennettu lautarakenteinen, mineriitillä vuorattu yksikerroksinen asuinrakennus. Siinä oli valmistuessaan neljä asuinhuonetta sekä sauna. Lounaassa on hirsinen riihi sekä hirsinen lato.

Lato on pitkänurkkainen ja maalaamaton hirsirakennus, joka on hirsipinnalla. Päätykolmioissa on pystylaudoituus. Länsipäädyssä on pariovi. Rakennuksen pitkällä eteläseinällä on pulpettikattoinen, lautarakenteinen lisäosa. Rakennuksen satulakatto on katettu aaltopellillä. Rakennus on rakennettu luultavasti 1900-luvun alkupuolella.

Vanhan asuinrakennuksen kaakkois- ja luoteispuolella on omena- ja muita puita sekä marjapensaita. Pohjoispuolella on kalliota sekä havumetsää. Piha on hoidettu.

Historia

Salomäki on erotettu Tervaojan osatalosta ja se on rekisteröity vuonna 1924. Tervaojan maat puolestaan ovat alun perin kuuluneet Kyrösjärven eteläpuolella sijaitsevan Sarkkilan kylän Sarkin kantatalon maihin.

Salomäen ovat perustaneet Taavetti ja Roosa Salomäki. Heidän jälkeensä tonttia omistivat Matti ja Toini Salomäki vuodesta 1938 lähtien. Asuinrakennuksessa on asuttu vuoteen 1964 saakka. Nykyisin se on tyhjillään.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Sarkkilan kylässä Karpanperällä Karpanperäntien itäpuolella pienellä mäellä. Karpanperäntiestä erkanevan pihatien varrella sen pohjoisreunalla on rivi koivuja. Tontti on kallioinen ja sen pohjoispuolella on havupuumetsää. Itä- ja lounaispuolella on peltoja.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.
Suomen pienviljelijät III. Satakunta. Turunmaan kirjakustantajat. Turun keskuskirjapaino, Turku 1968.

Suulliset lähteet

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Vanha asuinrakennus pihapiireineen edustaa 1800-luvun loppupuolen mäkituparakentamista. Se on säilyttänyt alkuperäisen asunsa suhteellisen hyvin. Myös muut ulkorakennukset ovat säilyneet alkuperäisissä asuissaan. Pihapiirin vanhan rakennuskannan muodostamaa kokonaisuutta hajottaa 1960-luvulla valmistunut uusi päärakennus. Kohde kertoo kylän asutuksen kehittymisestä 1800-luvun loppupuolelta lähtien.

Arvoluokka paikallinen

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 8/2002: 9-15.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
19.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
12.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	126	Rno	143-428-2-12
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	172
Nykyinen käyttö	ei käytössä		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen	1890		
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerroslukku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Luonnonkivi - kylmämuuraus		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	pulpettikatto		

Kuvaus

Rakennus on perustettu osittain kallioiselle maaperälle luonnonkivien varaan. Perustusta on osin suojattu pystyлаudoilla. Hirsirunko on vuorattu pystyлаudoitetulla peiterimoituksella. Luoteispääty on vuoraamaton, sen päätykolmiossa on pystyлаudoitus. Rakennus on punainen, ikkunanpuitteet ovat valkoiset. Rakennuksessa on 6-ruutuiset ikkunat, kaakkoispäädyn päätykolmiossa on 4-ruutuinen ikkuna.

Rakennuksen pitkällä koillisseinällä on lähes koko rakennuksen levyinen yksikerroksinen umpikuisti. Pääosa sen katosta on pulpettimallista, kuistin kaakkoispäässä olevan ulko-oven yläpuolella on satulakatto. Kuistissa on pariovi, jonka yläpuolella on oven levyinen kamaaikkuna. Kuistissa on 6-ruutuinen vaakaikkuna.

Rakennuksessa on todennäköisesti tupa ja kamari, yläkerrassa avovintti.

Historia

Salomäki

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Rakennus on luultavasti rakennettu 1890-luvulla. Siinä on asuttu vuoteen 1964 saakka, minkä jälkeen se on ollut asumaton.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

12.7.2002

Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	126	Rno	143-428-2-12
Rakennustyyppi	riviaitta	Rakennus id	173
Nykyinen käyttö	ei käytössä		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1800-luvun loppu tai 1900-luvun alku		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluvu	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus			
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen lounaispäässä on kaksiosainen aitta, koillispäässä on vaja.

Yksikerroksinen rakennus on pitkänurkkainen ja se on hirsipinnalla. Rakennus on maalaamaton.

Historia

Rakennus on rakennettu luultavasti 1800-luvun lopulla tai 1900-luvun alkupuolella.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

12.7.2002

Kunto

Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	126	Rno	143-428-2-12
Rakennustyyppi	riihi	Rakennus id	174
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1900-luvun alkupuoli		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐		Kellari ☐	
Perustus	Luonnonkivi - kylmämuuraus		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Riihen perustuksena on luonnonkivi. Hirsirunko on maalaamaton ja vuoraamaton. Rakennuksen pitkällä itäseinällä on röytä eli oviseinää suojaava katos.

Rakennuksen pohjoispäädyssä on yksikerroksinen pulpettikattoinen, lautarakenteinen osa. Eteläpäädyssä on yksikerroksinen satulakattoinen, lautarakenteinen osa.

Historia

Riihi on rakennettu luultavasti 1900-luvun alkupuolella. Se toimii nykyisin mm. puuvaraston.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Salomäki

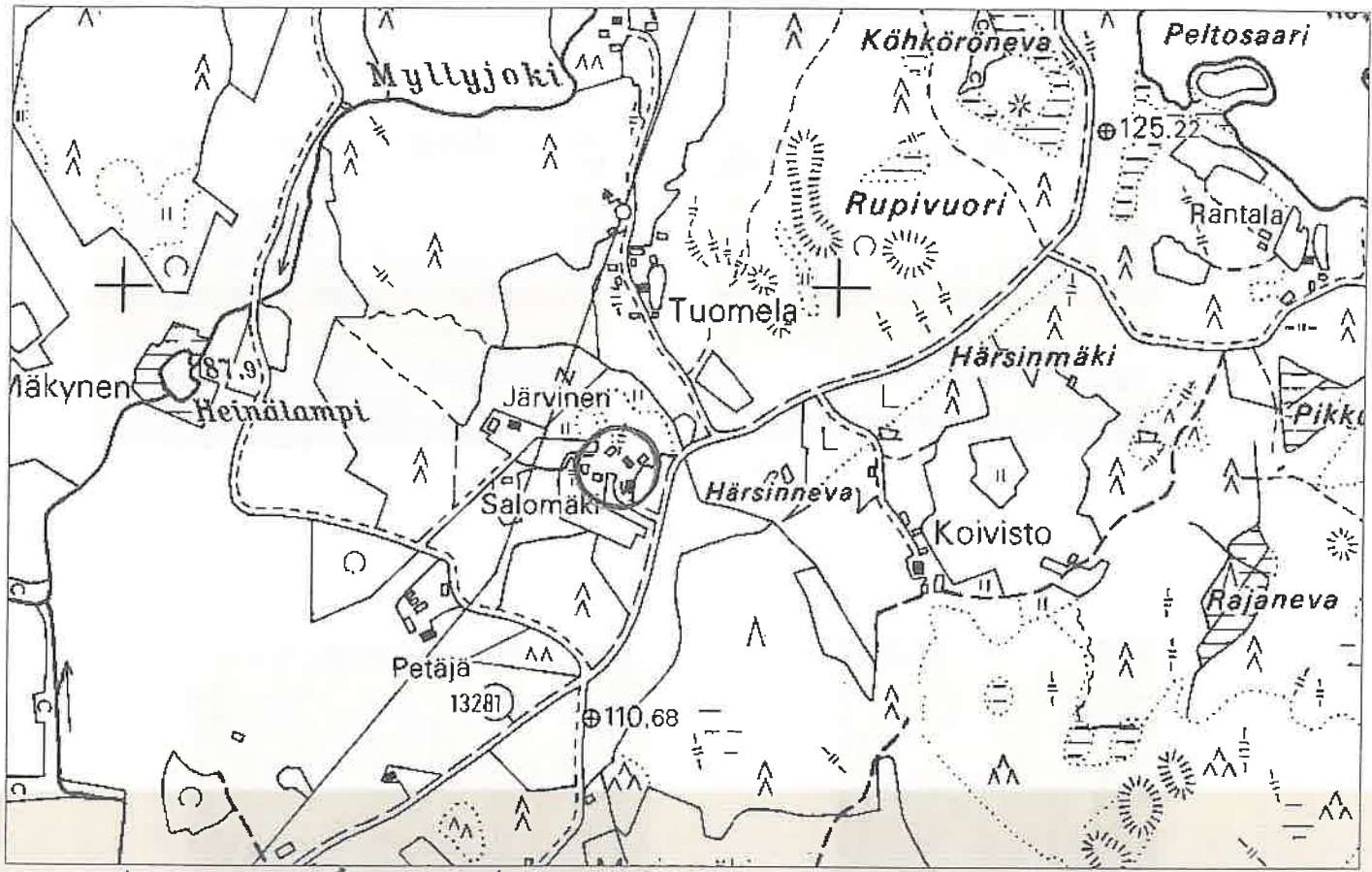
Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Ympäristöarvo

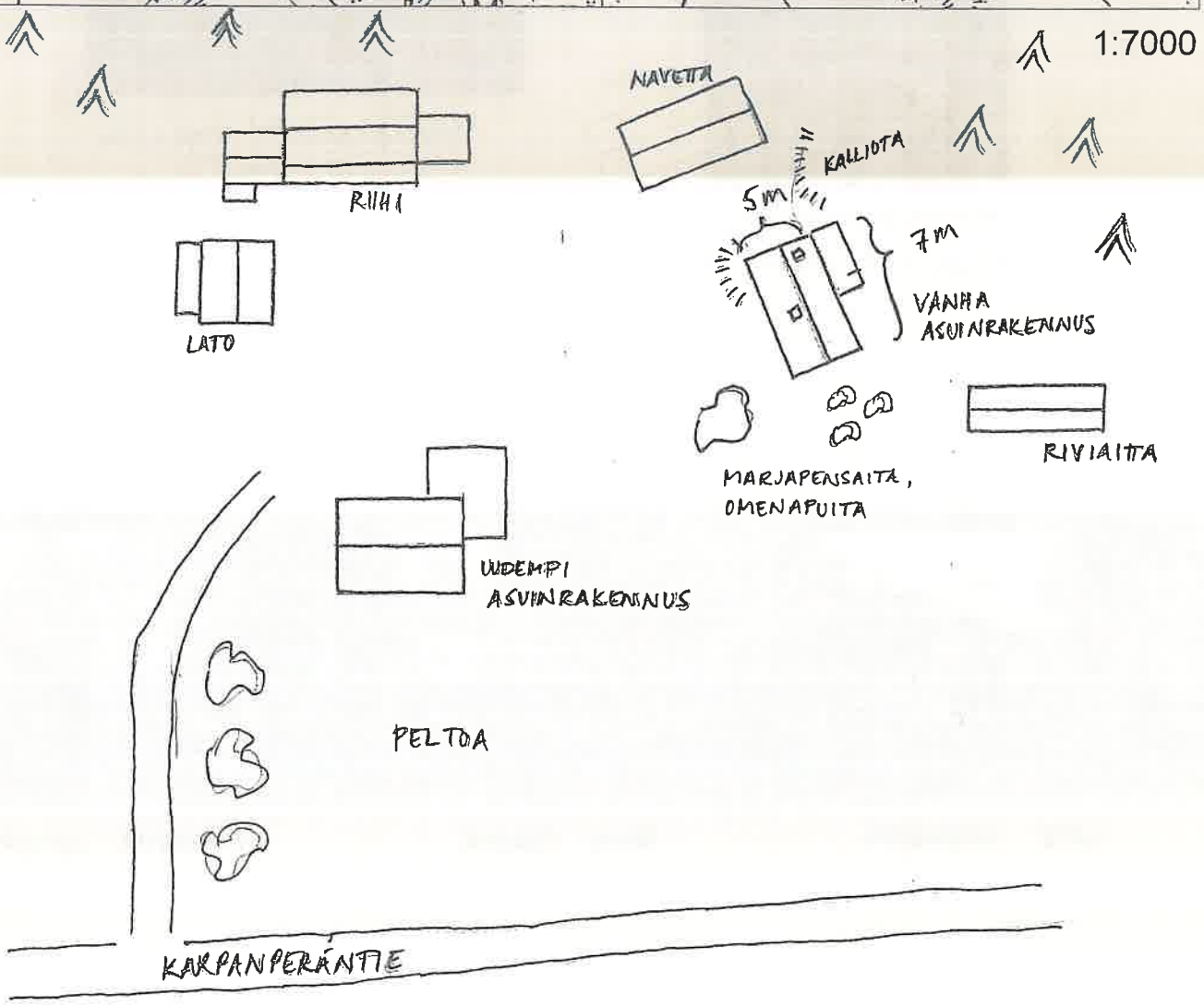
Arvojen perustelu

Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 12.7.2002
Kunto	Hyvä
Lisätietoja	

IKAALINEN/SARKKILA/SALOMÄKI

1:7000

FILMI 8/2002

ASUINRAKENNUS KAAKOSTA

ASUINRAKENNUS POHJOISESTA

ASUINRAKENNUKSEN
PERUSTUSTA LÄNNESTÄ

ASUINRAKENNUS ETELÄSTÄ

LATO LUOTEESTA

RIIHI IDÄSTÄ

RIVIAITTA LOUNAASTA

SALOMÄKI, heinäkuu 2002

Pihapiiriä lounaasta. Vas. navetta, oik. vanha asuinrakennus.

Pihapiiriä kaakosta. Vas. 1960-luvulla rakennettu päärakennus, kesk. vanha asuinrakennus, oik. riviaitta.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Sarkkila	Kiinteistö id	119
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-428-2-72
Osoite	Karpanperäntie 110 39430 Röyhiö	Alue	7
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	osatalo	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Rak lkm	2
		Inventoitu	2

Kuvaus

Pihapiirissä on asuinrakennus sekä kaksikerroksinen luhtiaitta. Talo on asumaton, ja sen piha on päässyt villiintymään. Piha on aiemmin ollut avoin, eikä pihassa juurikaan ole ollut kasvillisuutta.

Pihapiirissä on ollut vuonna 1930 rakennettu hirsinen karjarakennus, jossa oli karjatilat, sauna sekä puimala. Lisäksi pihapiirissä on ollut puuvaja.

Historia

Kyrösjärven eteläpuolella sijaitseva Sarkkilan kylän Sarkin perintötalo halottiin vuonna 1906, jolloin muodostuivat Sarkin ja Tervaojan osatilat. Tervaojaa omistivat Kaarle Valentin ja Vilhelmiina Tervaoja. Vuodesta 1949 lähtien sitä omisti Artturi Tervaoja. Emäntänä oli hänen sisarensa Saima Tervaoja. Nykyinen omistaja on ostanut kiinteistön vuonna 1999 Pentti Tervaojalta. Maat on liitetty Laurilan päätilaan ja niitä viljellään sen osana.

Tilasta on lohkottu useita sivutiloja. Yksi niistä on Tervaojasta koilliseen sijaitseva Tuomela. Sen asuinrakennus valmistui vuonna 1922 ja se lohkottiin vuonna 1924 samoin kuin sen lounaispuolella sijaitseva Salomäki.

Ympäristö ja pihapiiri

Tervaoja sijaitse Sarkkilan kylässä Saukonperällä Karpanperäntien itäpuolella. Talo sijaitsee kumpuilevan peltoaukean laidassa pienen mäen päällä. Sen koillispuolella on pieni metsä.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.
Kyrösselän takaa. Röyhiö kertoo ja tarinoi. Röyhiön kyläkirja. Röyhiön kyläseuran julkaisu. Painomusti Oy, Ikaalinen 1999.
Pirkanmaan seutukaavoitus. Pirkanmaan kulttuurihistorialliset kohteet. Julkaisu B 174. Tampereen seutukaavaliitto 1990.
Suomen pienviljelijät III. Satakunta. Turunmaan kirjakustantajat. Turun keskuskirjapaino, Turku 1968.

Suulliset lähteet

Tervaoja

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist.	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemallisesti keskeinen sijainti
Perustelu	Kohde edustaa tyypillistä 1900-luvun alun maatilan päärakennusta ja on säilyttänyt alkuperäisen asunsa suhteellisen hyvin. Kantatalosta halottuna osatalona sillä on tärkeä osa kylän asutuksen kehittymisessä. Kohde on osa Saukonperän kulttuurimaisemaa.
Arvoluokka	<i>maakunnallinen</i>

Lisätietoja	Tervaojan rakennusryhmä mainitaan Tampereen seutukaavaliiton julkaisussa Pirkanmaan kulttuurihistoriallisista kohteista perinteisen rakennustavan edustajana.
Liitteet	Karttaote, asemapiirros
Valokuvat	Ikaalinen 7/2002: 1-3.
Inventoija	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 18.6.2002
Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 9.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	119	Rno	143-428-2-72
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	161
Nykyinen käyttö	ei käytössä		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1901		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Luonnonkivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	harjakatto		

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on luonnonkiviset pilarit. Hirsirakennus on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella, päätykolmioissa on pystylaudointus ilman peiterimoitusta. Seinät ovat väriltään punaiset, nurkkalaudat ja ikkunanpuitteet valkoiset. Maali on haalistunut.

Keskellä rakennuksen pitkää koillisseinää on yksikerroksinen satulakattoinen umpikuisti, jossa on pariovet. Kuisti on mahdollisesti rakennettu muuta rakennusta myöhemmin.

Rakennus on pohjakaavaltaan todennäköisesti paritupatyyppinen. Yläkerrassa on luultavasti avovintti. Rakennuksessa on 6-ruutuiset ikkunat.

Historia

Rakennus on rakennettu vuonna 1901 ja siinä oli valmistuessaan viisi asuinhuonetta. Nykyisi:

Tervaoja

talo on asumaton.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

9.7.2002

Kunto Huono

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	119	Rno	143-428-2-72
Rakennustyyppi	luhti	Rakennus id	162
Nykyinen käyttö	ei käytössä		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1900-luvun alkupuoli		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerros-luku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus			
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Huopa		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennus on kaksikerroksinen, kaksiosainen luhtiaitta, jonka yläkerrassa on avoin sola. Hirsipinnalla oleva rakennus on pitkänurkkainen ja maalaamaton. Alakerran ovien edessä solan alapuolella on lautarakenteinen seinä, jossa on kaarevat aukot ulko-ovien kohdalla.

Historia

Luhtiaitta on rakennettu luultavasti 1900-luvun alkupuolella.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

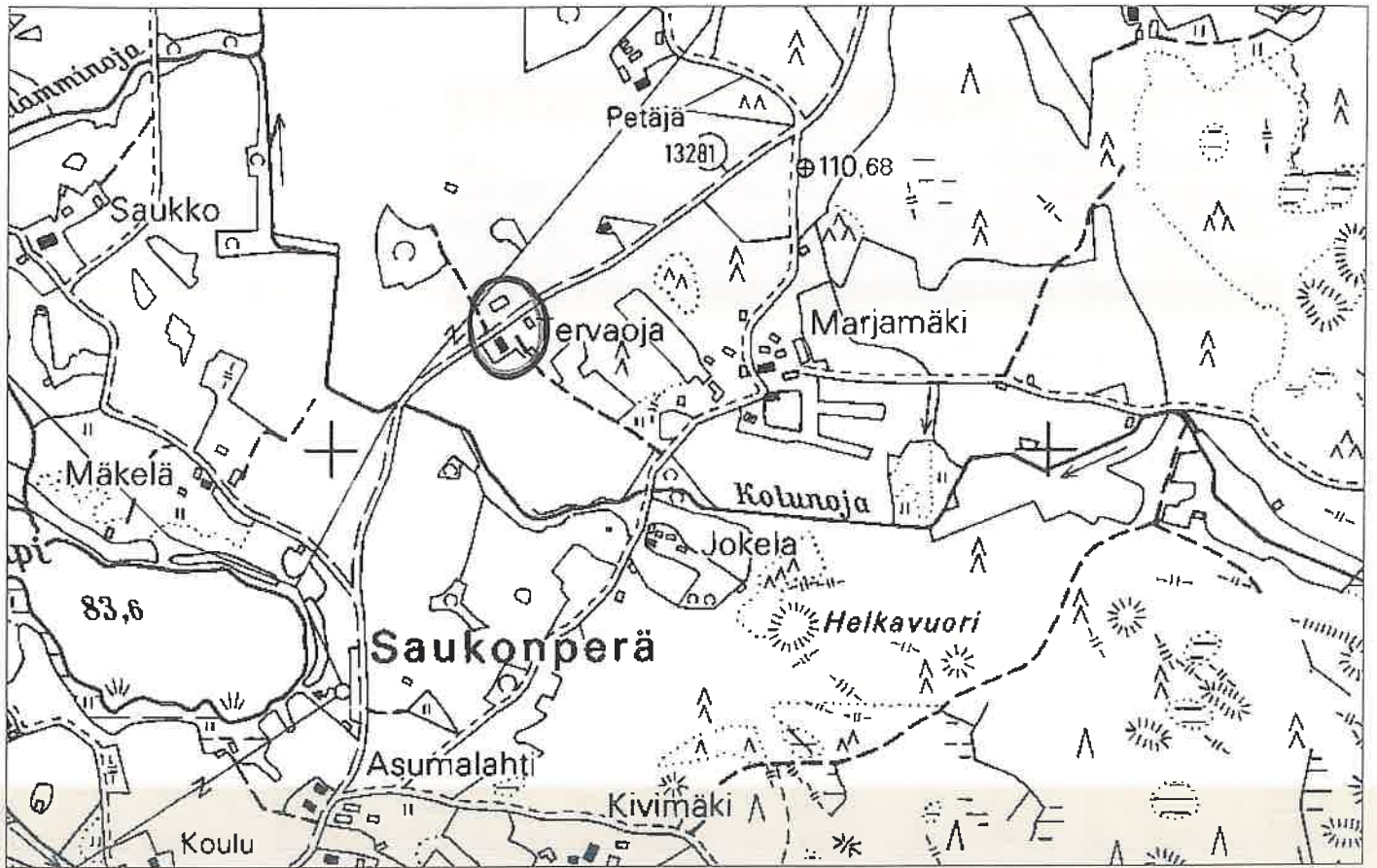
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

9.7.2002

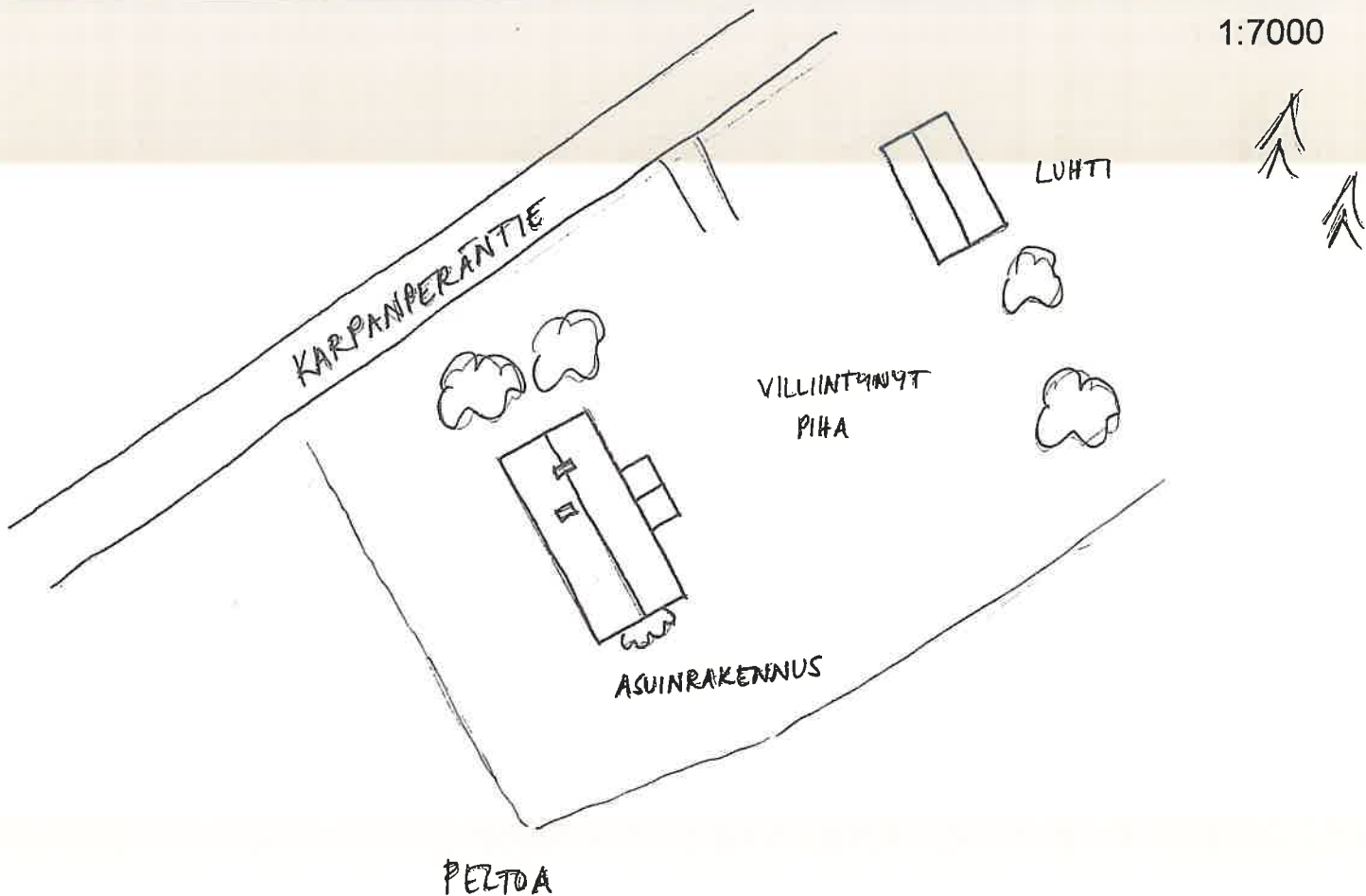
Kunto Huono

Lisätietoja

IKAALINEN/SARKKILA/TERVAOJA

1:7000

FILMI 7/2002

LUHTI LUOTEESTA

PÄÄRAKENNUS
POHJOISESTA

PÄÄRAKENNUS
KAAKOSTA

TERVAOJA, heinäkuu 2002

Päärakennus koillisesta

Pihapiiriä koillisesta. Vas. luhti, oik. päärakennus.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Sarkkila	Kiinteistö id	113
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-428-1-36
Osoite	Karpanperäntie 327-38 39430 Röyhiö	Alue	7
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	lohkotila	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tila	Rak lkm	4
		Inventoitu	1

Kuvaus

Asuinrakennuksen keittiö sekä sen eteläpuolella oleva huone ovat alkuperäisiä, 1920-luvulla rakennettuja tiloja. Rakennusta on laajennettu itään vuonna 1954 ja laajennusosassa on nykyinen olohuone. Sen koillispuolelle on rakennettu saunaosasto noin 30 vuotta sitten.

Rakennus on 1½-kerroksinen ja satulakattoinen. Sen pitkällä eteläseinällä on yksikerroksinen satulakattoinen umpikuisti, jonka edessä on betoniportaati. Sisäänkäynti rakennukseen on pitkältä pohjoisivulta, jossa olevan ulko-oven päällä on pulpettikattoinen katos. Rakennuksen koillisosassa on yksikerroksinen, loivasti pulpettikattoinen lisäsiipi, jossa on saunaosasto.

Punatiili- ja lautarakenteinen navetta on rakennettu vuonna 1961, myös muut pihapiirin ulkorakennukset kuten esimerkiksi kuivuri on rakennettu 1960-luvulla. Tonttiin on kuulunut riihi, vanha navetta, aitta ja puuvarasto sekä jokivarressa sijainnut sauna. Ne on purettu 1960-luvulla.

Historia

Kyrösjärven eteläpuolella sijaitsevan Sarkkilan kylän Isotalon perintötalo halottiin isojaossa vuonna 1802, jolloin syntyivät Isotalo sekä Karpanperän Vähätalo. Vähätalosta on lohkottu Uusitalo vuonna 1929. Paikka on otettu asuinpaikaksi vuosina 1917-1918.

Taavetti ja Katri Järvenpää ovat ostaneet tilan Toivo ja Sandra Vähätalolta vuonna 1924 asutustilaluontoiseksi asuintilaksi. Vuonna 1952 se siirtyi Lauri ja Elsa Järvenpään omistukseen. Nykyisille omistajille talo siirtyi vuonna 1986.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Sarkkilan kylässä Karpanperällä Karpanperäntien länsipuolella. Pihaan johtaa Karpanperäntiestä erkaneva, muutaman sadan metrin pituinen pihatie, joka kulkee pienen metsikön läpi. Tontin itäpuolella on Vähä-Karppajärvi, välittömässä lähiympäristössä kumpuilevaa peltomaisemaa.

Kaava Seutu/maakuntakaava pvm

Suojelu

Kirjalliset lähteet Martti ja Eeva-Liisa Järvenpään hallussa olevat Uusitaloa koskevat asiakirjat.

Suulliset lähteet Eeva-Liisa Järvenpää, 1946, Ikaalinen.

Martti Järvenpää, 1949, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist.

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Entisenä asutustilana kohde kertoo kylän asutuksen kehittymisestä 1900-luvun alkupuolelta lähtien. Asuinrakennuksen alkuperäinen asu on muuttunut useiden laajennusten myötä.

Arvoluokka

Lisätietoja

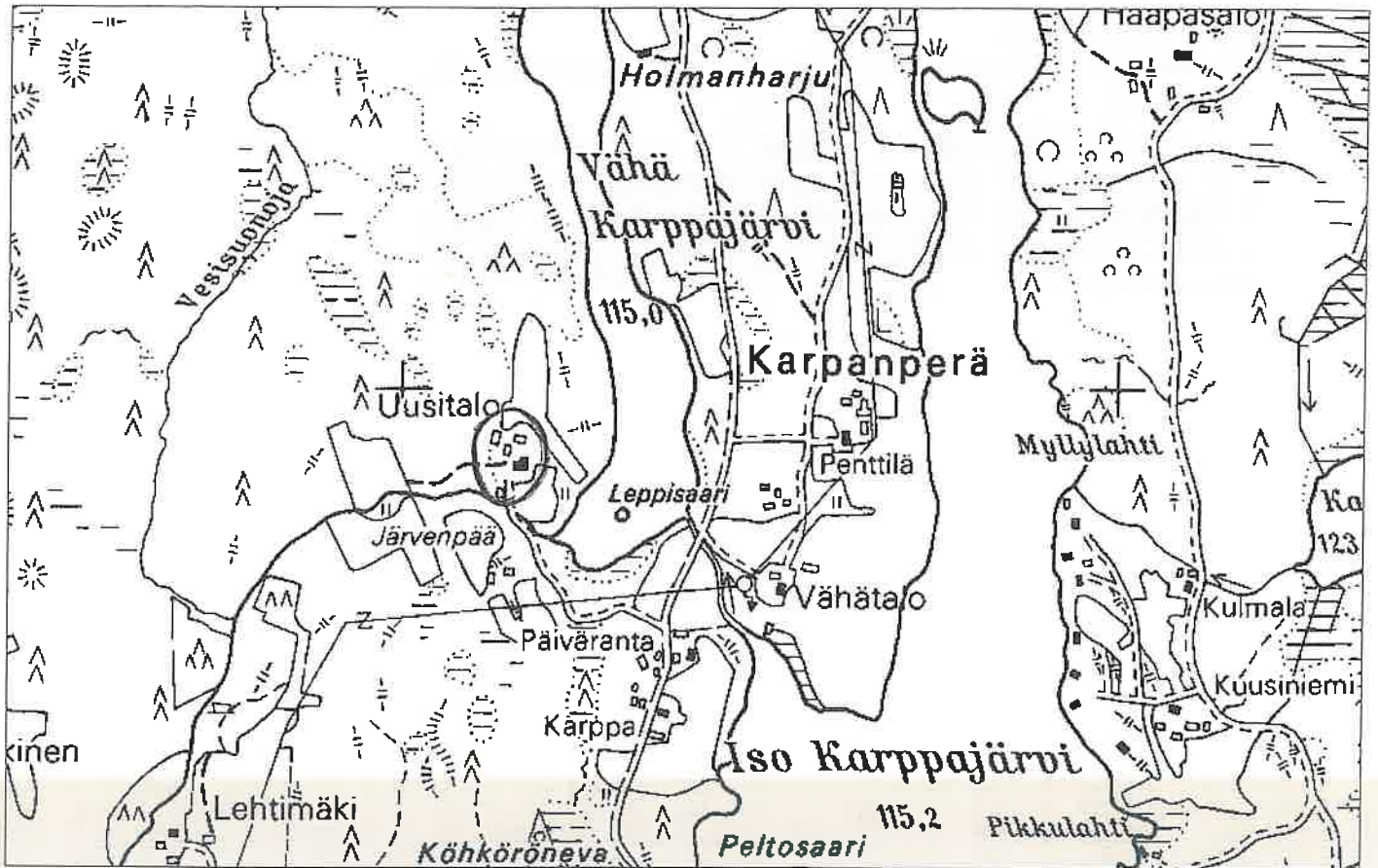
Liitteet Karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat Ikaalinen 7/2002: 30-32.

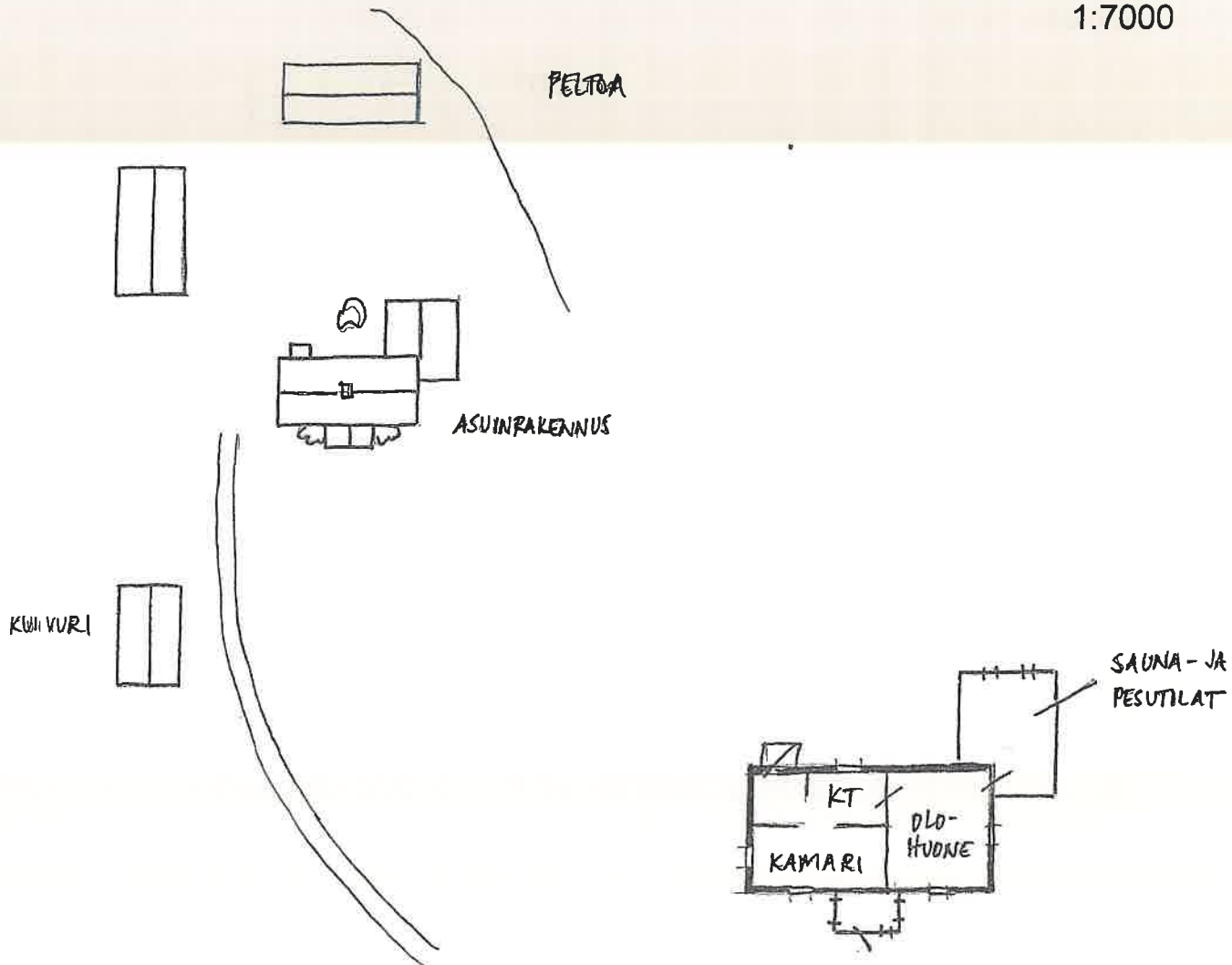
Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
18.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
9.7.2002

IKAALINEN/SARKKILA/UUSITALO

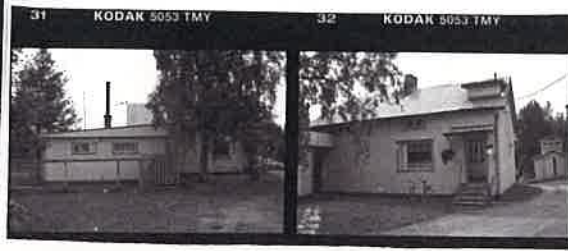
1:7000

FILMI 7/2002

ASUINRAKENNUS
LOUNAASTA

ASUINRAKENNUS
POHJOISESTA

ASUINRAKENNUS
LUOTEESTA

UUSITALO, heinäkuu 2002

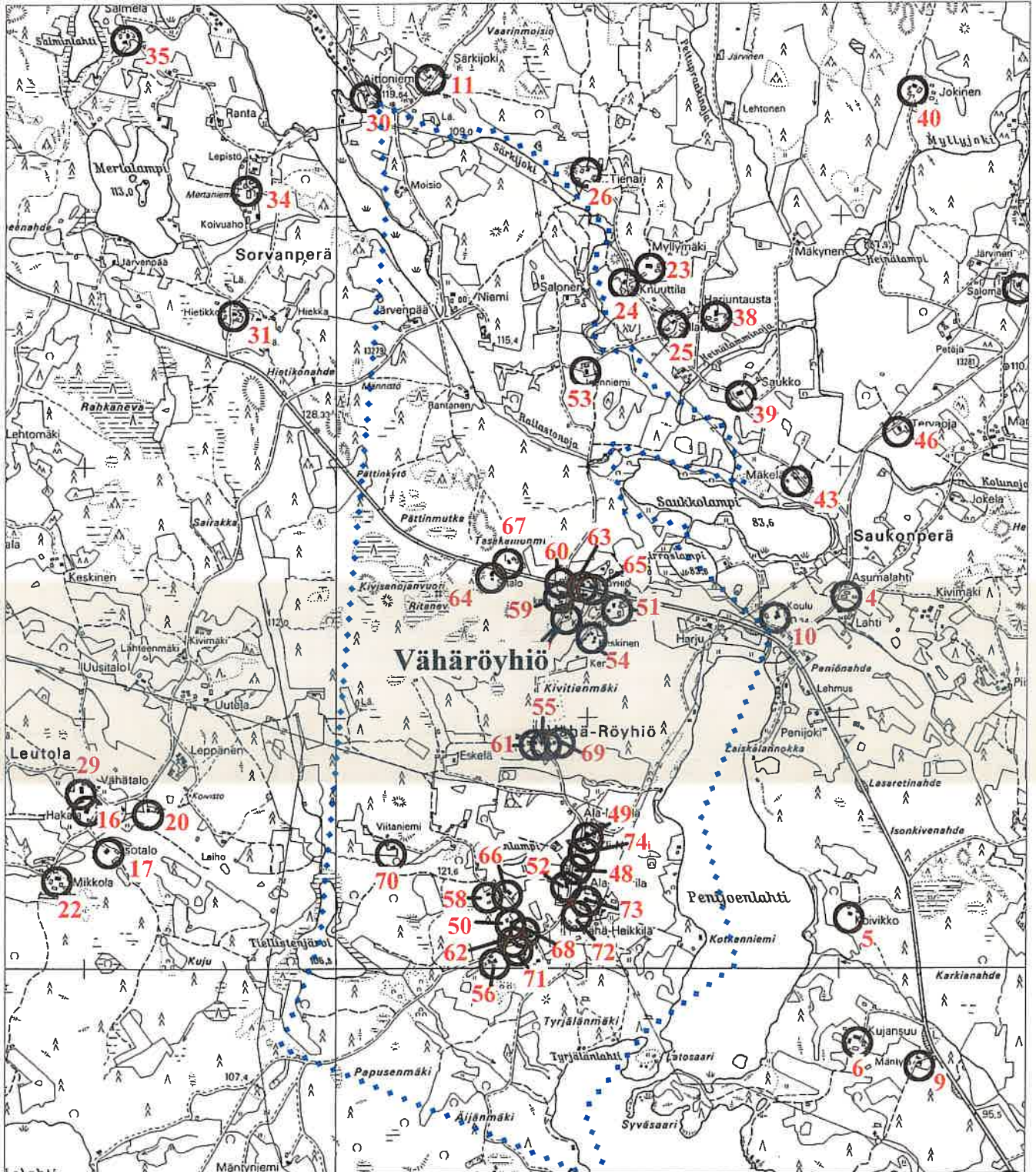

Asuinrakennus lounaasta

Ulkorakennuksia etelästä

ALUEINVENTOINTI VÄHÄRÖYHIÖ

1:15 000

Peruskartta Copyright Maanmittaushallitus/PiSa lupa 75/4033/1999

Vähäröyhiö

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Aluetyyppi

maarekisterikylä

alue-id 1

Historia

Ikaalisten kylät muodostivat kulmakuntia, joilla oli jo keskiaikana omat nimensä. Kyrösjärven itäpuoli oli aluksi Viljakalan yhteydessä ja tunnettiin nimellä Seläntausta. Aluetta pidetään eräkaudella syntyneenä suurjakokuntana, josta keskiajalla muodostui useita erillisiä jakokuntia. Kussakin Ikaalisten kolmessa suurjakokunnassa asutus on todistettavasti alkanut viimeistään rautakaudella. Asuttamisen pääsuunta kulki etelästä pohjoiseen, lähinnä vesistöä pitkin Siuron kautta Hämeenkyröön ja edelleen Kyrösjärven rannoille. Kylien iästä on mahdotonta esittää täsmällistä tietoa, mutta useimpien Ikaalisten kylien on päätelty saaneen alkunsa rautakauden jälkeen keskiaikana noin vuoteen 1350 mennessä.

Tunnettuja kivikautisia (8000-1500/1300 eKr.) löytöjä Vähäröyhiön alueelta ovat Nikkilän maalta 1880-luvulla löytynyt vasarakirveen katkelma, Yli-Nikkilän rantavainiosta vuonna 1930 löytynyt mahdollinen värttinänpyörä sekä Ala-Nikkilän maalta löytynyt pohjalainen talta. 1890-luvulla Vähäröyhiöstä tarkemmin tutkimattomasta röykkiöstä löydettiin metallikautinen keihäänkärki.

Varhaisin uuden ajan alusta säilynyt paikallishistoriallinen tietolähde on vuoden 1540 maakirja eli kruunun maaveroluettelo. Sen mukaan mahdollisesti naapurikylästään Isoröyhiöstä erkaantunut Vähäröyhiö, usein myös Röyhiöniemi, oli taloluvultaan pieni mutta vauras kylä korkealla harjanteella Penijoenlahden länsirannalla. Sillä oli läheinen yhteys Kyrösjärven vastarannalle Kalmaan ja Kallin kyliin. 1540-luvulla Vähäröyhiöstä mainitaan Nikkilän, Laurilan, Heikkilän ja Klemetin talot. Nikkilä, Laurila ja Heikkilä saivat ilmeisesti nimensä keskiajan lopulla eli 1500-luvun alkuvuosina, sillä niiden isäntiä olivat vuonna 1540 Niilonpoika, Laurinpoika ja Heikinpoika. Talojen nimet säilyivät vain kansan suussa ja ilmestyivät verokirjoihin yli sata vuotta myöhemmin.

1540-luvulla Vähäröyhiön neljällä talolla oli peltoa yhteensä 9,6 hehtaaria. Vähäröyhiön viljelmät olivat Ikaalisten suurimpien joukossa. Viljelykelpoisen maan suuri määrä johti jo keskiaikana paitsi taloluvun nopeaan kasvuun, myös tavallista laajempaan pellonraivaukseen.

Klemetin taloa isännöi Jaakko Klemetinpoika 1570-luvulle saakka, minkä jälkeen hän menetti maansa Kalmaan puolella asuneelle Pietari Mälkille. Myöhemmin Klemetti liitettiin Heikkilään. Siitä lähtien kylässä oli kolme kantataloa. Nikkilää isännöi ratsumies Erkki Heikinpoika vuosina 1603-35 ja ratsukorpraali Matti Erkinpoika vuosina 1636-60. Laurila annettiin korpraali Matti Erkinpojalle elinaikaiseksi rälssiksi 1620-luvulla ja myös Heikkilä oli hänen rälssiään. Vähäjärvi, myöhempi Juhtimäen Erä oli uudistila, jota isännöi uudistilallinen Heikki Laurinpoika vuosina 1630-1640.

Ikaalisissa oli vuosina 1641-1712 ainakin kahdeksan ratsutaloa, joita 1690-luvulta lähtien nimitettiin rusthollieiksi. Näihin kuuluivat Vähäröyhiön Laurila aputilanaan naapuritalo Heikkilä 1650-luvulta vuoteen 1697 sekä Nikkilä vuoteen 1697. Ryhtymällä ratsutalonpojaksi varakkaimpien talojen isännät välttivät väenottoja. Jos talonpoika sitoutui varustamaan ratsun ratsuväkeen, hän sai verohelpotuksen talolleen ja välttyi läänityksiltä sekä sotaväenotolta. Ratsutalonpojat olivat sääätynsä yläluokkaa ja siksi ratsutalonpito oli tavoiteltua. 1600-luvun lopun suurten kuolonvuosien jälkeen suoritettujen ratsutilojen uudelleenjärjestelyn yhteydessä

Vähäröyhiö

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Ikaalisiin jäi vain kaksi rustholliä.

Ikaalisissa kantataloja alettiin jakaa 1660-luvulla ja suurin osa jaoista tapahtui veljesten kesken. Vuonna 1684 talojen halkomiselle asetettiin täsmällinen raja, jonka mukaan talon sai halkoa enintään neljännesmanttaalin osiin. Maakirjoihin merkittyjä jakoja suoritettiin muun muassa Vähäröyhiön Nikkilässä. Henkikirjojen perusteella voi päätellä myös Heikkilän kantatalon jaetun luultavasti vuonna 1698, sillä isäntäluetteloissa mainitaan Heikkilä 1 ja Heikkilä 2. Heikkilä säilyi jaettuna vielä isonvihan jälkeen 1720-luvulla, mutta yhdistettiin luultavasti pian tämän jälkeen.

1550-luvulta lähtien Vähäröyhiön taloilla oli erämaapalstoja Etelä-Pohjanmaalla sekä erityisesti Karvian suunnalla. Myös vastakkaisella suunnalla oli vähäröyhiöläisten eräsijoja, esimerkiksi Vähäjärvi eli myöhempi Juhtimäen Erä oli heidän yhteinen ulkomaansa tai eräsijansa. 1600-luvun puolivälin tienoilla Vähäjärven maita käytettiin enää pääasiallisesti heinäntekoon. Erämaiden monipuolinen nautinta auttoi talonpoikia liittämään eräsijansa takamaapalstoina entistä kiinteämmin muihin tiluksiinsa. Entiset erämaiden rajat vakiintuivat yleensä tilan rajoiksi sitä mukaa kun kaukaisille takamaille syntyi kiinteää asutusta.

Kaskeaminen oli Ikaalisissakin alkuperäisin viljelytapa ja sai alkunsa jo esihistoriallisena aikana. Kun asutus rautakaudella vakiintui ja taajeni, kylien lähistöllä syntyi puutetta kaskettavaksi kelpaavista metsistä. Kyrösjärven rannoille syntyneiden kylien lähiympäristössä olevien kotitarvemetsien taakse muodostui viimeistään keskiaikana laajoja, nimiltään ja rajoiltaan tunnettuja ”maita” (urfjäll), joskus yksittäisen talon, muutaman naapuruksen tai kokonaisen kylän omistamia alueita, joita käytettiin pääasiallisesti kaskeamiseen. Asutusta niille ei vielä pitkiin aikoihin syntynyt, mutta niiden rajat pysyivät voimassa monilta osin vielä isojaon jälkeenkin. Näitä erillisiä takamaita oli Ikaalisissa muun muassa Kyrösjärven itäpuolella suurta Suomenselän eräaluetta vasten. Suurin yhtenäinen kaskimetsien eli ”maiden” vyöhyke ulottui Röyhiönjärven pohjoispuolelta Viljakkalan rajalle saakka. Seläntaustan asutuksella oli muita laajemmat takamaat. Isoröyhiö ja Vähäröyhiö hallitsivat yhdessä Sipsiö-keskeisen jakokunnan kanssa arviolta lähes kolmensadan neliökilometrin aluetta, jonka sisällä ulkopuolisilla oli vain Saukon- ja Karpanmaan metsälohko ja 1500-luvulla Juhtimäkeen syntynyt uudisasutus. 1600-luvun loppupuolella Vähäröyhiön ja Helteen talot kalastivat Isovedentaipaleella eli Juurijärvellä. Lisäksi vähäröyhiöläisillä oli ulkomaa ja kalavesi samaan vesistöalueeseen kuuluvalla Vähävedellä.

Kyrösjärven ranta-asutuksen tihentyessä ei vapaasti vallattavia raivausaloja enää riittänyt lähitienoilla, vaan myös kauempana rannoilta olevia metsiä jouduttiin jakamaan kaski-, laidun- ja heinämaiksi sekä kotitarvepuun saannin varmistamiseksi. Näin oli meneteltävä senkin vuoksi, että varhaiselta keskialjalta lähtien maa- ja karjatalous tuli yhä tärkeämmäksi entisten pääelinkeinojen kalastuksen ja metsästyksen rinnalle.

Ikaalinen kuului Länsi-Suomen peltoviljelyalueeseen, jossa oli vallalla sarkajako. Kylien talot sijaitsivat lähekkäin yhteisellä kylätontilla, jonka ympärillä kotipellot levittäytyivät. Kauempana sijaitsivat ulkopellot, niityt ja laidunmaat. Ne samoin kuin kylänmetsät kuuluivat kylien rintamaihin. Sen ulkopuolella sijaitsivat ulkomaat ja -palstat, jotka saattoivat olla hyvinkin kaukana. Erämaat, joilla harjoitettiin eränkäyntiä, olivat kaukonautinnan ja -omistuksen varhaisimmat kohteet. 1600-luvun lopulla talojen kaukonautinnat olivat pääosin niittyjen käyttöä, vähäisemmässä määrin kaskeamista ja perinteistä eränkäyntiä.

Vähäröyhiö

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Sarkajakoinen kylä peltovainioineen ja taloineen sellaisena kuin se 1600-luvulla oli, näkyy yleensä vielä 1700-luvun lopun ja 1800-luvun alun isojakokartoissa. Talojen tontit pysyivät vuosisatoja samoilla paikoilla siellä, missä asutus oli vanhaa. Halkomisten seurauksena tosin talojen lukumäärä kylissä ajan mittaan kasvoi.

Isojaossa vuonna 1815 Laurilan perintötalo halottiin Ala-Laurilaksi ja Yli-Laurilaksi, Heikkilän perintötalo Vähä-Heikkiläksi ja Iso-Heikkiläksi sekä Nikkilän perintötalo Ala-Nikkiläksi ja Yli-Nikkiläksi. Nämä kuusi taloa olivat siten kantataloista syntyneitä osataloja. Niiden osalta lisämaiden jako tehtiin vuonna 1830, vesijättöjako vuonna 1870 ja isojaon täydennys vuonna 1886.

Ala-Laurilasta lohkottiin 1920-luvun loppupuolella muun muassa Hakala, Vilenius ja Kivistö.

Yli-Laurilasta lohkottiin Sorvanperän suunnassa sijaitseva Niemi vuonna 1912. Niemestä puolestaan lohkottiin sen kaakkoispuolella sijaitseva Talonen vuonna 1938. Pihalan palstatila erotettiin vuonna 1914. Maarekisterin mukaan Yli-Laurila oli palstatila, josta tuli itsenäinen vuonna 1927. 1920-luvun lopulla Yli-Laurilan osatalosta lohkottiin Kivimäki, Koivusuo II, Lampinen, Lepistö, Rantanen ja Rintala sekä Ruusi. 1950-luvun alkupuolella lohkottiin Kulmala.

Vähä-Heikkilästä on lohkottu 1920-luvun lopulla Vähäröyhiön kyläkeskustaan siirretty Kujansuun torppa sekä Koivusu I -niminen kiinteistö. 1930-luvulla lohkottiin Päivölä Ikaalisten Osuuskaupalle ja 1940-luvulla kyläkeskustassa sijaitseva Pajunen. Pajusesta puolestaan lohkottiin Pankkimäen kiinteistö Saukonperän Osuuskassalle vuonna 1964. 1940-luvulla on lohkottu myös kyläkeskustassa sijaitsevat Käkelä ja Keskinen ja 1950-luvulla muun muassa Leppäkivi, Ponsila ja Rinne. Siitä lohkottiin 1960-luvun lopulla Mäntyrinteen tontti, jolla Käkelän paja nykyisin sijaitsee. 1980-luvun lopulla Vähä-Heikkilästä on lohkottu muun muassa osatalon lounaispuolella sijaitseva Mäki-Heikkilän kiinteistö.

Iso-Heikkilästä on 1920-luvun lopulla lohkottu muun muassa Lamminpohjantien varrella sijaitsevat Salonen ja Joenniemi, Viitaniementien varressa sijaitseva Mäkelä, josta myöhemmin tuli Ranta, Keskinen, Koivusuo, Haapaniemi sekä kyläkeskustassa sijaitseva Heikkilä. Tästä on vuonna 1955 lohkottu Tuusanmäki, johon Valtter ja Ester Tuusa perustivat yksityisen päivittäistavara-kaupan sekä vuonna 1971 Korkolan kiinteistö Ikaalisten Säästöpankille.

Ala-Nikkilästä on palstoitettu Ojala vuonna 1916 ja 1920-luvun alkupuolella lohkottu muun muassa Sorvanperäntien varressa sijaitseva Järvenpää sekä Mäkelä. Maarekisterikirjan mukaan Ala-Nikkilä oli palstatila, joka itsenäistyi vuonna 1927. 1930-luvulla siitä on lohkottu ainakin Halonen, Santala, Tiensivu, Lehto, Koivisto, Kivelä ja Männistö. 1930-1950-luvuilla on lohkottu muun muassa Männistö, Haapaniemi, Mäkilehti, Nikkilä, Sammalisto ja Haapanen -nimiset kiinteistöt sekä 1960-luvun loppupuolella Sorvanperäntien varrella sijaitseva Moisio.

Yli-Nikkilä on ostettu perinnöksi vuonna 1837. Siitä on lohkottu muun muassa Kalliomäki vuonna 1916 lohkottu Kalliomäki, Eskelä ja Niittyylä 1920-luvun alkupuolella, Toivola, Puro ja Viitaniemi 1930-luvulla, Saari 1950-luvulla ja Pellonpää 1960-luvulla.

Vähäröyhiö

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Kuvaus

Vähäröyhiön kylä sijaitsee Kyrösjärven itäpuolella Penijoenlahden länsirannalla. Pohjoisessa sitä rajoittavat Isoröyhiön, Leutolan ja Osaran kyliin kuuluvat alueet, idässä Isoröyhiö, lännessä Leutola ja luoteessa Miettinen. Eteläpuolella on niemi, jonka maat ovat jakautuneet Isoröyhiön, Vähäröyhiön, Sarkkilan ja Kalmaan kylien kesken.

Vähäröyhiön vanha kylätontti sijaitsee suunnilleen samalla paikalla Penijoenlahden länsipuolella peltojen keskellä kuin ainakin isojaon aikaan. Kylän osatalot sijaitsevat tiiviisti pohjois-etelä -suunnassa kulkevan kyläraitin molemmin puolin. Vanha kylätontti muodostaa maakunnallisesti merkittävän arvoalueen.

Kylätontilla sijaitsevien osatalojen rakennuskanta on vähitellen uusiutunut. Niiden vanhimpia säilyneitä rakennuksia ovat Ala-Nikkilän ja Yli-Laurilan 1700-luvulta peräisin olevat yksinäisäitit. 1800-luvun rakennuksia ovat Vähä-Heikkilän luhti sekä Yli-Nikkilän luhti ja sauna. Joko 1800-luvun loppupuolella tai 1900-luvun alkupuolella on rakennettu Ala-Nikkilän päärakennus ja Ala-Laurilan pakari. Ala-Laurilan päärakennus on rakennettu vuonna 1900 ja kivinavetta vuonna 1904. 1910-luvulla on rakennettu Iso-Heikkilän päärakennus ja Ala-Nikkilän navetta. 1920-luvun rakennuksia ovat Yli-Laurilan navetta sekä mahdollisesti Yli-Nikkilän piharakennus. 1930-luvulla on rakennettu ainakin Vähä-Heikkilän päärakennus, Iso-Heikkilän sauna ja Yli-Laurilan talousrakennus. Yli-Laurilan päärakennus on rakennettu vuonna 1957, Yli-Nikkilän vuonna 1971.

Vanhan kylätontin lounaispuolella sijaitsee Töllinpääksi kutsuttu alue, joka on syntynyt 1800-luvun loppupuolelta lähtien. Alueella on useita eteisen, tuvan ja kamarin kokoisia entisiä mäkitupia ja torppia. Töllinpää muodostaa paikallisesti merkittävän arvoalueen. Töllinpää ovat usein syntyneet siten, että osatalon piian tai rengin mennessä naimisiin isäntä vuokrasi heille maapalan. Vuokrakirjaan kuului tavallisesti asuinrakennuksen tontti sekä pieni pelto. Tällaisia asumuksia syntyi Vähäröyhiön kuuden osatalon maille yli 20.

Töllinpään vanhimpia rakennuksia ovat 1880-luvulla rakennettu Viitaniementien varressa sijaitseva Halonen sekä sen naapurissa sijaitseva Santala, joka on rakennettu 1800-luvun loppupuolella. 1920-luvulla rakennettuja torppia ovat Vähäröyhiöntien varrella sijaitsevat Lepistö ja Vilenius, luultavasti 1930-luvulla on rakennettu Vileniuksen lounaispuolella sijaitseva Kivistö.

Töllinpäästä länteen Viitaniementien varrella sijaitsevat ennen vuotta 1939 rakennettu Ranta ja luultavasti vuonna 1945 rakennettu Kulmala, jotka molemmat ovat luultavasti eteisen, tuvan ja kamarin käsittäviä 1½-kerroksisia asuinrakennuksia. Viitaniementien päässä sijaitsee Viitaniemen kiinteistö, jonka asuinrakennus on luultavasti 1920-luvulta.

Viitaniementien varrella sijaitsee myös entinen Keskisen torppa, jossa asui mm. Lindellin kirvesmiessukua ainakin kahdessa polvessa. Torppa on purettu 1950-luvulla. Samalle tontille on rakennettu kesäasunto vuonna 1985 ja siihen on tehty lisärakennus vuonna 1992.

Kadonneita torppia ovat muun muassa Ylen, Ristilä, Rajala ja Friberg. Ylen oli Vähä-Heikkilän torppa, jonka torpparina oli Taavetti Ylen. Hän kuoli 1920-luvulla, jolloin torpan maat palautuivat takaisin Vähä-Heikkilän talolle. Santalan vieressä on ollut Ristilän torppa,

Vähäröyhiö

ALUELOMAKE

Ikaalisten Røyhiön rakennusinventointi

joka hävisi vuoden 1900 tienoilla. Yli-Nikkilän ja Ala-Laurilan osatalojen välissä Nikkilän kaivon kohdalla mahdollisesti Vähäröyhiöntien länsipuolella on ollut Rajalan torppa, joka hävisi viimeistään 1970-luvulla. Ala-Nikkilän ja Yli-Nikkilän osatalojen välissä on ollut Fribergin torppa. Myös Iso-Heikkilän osatalolla oli jo hävinneitä torppia. Samassa pihapiirissä osatalon kanssa oli Raitti-lisäksi kutsutun miehen asumus. Osataloa vastapäätä Vähäröyhiöntien itäpuolella on ollut Tupa-Miinana tunnetun naisen torppa.

Vanhan kylätontin pohjoispuolella peltoaukean reunassa on Kivelän ja Lehdon entiset torpat sekä Toivolan entinen mäkitupa. Torpat on rakennettu mahdollisesti 1920-luvulla ja niihin on myöhemmin rakennettu lisäosia. Entinen mäkitupa on rakennettu todennäköisesti 1910-luvulla. Näiden länsipuolella on 1950-luvun rakennuskantaa edustava Eskelä, joka on perustettu 1920-luvun alkupuolella. Eskelän päärakennus on rakennettu vuonna 1957 tai 1958 ja navetta vuonna 1950.

Vähäröyhiön kylää halkovan Luhalahdentien ympäristössä on Vähäröyhiön kyläkeskusta. Sen vanhimmat rakennukset ovat osatalojen torppia, jotka on rakennettu 1900-luvun alkupuolella. Liikehuoneistot rakennettiin 1930-1960-lukujen aikana. Kyläkeskusta muodostaa paikallisesti merkittävän arvoalueen, sillä siinä on nähtävissä sosiaali- ja asutuhistoriallista kerrostuneisuutta.

Kyläkeskustan 1900-luvun alkupuolella rakennetut asuirakennukset sijoittuvat Luhalahdentien ja Vähäröyhiöntien tuntumaan. Alueen vanhin rakennus on vuonna 1909 rakennettu Käkelän asuinrakennus. Samaan pihapiiriin rakennettiin vuonna 1928 myös toinen asuinrakennus Osuuskaupan liikkeen toimiessa päärakennuksessa. Luhalahdentien pohjoispuolella vastapäätä Käkelän päärakennusta on 1910-luvulla rakennettu entinen Käkelän paja, joka vaihtoi omistajaa 1960-luvulla. Paja on siitä lähtien kuulunut toiseen kiinteistöön, jonka päärakennus on 1960-luvulla rakennettu tiilinen asuinrakennus.

Entisiä torppia kyläkeskustassa ovat muun muassa 1920-luvulla Vähä-Heikkilän osatalon läheisyydestä nykyiselle paikalleen siirretty Kujansuu, Keskinen sekä Heikkilä. Kaikkien asuinrakennukset ovat luultavasti peräisin 1920-luvulta. Kujansuun ja Keskinen torppien alkuperäinen asu on muuttunut, molempiin on rakennettu lisäosia. Heikkilän torpan vanha asuinrakennus on tyhjillään ja pihapiirissä on 1960-luvulla rakennettu uusi asuinrakennus.

Luhalahdentien pohjoispuolella kyläkeskustasta länteen sijaitsee Rintalan entinen torppa, jonka asuinrakennus on rakennettu 1920-luvulla. Pihapiirissä on 1950-luvulla rakennettu navetta sekä luultavasti 1970-luvulla rakennettu, edelleen toiminnassa oleva saha. Rintalaa vastapäätä Luhalahdentien eteläpuolella on 1940-luvulla rakennettu nuorisoseurantalo Ponsila. 1940-luvulla on rakennettu myös entisen Osuuskaupan länsipuolella sijaitseva Leppäkiivi, jonka pihapiirissä eteiskamaritupa-tyyppisen asuinrakennuksen lisäksi on sauna ja ulkorakennuksia.

1920-luvulla Vähäröyhiön kyläkeskustassa aloittivat toimintansa posti, kauppa ja osuuskassa. Vuonna 1923 avattu postitoimisto siirtyi vuonna 1928 toimintansa aloittaneeseen Osuuskaupan myymälään. Sieltä se muutti kauppiaan mukana vuonna 1954 avattuun Tuusan kauppaan. Jonkin ajan kuluttua postille rakennettiin omat tilat ja vuonna 1991 se muuttui asiamiespostiksi entisen Osuuskaupan rakennuksessa toimineeseen Rintalan kyläkauppaan.

Vähäröyhiö

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Ikaalisten Osuuskaupan myymälä aloitti toimintansa Röyhiössä Käkelän asuinrakennuksessa. Oma myymälä, Luhalahdentien pohjoispuolella sijaitseva Päivölän kiinteistö, valmistui vuonna 1932. Myymälän toiminta lopetettiin vuonna 1989, jonka jälkeen tilalle tuli Rantalan kyläkauppa. Nykyisin senkin toiminta on loppunut. Syksyllä 1954 rakennettiin entisen Osuuskaupan itäpuolelle Luhalahdentien pohjoispuolelle Tuusan talo ja kauppa, joka suljettiin tammikuussa 1982.

Sekä Luhalahdentien pohjois- että eteläpuolella on 1940-luvulla tai sen jälkeen rakennettuja asuinrakennuksia. Näistä esimerkkinä on Luhalahdentien ja Vähäröyhiöntien kulmassa Käkelän kiinteistöä vastapäätä sijaitseva Pajunen.

Vuonna 1926 perustetulle Saukonperän Osuuskassalle rakennettiin toimitalo vuonna 1965. Yksikerroksisessa tiilirakennuksessa on pankin toimitilat sekä yksi asunto. Kassa sulautettiin Ikaalisten Osuuspankkiin. Konttori lopetettiin vuonna 1997, minkä jälkeen tilalle tuli Kovelahden Osuuspankin toimipiste. Nykyisin se palvelee kahtena päivänä viikossa. Röyhiössä on toiminut myös Ikaalisten Säästöpankki. Konttori aloitti toimintansa vuonna 1965 ja sulki ovensa vuonna 1998.

Kyläkeskustan ja Luhalahdentien pohjoispuolella on 1800-luvun lopun ja 1960-1970-lukujen välillä syntyntä asutusta. Lamminpohjantien varressa sijaitseva Joenniemi on rakennettu luultavasti 1800-luvun loppupuolella. Sitä on remontoitu ja laajennettu 1960-luvulla. Lamminpohjantien päässä on Salosen 1½-kerroksinen rintamamiestyyppinen asuinrakennus. Kiinteistön vanhin rakennus on luultavasti 1920-luvulla rakennettu sauna.

Sorvanperäntien varrella sijaitsee Ala-Nikkilän entinen torppa Järvenpää, jonka hirsinen päärakennus on valmistunut vuonna 1937. Lisäksi kiinteistöön kuuluu vuonna 1950 rakennettu hirsinen, maalaamaton navetta sekä yksinäisäitä. 1950-luvulla on rakennettu Sorvanperäntien länsipuolella Röyhiönjärven rannalla sijaitseva Moisio eteiskamarituparakennus on rakennettu mahdollisesti 1950-luvulla. Sorvanperäntien itäpuolella Röyhiönjärven eteläpäässä on Niemen ja Talosen tilat. Niemen yksikerroksinen tiilinen, luultavasti 1960- tai 1970-luvulla rakennettu päärakennus sijaitsee peltomaisemassa pienellä mäellä. Sen eteläpuolella on Niemen tilasta lohkottu Talonen, jonka päärakennus on vuodelta 1967 ja karjarakennus vuodelta 1956.

Vähäröyhiön ja sen länsipuolella sijaitsevan Leutolan kylän eteläpuolella on Kyrösjärven pistävä niemi, jossa on useiden kylien maita. Alueen eteläkärjessä Kalmaan tilan maihin kuuluvalla ranta- ja metsäalueella on Ämmänsaari. Pieni kallioinen Ämmänsaari on nykyisin niemi, jonka hiekkainen rinne nousee loivasti koilliseen. Asutus Ämmänsaarella lienee alkanut jo kivikaudella, mutta pääasiassa asuinpaikkaa on pidettävä pronssi- ja varhaisrautakautisena. Kivikautisia löytöjä ovat liuskepala, kvartsikaavin ja muita kvartsiesineitä sekä kvartsi- ja kivilaji-iskoksia. Metallikautisia löytöjä ovat tasakantainen kvartsinen nuolenkärki ja sellaisen teelmä, saviastianpalasia sekä rautakuonaa. Kaivauksissa löytyi myös ilmeisesti rakennuksen seinien tukipaalujen jättämiä jälkiä. Paikka on harvinainen löytö sisämaan järviolueelta. Nykyisin alueen rannoilla on kesämökkejä. Keskellä niemeä ovat mm. mahdollisesti Vähäröyhiöön kuuluvat Mäntyniemen ja Remulan talot, jotka ovat 1½-kerroksisia rintamamiestaloja. Remula on rakennettu vuonna 1950. Näistä itään sijaitseva Kallioniemen talo on rakennettu Vähä-Heikkilän kantatalon pihapiiristä puretun mummonmökin hirsistä.

Vähäröyhiö

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Arvoluokitus

13.8. 2002

Lisätiedot

Valokuvat

Piirustukset

Kartat

Isojakokartta 1800. Hämeen maanmittauslaitoksen arkisto, Hämeenlinna.

Asiakirjat

Maarekisterikirjat isojaosta vuoteen 1989. Hämeen maanmittauslaitoksen arkisto, Hämeenlinna.

Kirjalliset lähteet

Asumalahti, Kaarlo 2001: Asumalahden suvun vaihteita kolmella vuosisadalla. Kirjapaino Painomusti Oy, Ikaalinen.

Ikaalisten entisen emäpitäjän historia I. Vuoteen 1640. Honkajoen kunta, Ikaalisten kaupunki, Jämijärven kunta, Kankaanpään kaupunki, Kihniön kunta, Parkanon kaupunki. Vammalan Kirjapaino Oy, Vammala 1996.

Ikaalisten entisen emäpitäjän historia II 1641-1721. Honkajoen kunta, Ikaalisten kaupunki, Jämijärven kunta, Kankaanpään kaupunki, Kihniön kunta, Parkanon kaupunki. Vammalan Kirjapaino Oy, Vammala 1999.

Koskelo, Jaakko – Lammi, Leo (toim.): Kyliltä kerrottua. Ikaalisten kyläkirja. Ikaalinen-Seuran julkaisuja. Ikaalisten Kirjapaino Oy, Ikaalinen 1991.

Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.

Kyrösselän takaa. Röyhiö kertoo ja tarino. Röyhiön kyläkirja. Röyhiön kyläseuran julkaisu. Painomusti Oy, Ikaalinen 1999.

Pirkanmaan seutukaavoitus. Pirkanmaan kulttuurihistorialliset kohteet. Julkaisu B 174.

Tampereen seutukaavaliitto 1990.

Suomen pienviljelijät III. Satakunta. Turunmaan kirjakustantajat. Turun keskuskirjapaino, Turku 1968.

Vähäröyhiö

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Arvoalueet

Arvoalue Vähäröyhiön kylätontti (2) Alue 1 Arvoalue

Kuvaus

Alue sijaitsee Penijoenlahden länsipuolella peltoaukeiden keskellä kylätien molemmin puolin.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen arvo asutushistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu Vanhan kylätontin rakennuskanta on uusiutunut. Se on kuitenkin säilyttänyt rakenteensa lähes samanlaisena ainakin vuoden 1815 isojaosta lähtien. Kylän talot sijaitsevat tiiviisti kylätien molemmin puolin, mistä muodostuu maisemallinen kokonaisuus.

Arvoluokitus maakunnallinen

Arvoalue Töllinpää (3) Alue 1 Arvoalue

Kuvaus

1800-luvun loppupuolelta syntynyt mäkitupa- ja torppa-alue sijaitsee vanhan kylätontin ja siinä sijaitsevien osatalojen lounaispuolella Vähäröyhiöntien ja Viitaniementien varsilla.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen arvo asutushistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu Vaikka vanha torpparakennuskanta on uudistunut, alue on säilyttänyt rakenteensa suhteellisen hyvin. Alue kertoo asutus- ja sosiaalishistoriasta, sillä se on tiiviissä yhteydessä vanhaan kylätonttiin.

Arvoluokitus paikallinen

Vähäröyhiö

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Arvoalue	Vähäröyhiön kyläkeskusta	Alue	1	Arvoalue
-----------------	--------------------------	-------------	---	-----------------

Kuvaus

Alue sijaitsee Lulahahdentien ja Vähäröyhöntien tuntumassa.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

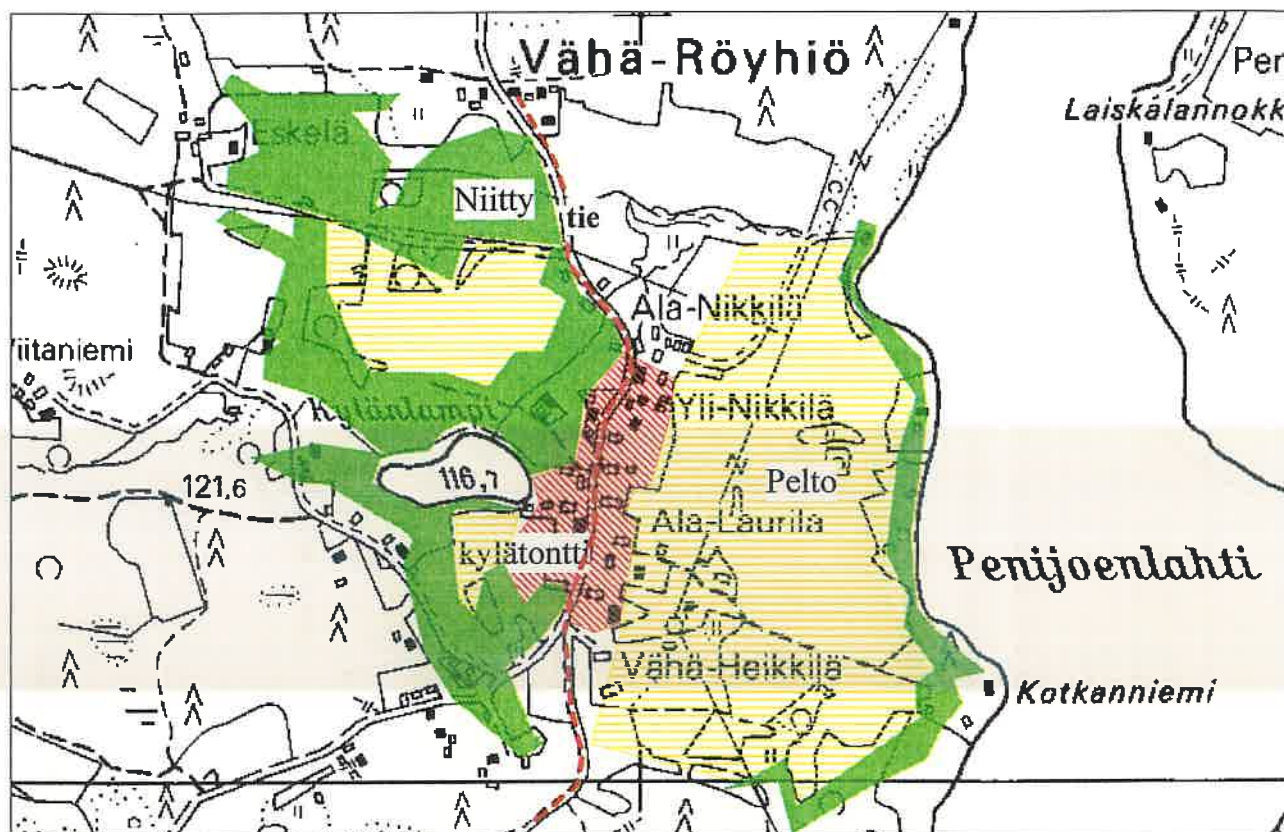
Historiallinen arvo asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Alue muodostaa kylän uudemman keskuksen liikekiinteistöineen. Siinä on nähtävissä asutuksen ja liiketoiminnan kerroksisuus eri vuosikymmeninä rakennettujen rakennusten muodossa.

Arvoluokitus paikallinen

Historiallinen maankäyttö Vähäröyhön kylässä vuoden 1800 isojakokartan mukaan

1:8000

Peruskartta Copyright Maanmittaushallitus/PiSa lupa 75/4033/1999

VÄHÄRÖYHIÖ, YLEISKUVIA

Näkymä Luhalahdentieltä länteen. Oik. Käkelän paja, taustalla Rintala

Näkymä Vähäröyhiontieltä etelään vanhan kylätontin suuntaan. Keskellä Ala-Nikkilän päärakennus.

Näkymä kyläkeskustasta Saukkolammen suuntaan

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Vähäröyhiö	Kiinteistö id	73
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-438-1-53
Osoite	Vähäröyhöntie 125 39430 Röyhiö	Alue	1
Aluetyyppi	kyläkeskusta	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	osatalo	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tila	Rak lkm	4
		Inventoitu	3

Kuvaus

Rakennusryhmä sijaitsee peltomaisemassa molemmin puolin etelä-pohjoinen -suunnassa kulkevaa Vähäröyhöntietä. Tien itäpuolella ovat päärakennus, navetta ja maakellari. Länsipuolella on entinen pakari sekä sauna. Pihapiirin itäpuolelle kohti Penijoenlahtea on vuonna 2001 rakennettu uusi "mummonmökki", jossa tilan edellinen emäntä asuu.

Saunarakennus sijaitsee pamarin luoteispuolella. Sinne on vedetty sähköt ja siellä on takka. Sauna on toiminut kesäasuntona.

Ala-Laurila on ollut vauras talo. Pihapiirin luoteispuolella on ollut iso riihi, joka on purettu noin 35 vuotta sitten. Muita purettuja rakennuksia ovat syytinkitupa, kaksikerroksinen luhti, jossa ylistupa, sikala päärakennuksen ja navetan välissä sekä maitohuone, aitta ja liiteri. Piha on ollut umpipiha. Asuinrakennuksen ja karjarakennuksen välillä on ollut noin 1½ metriä korkea hirsiaita. Karjarakennuksen edessä oli hirsilankku, jotta rapa ei leviäisi. Susia vastaan on ollut yli kaksi metriä korkea portti.

Historia

Vähäröyhiön kylässä on ollut iso kantatalo, joka on aikoinaan jaettu kolmen veljeksien, Nikin, Laurin ja Heikin kesken. Näin syntyivät Nikkilä, Laurila ja Heikkilä. Kukin näistä puolestaan halottiin isojaossa vuonna 1815, jolloin Laurilasta muodostuivat Ala-Laurila ja Yli-Laurila. Lisämaita jaettiin vuonna 1830 ja jakoa täydennettiin vuonna 1886.

Ala-Laurila on sukutila, joka on ollut samalla suvulla vuodesta 1540 lähtien. Vuodesta 1947 vuoteen 1995 tilaa omistivat Antti ja Liisa Ala-Laurila. Heitä edeltävä isäntäpari oli Lauri ja Lempi Ala-Laurila. Timo Ala-Laurila siirtyi hoitamaan tilaa vuonna 1995, jolloin se siirtyi hänen ja sisarensa Marjan yhteisomistukseen.

Tilalla on ollut lypsykarjaa vuoteen 1965 saakka. Sen jälkeen tilla oli jonkin aikaa siipikarjaa. Ala-Laurilassa on pidetty kiertokoulua ennen vuotta 1900, jolloin Yli-Nikkilän piharakennus vuokrattiin kouluksi.

Ala-Laurilan osatalosta on lohkottu 1920-luvulla mm. Hakala, Vilenius ja Kivistö.

Ympäristö ja pihapiiri

Tila sijaitsee Vähäröyhiön vanhalla kylätontilla Vähäröyhöntien varrella keskellä peltomaisemaa. Osatalot muodostavat tiiviin ryhmäkylän ja niiden tontit rajautuvat idässä

Penijoenlahteen.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.
Kyrösselän takaa. Röyhiö kertoo ja tarinoi. Röyhiön kyläkirja. Röyhiön kyläseuran julkaisu. Painomusti Oy, Ikaalinen 1999.
Suuri maatilakirja II. Turun ja Porin lääni; Satakunta, Ahvenanmaa. Kustannustuote Oy, Helsinki. Kirjapaino Oy Savo, Kuopio 1964.

Suulliset lähteet Liisa Ala-Laurila, Ikaalinen.
Eero Vähä-Heikkilä, 1924, Ikaalinen.
Taavetti Keskisen (k. 1979) haastattelu 1972, haastattelijana Martti Välimäki.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Perustelu Kohde muodostaa kylätien varteen maisemallisen kokonaisuuden kylän muiden osatalojen kanssa. Laurilan kantatalossta halottuna osatalona se on olennainen osa kylän asutushistoriaa. Osa pihapiirin rakennuskannasta on säilyttänyt alkuperäisen asunsa suhteellisen hyvin, päärakennuksen alkuperäinen asu on remonttien yhteydessä muuttunut.

Arvoluokka *maisemallinen/historiallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 2/2002: 5-10.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
6.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
25.6.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	73	Rno	143-438-1-53
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	61
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija			
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1900		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1955, 1995		
Kerros-luku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☒		
Perustus	Betoni - valettu		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Tiili -betoni		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Alakerrassa on sali, ruokasali, keittiö ja rakennuksen länsipäätyn entisen pirtin tilalle tehty makuuhuone. Yläkerrassa on mm. kaksi isoa huonetta ja kaksi makuuhuonetta. Yhteensä huoneita on 12.

Rakennuksen pitkällä eteläsivustalla on kaksikerroksinen poikkipääty. Sen edessä on yksikerroksinen tasakattoinen umpikuisti, jonka päällä on rautakaiteinen parveke. Pitkällä pohjoissivustalla on satulakattoinen frontoni.

Rakennus on väriltään vaaleanharmaa, nurkkalaudat ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset.

Historia

Rakennus on peräisin todennäköisesti vuodelta 1900. Sitä on remontoitu nykyiseen asuunsa vuonna 1955. Alimpaan kerrokseen rakennettiin pannuhuone, sauna ja kellari. Tuossa

Ala-Laurila

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

yhteydessä rakennuksen ikkunat rikkoutuivat, joten ne vaihdettiin.

Rakennuksessa on aiemmin ollut kaksi kuistia. Keittiö on ollut näiden läheisyydessä rakennuksen lämpimällä puolella.

Vuonna 1953 rakennus on ollut väriltään vihertävä. Sen jälkeen ulkomaalina on ollut keltaine lateksi. Nykyisen väriseksi rakennus maalattiin vuonna 1995.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

25.6.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	73	Rno	143-438-1-53
Rakennustyyppi	pakari	Rakennus id	62
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	tieto puuttuu		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1880-1929?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1947		
Kerrosluku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Tiili -betoni		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen pohjoispääty on hirsirakenteinen ja hirsipintainen. Rakennusta on jatkettu etelän suuntaan ja siinä on mm. autotalli ja vaja. Jatkettu osa on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Rakennus on väriltään punainen, nurkkalaudat ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset.

Rakennuksen pitkällä länsisivustalla on pulpettikattoinen lisäosa. Pakarisosan itäisivustalla olevan ulko-oven edessä on betoniportaat ja päällä pieni pulpettikatos

Historia

Pakarirakennus on peräisin mahdollisesti 1800-luvun loppupuolelta tai 1900-luvun alusta. Sit on jatkettu etelän suuntaan luultavasti 1940-luvulla, mahdollisesti vuonna 1947. Nykyisin pakarirakennus on varastona ja jatketuksessa osassa on autotalli ja vaja.

Ala-Laurila

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

25.6.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	73	Rno	143-438-1-53
Rakennustyyppi	navetta	Rakennus id	63
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1904		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1948		
Kerrosuku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko			
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Pelti		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Navetta on kaksikerroksinen. Ensimmäinen kerros on lohkokivirakenteinen, toinen kerros on vuorattu punaiseksi maalatulla pystylaudoituksella. Pohjoisseinustalla yhden ulko-oven päällä olevaan kiveen on hakattu vuosiluku 1904.

Rakennuksen pitkällä eteläsivustalla on ylempään kerrokseen johtava karjasilta sekä satulakattainen frontoni, jossa on pariovet. Lisäksi eteläsivustalla on mahdollisesti kuivaustorni.

Historia

Harmaakivinavetta on rakennettu vuonna 1904. Sitä on uusittu vuonna 1948. Rakennuksessa on ollut navetta, talli, sikala, kanala sekä AIV-torni.

Tallin tilalle on rakennettu kuivuri kun lehmistä on luovuttu noin 35 vuotta sitten. Nykyisin

navetta on varastona.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu

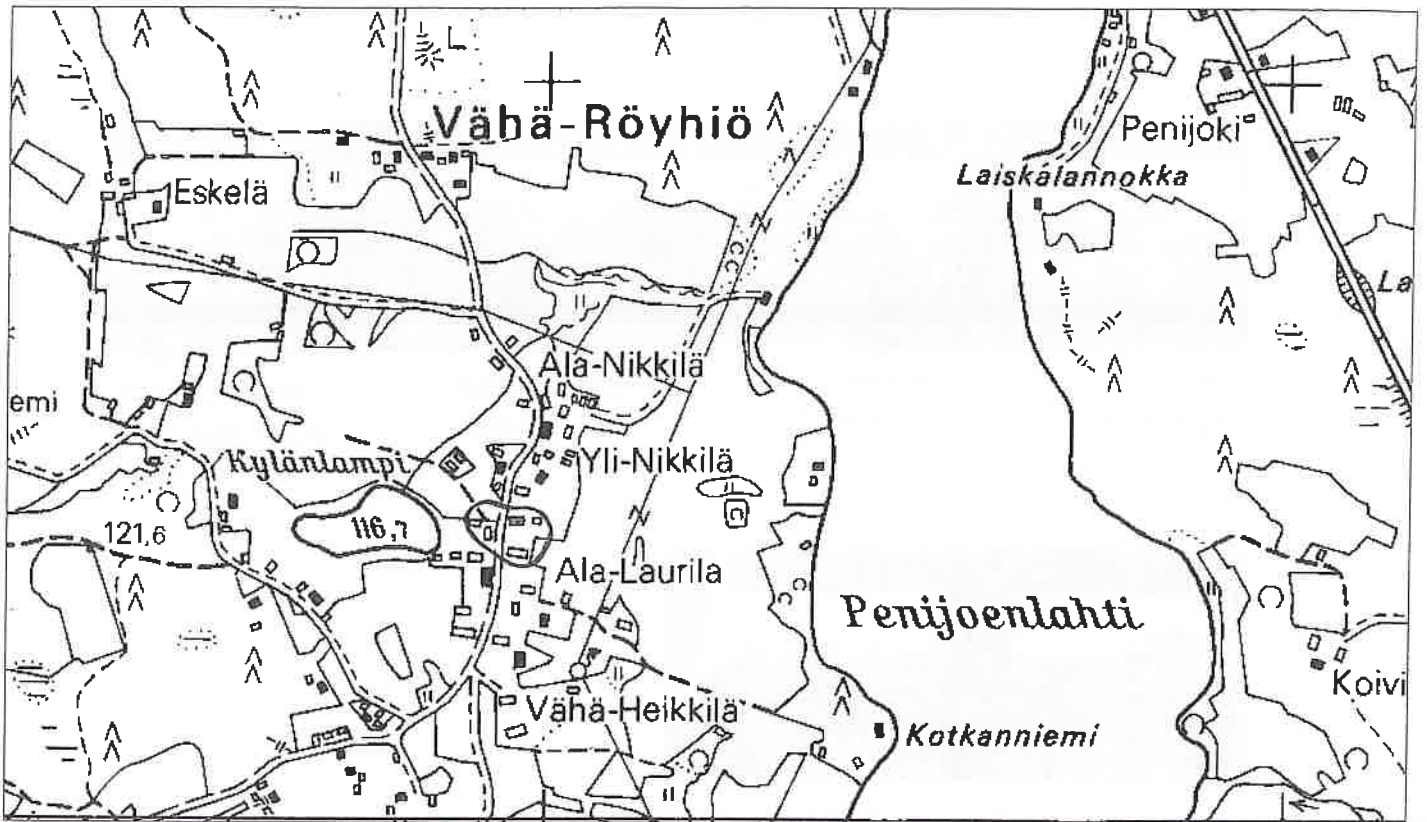
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

25.6.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

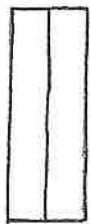
IKAALINEN/VÄHÄRÖYHIÖ/ALA-LAURILA

1:7000

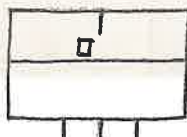
SAUNA

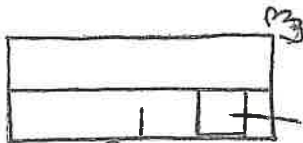
PAKARI

VÄHÄRÖYHIÖNTIE

PÄÄRAKENNUS

NIAYETTA

MAAKELLARI

KUIVAUSTORNII

FILMI 2/2002

PÄÄRAKENNUS
KAAKOSTA

PÄÄRAKENNUS
LUOTEESTA

PAKARIRAKENNUS
KOILLISESTA

PAKARIRAKENNUS
KAAKOSTA

NAVETTA KOILLISESTA

NAVETTA LUOTEESTA

ALA-LAURILA, heinäkuu 2002

Päärakennus etelästä

Päärakennus pohjoisesta

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Vähäröyhiö	Kiinteistö id	71
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-438-3-56
Osoite	Vähäröyhiöntie 109 39430 Röyhiö	Alue	1
Aluetyyppi	kyläkeskusta	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	osatalo	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tila	Rak lkm	8
		Inventoitu	5

Kuvaus

Pihapiirissä on asuinrakennuksen lisäksi navetta, liiteri, vaja, kaksi aittaa, maakellari sekä sauna.

Liiterirakennuksen perusta on tehty lohkokivipilareista. Yksikerroksinen rakennus on punainen, vuorilaudat ovat valkoiset ja väri on hieman kulunut. Ulkorakennuksessa on peltinen satulakatto.

Yksikerroksinen vaja on osin hirsi-, osin lautarakenteinen. Rakennus on maalaamaton ja siinä on peltinen satulakatto.

Yksikerroksinen sauna on osin hirsi-, osin lautarakenteinen. Siinä on peltinen satulakatto.

1960-luvun tietojen mukaan pihapiirissä oli asuin- ja karjarakennuksen lisäksi toinen asuinrakennus, kaksi aittaa, talli, puimala sekä autotalli. Pihapiirissä olleet toinen asuinrakennus sekä kaksikerroksinen luhtiaitta on purettu vuonna 1985.

Toinen asuinrakennus oli rakennettu 1800-luvun alussa. Se sijaitsi samansuuntaisesti nykyisen päärakennuksen kanssa noin 30-40 metriä itään siitä. Luhtiaitta sijaitsi maakellarin eteläpuolella. Luhtiaitan yhteydessä oli myöhemmin päähän rakennettu talliosa.

Historia

Vähäröyhiön kylässä on ollut iso kantatalo, joka on aikoinaan jaettu kolmen veljeksien, Nikin, Laurin ja Heikin kesken. Näin syntyivät Nikkilä, Laurila ja Heikkilä, joista on tietoa vuoden 1540 maakirjassa. Kukin näistä puolestaan halottiin isojaossa vuonna 1815, jolloin Nikkilästä muodostuivat Ala-Nikkilä ja Yli-Nikkilä. Lisämaitten jako tehtiin vuonna 1830, vesijättöjako vuosina 1870 ja 1874 sekä jaontäydennys vuonna 1886. Maarekisterikirjan mukaan Ala-Nikkilä oli palstatila, josta tuli itsenäinen vuonna 1927.

Tila on ollut Ala-Nikkilän suvulla satoja vuosia. Se ostettiin perinnöksi vuonna 1765. Vuodesta 1953 alkaen tilaa omistivat Heikki ja Kaarina Ala-Nikkilä. Heitä ennen isäntiä olivat mm. Taavetti Ala-Nikkilä sekä Arvid Ala-Nikkilä. Nykyinen omistaja Antti Marttila on lunastanut tilan enonsa Heikki Alanikkilän perikunnalta vuonna 1997. Hänen äitinsä oli Ala-Nikkilän tyttäriä. Nykyisin tila on vuokralla ja vuokralaisten käytössä on päärakennuksen lisäksi liiveri. Muut ulkorakennukset ovat lähinnä varastotiloina.

Ala-Nikkilässä on pidetty kiertokoulua ennen vuotta 1900, jolloin Yli-Nikkilän piharakennus

vuokrattiin kouluksi.

Ala-Nikkilän osatalosta on erotettu useita tiloja. Siitä on muun muassa palstoitettu Ojala vuonna 1916, lohkottu Sorvanperällä sijaitseva Järvenpää sekä Mäkelä 1920-luvulla, Halonen, Santala, Tiensivu, Lehto, Koivisto, Kivelä ja Männistö 1930-luvulla, Mäkilehto, Nikkilä ja Sammalisto 1950-luvulla sekä Sorvanperällä sijaitseva Moisio 1960-luvulla.

Ympäristö ja pihapiiri

Rakennusryhmä sijaitsee Vähäröyhiön vanhalla kylätontilla pääosin etelä-pohjoinen -suunnassa kulkevan Vähäröyhiöntien itäpuolella kumpuilevan peltomaiseman keskellä. Ainoastaan pieni saunarakennus sijaitsee tien länsipuolella. Vähäröyhiön kyläkeskustan osatatalot muodostavat tiiviin ryhmäkylän kyläraitin molemmin puolin ja niiden tontit rajautuvat idässä Penijoenlahteen.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kyrösselän takaa. Röyhiö kertoo ja tarinoi. Röyhiön kyläkirja. Röyhiön kyläseuran julkaisu. Painomusti Oy, Ikaalinen 1999.
Suuri maatilakirja II. Turun ja Porin lääni; Satakunta, Ahvenanmaa. Kustannustuote Oy, Helsinki. Kirjapaino Oy Savo, Kuopio 1964.

Suulliset lähteet Antti Marttila, 1949, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Perustelu Kiinteistön rakennukset ovat säilyttäneet alkuperäisen asunsa suhteellisen hyvin. Huomattavaa on, että piha päärakennuksen edustalla on kasvillisuudesta avoin. Kohde sijaitsee Vähäröyhiön vanhalla kylätontilla ja muodostaa kylätien varteen maisemallisen kokonaisuuden muiden osatalojen kanssa. Nikkilän kantatalosta halottuna osatalona kohde on olennainen osa kylän asutushistoriaa.

Arvoluokka paikallinen

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 1/2002: 24-31.

Inventoiija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
6.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
27.6.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	71	Rno	143-438-3-56
Rakennustyyppi	navetta	Rakennus id	74
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1914		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1957 tai 1960-1969		
Kerrosluku			
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Pelti		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennus on kaksikerroksinen. Sen lyhyellä eteläseinällä on ovi, jonka yläpuolella on pulpettikattainen katos. Rakennus on vuorattu pystylaudalla. Seinät ovat punaiset, nurkkalaudat ja ikkunanpuitteet valkoiset.

Historia

Karjarakennus on rakennettu vuonna 1914 ja sitä on uudistettu vuonna 1957 tai 1960-luvulla. Rakennuksessa on ollut navetta, sikala sekä työ- ja rehvajat.

Uusimisen yhteydessä sisälle muurattiin tiiliseinät ja ulkopinta laudoitettiin. Navettaan tehtiir myös vintti ja betonikatot. Alkuperäiset hirsiseinät ovat edelleen jäljellä mutta eivät näkyvissä:

Kulttuurihistoriallinen arvo**Rakennushistoriallinen**

Ala-Nikkilä

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

27.6.2002

Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	71	Rno	143-438-3-56
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	53
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija			
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1800-luvun loppu tai 1900-luvun alku		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1950-1959, n2000		
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Vaakalauta		
Katemateriaali	Pelti -tiilijäljitelmä		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	harjakatto		

Kuvaus

Rakennus sijaitsee Vähäröyhöntien itäpuolella pohjois-etelä -suuntaisesti. Vaakalaudoitettu rakennus on väriltään vaalea ja nurkkalaudat sekä ikkunanpuitteet ovat valkoiset. Ikkunat ova 6-ruutuisia, pohjoispäädystä on 9-ruutuinen ikkuna.

Satulakattoisessa umpikuistissa on vaakalaudoitus, joka on kapeampi kuin rakennuksen rungossa.

Päärakennuksessa on viisi huonetta, yläkerrassa on avovintti.

Historia

Rakennus on rakennettu joko 1800-luvun lopulla tai 1900-luvun alussa. 1950-luvulla sinne rakennettiin wc ja noin pari vuotta sitten tehtiin pesuhuone- ja keittiöremonttia.

Ala-Nikkilä

Ikaalisten Røyhiön rakennusinventointi

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

27.6.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	71	Rno	143-438-3-56
Rakennustyyppi	otsa-aitta	Rakennus id	54
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	varastointi		
Suunnittelija			
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata	1700		
Korjausvuodet			
Kerrosluku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Nurkkakivet		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Tiili -betoni		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Aitta on kaksikerroksinen, otsallinen ja pitkänurkkainen. Se on maalaamaton ja vuoraamaton

Historia

Rakennus on mahdollisesti peräisin 1700-luvulta, sillä sen nurkat on veistetty kirveellä.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

Ala-Nikkilä

Ikaalisten Røyhiön rakennusinventointi

27.6.2002

Kunto

Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	71	Rno	143-438-3-56
Rakennustyyppi	otsa-aitta	Rakennus id	55
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	varastointi		
Suunnittelija			
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata	1700		
Korjausvuodet			
Kerros-luku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐		Kellari ☐	
Perustus	Nurkkakivet		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Tiili -betoni		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Aitta on kaksikerroksinen, otsallinen ja pitkänurkkainen. Se on maalaamaton ja vuoraamaton

Historia

Rakennus on mahdollisesti peräisin 1700-luvulta, sillä sen nurkat on veistetty kirveellä.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

Ala-Nikkilä

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Kunto

27.6.2002
Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	71	Rno	143-438-3-56
Rakennustyyppi	kellari	Rakennus id	56
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	varastointi		
Suunnittelija			
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1900-luvun alkupuoli		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku			
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Kivimuuraus		
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Pelti -saumattu		
Katon muoto	Satula		

Kuisti

Kuistin kattomuoto

Kuvaus

Maakellari on rakennettu mahdollisesti 1900-luvun alkupuolella. Siinä on lohkokiviperusta ja yläosa on vuorattu pystylaudalla. Kellari on holvattu purakivestä, joten sisäkatto on kaareva.

Historia

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu

Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
------------	--

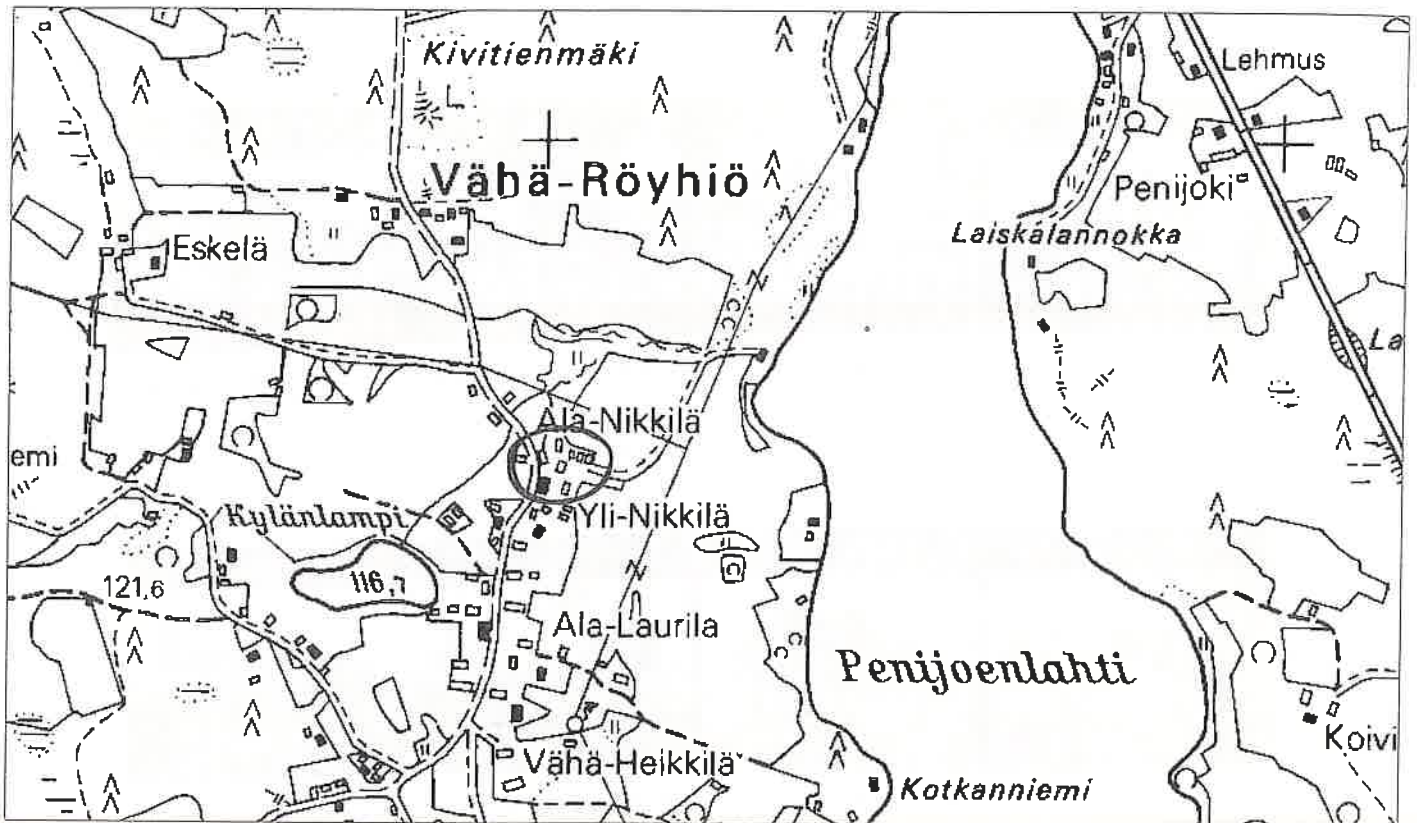
27.6.2002

Kunto

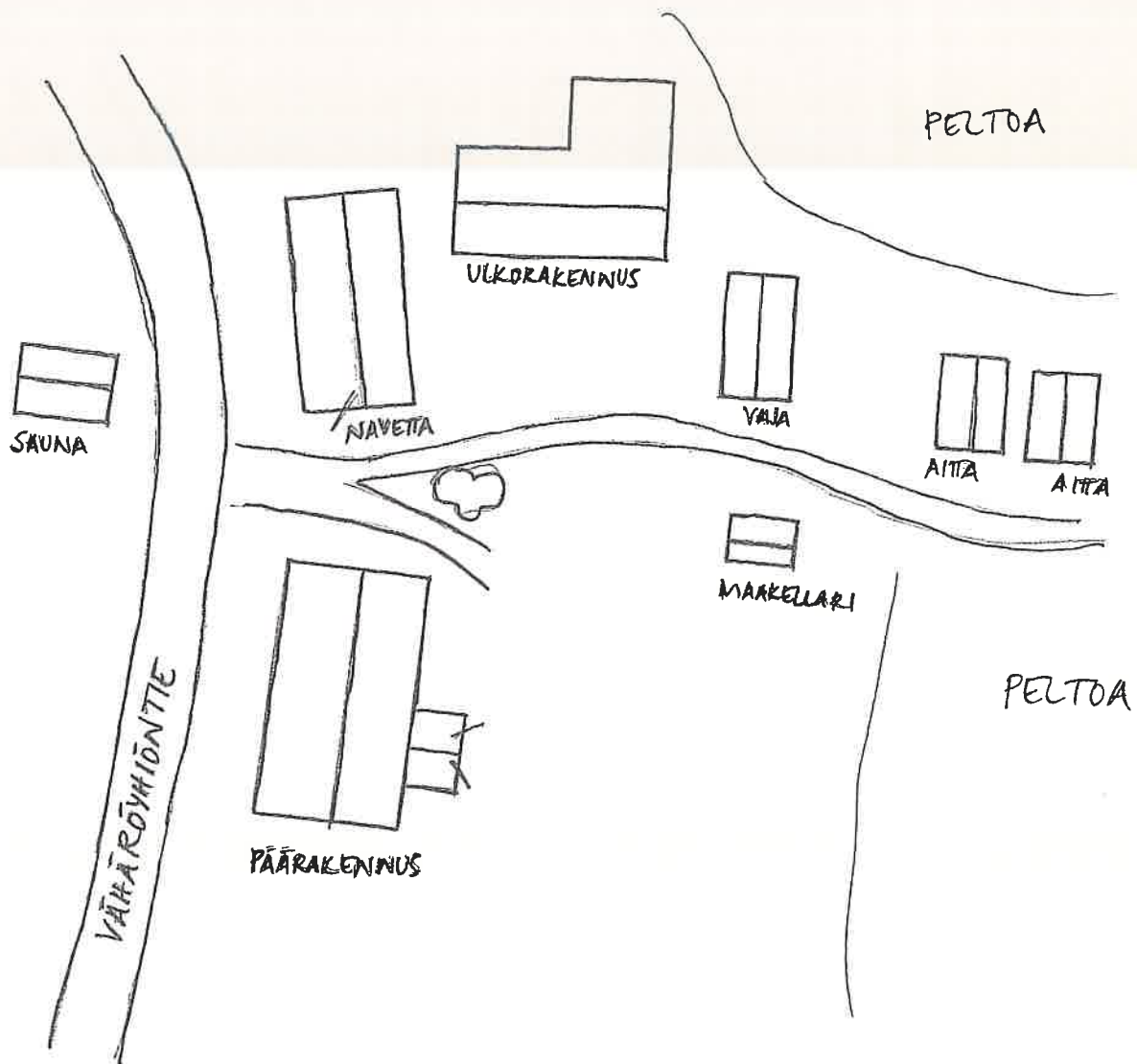
Kohtalainen

Lisätietoja

IKAALINEN/VÄHÄRÖYHIÖ/ALA-NIKKILÄ

1:7000

FILMI 1/2002

PÄÄRAKENNUS
KOILLISESTA

PÄÄRAKENNUS
LOUNAASTA

VAS. NAVETTA, OIK.
ULKORAKENNUS
LOUNAASTA

SAUNA ETELÄSTÄ

OTSJA-AITAT
LÄNNESTÄ

OTSJA-AITAT
IDÄSTÄ

MAAKELLARI
KOILLISESTA

VAJA LÄNNESTÄ

ALA-NIKKILÄ, heinäkuu 2002

Päärakennus idästä

Pihapiiriä pohjoisesta

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Vähäröyhiö	Kiinteistö id	76
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-438-3-20
Osoite	Viitaniementie 9 39430 Röyhiö	Alue	1
Aluetyyppi	mäkitupa-alue (hist.)	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	torppa	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Rak lkm	2
		Inventoitu	2

Kuvaus

Tontilla on asuinrakennus, ulkorakennus sekä mahdollisesti navetan tai muun ulkorakennuksen luonnonkivistä tehty kivijalka.

Kivijalan päällä ollut rakennus on lakannut olemasta mahdollisesti noin sata vuotta sitten. Perustuksen yli on kulkenut kanto, joka oli halkaisijaltaan noin puoli metriä. Nykyinen omistaja on irrottanut kannon ja raivannut kivijalan sisäpuolen puhtaaksi siinä kasvaneesta puustosta. Kivijalan sisäpuolella on tulisijan jäänteet. Kivijalan vieressä on edelleen kanto, joka on kasvanut kiinni siihen.

Historia

Halosen torppa on lohkottu Ala-Nikkilän osatalosta Elina Haloselle vuonna 1921. Torpan on perustanut suutarimestari Halonen vaimonsa kanssa luultavasti 1870- tai 1880-luvulla. Heidän jälkeensä siinä asui heidän tyttärensä Anna, joka on kuollut vuonna 1995 noin 95-vuotiaana. Kiinteistöstä puhutaan edelleen Halosen Annan mökkinä. Nykyisten omistajien haltuun kiinteistö siirtyi vuonna 1999 Anna Halosen sisarentyttäreltä.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Vähäröyhiössä Töllinpääksi kutsutulla alueella kantatalojen lounaispuolella, Vähäröyhiöntiestä länteen erkanevan Viitaniementien eteläpuolella. Sen koillispuolella on peltoa, lounaispuolella tonttia rajoittaa pieni metsikkö. Lähialueella on useita yksikamarisia entisiä mäkitupa- ja torpparakennuksia.

Kaava Seutu/maakuntakaava pvm

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.

Suulliset lähteet Marja Jukola-Aho, Tampere.
Maria Käkelä, 1973, Ikaalinen.
Taavetti Käkelän (k. 1979) haastattelu 1972, haastattelijana Martti Välimäki.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Halonen

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemakokonaisuus
Perustelu	Kohde on hyvä esimerkki Töllinpään entisen mäkitupa-alueen rakennuskannasta ja se muodostaa maisemallisen kokonaisuuden yhdessä alueen muiden torpparakennusten kanssa. Kohde on tyypillinen aikakautensa torpparakennus ja on säilyttänyt alkuperäisen asunsa hyvin. Se kertoo osaltaan kylän asutushistoriasta sekä käsityöläisyydestä.
Arvoluokka	<i>maakunnallinen</i>
<hr/>	
Lisätietoja	
Liitteet	Karttaote, asemapiirros
Valokuvat	Ikaalinen 2/2002: 24-27.
Inventoija	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 6.6.2002
Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 26.6.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	76	Rno	143-438-3-20
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	70
Nykyinen käyttö	kesäasuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen	1880		
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Luonnonkivi - kylmämuuraus		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	harjakatto		

Kuvaus

Pitkänurkkaisen hirsirakennuksen seinät ovat vuoraamattomat. Ne ovat punaiset, ikkunanpielet ovat valkoiset. Rakennuksessa on kaksiruutuiset ikkunat.

Rakennuksen pitkällä lounaisseinustalla on yksikerroksinen satulakattoinen umpikuisti, joka on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Myös rakennuksen päätykolmioissa on pystylaudointi. Luoteispäädyn päätykolmio on rikki.

Pirtissä on tornimainen 1,20 x 1,70 m suuruinen tornimainen tulisija, joka on edelleen käytössä. Sen alaosassa on "laatikko", yläosassa neljä holvia, joiden koko on n. 1,10 x 1,50 m Tulisijassa on tasoitettu valkoinen kalkkipinta.

Keittiössä on Högforsin hella nro 7, jossa on paistinuuni sekä kolme keittolevyä. Kamarissa on kaakeloitu uuni, joka ei ole käytössä. Sen tiilet ovat peräisin Ikaalisten tiilitehtaalta ja niissä on lasitettu pinta.

Historia

Rakennus on rakennettu joko 1870-luvulla tai vuonna 1886, mikä vuosiluku on nähtävissä yhdessä sisätilojen hirsistä.

Rakennuksen piiput oli purettu katon sisäpuolelle asti, mutta nykyinen omistaja on muurauttanut ne takaisin.

Rakennuksessa on pirtti, keittiö ja makuukamari. Pirtti on lähes alkuperäisessä kunnossa. Rakennuksen ikkunat on vaihdettu todennäköisesti 1950-luvulla.

Keittiön ja kamarin seinissä on ollut haltex-levyt ja lattioissa korkkimatot. Nykyisen omistaja aikana seinät on palautettu hirsipinnalle, keittiössä on osin puupaneeli. Lattioista on poistettu korkkimatot, niihin on uusittu eristeet ja asennettu uusi ponttilattia.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

26.6.2002

Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	76	Rno	143-438-3-20
Rakennustyyppi	ulkorakennus	Rakennus id	71
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	varastointi		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1880-1929?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Luonnonkivi - kylmämuuraus		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen luoteispääty on hirsirakenteinen ja vuoraamaton. Kaakkoispääty on vuorattu pystylaudoituksella. Rakennus on punainen, ikkunan- ja ovenpielet ovat valkoiset.

Luoteispäädyssä on mahdollisesti sauna, kaakkoispäädyssä varastotilaa.

Historia

Ulkorakennuksen rakentamisajankohdasta ei ole tarkkaa tietoa. Se on mahdollisesti rakennettu 1900-luvun alkupuolella.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Halonen

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

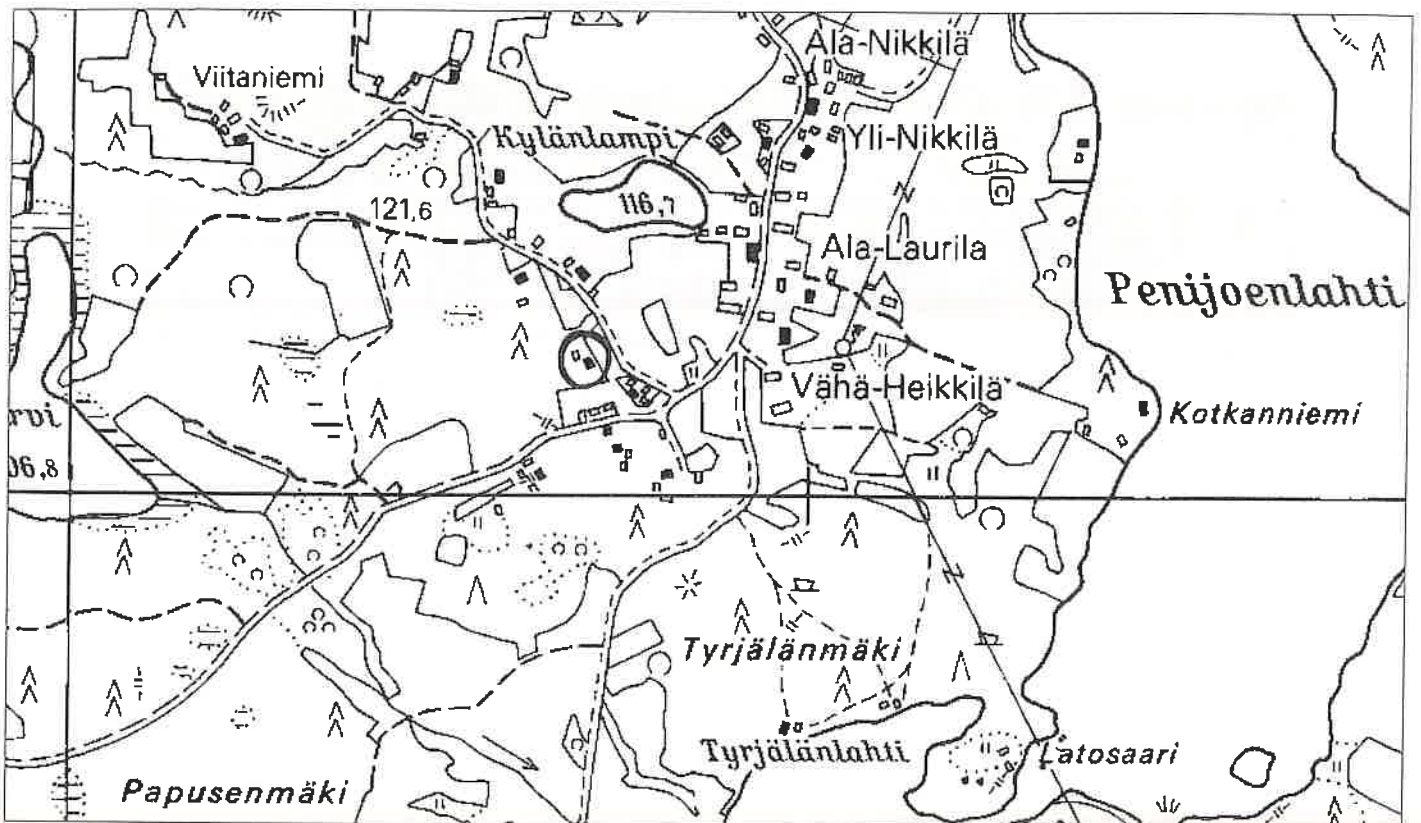
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

26.6.2002

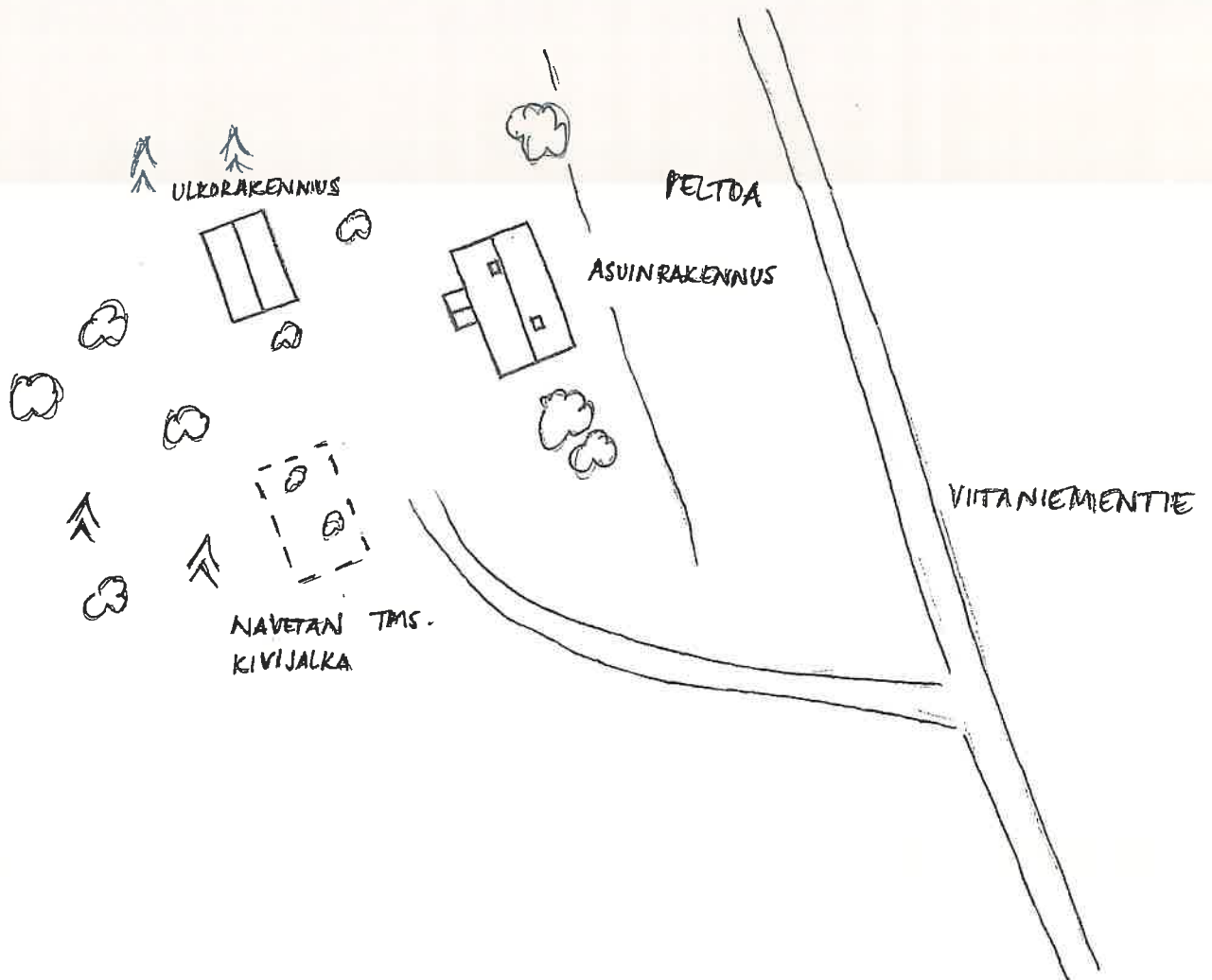
Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

IKAALINEN/VÄHÄRÖYHIÖ/HALONEN

1:7000

FILMI 2 | 2002

ASUINRAKENNUS
LOUNAASTA

ULKORAKENNUS
KOILLISESTA

VANHA KIVIJALKA
LUOTEESTA

ASUINRAKENNUS
KOILLISESTA

HALONEN, heinäkuu 2002

Asuinrakennus etelästä

Pihapiiriä kaakosta. Vas. ulkorakennus, oik. asuinrakennuksen kuisti.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Vähäröyhiö	Kiinteistö id	131
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-438-
Osoite	Luhalahdentie 1500 39430 Röyhiö	Alue	1
Aluetyyppi		Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	torppa	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Rak lkm	
		Inventoitu	4

Kuvaus

Tontilla on päärakennuksen lisäksi vuonna 1960 rakennettu uusi asuinrakennus, navetta, riihi sekä aitta. Lisäksi pihapiirissä on 1950-luvulla rakennetut puuliiteri ja "varasto" (viljalaarit). Navetan lähetyville on rakennettu konehalli ja -katos. Pihapiirissä on koiratarha.

Historia

Heikkilä on lohkottu Iso-Heikkilän osatalosta Paavo Iso-Heikkilälle vuonna 1927. Samana vuonna hän rakennutti asuinrakennuksen. Muut rakennukset, aitta, navetta ja kuivausriihi on rakennettu vuosien 1927 ja 1932 välisenä aikana. Paavo Iso-Heikkilä kuoli vuonna 1932. Hänen vaimonsa Ellen synnytti lapsen, Heikki Kustaan vuonna 1933. Ellen meni uusiin naimisiin Kustaa Vainionpään kanssa. Heikki Kustaa oli isäntänä muutamia vuosia ennen kuolemaansa vuonna 1956. Hän kävi töissä myös Tampereella. Ellen Vainionpää kuoli vuonna 1977. Vuodesta 1981 isäntänä on ollut Kari Iso-Heikkilä.

Rakennusten perustassa käytetyt lohkokivet on metsästä valinnut oman kylän kivimies. Sanotaan hänen olleen erittäin ammattitaitoinen, hän näki heti mistä kivistä sai hyviä lohkokiviä ja mistä ei.

Heikkilän kiinteistöstä lohkottiin vuonna 1955 Tuusanmäki, johon perustettiin yksityinen kauppa.

Nykyisin Heikkilä on maatalouskäytössä. Tyhjillään olevaa vanhaa päärakennusta sekä liiterirakennusta ollaan korjaamassa, mm. katot uusitaan aaltopellillä. Aitta puretaan ja tilalle rakennetaan uusi mahdollisimman samanlainen.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Vähäröyhiön entisen liikekeskustan läheisyydessä kylää kaakko-luode -suunnassa halkovan Luhalahdentien eteläpuolella.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu**Kirjalliset lähteet**

Suulliset lähteet Marja Sillanpää

Heikkilä

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Rakennushist.	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	
Perustelu	Kohde on osa kyläkeskustan vanhempaa rakennuskerrostumaa. Päärakennus on rakennusaikansa tyypillinen edustaja. Sen alkuperäinen asu on säilynyt ja muutokset on tehty luontevasti. Pihapiirissä on kerroksellisuutta. Kohde kertoo kylän asutuksen leviämisestä 1900-luvun alkupuolelta lähtien.
Arvoluokka	<i>maisemallinen/historiallinen</i>

Lisätietoja

Liitteet	Karttaote, asemapiirros, pohjapiirros
Valokuvat	Ikaalinen 2b/2002: 31-36.
Inventoija	Ritva Ruponen 16.7.2002
Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 26.7.2002.

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	131	Rno	
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	186
Nykyinen käyttö	ei käytössä		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1927		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Nurkkakivet		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	pulpettikatto		

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on lohkokiviset nurkkakivet. Hirsirunko on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Päätykolmioissa ja kuistissa on pystylaudoitus ilman peiterimoitusta. Seinät ovat punaiset, nurkkalaudat ja ikkunanpuitteet valkoiset. Rakennukset ikkunat ovat t-ruutuiset.

Rakennuksen pitkällä eteläseinällä on yksikerroksinen pulpettikattoinen umpikuisti.

Historia

Päärakennukseen on alun perin ollut kaksi kuistia. Myöhemmin on tehty uusi iso kuisti, jossa on betoniperustus. Rakennuksesta on purettu molempien piippujen päät. Vuonna 1960 rakennettiin uusi asuinrakennus, jolloin vanha jäi tyhjilleen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Heikkilä

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

26.7.2002

Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	131	Rno	143-438-
Rakennustyyppi	navetta	Rakennus id	187
Nykyinen käyttö	maatalous		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1920- ja 1930-lukujen vaihde		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosuku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen runko on osin hirttä, osin lauttaa ja se on vuoraamaton. Rakennus on väriltään punainen.

Historia

Navetta on rakennettu vuosien 1927 ja 1932 välisenä aikana.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Heikkilä

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

26.7.2002

Kunto

Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	131	Rno	
Rakennustyyppi	riihi	Rakennus id	188
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1920- ja 1930-lukujen vaihde		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Nurkkakivet		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on lohkokiviset nurkkakivet. Rakennuksen runko on hirttä ja lauttaa ja se on osin hirsipinnalla, osin vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Rakennus on väriltään punainen.

Historia

Kuivausriihi on rakennettu vuosien 1927-1932 välisenä aikana.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja

Kunto

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	131	Rno	143-438-
Rakennustyyppi	aitta	Rakennus id	189
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1920- ja 1930-lukujen vaihde		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Nurkkakivet		
Runko			
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Päre		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on lohkokiviset nurkkakivet. Siinä on pystylaudoituksella vuorattu lautarunko, joka on väritään punainen. Rakennuksessa on veranta.

Aittarakennus on huonossa kunnossa. Sen katto on takalappeelta auki ja lattiat ovat lähes lahonneet. Rakennus on kallellaan.

Historia

Aitta on rakennettu vuosien 1927-1932 välisenä aikana.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Heikkilä

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

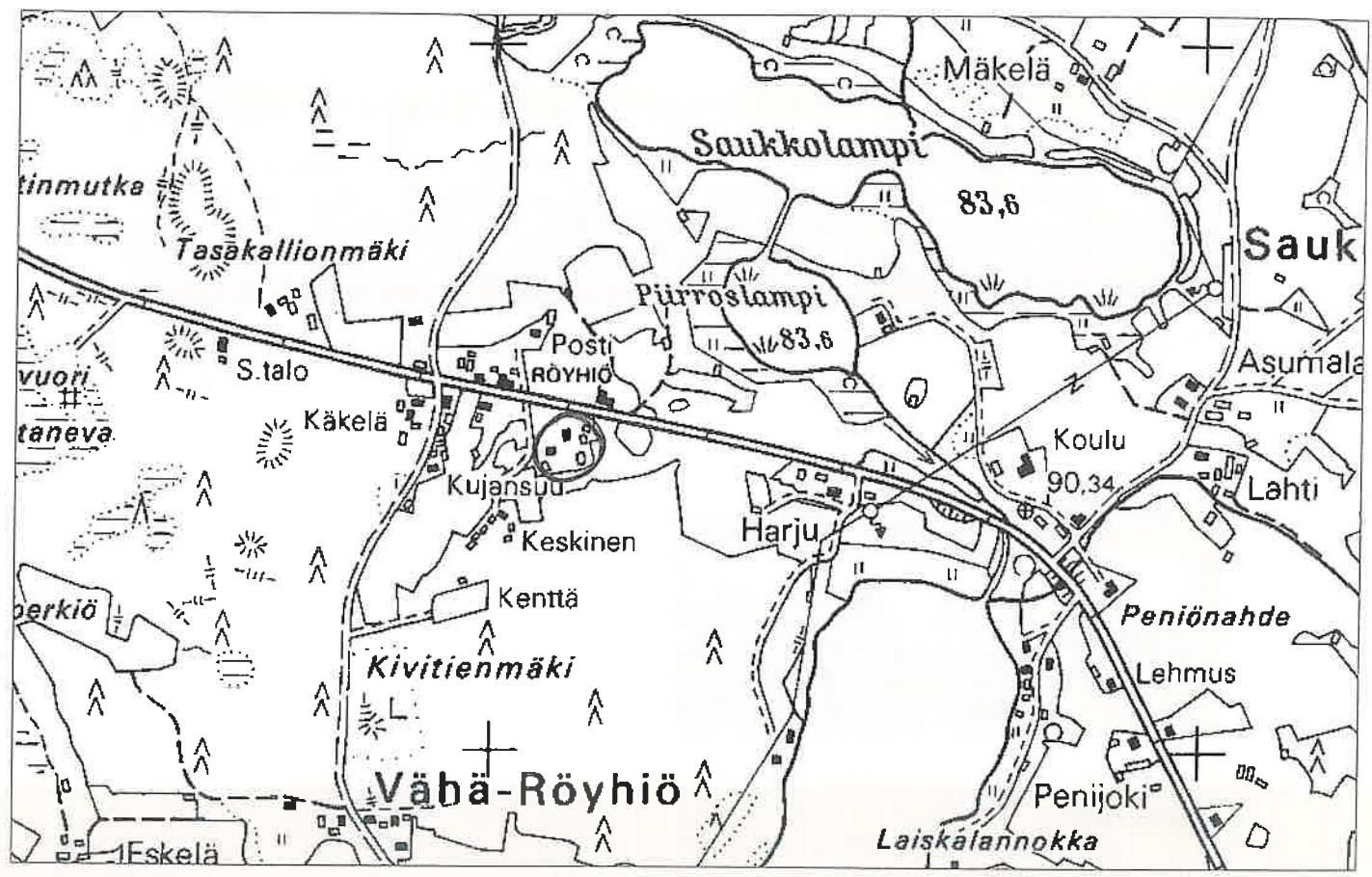
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

26.7.2002

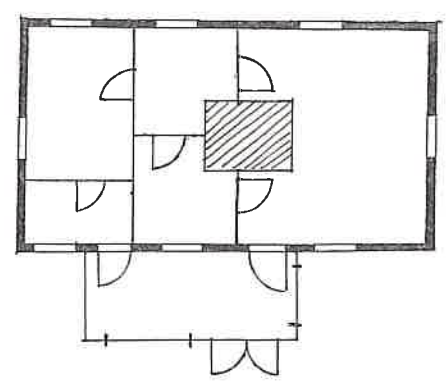
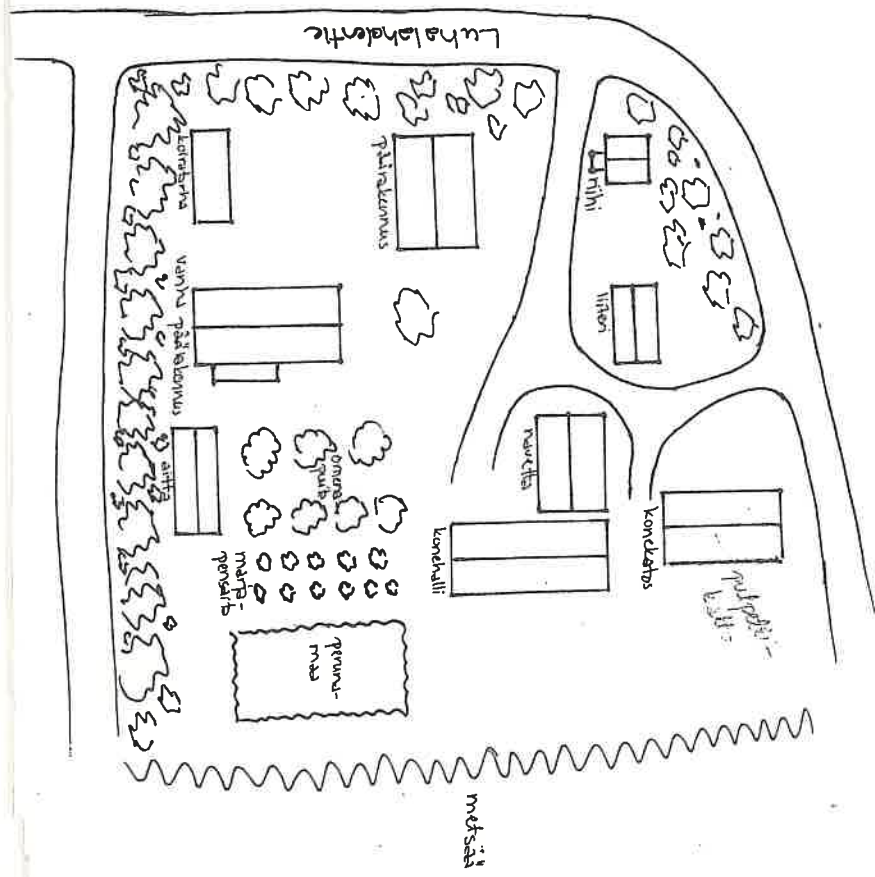
Kunto Huono

Lisätietoja

IKAALINEN/VÄHÄRÖYHIÖ/ HEIKKILÄ

1:7000

FILMI 2B/2002

PÄÄRAKENNUS

PÄÄRAKENNUS
IDÄSTÄ

PÄÄRAKENNUKSEN
POHJOISPÄÄTY

PÄÄRAKENNUS
LÄNNESTÄ

PÄÄRAKENNUKSEN
ETELÄPÄÄTY

ULKORAKENNUS

HEIKKILÄ, heinäkuu 2002

Vanha asuinrakennus idästä

Pihapiiriä idästä

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Vähäröyhiö	Kiinteistö id	74
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-438-2-59
Osoite	Vähäröyhiöntie 130 39430 Röyhiö	Alue	1
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	kyläkeskusta	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyppi	osatalo	Rak lkm	6
Nykyinen tilatyyppi	tila	Inventoitu	3

Kuvaus

Tilan pihapiirissä on asuinrakennus, luhti, sauna, autotallit sekä näiden eteläpuolella muuta pihapiiriä korkeammalla navetta ja puimasuuli.

Puimasuuli on rakennettu n. vuonna 1945. Vuonna 1955 valmistunut navetta on kaksikerroksinen. Alempi kerros on sementtitiilirakenteinen, ylempi on vuorattu punaiseksi maalatulla peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Autotallit ovat valmistuneet n. vuonna 1950. Ulkorakennukset eivät ole aktiivikäytössä.

Historia

Vähäröyhiön kylässä on ollut iso kantatalo, joka on aikoinaan jaettu kolmen veljeksien, Nikin, Laurin ja Heikin kesken. Näin syntyivät Nikkilä, Laurila ja Heikkilä. Kukin näistä puolestaan halottiin isojaossa vuonna 1815, jolloin Heikkilästä muodostuivat so-Heikkilä ja Vähä-Heikkilä. Lisämaitten jako toimitettiin vuonna 1830 ja vuosina 1870 ja 1874 tehtiin vesijättöjako. Vuonna 1886 tehtiin jaontäydennys.

Iso-Heikkilän tila on ollut saman suvun hallussa pitkään. Paula Alaruusin eno Kalle Iso-Heikkilä antoi tilan Paula ja Pentti Alaruusille vuonna 1955. Nykyisin tilan omistaa heidän tyttärensä, jolle se siirtyi vuonna 2000.

Iso-Heikkilän osatalosta on lohkottu mm. Salonen, Joenniemi, Mäkelä (nyk. Ranta), Keskinen, Koivusuo, Haapaniemi ja Heikkilä 1920-luvulla sekä Harju 1950-luvulla.

Ympäristö ja pihapiiri

Tila sijaitsee Vähäröyhiön vanhalla kylätontilla Vähäröyhiöntien länsipuolella keskellä peltomaisemaa. Osatalot muodostavat tiiviin ryhmäkylän ja niiden tontit rajautuvat idässä Penijoenlahteen.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet

Suulliset lähteet Paula Alaruusi, 1931, Helsinki.
Pentti Alaruusi, 1927, Helsinki.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Iso-Heikkilä

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Rakennushist.	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemakokonaisuus
Perustelu	Päärakennus edustaa oman aikakautensa rakentamistapaa ja on säilyttänyt alkuperäisen asunsa hyvin samoin kuin pihapiirin muut rakennukset. Kiinteistö muodostaa kylätien varteen maisemallisen kokonaisuuden yhdessä kylän muiden osatalojen kanssa. Heikkilän kantatalosta halottuna osatalona kohde on olennainen osa kylän asutushistoriaa.

Arvoluokka *maakunnallinen*

Lisätietoja

Liitteet	Karttaote, asemapiirros, pohjapiirros
Valokuvat	Ikaalinen 2/2002: 12-19.
Inventoija	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 6.6.2002
Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 25.6.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	74	Rno	143-438-2-59
Rakennustyyppi	sauna	Rakennus id	66
Nykyinen käyttö	ei käytössä		
Alkuperäinen käyttö			
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1931		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus			
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Pelti -saumattu		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Saunarakennus on pystylaudoitettu. Sen seinät ovat punaiset, nurkkalaudat ja ikkunanpuitteet valkoiset. Saunassa on 6-ruutuiset vaakaikkunat.

Historia

Sauna on rakennettu vuonna 1931. Se ei ole nykyisin varsinaisessa käytössä.

Kulttuurihistoriallinen arvo**Rakennushistoriallinen****Historiallinen****Ympäristöarvo****Arvojen perustelu**

Iso-Heikkilä

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

25.6.2002

Kunto

Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	74	Rno	143-438-2-59
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	64
Nykyinen käyttö	kesäasuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1918		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosuku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☒		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Pelti		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	pulpettikatto		

Kuvaus

Rakennuksessa on kuusi isoa huonetta. Ikkunat ovat t-malliset.

Lännen puoleisella pitkällä seinustalla on kaksi umpikuistia. Niissä on pääosin pulpettikatto, ulko-oven yläpuolella on pieni harja. Kuistin ulkopuolella on lohkokiviaskelmat, sisäpuolella puuportaat.

Rakennuksen länsisivustalla kuistien välissä on satulakattoinen poikkipääty, jossa on mm. keittiö. Itäisivustalla on satulakattoinen frontoni.

Rakennuksessa on pystylaudoitus, frontonissa ja päätykolmioissa pystylaudoitus on peiterimoitettu. Räystäiden alla olevassa laudoituksessa on alaosassa koristeellinen leikkaus. Umpikuisteissa on vaakalaudoitus. Rakennus on väriltään vaalea, nurkkalaudat ja ikkunanpuitteet ovat ruskeat.

Iso-Heikkilä

Ikaalisten Røyhiön rakennusinventointi

Rakennuksen ulkoasua voisi verrata Leutolan Mikkolan päärakennukseen.

Historia

Rakennus on tehty kansalaissodan aikana. Paula ja Pentti Alaruusin aikana siihen on laitettu peltikatto. Sisäremonttia on tehty, rakennusta on mm. maalattu ja siihen on asennettu keskuslämmitys.

Tuvassa on ollut kattoon saakka ulottunut kaakeliuuni. Nykyinen punatiilinen takka on muurattu 1950-luvun loppupuolella.

Nykyisin rakennus on lähinnä kesäkäytössä. Rakennuksen pohjoispää on varastona, eteläpää asuinkäytössä. Pohjoispäätyyn johtava uloskäynti ei ole käytössä.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu

Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 25.6.2002
Kunto	Hyvä
Lisätietoja	

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	74	Rno	143-438-2-59
Rakennustyyppi	luhti	Rakennus id	65
Nykyinen käyttö	ei käytössä		
Alkuperäinen käyttö	varastointi		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen	1940		
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluke	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Kaksikerroksisessa luhdissa on pystykaiteiset kuistit sekä ylä- että alakerrassa. Rakennuksen länsipääty on lautavuorattu, muuten se on hirsipinnalla. Seinät ja kaiteet ovat punaiset, kaiteiden tukipuut valkoiset.

Historia

Luhti on rakennettu noin vuonna 1940. Nykyisin se ei ole varsinaisessa käytössä.

Kulttuurihistoriallinen arvo**Rakennushistoriallinen**

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo**Arvojen perustelu**

Tallentaja

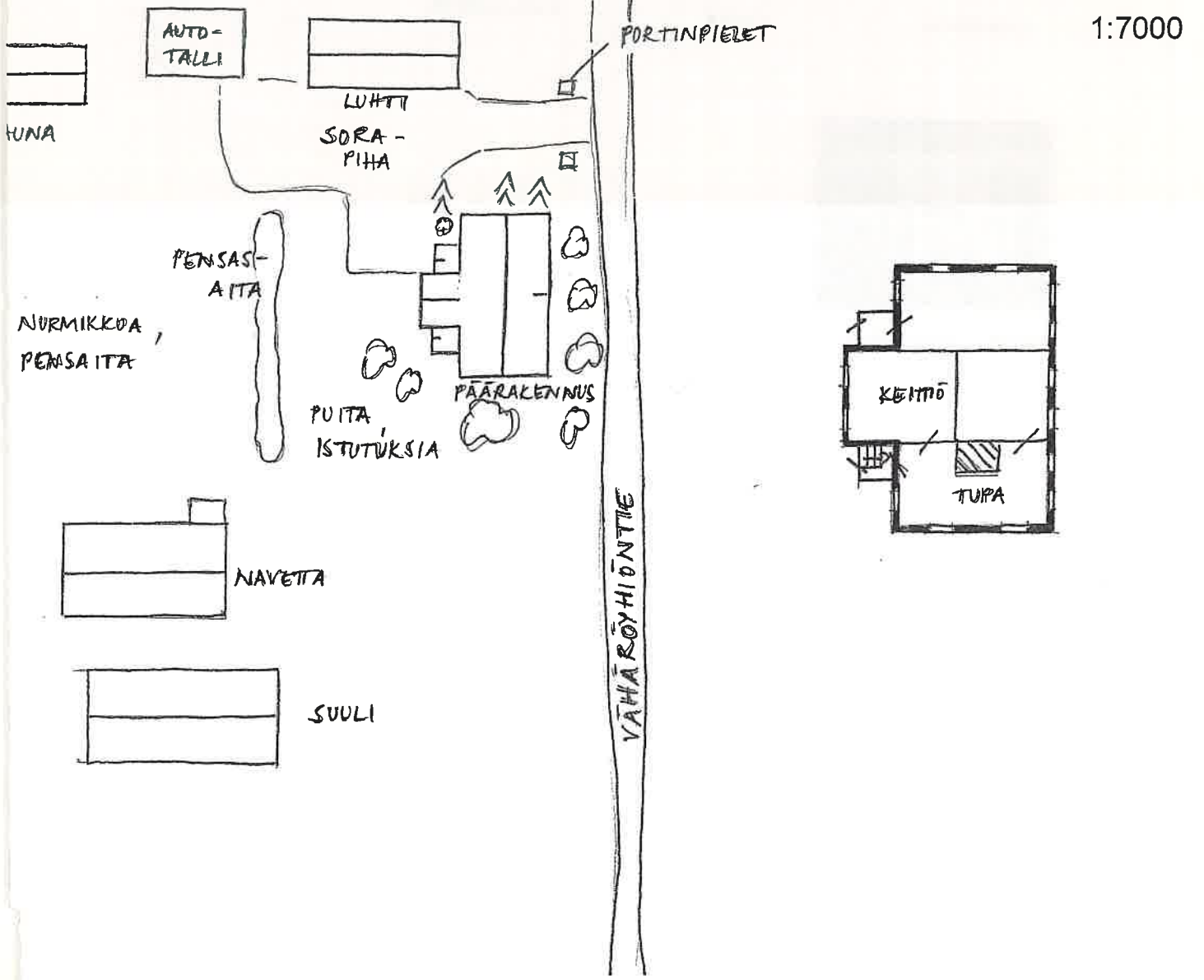
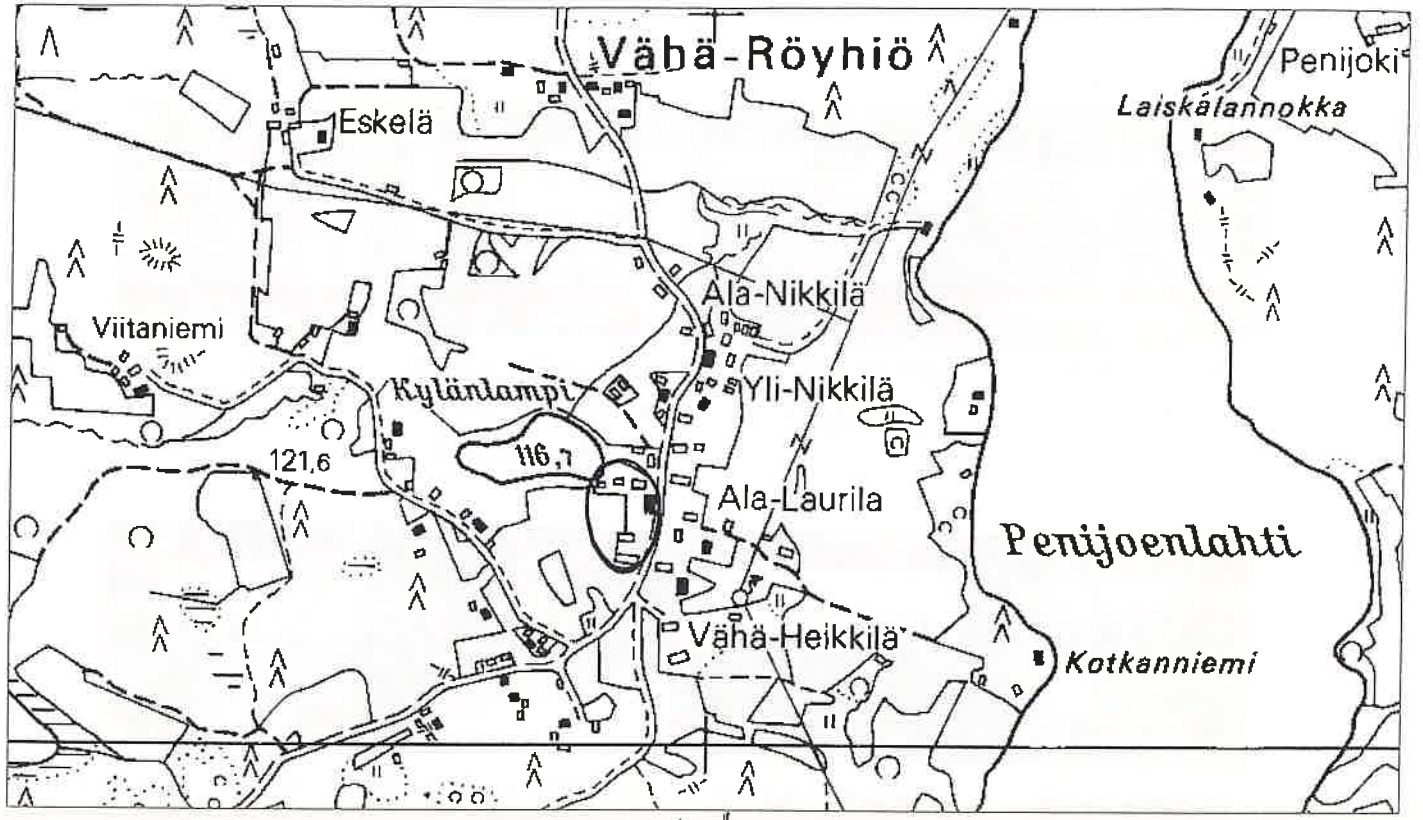
Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

25.6.2002

Kunto

Lisätietoja

IKAALINEN/VÄHÄRÖYHIÖ/ISO-HEIKKILÄ

FILMI 2/2002

NÄKYMÄ VÄHÄRÖY-
HIÖNTIELLE ETE-
LÄSTÄ

PÄÄRAKENNUS
LÄNNESTÄ

PÄÄRAKENNUKSEN
KUISTI JA POIKKI-
PÄÄM LÖÖTEESTÄ

PÄÄRAKENNUS
KOILLISESTÄ

PÄÄRAKENNUS
KAAKOSTA

NAVETTA KOILLI-
SESTÄ

PIHAPORTIN PIELET
KOILLISESTÄ

LUHTI KAAKOSTA

SAUNA KAAKOSTA

ISO-HEIKKILÄ, heinäkuu 2002

Päärakennus lännestä

Pihapiiriä lounaasta. Vas. luhti, oik. päärakennusta

Päärakennuksen pohjoispääty

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Vähäröyhiö	Kiinteistö id	125
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-438-
Osoite	Lamminpohjantie 111/32 39430 Röyhiö	Alue	1
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	lohkotila	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Rak lkm	2
		Inventoitu	1

Kuvaus

Kiinteistöön kuuluvat asuinrakennus ja ulkorakennus. Pihapiirissä on myös uudempi yksikerroksinen satulakattoinen asuinrakennus, jossa nykyisen asukkaan poika asuu.

Ulkorakennus on rakennettu mahdollisesti 1800-luvun lopulla tai 1900-luvun alkupuolella. Siinä on mm. puimasuuli ja kellari, jotka nykyisin ovat varastona sekä navetta. Navetan päässä on ollut talli, joka on purettu 1970-luvun lopulla. Ulkorakennus on nurkkakivien varassa. Se on vuorattu pystylaudoituksella ja on väriltään punainen. Ulkorakennusta on lähiaikoina tarkoitus korjata ja maalata.

Pihapiirin koillispuolella mäen alla on ollut savusauna, jonne vesi on kannettu navetan karjakeittiöstä. Sauna on purettu 1960-luvulla. Pihapiirissä on ollut aitta, joka on purettu ennen kuin nykyinen asukas on muuttanut taloon.

Historia

Tontti on lohkottu Iso-Heikkilän kantatilasta Taavetti Joenniemelle vuonna 1927. Sitä omisti vuosina 1949-1960 Tauno Koivisto, joka myi sen valtiolle. Tuovi ja Lauri Koskinen ostivat Joenniemen valtiolta vuonna 1960. Karjanpito lopetettiin 1970-luvulla ja samalla vuosikymmenellä viljelysmaat myytiin naapurille.

Ympäristö ja pihapiiri

Rakennus sijaitsee Vähäröyhiössä Lamminpohjantien itäpuolella kumpuilevassa peltomaisemassa. Pihapiiristä pääsee idässä sijaitsevalle Saukonperäntielle pientä peltojen ja laidunten välissä kulkevaa tietä pitkin.

Kaava Seutu/maakuntakaava pvm

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.
Suomen pienviljelijät III. Satakunta. Turunmaan kirjakustantajat. Turun keskuskirjapaino, Turku 1968.

Suulliset lähteet Tuovi Koskinen, 1914, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Joenniemi

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Rakennushist.

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Kohde kertoo kylän asutuksen kehitymisestä 1800-luvun loppupuolelta lähtien. Asuinrakennuksen alkuperäinen asu on muuttunut korjausten ja laajennusten myötä.

Arvoluokka *maisemallinen/historiallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat Ikaalinen 8/2002: 16-19.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
19.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
12.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	125	Rno	
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	171
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1815		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1960; 1995-1999		
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Betoni - valettu		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	harjakatto		

Kuvaus

Rakennus on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Seinät ovat tummankeltaiset, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet ruskeat. Rakennuksen rungossa on 2-ruutuiset ikkunat.

Keskellä rakennuksen pitkää itäseinää on yksikerroksinen satulakattoinen umpikuisti, jossa on yksi ulko-ovi. Kuistin edessä on puukaiteinen tasanne.

Rakennuksen länsipuolella itä-länsi -suuntaisesti on yksikerroksinen loivasti satulakattoinen lisäsiipi, jossa on wc sekä sauna- ja pesutilat. Länsipäädystä on mahdollisesti autotalli, sillä siinä on pariovi.

Rakennuksen eteläpäässä on huone, pohjoispäässä entisestä kamarista tehty keittiö. Näiden välissä on eteinen, jonka länsipuolella on makuukamari. Yläkerrassa on todennäköisesti

avovintti. Eteläpäädyssä yläkerran pieni ikkuna on tukittu.

Historia

Rakennus on rakennettu vuonna 1815 ja siinä on valmistuessaan ollut kolme asuinhuonetta. Tontti on erotettu Isoheikkilän talon maista. Tuovi ja Lauri Koskinen ovat peruskorjanneet rakennusta muutettuaan siihen vuonna 1960. Tuolloin rakennuksen länsipuolelle tehtiin yksikerroksinen, loivan satulakattoinen lisäsiipi, jossa on wc sekä sauna- ja pesutilat.

Rakennuksen perustuksena on aiemmin ollut nurkkakivet. Tilalle on valettu sokkeli ja laitett uusi betonipohja. Sisätiloissa on ollut savuluukku sekä pesuvesireikä lattiassa.

Rakennuksen pitkällä itäseinällä on ollut pitkä kuisti, jossa on ollut molempien päätyjen huoneisiin johtaneet pariovet. Ne on tukittu 1960-luvulla. Nykyinen kuisti on satulakattoinen umpikuisti, jossa on yksi ulko-ovi.

Ulko-ovea vastapäätä on aiemmin ollut keittiö. Siellä on ollut aidasten varassa oleva muuri, joka on purettu. Rakennuksen pohjoispäädyssä on ollut kamari, josta 1960-luvulla on tehty keittiö. Sinne on mm. muurattu uuni. Rakennuksen keskellä oleva entinen keittiö on nykyisin makuukamari, jossa on pieni muuri.

Rakennuksen eteläpään ikkunoita on uusittu 1990-luvun loppupuolella (noin kolme vuotta sitten). Kamarin ja keittiön ikkunat on uusittu jo aiemmin.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

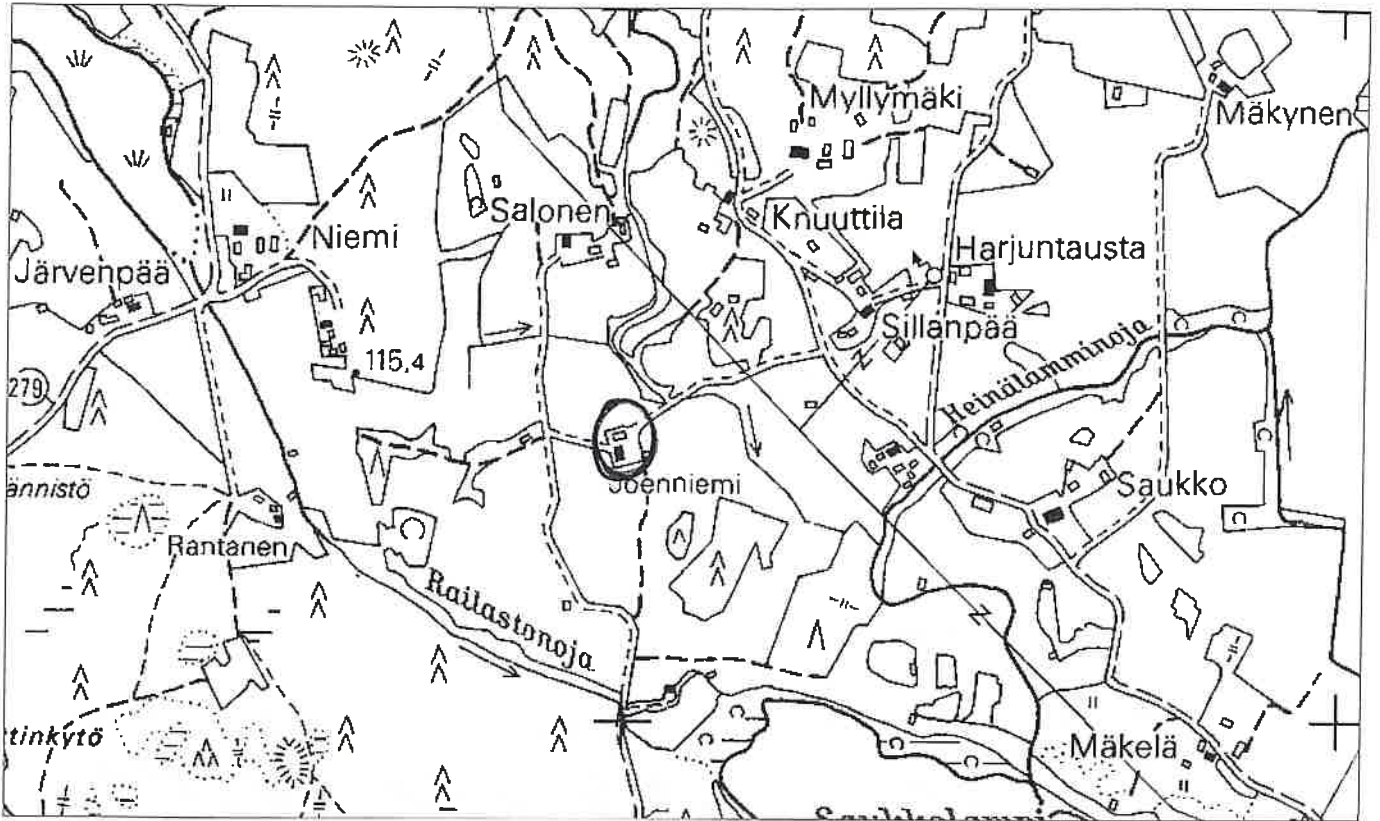
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

12.7.2002

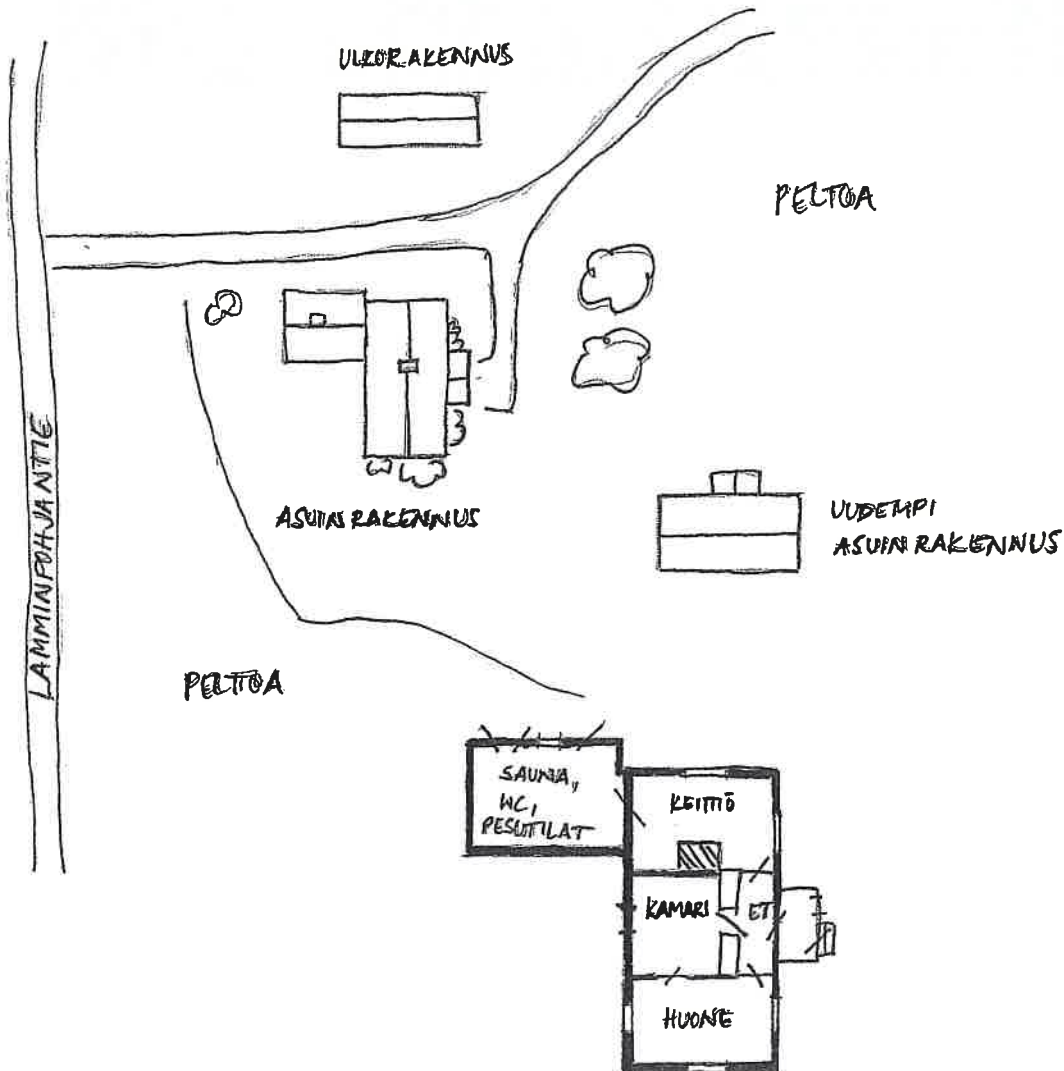
Kunto Hyvä

Lisätietoja

IKAALINEN/VÄHÄRÖYHIÖ/JOENNIEMI

1:7000

FILMI 8/2002

ASUINRAKENNUS LUOTEESTA

ASUINRAKENNUS KOILLISESTA

ASUINRAKENNUKSEN ETELÄPÄÄTY

ULKORAKENNUS KAAKOSTA

JOENNIEMI, heinäkuu 2002

Asuinrakennus idästä

Pihapiiriä koillisesta. Vas. uusi asuinrakennus, oik. vanha asuinrakennus.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Vähäröyhiö	Kiinteistö id	87
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-438-2-19
Osoite	Luhalahdentie 1494/20 39430 Røyhiö	Alue	1
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	kyläkeskusta	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyp	torppa	Rak lkm	6
Nykyinen tilatyyp	tontti	Inventoitu	4

Kuvaus

Tontilla on asuinrakennus, navetta, ulkorakennus, sauna, riihi sekä vuonna 1975 rakennettu pulpettikattoinen kesäasunto.

Navetta on yksikerroksinen. Sen seinät ovat vihreät, nurkkalaudat sekä ikkunan- ja ovenpielet valkoiset. Satulakatto on katettu aaltopellillä ja sen alla on päreet. Nykyisin rakennus on varastona.

Historia

Keskinen on Vähä-Heikkilän osatalon torppa ja se lohkottiin Kaarle Keskiselle vuonna 1942. Tonttia omisti vuonna 1962 kuollut Väinö Keskinen isä vaimonsa kanssa. Hänen aikanaan siellä asui myös palvelijoita. Talossa asui Väinö Keskinen sisko vuoteen 1972 saakka, minkä jälkeen se oli pari vuotta tyhjillään. Väinö Keskinen on lunastanut tontin vuonna 1974 isänsä perikunnalta.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Luhalahdentien etelä- ja Vähäröyhiöntien itäpuolisella alueella. Matkaa Luhalahdentielle on muutamia satoja metrejä, tontti sijaitsee mäellä yli sata metriä merenpinnasta. Lähiympäristössä on muita entisiä kantatalojen torppia, joista osaa on viime vuosikymmeninä remontoitu. Lähistöllä on myös Vähäröyhiön hiljentyneitä liikeyrakennuksia.

Tontin pohjois- ja koillispuolelle on istutettu koivikkoa vuosien 1996-98 aikana, sitä ennen siinä oli peltoa ja maisema oli nykyistä avonaisempi.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet

Suulliset lähteet Väinö Keskinen, Tampere

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Keskinen

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Perustelu Kohde edustaa kyläkeskustan vanhempaa rakennuskantaa. Asuinrakennuksen alkuperäinen asu on muuttunut laajennuksen myötä. Entisenä osatalon torppana kohde kertoo kylän asutushistoriasta.

Arvoluokka *maisemallinen/historiallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat Ikaalinen 3/2002: 21-27

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
7.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
28.6.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	87	Rno	143-438-2-19
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	79
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1910		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1970-1989		
Kerrosuku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivipilari		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	pulpettikatto		

Kuvaus

Makuuhuoneessa eli kamarissa on vanha kaakeliuuni. Makuuhuoneen seinä on ollut hirsipintainen 1970-luvulle saakka.

Rakennuksessa on 6-ruutuiset ikkunat, joita on uusittu. Nykyisin ikkunoissa on puiset ristikot Avovintissä on 4-ruutuinen ikkuna.

Rakennuksen seinät ovat ruskeanpunaiset, nurkkalaudat sekä ikkunan- ja ovenpielet valkoiset

Historia

Asuinrakennus on rakennettu luultavasti vuonna 1910. Sen hirret on siirretty nykyiselle paikalleen Riitalasta.

Rakennusta on jatkettu 1970- ja 1980-lukujen aikana, jolloin sen pitkälle eteläseinustalle on

Keskinen

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

tehty koko talon pituinen umpikuisti. Se jatkuu itäpäädystään yli rakennuksen rungon. Itäpäädyssä on sauna- ja pesutilat. Alkuperäiset ulkoikkunoiden paikat ovat edelleen jäljellä rakennuksen sisällä.

Rakennus oli alun perin maalaamaton, nykyinen omistaja on vuorannut ja maalannut sen. Viimeksi ulkomaalausta on tehty noin kolme vuotta sitten. Alun perin rakennuksessa oli pärekatto, myöhemmin huopa ja nykyisin aaltopelti.

Kattotuoleja on uusittu. Avovintille on laitettu multaa, sahanpurua ja karhunaljaa 1980-luvun alussa.

Tuvassa on ollut kattoon asti ulottunut leivinuuni, se on purettu ja tilalle on tehty palomuuuri ja alkuperäistä hieman matalampi leivinuuni 1980-luvun alkupuolella.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

27.6.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	87	Rno	143-438-2-19
Rakennustyyppi	ulkorakennus	Rakennus id	80
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	varastointi		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1940-luvun alkupuoli		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosuku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivipilari		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennus on kaksiosainen. Se on perustettu lohkokivipilarien varaan ja ovien edessä on lohkokiviportaati. Rakennuksessa on 3-ruutuisia vaakaikkunoita. Seinät ovat punaiset, nurkkalaudat sekä ikkunan- ja ovenpielet valkoiset. Rakennuksen pitkällä itäsivustalla on kaksi ovea.

Historia

Ulkorakennus on rakennettu 1940-luvun alkupuolella. Siinä on alun perin ollut pärekatto, myöhemmin huopakate. Nykyisin katto on katettu aaltopellillä.

Rakennuksen yläkertaan on lapsia varten rakennettu makuutiloja kesäkäyttöön.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Keskinen

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

28.6.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	87	Rno	143-438-2-19
Rakennustyyppi	sauna	Rakennus id	81
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö			
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1941-42		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluke	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen runko on hirsinen. Lautarakenteinen vaja sijaitsee sen pohjoispäässä. Rakennus on punainen, nurkkalaudat sekä ikkunan- ja ovenpielet valkoiset. Sisäänkäynti on rakennuksen pitkältä itäisivustalta.

Historia

Rakennus on tehty kahdessa osassa. Hirsirunko on vanhempi, lautarakenteinen liiteriosa on tehty sodan aikana.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Keskinen

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Arvojen perustelu

Tallentaja

Kunto

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	87	Rno	143-438-2-19
Rakennustyyppi	riihi	Rakennus id	82
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen	1920		
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus			
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen eteläpääty on hirsirakenteinen, pohjoispäädyssä on lautavuoraus. Rakennus on maalaamaton.

Historia

Riihi on rakennettu 1920-luvun alussa.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Keskinen

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

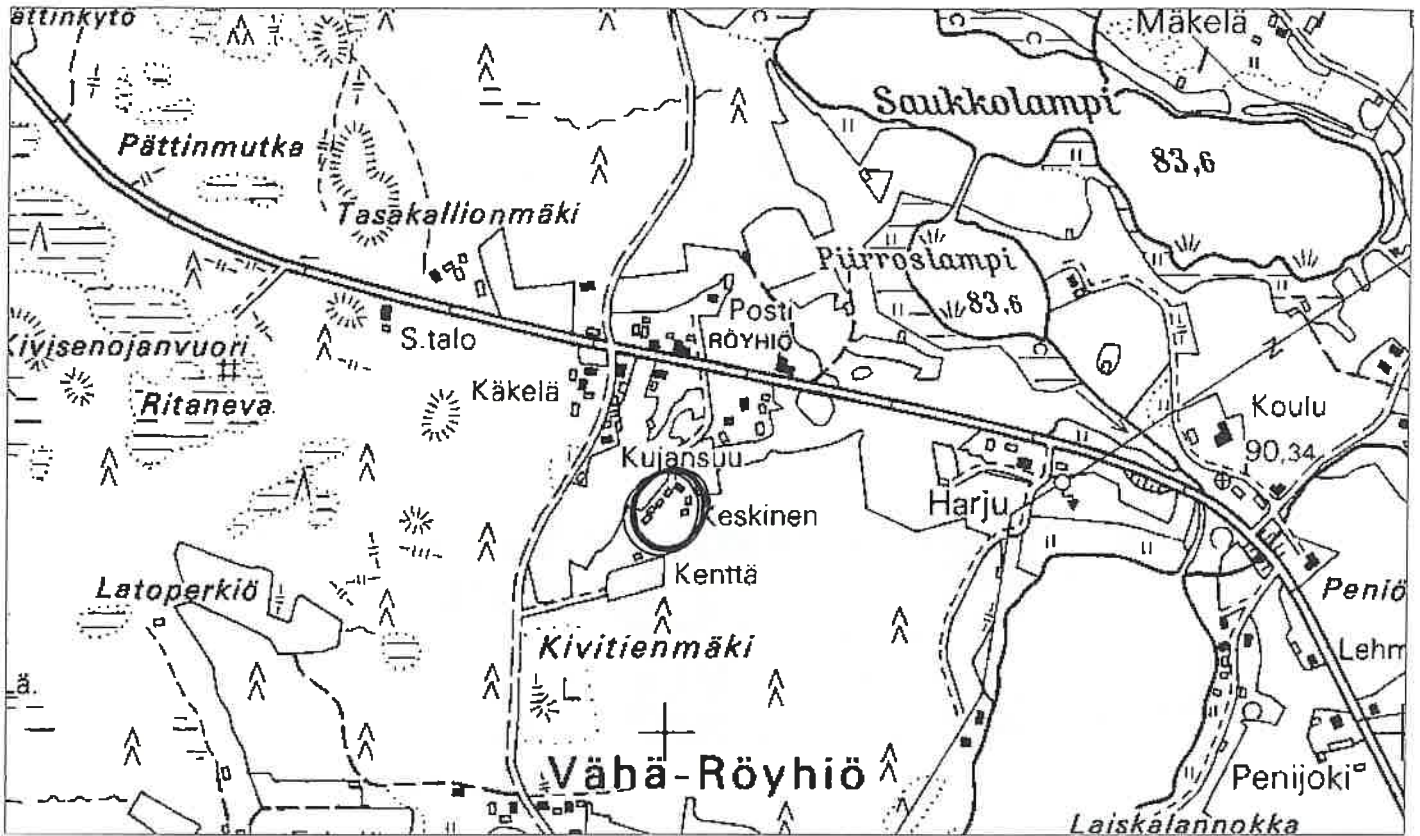
28.6.2002

Kunto

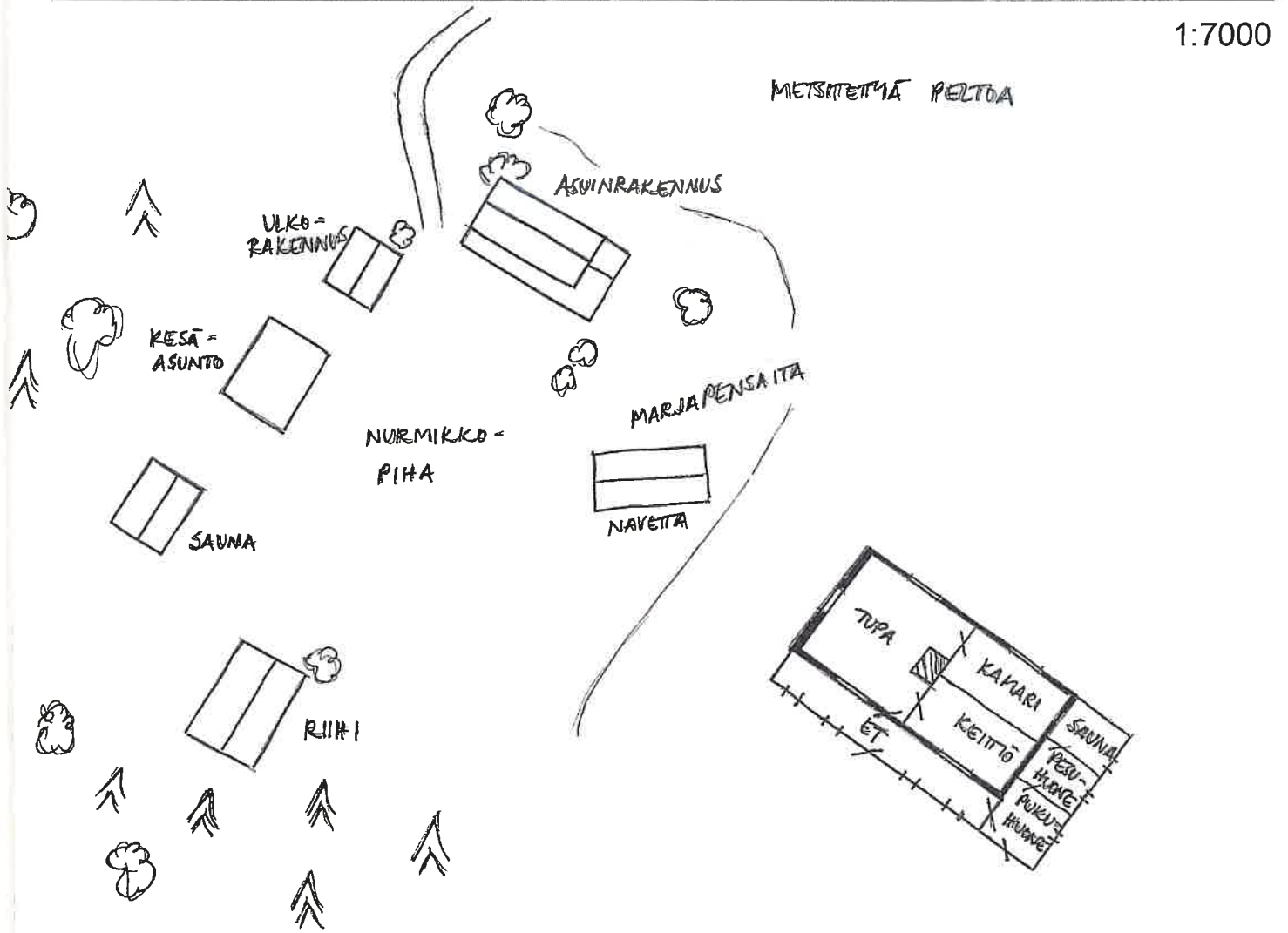
Hyvä

Lisätietoja

IKAALINEN/VÄHÄRÖYHIÖ/KESKINEN

1:7000

FILMI 3/2002

NAVETTA RAKENNUS
LÄNNESTÄ

ASUINRAKENNUS
KAAKOSTA

ASUINRAKENNUS
SEN LÄNSIPÄÄTY

ASUINRAKENNUS
ETELÄSTÄ

ULKORAKENNUS
ETELÄSTÄ

SAUNA POHJOI-
SESTA

RIIHIN POHJOISESTA

KESKINEN, heinäkuu 2002

Asuinrakennus etelästä

Pihapiiriä luoteesta. Vas. päärakennuksen länsipääty, oik. ulkorakennuksen pohjoispääty

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Vähäröyhiö	Kiinteistö id	82
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-438-3-28
Osoite	Vähäröyhiöntie 71 39430 Röyhiö	Alue	1
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	torppa	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Rak lkm	2
		Inventoitu	2

Kuvaus

Tontilla on asuinrakennuksen lisäksi ulkorakennus. Ulkorakennuksessa on ollut sauna, nykyisin siinä on aitta. Rakennus on osin hirsipinnalla, osin vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Perustana on betonivalu. Satulakattoinen huopakatto on tarkoitus kunnostaa kesällä 2002.

Tontin etelälaidalla on ollut kolmen lehmän navetta, joka on purettu vuonna 1974 tai 1975.

Historia

Kivelän tontti on lohkottu Ala-Nikkilän osatalosta.

Asuinrakennuksen runko on yli sata vuotta vanha, se on rakennettu todennäköisesti 1900-luvun alkupuolella Alun perin se on ollut yksikamarinen hirsirakennus, jossa on ollut pärekatto. Rakennuksen pitkällä eteläsivustalla itäpäädyn puolella on ollut pulpettikattoinen umpikuisti, jossa on ollut sisäportaat. Kuisti on ollut lautarakenteinen. Ikkuna ovat olleet 6-ruutuiset. Joidenkin tietojen mukaan talossa on mahdollisesti ollut kivilattia tulipalon varalta. Siinä on myös ollut pitkä läpikäytävä kuisti.

Asuinrakennus on ollut etelämpänä tontilla ja sitä on siirretty ylemmäs. Marjamäen talossa isäntänä ollut Taavetti Kivelä joutui verorästien vuoksi jättämään talonsa, minkä vuoksi hän rakensi Kivelän torpan. Häneltä torpan osti sukulaismies Taavetti Friberg, sillä Taavetti Kivelän kaikki viisi lasta muuttivat pois Röyhiöstä eivätkä jatkaneet torpan pitoa. Talossa on asunut myös Taavetti Laine, jolle kiinteistö on lohkottu vuonna 1933 ja joka on lähtenyt siitä pois ennen sotia.

Mahdollisesti 1960-luvulla tai 1970-luvun alussa rakennuksessa on ollut peiterimoitettu pystylaudoitus ja se on ollut väriltään vihreä. Ikkunat ovat olleet yksiruutuiset, joiden sivulla on kapea tuuletusikkuna. Umpikuisti on ollut samalla paikalla kuin aiemmin, mutta sisäänkäyntiä muutettiin siten, että ovi aukeni itään kun se aiemmin aukeni etelään.

Nykyiset omistajat ovat asuneet talossa vuodesta 1973 alkaen. Vuonna 1978 asuinrakennuksen itäisivustalle on tehty yksikerroksinen satulakattoinen lisäsiipi. Siivessä on keittiö, sauna- ja pesutilat sekä autokatos. Sisäänkäynnin paikkaa on muutettu lähemmäs rakennuksen länsipäätä.

Ympäristö ja pihapiiri

Kivelä

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Tontti sijaitsee Vähäröyhön kylässä Vähäröyhiöntien itäpuolella ja kylän kantatalojen pohjoispuolella peltoalueen reunamilla. Pohjoispuolella on metsikköä. Vähäröyhiöntien länsipuolella samalla kohdalla sijaitsee Lehdon entinen torpparakennus. Eri tontilla mutta samojen omistajien hallussa on Kivelän itäpuolella sijaitseva Toivola-niminen entinen mäkitupa.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.

Suulliset lähteet Paula Raiskio 6.6. 2002.
Eero Vähä-Heikkilä 7.6. 2002.
Taavetti Keskinen haastattelu Ikaalisten Vähäröyhiössä 1972, haastattelijana Martti Välimäki.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist.

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Osatalosta lohkottu entinen torppa kertoo osaltaan kylän asutushistoriasta. Päärakennuksen alkuperäinen asu on muuttunut laajennusosan myötä.

Arvoluokka

Lisätietoja

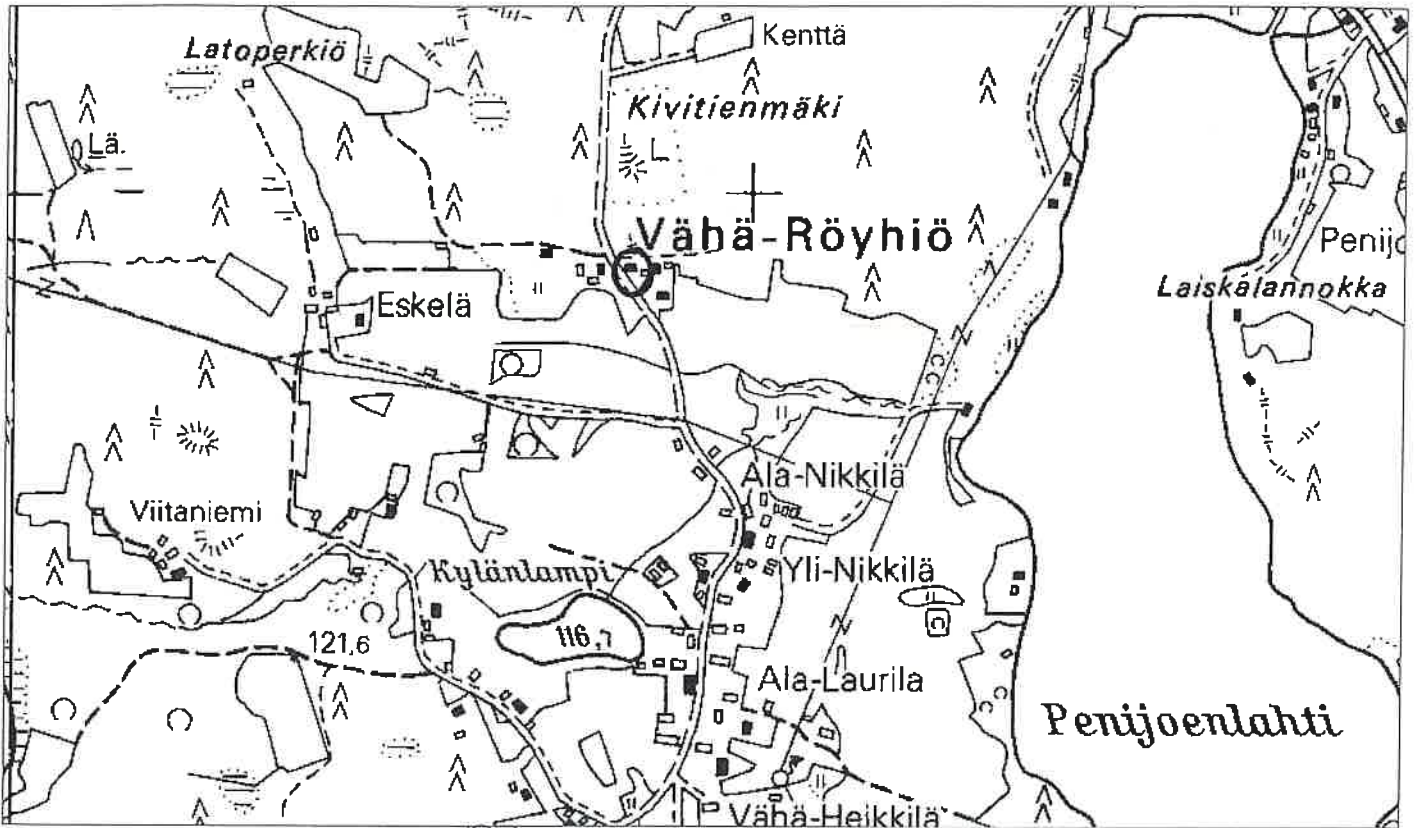
Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 3/2002: 7-9.

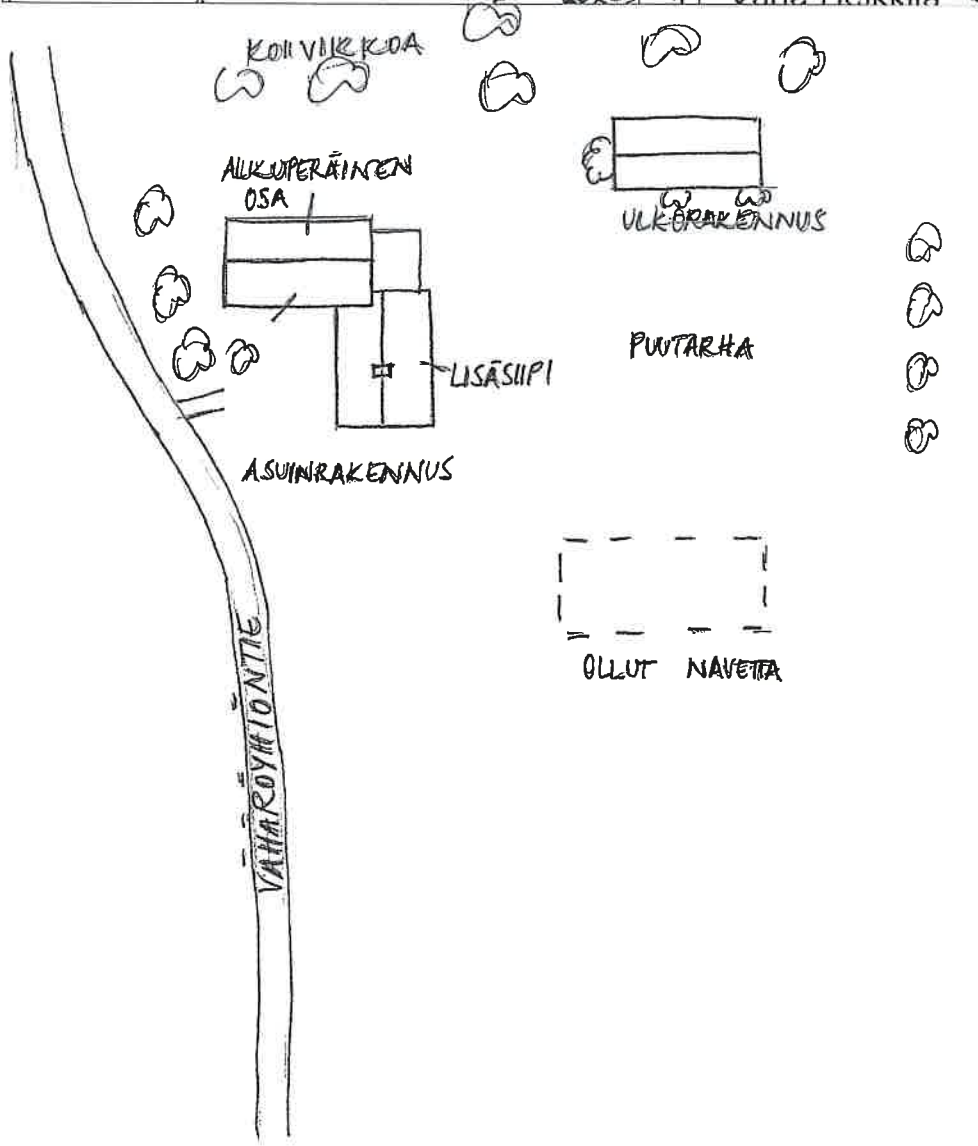
Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
6.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
27.6.2002

IKAALINEN/VÄHÄRÖYHIÖ/KIVELÄ

1:7000

TOIVOLA

OLUT NAVETTA

FILMI 3/2002

ASUINRAKENNUS
LÄNNESTÄ

ASUINRAKENNUS
IDÄSTÄ

ULKORAKENNUS
ETELÄSTÄ

KIVELÄ, heinäkuu 2002

Asuinrakennus lännestä

Ulkorakennus etelästä

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Vähäröyhiö	Kiinteistö id	79
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-438-1-10
Osoite	Vähäröyhiöntie 181 39430 Röyhiö	Alue	1
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppe	torppa	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppe	tontti	Rak lkm	3
		Inventoitu	1

Kuvaus

Tontilla on asuinrakennus, ulkorakennus ja sauna ja ne sijaitsevat pienen metsikön reunassa. Viimeisin asukas rakensi tontille myös autokatoksen.

Historia

Kivistö on lohkottu Ala-Laurilan osatalosta Kalle ja Hilma Kivistölle vuonna 1927. Heidän jälkeensä siinä ovat asuneet muun muassa Lauri ja Katri Kivistö sekä Fribergin veljeksiä. Viimeksi siinä asui Teuvo Riuttaskorpi vuodesta 1997 mahdollisesti 2000-luvun alkuun. Hän teki tontilla perusparannuksia. Nykyisin rakennus on asumaton.

Lauri ja Katri Kivistö muuttivat taloon vuonna 1950. Lauri Kivistö kuoli vuonna 1975, jolloin kiinteistö jäi perikunnan omistukseen. Tila oli pienimuotoinen maitotila, josta luovuttiin Lauri Kivistön kuoleman jälkeen jatkajan puuttuessa.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Vähäröyhiössä Töllinpääksi kutsutulla alueella osatalojen lounaispuolella ja Vähäröyhiöntien itäpuolella. Lähialueella on useita yksikamarisia entisiä mäkitupa- ja torpparakennuksia.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.

Suulliset lähteet Reijo Jokinen, 1946, Tampere.
Eero Vähä-Heikkilä, 1924, Ikaalinen

Kulttuurihistoriallinen arvo**Rakennushist.**

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Kohde sijaitsee Töllinpään entisen mäkitupa-asutusalueen tuntumassa. Se kertoo osaltaan kylän asutushistoriasta.

Arvoluokka

Lisätietoja

Liitteet	Karttaote, asemapiirros
Valokuvat	Ikaalinen 2/2002: 33-35.
Inventoija	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 6.6.2002
Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 26.6.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	79	Rno	143-438-1-10
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	73
Nykyinen käyttö	ei käytössä		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen	1930		
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1940-luku		
Kerroslukku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Luonnonkivi ja betoni		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	pulpettikatto		

Kuvaus

Rakennuksen alaosan seinät sekä ikkunanpuitteet ovat valkoiset, päätykolmiot ovat

Kivistö

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

tummanvihreät. Ikkunat ovat t-ruutuisia. Rakennuksen pitkällä eteläseinustalla on pulpettikattoinen umpikuisti, joka on mahdollisesti rakennettu myöhemmin kuin rakennuksen runko.

Historia

Asuinrakennus on valmistunut kahdessa osassa. Länsipääty on vanhempi, rakennusta jatkettiin puolella itään 1940-luvulla sodan aikoihin.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

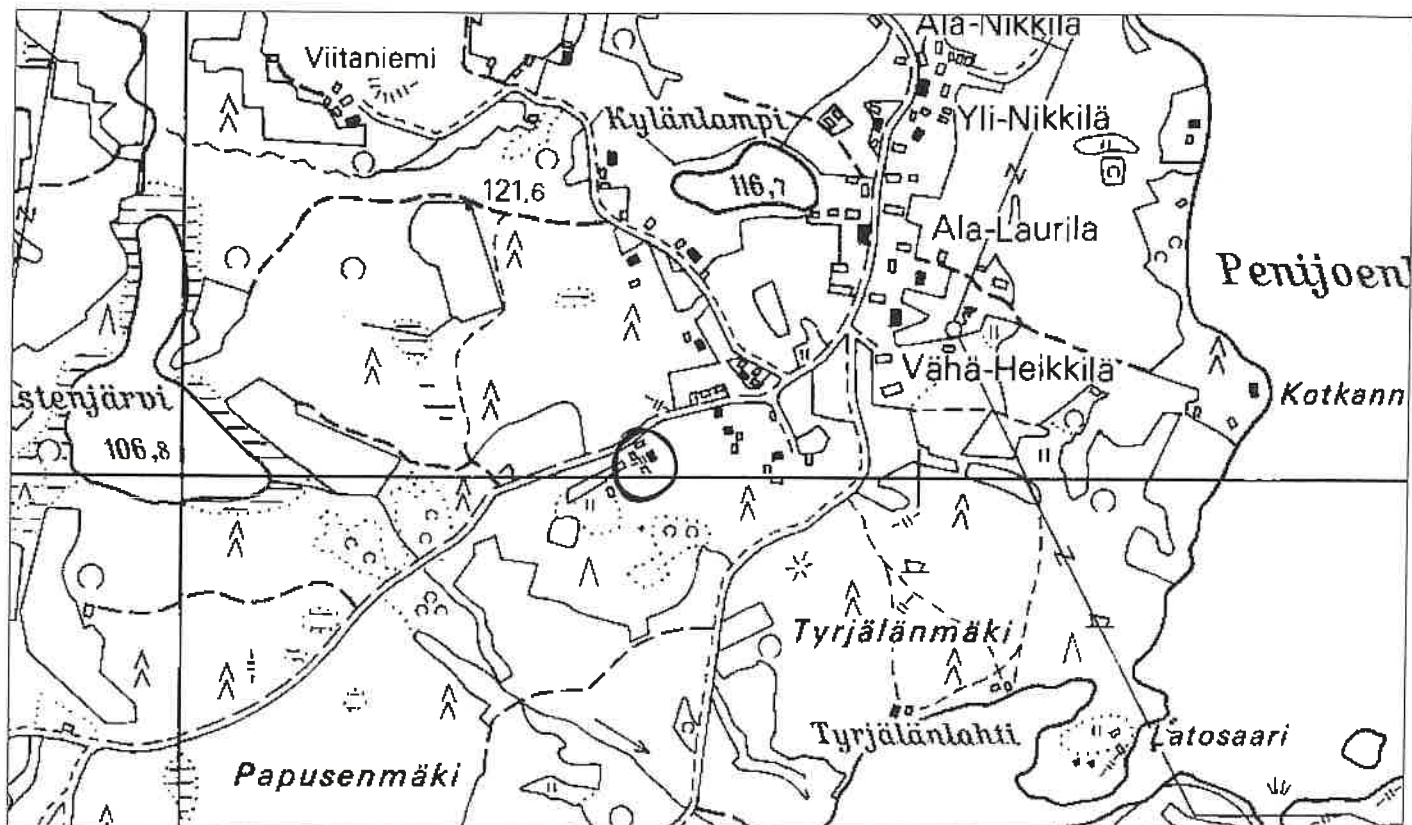
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

26.6.2002

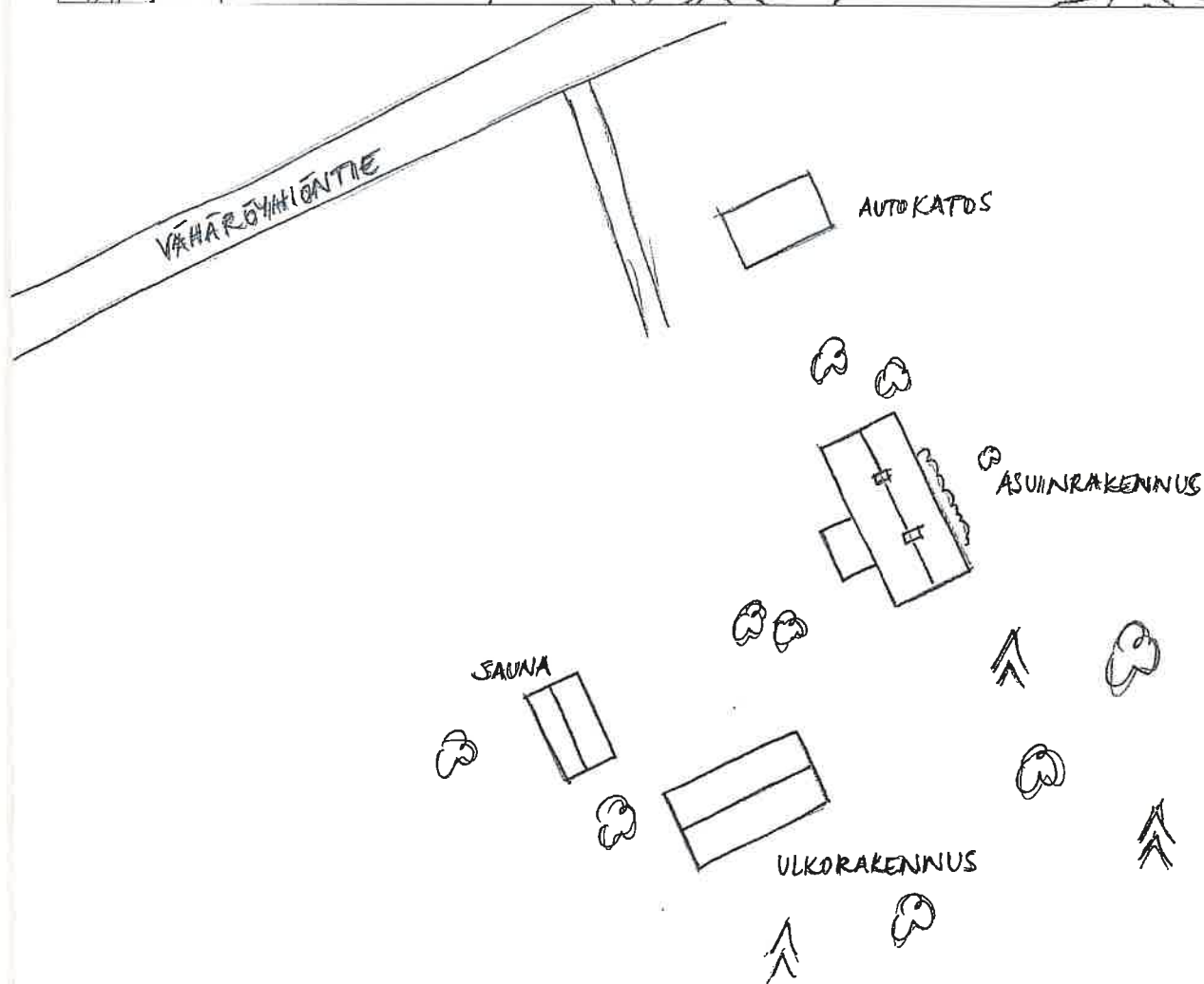
Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

IKAALINEN/VÄHÄRÖYHIÖ/KIVISTÖ

1:7000

FILMI 2/2002

ASUINRAKENNUS
LOUNAASTA

ASUINRAKENNUS
LUOTEESTA

ULKORAKENNUKSA
LUOTEESTA

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Vähäröyhiö	Kiinteistö id	134
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-438-2-3
Osoite	Vähäröyhiöntie 11 39430 Røyhiö	Alue	1
Aluetyyppi	kyläkeskusta	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyp	torppa	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyp	tontti	Rak lkm	
		Inventoitu	3

Kuvaus

Tontilla on asuinrakennuksen lisäksi mm. vuonna 1954 rakennettu sauna ja ulkorakennus sekä 1990-luvun alkupuolella rakennetut kaksi autotallia. Lisäksi siellä on ulko-wc, kaivo ja leikkimökki. Pihapiirissä oleva aitta on tarkoitus purkaa lähitulevaisuudessa.

Historia

Kujansuu on lohkottu Vähä-Heikkilän osatalosta Edvard Kujansuulle vuonna 1927. Torppa on aiemmin sijainnut Vähäröyhiön vanhalla kylätontilla lähellä nykyistä Mäki-Heikkilää. Se on siirretty nykyiselle paikalleen 1920-luvulla (luultavasti vuonna 1924), sillä Vähä-Heikkilän silloisen isännän mielestä torppa oli liian lähellä tilan päärakennusta.

Nykyisen omistajan setä Eeti Kujansuu asui rakennuksen toisessa päässä, toisessa asuivat hänen vanhempansa. Nykyinen omistaja on ostanut kiinteistön sedältään Eeti Kujansuulta. Hän on tavallaan omistanut kiinteistöä suusanallisesti pikkupojasta lähtien, kauppakirjat on tehty noin vuonna 1950.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Vähäröyhiön entisen liikekeskustan lounaispuolella ja Vähäröyhiöntien itäpuolella. Etelässä on peltoa, autotallin takana on perunamaa.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu**Kirjalliset lähteet**

Suulliset lähteet Matti Pajunen

Kulttuurihistoriallinen arvo**Rakennushist.****Historiallinen**

asutushistoria

Ympäristöarvo

maisemakokonaisuus

Perustelu

Kiinteistö on osa Vähäröyhiön kyläkeskustan vanhempaa rakennuskerrostumaa. Asuinrakennuksen alkuperäinen asu on muuttunut laajennusosan rakentamisen myötä. Entisenä osatalon torppana kohde kertoo kylän asutushistoriasta 1900-luvun alkupuolelta

Kujansuu

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

lähtien.

Arvoluokka

Lisätietoja

Liitteet

Karttaote, asemapiirros

Valokuvat

Ikaalinen 2b/2002: 11-17.

Inventoija

Ritva Ruponen

16.7.2002

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

30.7.2002

Kujansuu

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

lähtien.

Arvoluokka

Lisätietoja

Liitteet

Karttaote, asemapiirros

Valokuvat

Ikaalinen 2b/2002: 11-17.

Inventoija

Ritva Ruponen

16.7.2002

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

30.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	134	Rno	
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	194
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen	1920		
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1973		
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☒		
Perustus	Nurkkakivet		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	avokuisti		
Kuistin kattomuoto	pulpettikatto		

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on lohkokiviset nurkkakivet. Itäpäädyssä nurkkakivien väliin on valettu betoni. Rakennus on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella ja se on väriltään keltainen. Nurkkalaudat sekä ikkunanpuitteet ovat valkoiset.

Rakennuksen pitkällä eteläseinällä olevan lisäosan perustana ovat betonipilarit. Siinä on pulpettikatto. Rakennuksen itäpäädyssä on yksikerroksinen avokuisti.

Historia

Asuinrakennus on siirretty nykyiselle paikalleen 1920-luvulla. Sitä on remontoitu vuonna 1973 ja nykyisin siinä on kaksi huonetta ja keittiö. Rakennuksen eteläseinälle rakennettiin yksikerroksinen pulpettikattoinen lisäosa. Todennäköisesti samaan aikaan kaikki rakennukset ikkunat on uusittu.

Kujansuu

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Rakennuksen toisessa päässä on asunut nykyisen omistajan setä Eeti Kujansuu, toisessa päässä hänen vanhempansa.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

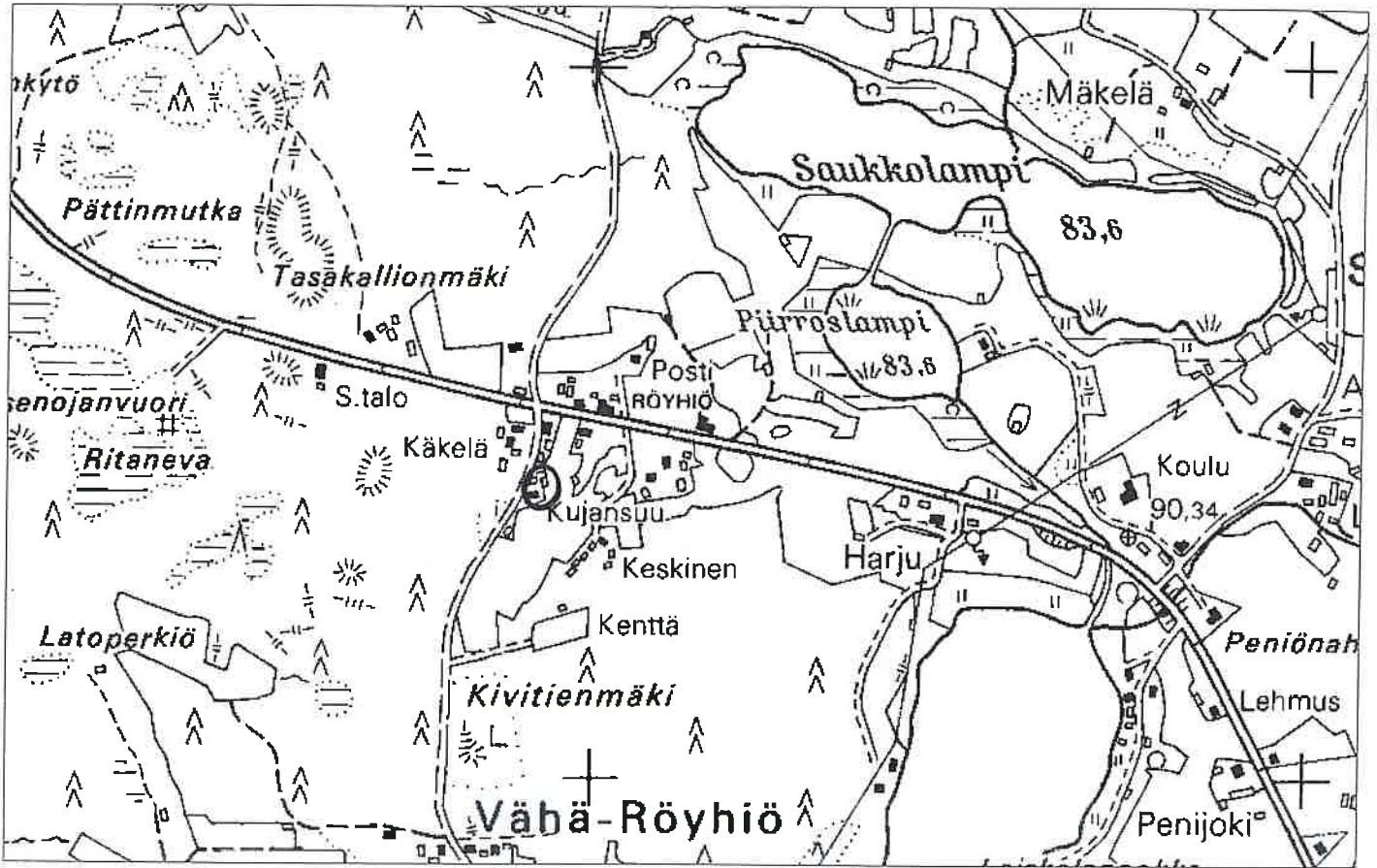
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

30.7.2002

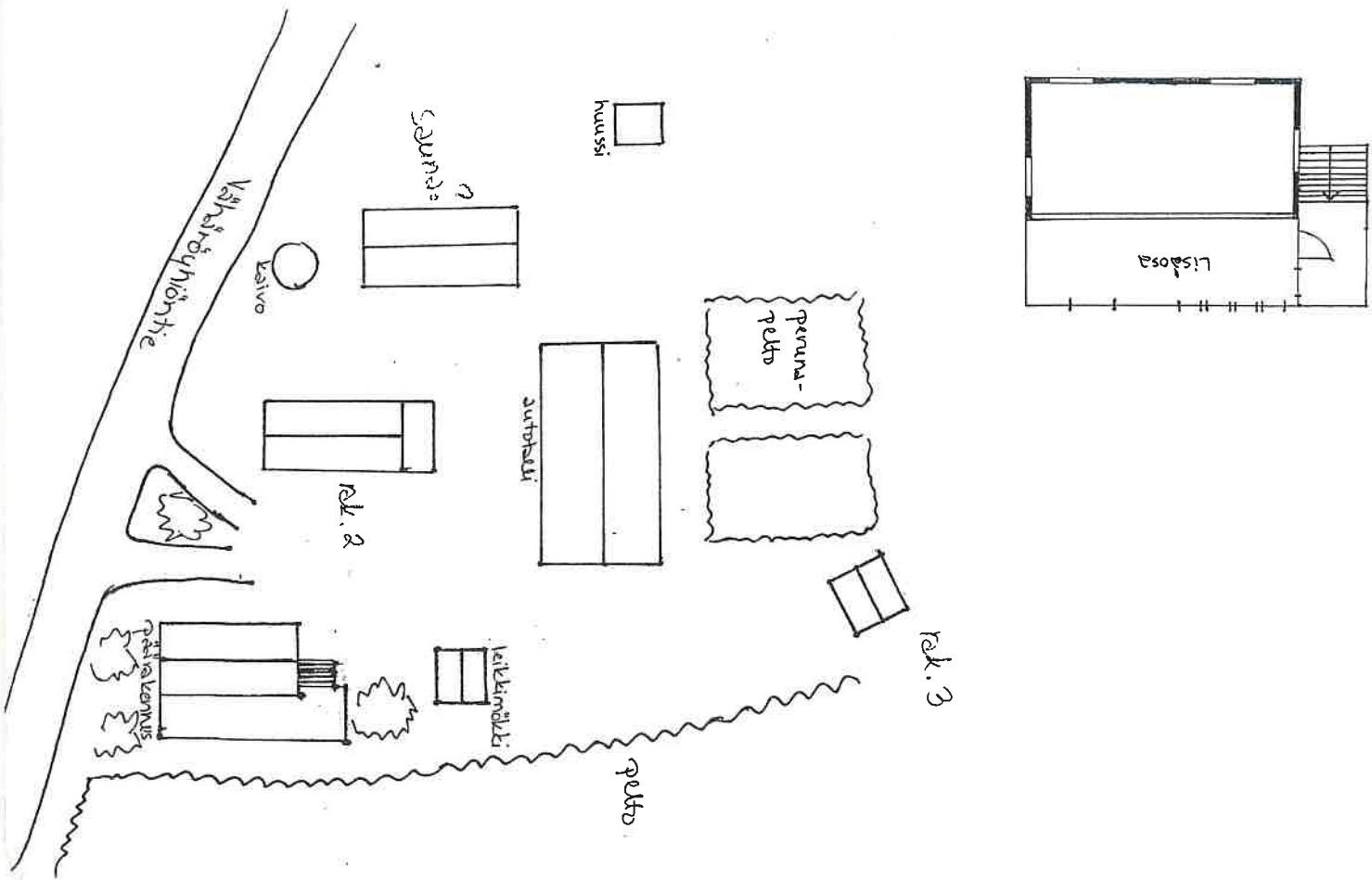
Kunto Hyvä

Lisätietoja

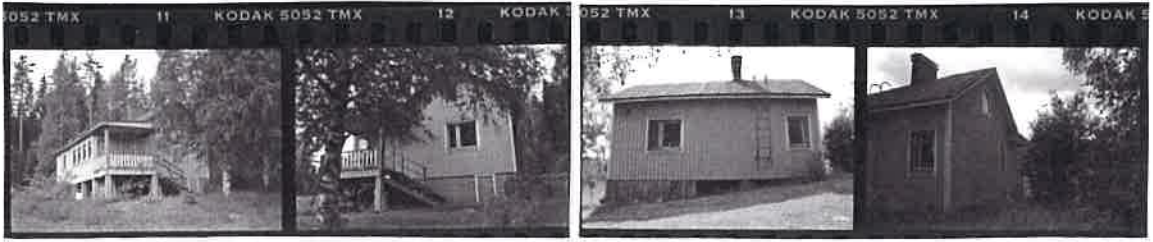
IKAALINEN/VÄHÄRÖYHIÖ/KUJANSUU

1:7000

FILMI 2B/2002

YLEISKUVA PÄÄ-
RAKENNUKSESTA

PÄÄRAKENNUKSEN
ITÄPÄÄTY

PÄÄRAKENNUS
POHJOISESTA

PÄÄRAKENNUS
LÄNNESTÄ

PÄÄRAKENNUS
ETELÄSTÄ

ULKORAKENNUS

ULKORAKENNUS

KUJANSUU, heinäkuu 2002

Asuinrakennus koillisesta

Asuinrakennus lounaasta

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Vähäröyhiö	Kiinteistö id	80
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-438-1-26
Osoite	Viitaniementie 31 39430 Röyhiö	Alue	1
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi		Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Rak lkm	1
		Inventoitu	1

Kuvaus

Asuinrakennus on 1½-kerroksinen ja siinä on todennäköisesti tupa, kamari ja keittiö. Se on hirsipintainen ja lyhytnurkkainen rakennus, jonka seinät ovat vuoraamattomat ja maalaamattomat. Päätykolmioissa on vaaleaksi maalattu pystylauditus. Perustuksena on betonivalu. Ikkunat ovat t-ruutuiset, päätykolmioissa 6-ruutuiset. Satulakatto on katettu aaltopellillä.

Rakennuksen pitkällä kaakkoissivustalla on satulakattoinen umpikuisti, joka on tehty 2000-luvulla vanhan kuistin sokkelin päälle. Kuisti on vuorattu pystylaudituksella.

Tontilla on asuinrakennuksen lisäksi yksikerroksinen ulkorakennus.

Historia

Kulmala on rakennettu mahdollisesti vuonna 1945. Tontti on lohkottu Yli-Laurilan osatalosta vuonna 1953 Toivo ja Emilia Fribergille, jotka olivat Liisa Hemanuksen vanhemmat. He rakennuttivat asuinrakennuksen, jossa Liisa Hemanus on asunut lapsuutensa.

Rakennus on ollut kylmillään noin 20 vuotta. Vuodesta 2001 alkaen sitä on vähitellen otettu käyttöön. Nykyisille omistajille tontti siirtyi Liisa Hemanuksen vanhempien Toivo ja Emilia Fribergin kuolinpesältä vuonna 1998.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Töllinpääksi kutsutulla alueella Vähäröyhiön osatalojen lounaispuolella Vähätöyhiöntiestä länteen erkanevan Viitaniementien eteläpuolella. Lähialueella on useita yksikamarisia entisiä mäkitupa- ja torpparakennuksia. Kulmala sijaitsee lännempänä kuin muut vastaavat rakennukset.

Kaava Seutu/maakuntakaava pvm

Suojelu**Kirjalliset lähteet**

Suulliset lähteet Heikki Hemanus, 1950, Turku.
Liisa Hemanus, 1954, Turku.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Kulmala

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Kohde sijaitsee Töllinpään entisen mäkitupa-alueen tuntumassa ja on alueen muuta torppa-asutusta nuorempi. Rakennuksen alkuperäinen asu on hieman muuttunut uuden kuistin rakentamisen myötä.

Arvoluokka

Lisätietoja

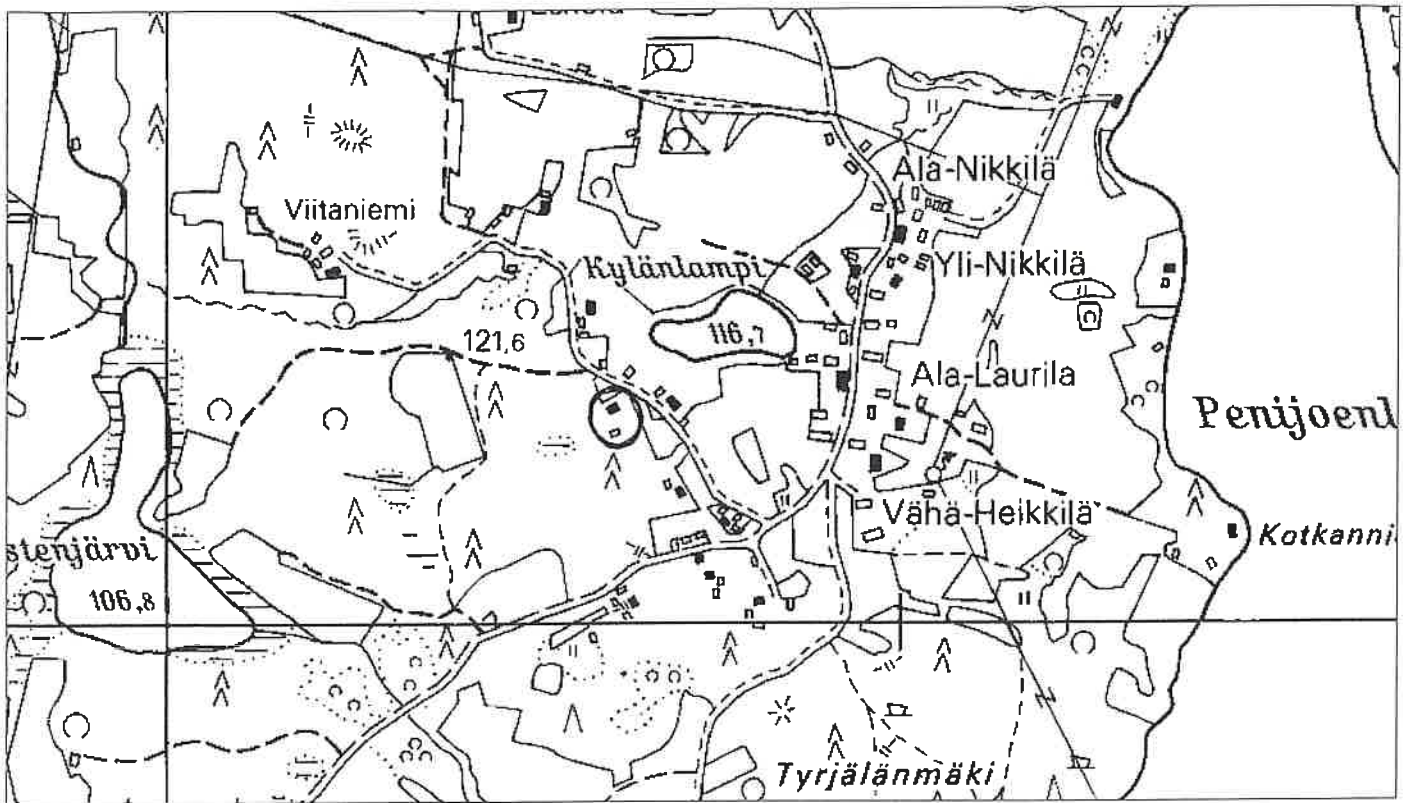
Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 3/2002: 2, 3.

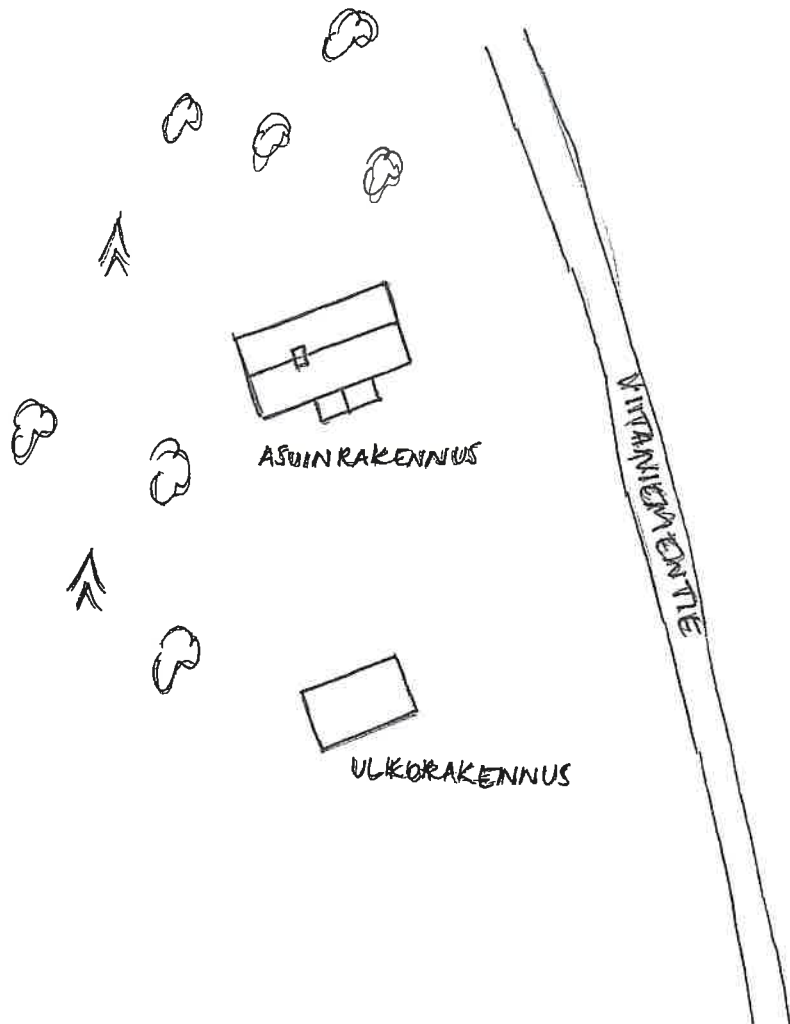
Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
6.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
27.6.2002

IKKAALINEN/VÄHÄRÖYHIÖ/KULMALA

1:7000

FILMI 3/2002

ASUINRAKENNUS
IDÄSTÄ

ASUINRAKENNUS
LUOTEESTA

KULMALA, heinäkuu 2002

Asuinrakennus kaakosta

Pihapiiriä koillisesta.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Vähäröyhiö	Kiinteistö id	67
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-438-2-18
Osoite	Vähäröyhiöntie 6 39430 Röyhiö	Alue	1
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppe	torppa	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppe	tontti	Rak lkm	4
		Inventoitu	2

Kuvaus

Tontilla on kaksi asuinrakennusta, riviaitta sekä uusi autotalli.

Aittarakennus on mahdollisesti ollut tontilla ensimmäisen asuinrakennuksen rakentamisesta lähtien. Yksikerroksinen riviaitta on kolmiosainen ja sen edessä on pystyrimakaiteinen avokuisti. Satulakatto on vuorattu aaltopellillä.

Tontin lounaisosassa metsän reunassa on ollut pärekattoinen savusauna, joka on purettu kahdessa erässä vuonna 2001. Sauna sijaitsi aiemmin lähempänä pihaa.

Nykyisen autotallirakennuksen eteläpuolella on ollut navetta, joka on purettu 1980-luvun loppupuolella. Lehmien pito tontilla loppui todennäköisesti 1960-luvulla.

Historia

1900-luvun alussa Vähäröyhiössä tai sen naapurikylissä ei ollut ammattitaitoista seppää. Pitäjän toisella puolella Varpeessa asui sepän taidot hallitsevaa Käkelän sukua, joita kylän miehet lähtivät tapaamaan. Lauri Käkelä (1886-1918) otti Vähäröyhiöstä tarjotun työn vastaan vuonna 1908. Aluksi hän asui vastaviihtyn vaimonsa Ainon kanssa Ala-Laurilan osatatalossa, jossa oli paja. Pian he saivat tontin nykyisen Vähäröyhiöntien ja Luhalahdentien kulmuksesta. Tila oli aluksi Vähä-Heikkilän osatalon torppa.

Asuinrakennuksen kehikko siirrettiin pitäjän toiselta puolelta talkoilla nykyiselle paikalleen talvella 1909. Samana kesänä asuinrakennus rakennettiin. Tämän jälkeen valmistuivat paja sekä muut tarpeelliset rakennukset kuten sauna ja navetta. Lauri ja Aino Käkelä saivat pojan, Sulon vuonna 1910.

Lauri Käkelä toimi seppänä kuolemaansa vuoteen 1918 saakka. Hänen leskensä avioitui uudelleen puuseppä Taavetti Keskinen kanssa vuonna 1919. Sulo Käkelä oli sepänopissa Viljakkalassa ja jatkoi sepän töitä kuolemaansa (1962) saakka. Tämän jälkeen paja myytiin nykyiselle omistajalleen Toivo Vähätalolle ja erotettiin Käkelän tontista.

Sulo Käkelä oli naimisissa Miettisen kylän Rajalan talosta kotoisin olleen Elma Rajalan kanssa. Elma Käkelä asui talossa kuolemaansa vuoteen 1995 saakka. Elma ja Sulo Käkelä saivat yhden tyttären, jonka tytär asuu Käkelän taloa.

Käkelässä on asunut käsityöläisiä, sillä Lauri ja Sulo Käkelä olivat seppiä, Taavetti Keskinen

puuseppä. Aina ja Elma Käkelä puolestaan tekivät ompelutöitä.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Vähäröyhiössä Luhalahdentien ja Vähäröyhiöntien kulmassa Luhalahdentien etelä- ja Vähäröyhiöntien länsipuolella. Lähiympäristössä on muita entisiä torpparakennuksia.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.
Kyrösselän takaa. Röyhiö kertoo ja tarinoi. Röyhiön kyläkirja. Röyhiön kyläseuran julkaisu. Painomusti Oy, Ikaalinen 1999.

Suulliset lähteet Maria Käkelä, 1973, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Kiinteistön pihapiiri ja rakennukset ovat säilyttäneet alkuperäisen asunsa suhteellisen hyvin ja ne muodostavat eheän kokonaisuuden. Entisenä torppana kiinteistöllä on asutushistoriallista merkitystä, kylän taloushistoriaan se liittyy seppien asuinpaikkana.

Arvoluokka *paikallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat Ikaalinen 1/2002: 10-14.

Inventoiija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
12.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
24.6.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	67	Rno	143-438-2-18
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	47
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija			
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1909		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1980		
Kerroslukku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Betoni - valettu		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	harjakatto		

Kuvaus

Rakennuksen kehikko on kooltaan 6,5 x 9 metriä. Pitkällä eteläseinustalla on yksikerroksinen satulakattainen umpikuisti, jossa on pariovet sekä sisäportaat. Aiemmin rakennuksessa on ollut avokuisti.

Rakennuksessa on tupa, kamari ja keittiö sekä 1980-luvulla rakennetut sauna- ja pesutilat. Yläkerrassa on avovintti.

Rakennuksessa on t-malliset ikkunat, joiden alaosassa on neljä ruutua ja yläosassa kolme pientä ruutua vierekkäin. Ikkunat ovat alkuperäiset, mutta osan paikkaa on 1980-luvun remontin yhteydessä siirretty.

Tuvassa on alkuperäinen, muurari Matti Salomäen muuraama muuri. Keittiössä on puuhella.

Käkelä

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Rakennus on ollut alun perin hirsipinnalla. Vuoraamisen jälkeen se oli väriltään valkoinen, kunnes maalattiin punaiseksi 1970-luvun loppupuolella. Nykyisin seinät ovat punaiset, nurkkalaudat ja ikkunanpuitteet valkoiset. Alun perin rakennuksessa oli pärekatto, joka katettiin huovalla 1960-luvun loppupuolella.

Historia

Rakennuksen hirsikehikko on veistetty Kyrösjärven toisella puolella Varpeen kylässä. Se on kuljetettu nykyiselle paikalleen jään yli talvella 1909 ja kasattu saman vuoden kesällä.

Taavetti Keskinen oli innokas osuustoiminta-aatteen kannattaja. Siksi Osuuskauppa alkoi toimia Käkelän pirtissä vuonna 1928. Kauppias asui tuolloin kamarissa. Taavetti Keskinen rakensi pihapiiriin toisen asuinrakennuksen perheelleen.

Rakennuksen länsipäädyssä on sauna- ja pesutilat, jotka on rakennettu samaan harjakorkeuteen asuinrakennuksen muun osan kanssa vuonna 1980. Kamarin ja keittiön välillä on ollut ovi, joka on peitetty vuonna 1980 tehdyssä remontissa. Samassa yhteydessä tupaan laitettiin uudet eristeet ja lattiaan muovimatto. Aiemmin tuvan seinissä oli pinkopahvit ja puolipaneeli. Yläkertaan johtavien portaiden paikkaa on samassa remontissa siirretty.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

12.6.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	67	Rno	143-438-2-18
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	48
Nykyinen käyttö	kesäasuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija			
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen	1920		
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivipilarit		
Runko			
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Lautarakenteisessa rakennuksessa on tupa, kamari, keittiö ja yläkerrassa avovintti. Sisäänkäynti on pohjoispäädystä, jossa on pariovi. Kuistia ei ole, ulko-oven edessä on kaksi porrasaskelmaa ja sisäpuolella on matalat portaat. Keittiössä on puuhella, jonka vierestä kulkevat portaat avovintille.

Katon idän puoleisessa lappeessa on pulpettikattoinen frontoni, jossa on pieni 3-ruutuinen ikkuna. Muuten ikkunat ovat saman malliset kuin vanhemmassa asuinrakennuksessa, t-mallisten ikkunoiden alaosassa on neljä ruutua ja yläosassa kolme pientä ruutua vierekkäin.

Rakennuksen ulkoseinät ovat punaiset, nurkkalaudat ja ikkunanpuitteet valkoiset. Ulkoväri on hieman haalistunut.

Historia

Käkelä

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Seppä Lauri Käkelän lesken Ainon toinen aviomies, puuseppä Taavetti Keskinen oli osuustoiminta-aatteen kannattaja. Hän luovutti oman asuinrakennuksensa pirtin vuonna 1928 perustetun Osuuskaupan myymälän käyttöön ja kamarin kauppiaan asunnoksi. Vaimolleen ja itselleen hän rakensi samaan pihapiiriin lautarakenteisen asuinrakennuksen.

Rakennus on tehty kahdessa osassa ja sen eteläosa on vanhempi. Alun perin ulko-ovi oli nykyisen kamarin ja tuvan välissä sijaitseva pariovi.

Osuuskauppa sai oman rakennuksen vuonna 1932, jolloin ensimmäinen asuinrakennus palautui asumiskäyttöön. Lautarakenteisessa asuinrakennuksessa asuivat Aino ja Lauri Käkelän poika Sulo sekä hänen vaimonsa Elma. Rakennus on myös toiminut verstaana, sillä siellä on ollut höyläpenkki.

Taavetti Keskinen kuoli vuonna 1979, hänen vaimonsa Aino 1980-luvulla. Tämän jälkeen rakennus on ollut pääosin kylmillään, sillä siellä ei ole enää muuria. Rakennus on kesäkäytös:

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

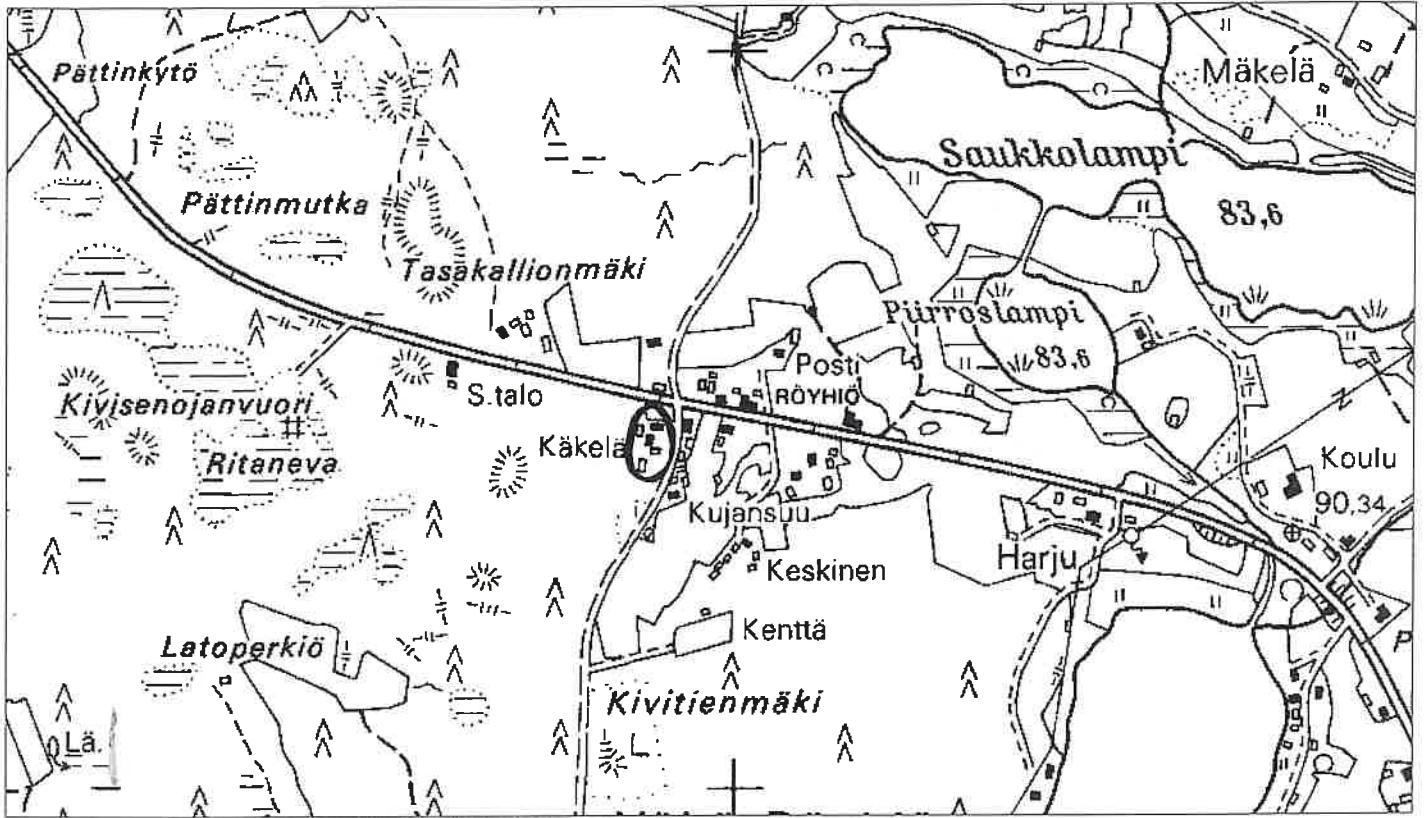
Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

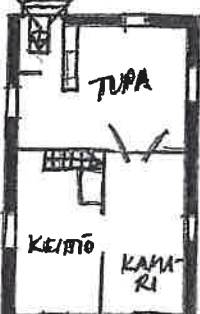
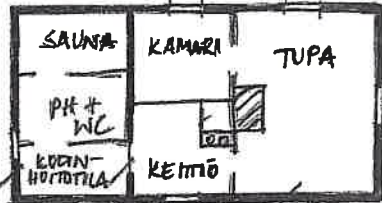
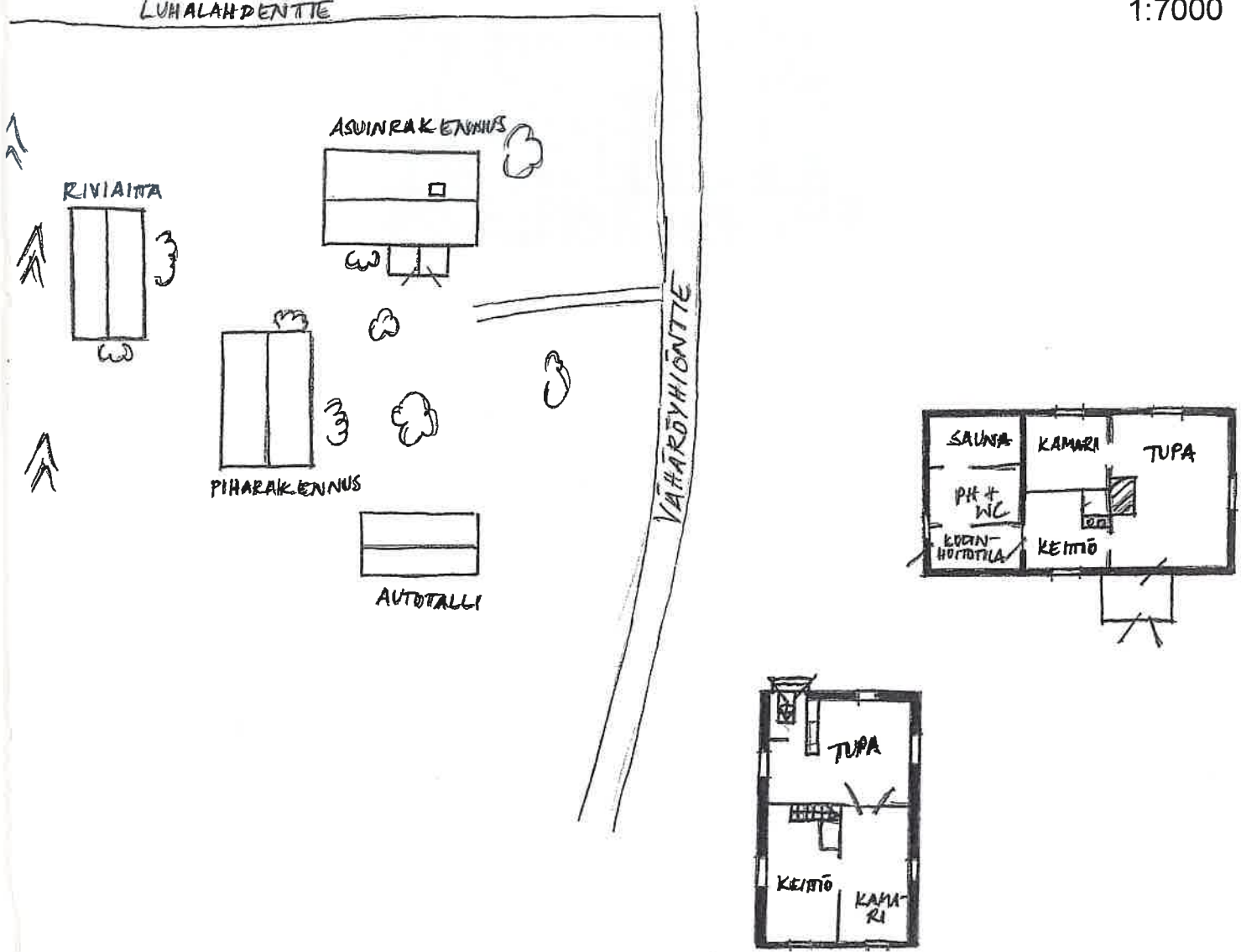
Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 12.6.2002
Kunto	Kohtalainen
Lisätietoja	

IKAALINEN/VÄHÄRÖYHIÖ/KÄKELÄ

LUHALAHDENTIE

1:7000

FILMI 1/2002

PÄÄRAKENNUS
LÄNNESTÄ

PÄÄRAKENNUS
IDÄSTÄ

PIHARAKENNUS
IDÄSTÄ

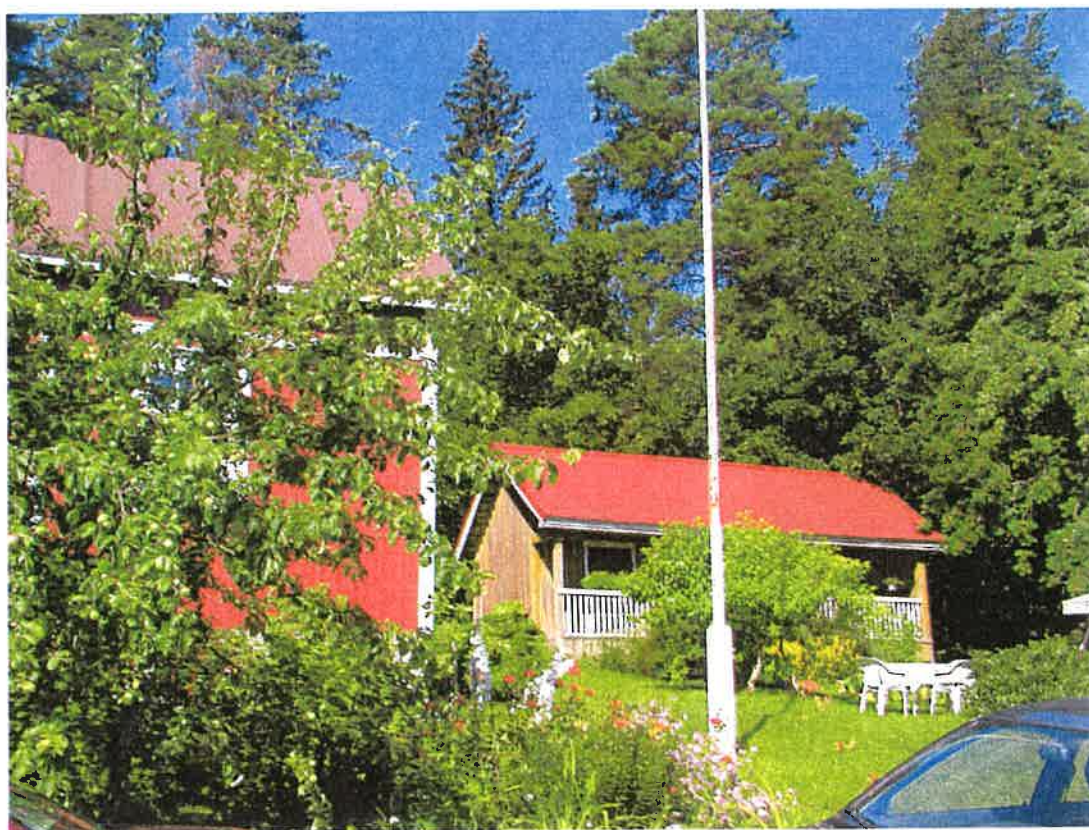

PIHARAKENNUS
LUOTEESTA

RIVIAITTA
KAAKOSTA

KÄKELÄ, heinäkuu 2002

Pihapiiriä koillisesta. Vas. 1920-luvulla rakennettu asuinrakennus, oik. vuonna 1909 rakennettu asuinrakennus.

Pihapiiriä kaakosta. Vas. 1920-luvulla rakennetun asuinrakennuksen pohjoispääty, oik. riviaitta.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Vähäröyhiö	Kiinteistö id	68
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-438-2-38
Osoite	Lamminpohjantie 9 39430 Röyhiö	Alue	1
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	teollisuus	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyppi		Rak lkm	2
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	1

Kuvaus

Pajan pohjoispuolella sijaitsee 1960-luvulla rakennettu kaksikerroksinen tiilinen asuinrakennus.

Luhalahdentie on ollut kapea soratie, jota levitettiin 1-2 metriä 1970-luvulla. Tuolloin tie myös päällystettiin. Tien parantaminen aiheutti muutoksia pajan pihan sijainnissa ja sisäänkäyntien sijoittelussa.

Historia

Rakennus oli alun perin osa Luhalahdentien eteläpuolella sijaitsevaa Käkelän tonttia. Nykyisin se on osa Mäntyrinne-nimistä kiinteistöä, joka on lohkottu Vähä-Heikkilän osatalosta Toivo Vähätalolle vuonna 1969.

Pajan rakennutti seppä Lauri Käkelä (1886-1918) 1910-luvulla. Hänen kuoltuaan poikansa Sulo (1910-1962) kouluttautui sepäksi ja jatkoi töitä isänsä aloittamassa pajassa. Sepän töiden lisäksi pajassa tehtiin auton korjaus- ja asennustöitä Sulo Käkelän kuolemaan saakka. Tämän jälkeen keväällä 1962 paja myytiin nykyiselle omistajalleen Toivo Vähätalolle, joka edelleen käyttää pajaa nykyisin lähinnä koristetaontatöiden tekoon.

Ympäristö ja pihapiiri

Pajarakennus sijaitsee Vähäröyhiössä Luhalahdentien pohjoispuolen ja Lamminpohjantien länsipuolen kulmauksessa hyvin lähellä Luhalahdentietä. Luhalahdentien eteläpuolella on Käkelän tontti, johon paja on aiemmin kuulunut.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kyrösselän takaa. Röyhiö kertoo ja tarinoi. Röyhiön kyläkirja. Röyhiön kyläseuran julkaisu. Painomusti Oy, Ikaalinen 1999.

Suulliset lähteet Maria Käkelä, 1973, Ikaalinen.
Eero Vähä-Heikkilä, 1924, Ikaalinen.
Toivo Vähätalo, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen teollisuushistoria

Käkelän paja

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Ympäristöarvo

Perustelu Rakennus kertoo kyläkeskustan pienteollisuudesta ja sen kehittämisestä.

Arvoluokka *maisemallinen/historiallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 1/2002; 15, 16.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
12.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
24.6.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	68	Rno	143-438-2-38
Rakennustyyppi	paja	Rakennus id	49
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija			
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen	1910		
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1946-47		
Kerrosluku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐		Kellari ☐	
Perustus			
Runko	Hirsi, lauta		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu; h		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennus on L-kirjaimen muotoinen. Sen Luhalahdentien suuntaisesti kulkeva runko on hirsinen ja edelleen hirsipinnalla. Tähän nähden vinkkelissä rakennuksen länsipäädystä on hieman rakennuksen runkoa korkeampi lautarakenteinen lisäsiipi, jossa linja-autotalli on sijainnut. Rakennuksen pitkällä pohjoissivustalla hirsiosan vieressä on lautarakenteinen pulpettikattoinen puuvaja.

Rakennuksessa on 12-ruutuisia ikkunoita, räystään alla pienempiruutuisia.

Historia

Pajan hirret ovat peräisin Sarkkilan kylään kuuluvasta Lähteenmäen talosta Karpanperältä. Se on alun perin ollut kesänavetta, jonka Toivo Vähätalon isä on myynyt seppä Lauri Käkelälle noin vuonna 1910.

Käkelän paja

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Rakennusta on laajennettu sekä itä- että länsisuunnassa. Jatko-osat ovat lautarakenteisia. Rakennusta laajennettiin itään kun siellä alettiin kengittää hevosia. 1940-luvun lopulla, mahdollisesti vuosina 1946-47 länsipäätyyn kasattiin talkoilla kiviä ja rakennettiin tilat autokorjaamolle sekä linja-autotallille. Länsipäädyn halliosa on vinkkelissä rakennuksen hirsirunkoon nähden. Ovet ovat rakennuksen pohjoispuolella, aiemmin ne olivat eteläpuolella, jolloin käynti tapahtui Luhalahdentien puolelta. Luhalahdentietä parannettiin ja levennettiin 1970-luvulla, jolloin halliosan ovet siirrettiin nykyiselle paikalleen.

Osa rakennuksen Luhalahdentien puoleisesta seinästä on palanut ja korjattu 1990-luvun alkupuolella.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen teollisuus historia

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

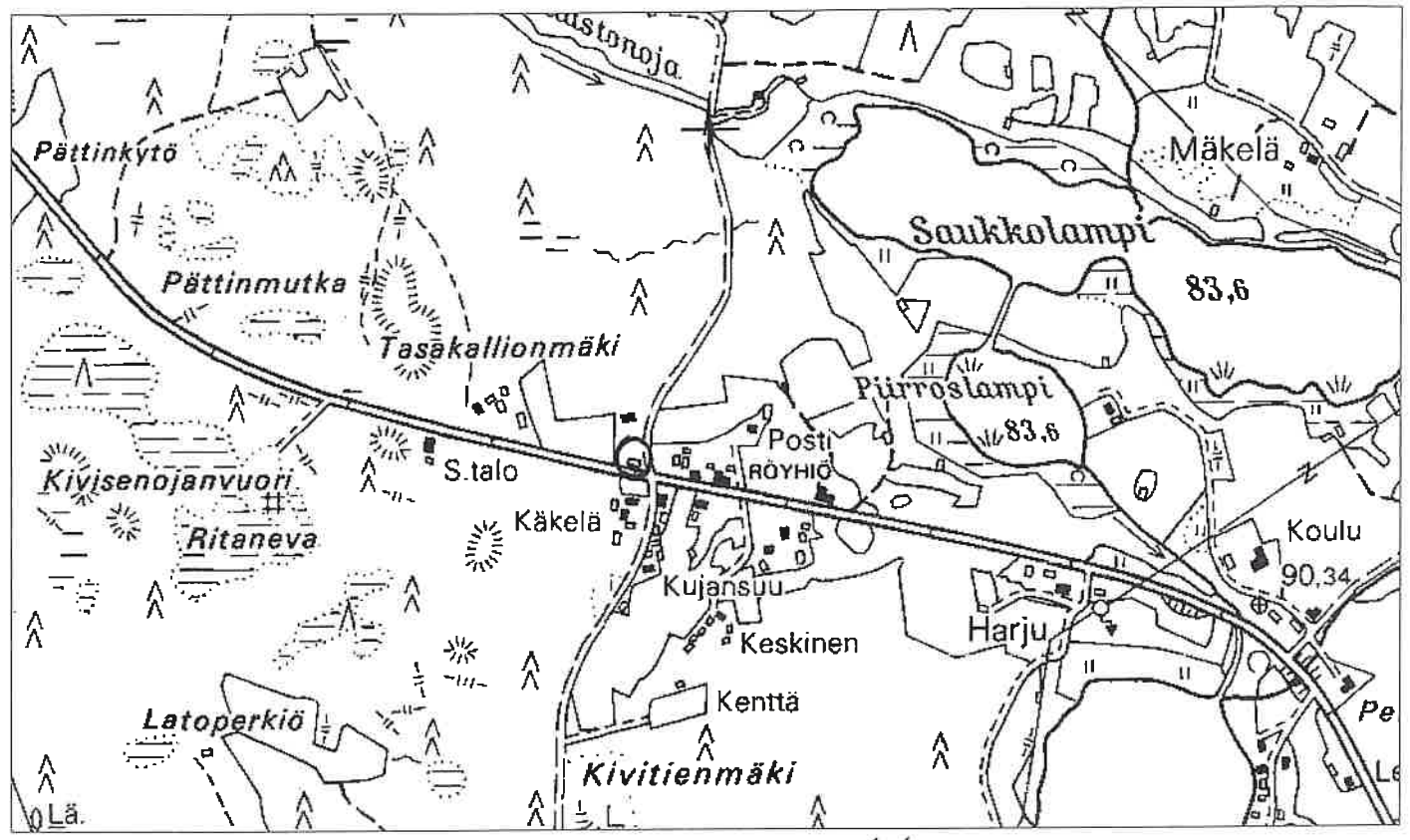
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

24.6.2002

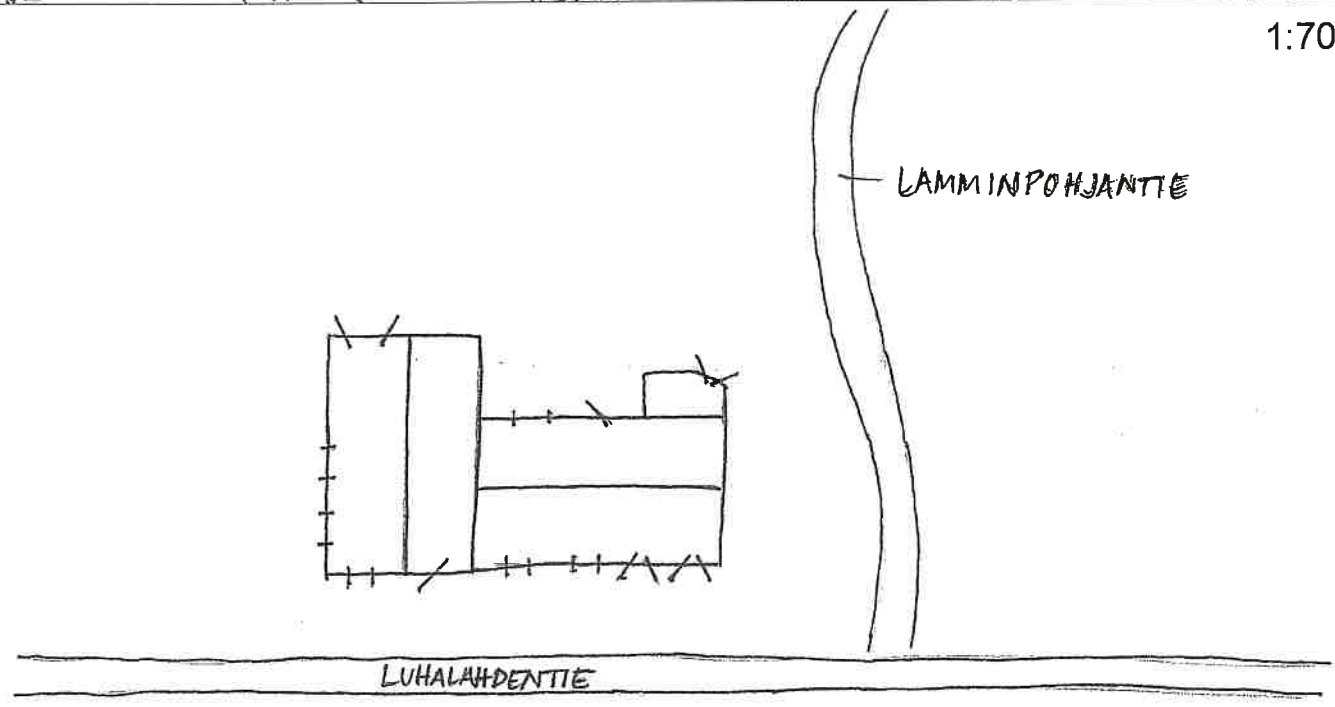
Kunto Hyvä

Lisätietoja

IKAALINEN/VÄHÄRÖYHIÖ/KÄKELÄN PAJA

1:7000

FILMI 1/2002

PAJA LÄNNESTÄ

PAJA POHJOISESTA

KÄKELÄN PAJA

Pajarakennus pohjoisesta

Pajarakennus etelästä

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Vähäröyhiö	Kiinteistö id	84
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-438-3-26
Osoite	Vähäröyhiontie 70 39430 Röyhiö	Alue	1
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyppe	torppa	Rak lkm	4
Nykyinen tilatyyppe	tontti	Inventoitu	

Kuvaus

Tontilla on asuinrakennuksen lisäksi ulkorakennus, navetta ja mallassauna.

Asuinrakennus on 1½-kerroksinen luultavasti 1920-luvulla rakennettu rakennus, jossa oli aiemmin todennäköisesti eteinen, tupa ja kamari. Rakennuksen pitkällä itäseinällä on yksikerroksinen satulakattoinen umpikuisti. Rakennuksessa oli aiemmin tilaa noin 80 neliötä. Vuonna 1988 sen länsipuolelle rakennettiin lisäosa, jolloin tilaa saatiin noin puolet lisää. Rakennus on väriltään punainen, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset. Ikkunoita on uusittu. Rakennuksen satulakatto on katettu aaltopellillä.

Navetta on rakennettu mahdollisesti 1940- tai 1950-luvulla. Sen pitkällä länsisivustalla on AIV-torni.

Mallassauna on mahdollisesti siirretty nykyiselle paikalleen muualta. Se on hirsirakenteinen ja sen satulakatto on katettu pellillä.

Historia

Lehto on lohkottu Ala-Nikkilän osatalosta Elin Keskiselle vuonna 1953. Asuinrakennus on rakennettu todennäköisesti 1920-luvulla. Nykyiset asukkaat ovat asuneet talossa vuodesta 1985, sitä ennen rakennus on ollut jonkin aikaa kylmillään. Mahdollisesti rakennuksessa on asunut vuokralaisia. 1900-luvun alkupuolella talossa asui suutari.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Vähäröyhiön kylässä Vähäröyhiontien länsipuolella peltoaukean pohjoislaidalla. Vähäröyhiontien itäpuolella samalla kohdalla on Kivelän entinen torppa. Tontin pohjoispuolella on metsikköä. Vähäröyhiön vanha kylätontti on Lehdon eteläpuolella.

Kaava Seutu/maakuntakaava pvm

Suojelu**Kirjalliset lähteet**

Suulliset lähteet Marja-Leena Koskinen, 1956, Ikaalinen.
Mauri Koskinen, 1944, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Lehto

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Rakennushist.

Historiallinen

asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu

Osatalosta lohkottu entinen torppa kertoo kylän asutushistoriasta. Kohteen alkuperäinen asu on muuttunut laajennusosan myötä.

Arvoluokka

Lisätietoja

Liitteet

Karttaote, asemapiirros

Valokuvat

Ikaalinen 3/2002, 10, 11.

Inventoija

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
6.6.2002

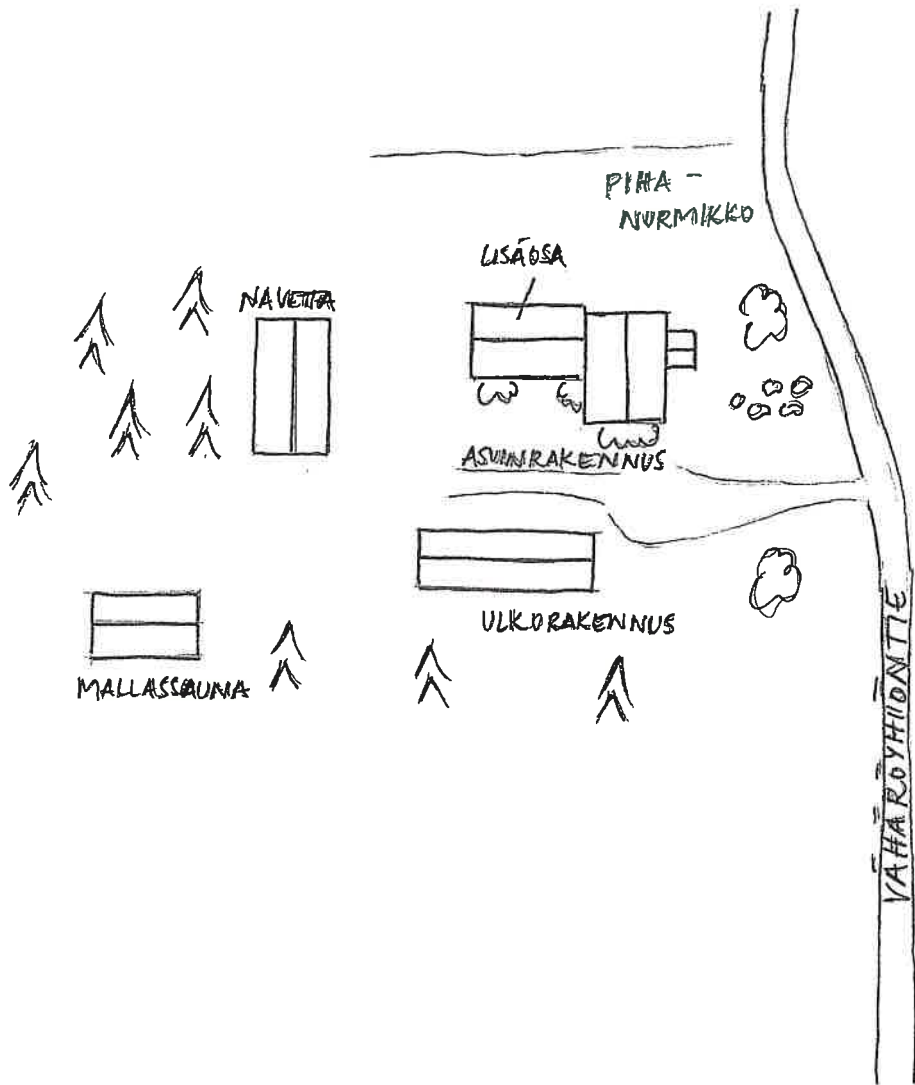
Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
27.6.2002

IKAALINEN/VÄHÄRÖYHIÖ/LEHTO

1:7000

FILMI 3/2002

ASUINRAKENNUS
ETELÄSTÄ

ASUINRAKENNUS
KOILLISESTA

LEHTO, heinäkuu 2002

Asuinrakennus idästä. Taustalla navetta.

Pihapiiriä idästä. Vas. ulkorakennus, oik. asuinrakennus, taustalla navetta.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Vähäröyhiö	Kiinteistö id	78
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-438-1-13
Osoite	Vähäröyhiöntie 164 39430 Røyhiö	Alue	1
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppe	torppa	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppe	tontti	Rak lkm	3
		Inventoitu	1

Kuvaus

Tontilla on asuinrakennus sekä kaksi ulkorakennusta. Ulkorakennukset ovat osin hirsipinnalla, osin pystylaudoitettuja. Niiden satulakatot on katettu huovalla.

Tontilla on ollut navetta ja sauna, jotka on purettu. Annikki ja Reino Lepistöillä on ollut lehmiä, nykyisillä omistajilla sikoja 1970-luvulla.

Historia

Lepistön torppa on lohkottu Yli-Laurilan osatalosta Taavetti ja Fanni Lepistölle vuonna 1928. Rakennuksessa on asunut vanha lapseton pariskunta, joka myöhemmin muutti kunnalliskotiin. Taavetti Hakala osti talon heiltä ja häntä alettiin talon mukaan kutsua Lepistön Taavetiksi. Torpan perustajan suku katosi paikalta.

Talossa ovat myöhemmin asuneet mm. Onni ja Fanni Lepistö, Reino ja Annikki Lepistö sekä Marnela-niminen henkilö, jonka jälkeen Rauha ja Toivo (1917-1997) Pajunen ostivat tontin vuonna 1970.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Töllinpääksi kutsutulla alueella Vähäröyhiön osatalojen lounaispuolella ja Vähäröyhiöntien länsipuolella aivan tien tuntumassa. Lähialueella on useita yksikamarisia entisiä mäkitupa- ja torpparakennuksia.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.

Suulliset lähteet Raimo Pajunen, 1950, Ikaalinen.
Rauha Pajunen, 1922, Ikaalinen.
Eero Vähä-Heikkilä, 1924, Ikaalinen.
Taavetti Keskisen (k. 1979) haastattelu 1972, haastattelijana Martti Välimäki.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist.

Lepistö

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemakokonaisuus
Perustelu	Kohde on osa Töllinpään entistä mäkitupa-aluetta ja se muodostaa maisemallisen kokonaisuuden muiden entisten torpparakennusten kanssa. Kohde kertoo kylän asutushistoriasta. Laajennusosan myötä rakennus on menettänyt alkuperäistä ulkoasuaan.
Arvoluokka	<i>maisemallinen/historiallinen</i>
<hr/>	
Lisätietoja	
Liitteet	Karttaote, asemapiirros
Valokuvat	Ikaalinen 2/2002: 30-32.
Inventoija	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 6.6.2002
Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 26.6.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	78	Rno	143-438-1-13
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	72
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen	1920		
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1975		
Kerrosluke	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksessa on kolme huonetta, sauna ja wc. Yläkerrassa on yksi huone kesäkäytössä.

Rakennuksen lounaispuolella on llisäsiipi, joka on vinkkelissä rakennuksen runkoon nähden. Sisäänkäynti rakennukseen on siipiosan avonaiseksi jätetystä syvennyksestä.

Rakennuksen ikkunat ovat 6-ruutuiset. Seinät on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella ja ne ovat punaiset, päätykolmiot keltaiset ja nurkkalaudat sekä ikkunanpuitteet valkoiset.

Historia

Rakennus on todennäköisesti rakennettu 1920-luvulla. Nykyiset asukkaat ovat muuttaneet taloon 1970-luvulla. Rakennuksen lounaispuolelle on vuonna 1975 tehty lisäsiipi, jossa on mm. wc sekä sauna- ja pesutilat.

Lepistö

Ikaalisten Røyhiön rakennusinventointi

Tuvan muurin päällystää on uusittu nykyisten asukkaiden aikana, muuten se on alkuperäinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu

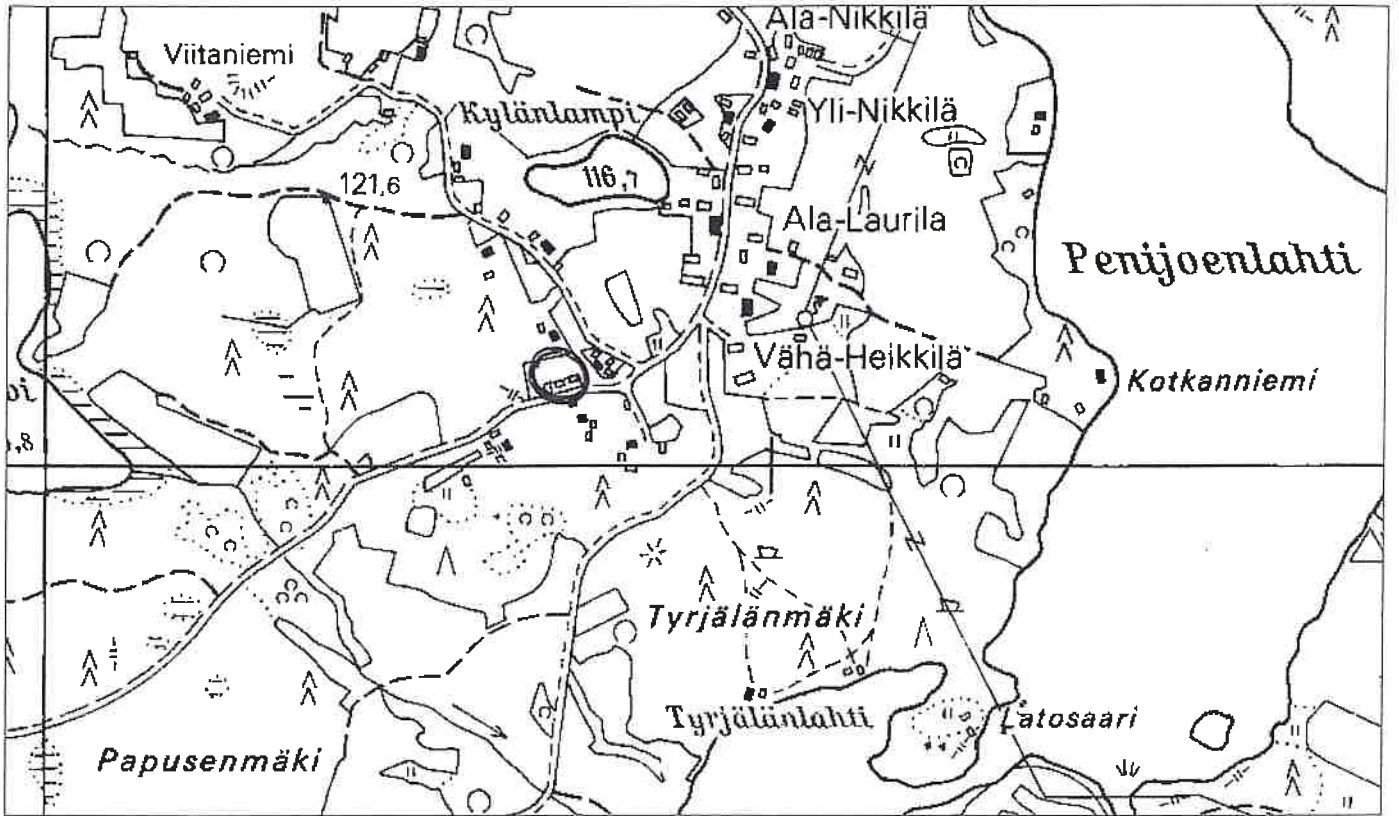
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

26.6.2002

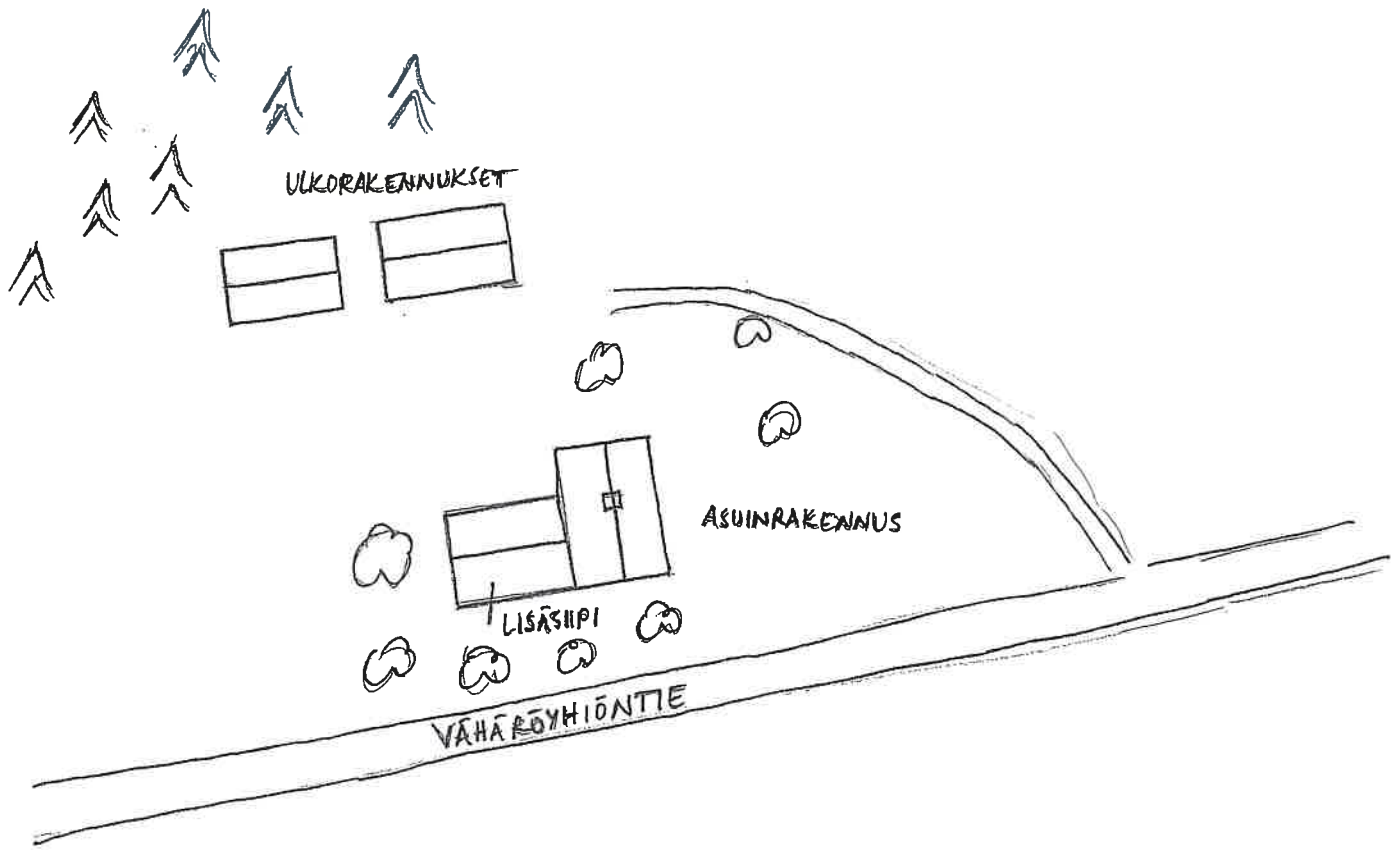
Kunto Hyvä

Lisätietoja

IKAALINEN/VÄHÄRÖYHIÖ/LEPISTÖ

1:7000

FILMI 2/2002

ASUINRAKENNUS
LOUNAASTA

ASUINRAKENNUS
LUOTEESTA

ULKORAKENNUKSIDA
LUOTEESTA

LEPISTÖ, heinäkuu 2002

Asuinrakennus pohjoisesta

Asuinrakennus koillisesta

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Vähäröyhiö	Kiinteistö id	69
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-438-2-21
Osoite	Luhalahdentie 1485 39430 Röyhiö	Alue	1
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyp		Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyp	tontti	Rak lkm	4
		Inventoitu	2

Kuvaus

Tontilla on asuinrakennus, ulkorakennus ja sauna sekä pieni vaja ulkorakennuksen länsipuolella.

Historia

Leppäkivi on lohkottu Vähä-Heikkilän osatalosta Niilo ja Matilda Ahlstenille vuonna 1953. Suutari Niilo Ahlsten muutti taloon Tampereelta vuonna 1947. Hän oli kylän vävyjä ja jäi eläkkeelle Aaltosen kenkätehtaalta. Eläkepäivinä hän korjasi kyläläisten kenkiä.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Vähäröyhiön entisessä liikekeskustassa kylää kaakko-luode -suunnassa halkovan Luhalahdentien pohjoispuolella. Sen itäpuolella on entinen kyläkauppa. Lähiympäristössä Luhalahdentien eteläpuolella on Osuuspankin kiinteistö.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu**Kirjalliset lähteet**

Suulliset lähteet Eero Vähä-Heikkilä, 1924, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Kiinteistö liittyy Vähäröyhiön kyläkeskustaan. Se on säilyttänyt alkuperäisen asunsa suhteellisen hyvin ja kertoo osaltaan kylän asutushistoriasta.

Arvoluokka *maisemallinen/historiallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 1/2002: 17-21.

Leppäkivi

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
4.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
24.6.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	69	Rno	143-438-2-21
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	50
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1945-46?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivipilari		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	pulpettikatto		

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on lohkokivipilarit, joiden väliin jäävät tilat on peitetty pystylaudoilla. Rakennus on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudalla, päätykolmioissa ei ole peiterimoitusta. Kuistissa on vaakalaudoitus. Seinät ovat punaiset, päätykolmiot, nurkkalaudat ja ikkunanpuitteet valkoiset. Ikkunat ovat yksi- ja kaksiruutuisia.

Pulpettikattoinen umpikuisti sijaitsee rakennuksen pitkällä pohjoissivustalla ja sisäänkäynti on lännen puolella. Kuistissa on uusitut puuportaat.

Leppäkivi

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Historia

Rakennus on mahdollisesti rakennettu sodan jälkeen joko vuonna 1945 tai 1946. Nykyisin se on kesäasunto.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

24.6.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	69	Rno	143-438-2-21
Rakennustyyppi	sauna	Rakennus id	51
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1900-1939?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Betoni - valettu		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, hirsi		
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Osa saunarakennuksesta on betonipilarin varassa, suurimmassa osassa on betonivalu. Varsinainen löylyhuone on hirsirakenteinen ja hirsipinnalla, eteistiloissa on peiterimoitettu pystylaudoitus. Löylyhuoneessa on 4-ruutuinen ikkuna, eteistiloissa rakennuksen itäpäädyssä 6-ruutuinen vaakaikkuna. Seinät ovat punaiset, ikkunanpuitteet valkoiset.

Historia

Sauna on rakennettu todennäköisesti 1900-luvun alkupuolella.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

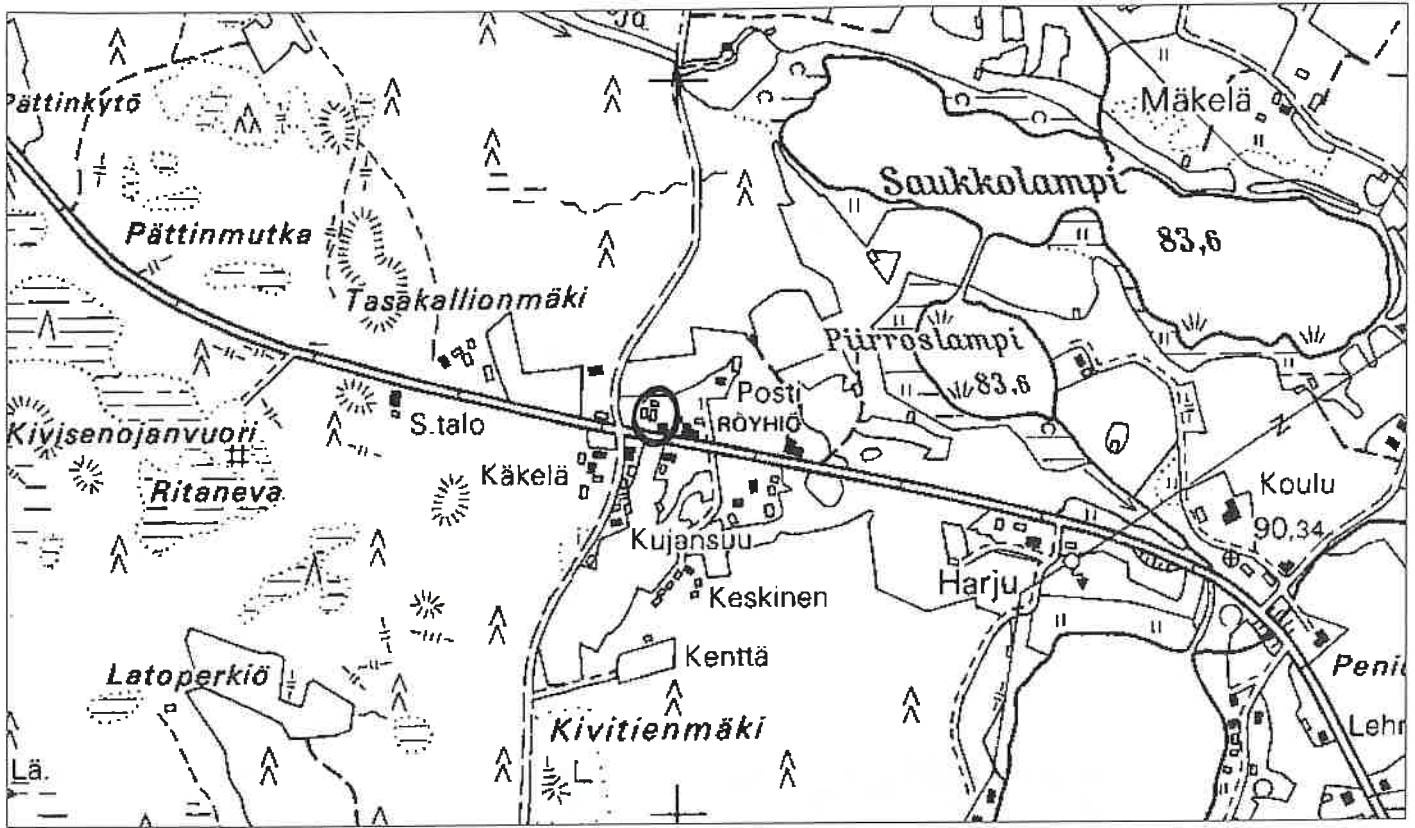
Leppäkivi

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

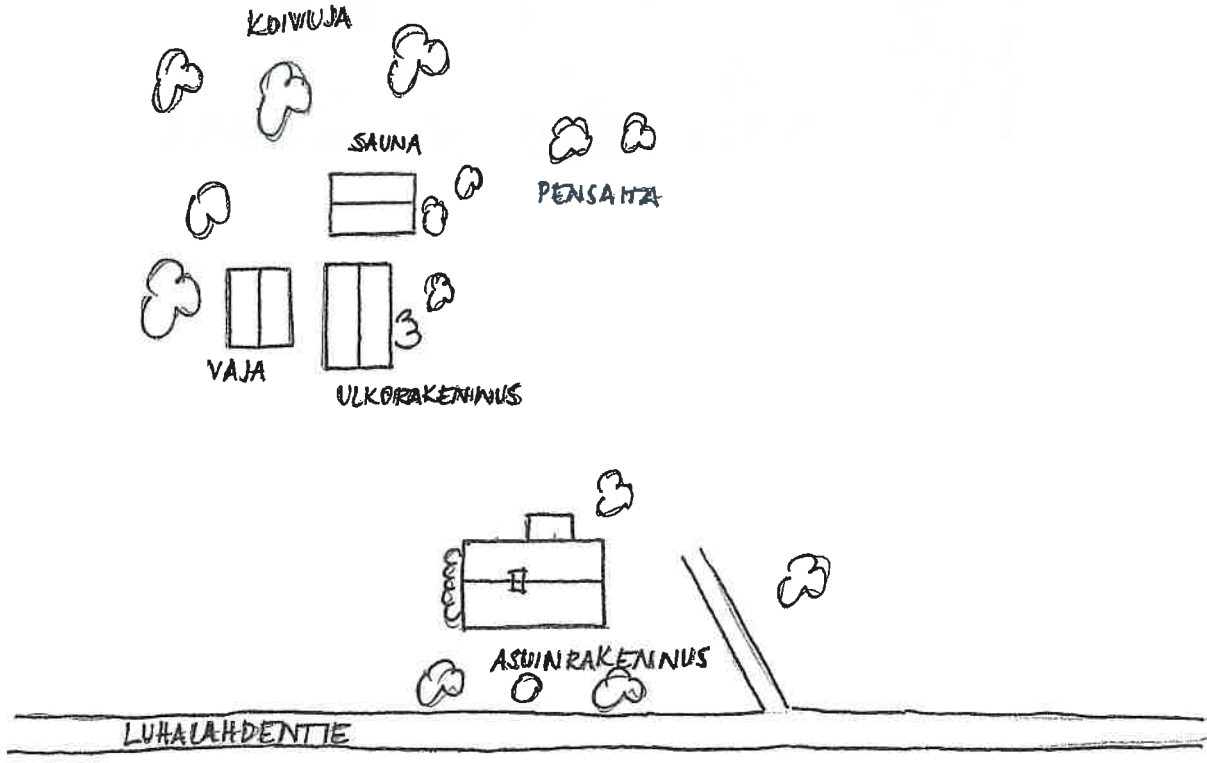
Arvojen perustelu

Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
	24.6.2002
Kunto	Hyvä
Lisätietoja	

IKAALINEN/VÄHÄRÖYHIÖ/LEPPÄKIVI

1:7000

FILMI 1/2002

ASUINRAKENNUS
IDÄSTÄ

ASUINRAKENNUS
LUOTEESTA

ULKORAKENNUS
ETELÄSTÄ

ULKORAKENNUS
POHJOISESTA

SAUNA IDÄSTÄ

LEPPÄKIVI, heinäkuu 2002

Asuinrakennus pohjoisesta

Pihapiiriä idästä. Vas. ulkorakennus, oik. sauna.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Vähäröyhiö	Kiinteistö id	66
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	
Osoite	Luhalahdentie 1450 39430 Röyhiö	Alue	1
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	kokoontuminen	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi		Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Rak lkm	2
		Inventoitu	1

Kuvaus

Nuorisoseurantalons lisäksi tontilla on pulpettikattoinen yksikerroksinen käymälärakennus.

Historia

Tontti on osin Yli-Laurilan, osin Ala-Laurilan osatalon mailla. Toisaalta maarekisterikirjan mukaan tontti on lohkottu Vähä-Heikkilän osatalosta vuonna 1953. Varsinkin 1950-luvulla Ponsilassa pidettiin iltamia ja tanssiaisia.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Vähäröyhiössä kylää kaakko-luode -suunnassa halkovan Luhalahdentien eteläpuolella. Tontti sijaitsee korkeammalla kuin vieressään kulkeva tie. Tonttia reunustaa länsi-, itä- ja eteläpuolella pieni havupuumetsikkö. Pohjoispuolella kulkee Luhalahdentie, jolta nousee pieni ajotie tontin hiekkapihaan.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.
Kyröselän takaa. Röyhiö kertoo ja tarinoi. Röyhiön kyläkirja. Röyhiön kyläseuran julkaisu. Painomusti Oy, Ikaalinen 1999.

Suulliset lähteet Rajja Sillanpää, 1941, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo**Rakennushist.**

Historiallinen sosiaalihistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Rakennuksella on arvoa kokoontumistilana. Se kertoo kylän sosiaalihistoriasta.

Arvoluokka paikallinen

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, pohjapiirros

Valokuvat Ikaalinen 1/2002: 7-9.
Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
4.6.2002
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
24.6.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	66	Rno	
Rakennustyyppi	nuorisoseurantalo	Rakennus id	69
Nykyinen käyttö	ei käytössä		
Alkuperäinen käyttö	kokoontuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1948		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosuku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko			
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on lohkokiviset pilarit. Runko on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Seinät ovat tummanpunaiset, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet valkoiset. Rakennuksen ikkunat ovat lähinnä 4- ja 8-ruutuisia.

Rakennuksen pitkällä itäseinällä on kaksi sisäänkäyntiä. Pohjoispäässä on lipunmyyntikoppi, eteinen ja naulakkotilat. Näiden kautta on kulku isoon saliin, jossa on näyttämö. Salissa

Ponsila

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

rakennuksen pitkällä länsiseinällä on takaovi. Pitkän itäseinän etelän puoleinen ovi johtaa keittiöön. Keittiön pohjoispuolella on ravintolasali, jossa on mm. myyntitiski. Keittiön eteläpuolella on pukuhuoneet.

Historia

Vuonna 1913 perustettu voimistelu- ja urheiluseura Ponsi rakennutti talkootyönä oman seuratalon vuosina 1947-48 talkoilla kootusta puutavarasta. Rakentamisesta koitui kustannuksia, joiden kattamiseksi järjestettiin kruunuhäät 2.-3. 7. 1949. Ponsilaa on käytetty seuran omien tilaisuuksien lisäksi vuokrattuna perhe- ja muiden juhlien järjestämiseen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen sosiaalihistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

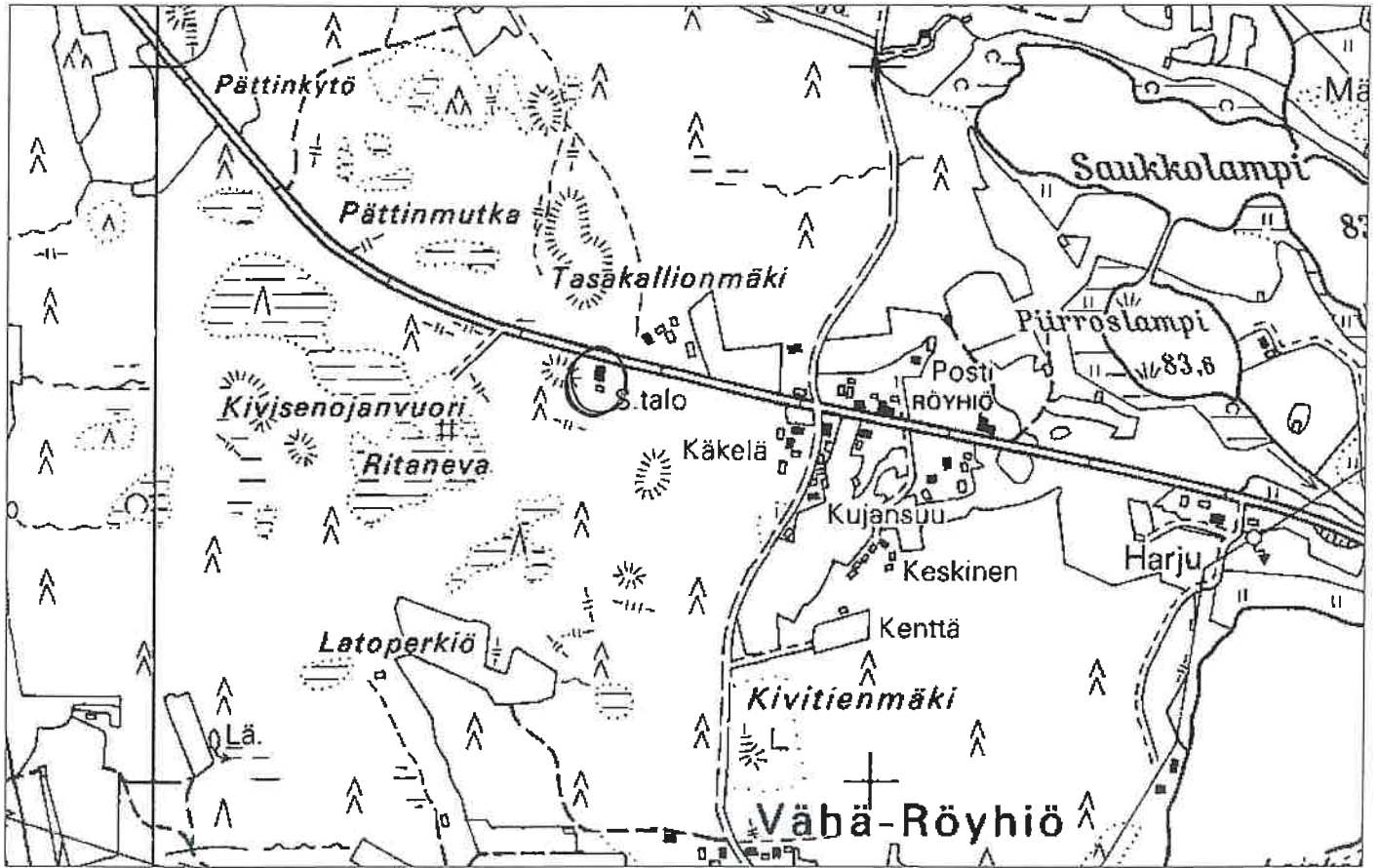
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

24.6.2002

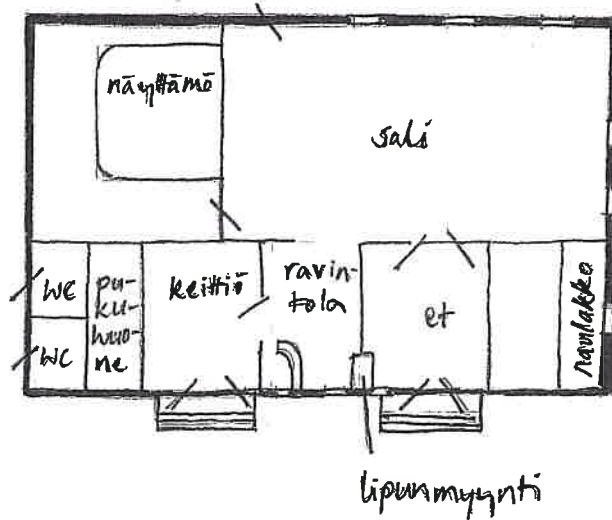
Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

IKAALINEN/VÄHÄRÖYHIÖ/PONSILA

1:7000

FILMI 1/2002

PONSILA, heinäkuu 2002

Nuorisoseurantalo idästä

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Vähäröyhiö	Kiinteistö id	70
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-438-2-14
Osoite	Luhalahdentie 1487 39430 Röyhiö	Alue	1
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	liike-elämä	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyppe	muu	Rak lkm	1
Nykyinen tilatyyppe	tontti	Inventoitu	1

Kuvaus

Pihassa rakennuksen etelä- ja länsipuolella on parkkialue.

Vuonna 1945 Osuuskaupan myymäläneuvosto päätti rakentaa saunan myymälänhoitajille. Rakennus näkyy ainakin vuoden 1961 peruskartassa. Nykyisin rakennusta ei ole.

Historia

Osuuskaupan myymälä tuli Röyhiöön vuonna 1928. Ennen oman rakennuksen saamista kauppa oli vuokralla läheisessä Käkelän torpan pirtissä. Oma myymälä valmistui paikallsten kirvesmiesten tekemänä vuonna 1932. Maa myytiin Vähä-Heikkilän kantatilasta Käkelän torpalle, josta puolestaan kaupalle.

Vuodesta 1945 vuoteen 1954 kauppiaina olivat Ester ja Valtter Tuusa. Vuonna 1946 kyläläiset anoivat postin saamista Ikaalisten Osuuskaupan Röyhiön myymälään, missä se olisi käytettävissä myymälän aukioloaikoina. Posti toimikin Osuuskaupassa siihen saakka kun kauppiaspariskunta siirtyi pitämään omaa kauppaansa ja vei postin mukanaan.

Myöhemmin osuuskauppa sulaitui Pirkanmaan Osuuskauppaan ja myymälä jatkoi toimintaansa, mutta se lopetettiin vuonna 1989. Tulloin tilalle tuli Rantalan kyläkauppa, jonka toimialana päivittäistavarakaupan lisäksi olivat asiamiespostin ja Osuuspankin pankkipalveluiden hoitaminen. Kaupan toiminta on loppunut kokonaan 1990-luvun lopulla tai 2000-luvun alussa.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Vähäröyhiön keskustassa kylää kaakko-luode -suunnassa halkovan Luhalahdentien pohjoispuolella. Lähiympäristössä on mm. toinen toimintansa lopettanut kaupparakennus ja lähes vastapäätä Luhalahdentien eteläpuolella edelleen toiminnassa oleva pankki.

Kaava Seutu/maakuntakaava pvm

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.
Kyrösselän takaa. Röyhiö kertoo ja tarinoi. Röyhiön kyläkirja. Röyhiön kyläseuran julkaisu. Painomusti Oy, Ikaalinen 1999.

Suulliset lähteet Eero Vähä-Heikkilä, 1924, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen taloushistoria

Ympäristöarvo maisemallisesti keskeinen sijainti

Perustelu Suhteellisen hyvin alkuperäisen asunsa säilyttänyt liikerakennus sijaitsee maisemallisesti keskeisellä paikalla kylän päätien varressa. Se kertoo kylän liike-elämästä ja sen kehittymisestä.

Arvoluokka *maisemallinen/historiallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 1/2002: 22, 23.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
4.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
24.6.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	70	Rno	143-438-2-14
Rakennustyyppi	kauppa	Rakennus id	52
Nykyinen käyttö	ei käytössä		
Alkuperäinen käyttö	liike-elämä		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1932		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosuku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Betoni - valettu		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Pelti		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennus on L-kirjaimen muotoinen ja siinä on todennäköisesti sekä liike- että asuintila. Liikehuoneisto sijaitsee pohjois-etelä -suuntaisesti. Sen eteläpäädyssä on kaksi isoa näyteikkunaa, joiden keskellä on sisäänkäynti myymälään.

Asuinsiipi sijaitsee itä-länsi -suuntaisesti ja siinä on mahdollisesti kellari sekä ullakko.

Rakennus on vuorattu pystylaudalla, päätykolmioissa pystyrimoitus on rakennuksen runkoa tiheämpää. Rakennus on väriltään vaalea, nurkkalaudat ja ikkunanpuitteet ovat ruskeat. Aiemmin seinät ovat olleet tummemmat, todennäköisesti punaiset ja päätykolmiot vaaleat.

Nykyisten isojen näyteikkunoiden paikalla on ollut lähes saman kokoiset isot t-malliset ikkunat, joiden yläosassa on ollut neljä pientä ikkunaruuua.

Historia

462

Päivölä

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Kaupan rakensivat paikalliset kirvesmiehet, joiden joukossa oli muun muassa Käkelässä asunut Taavetti Keskinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen taloushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

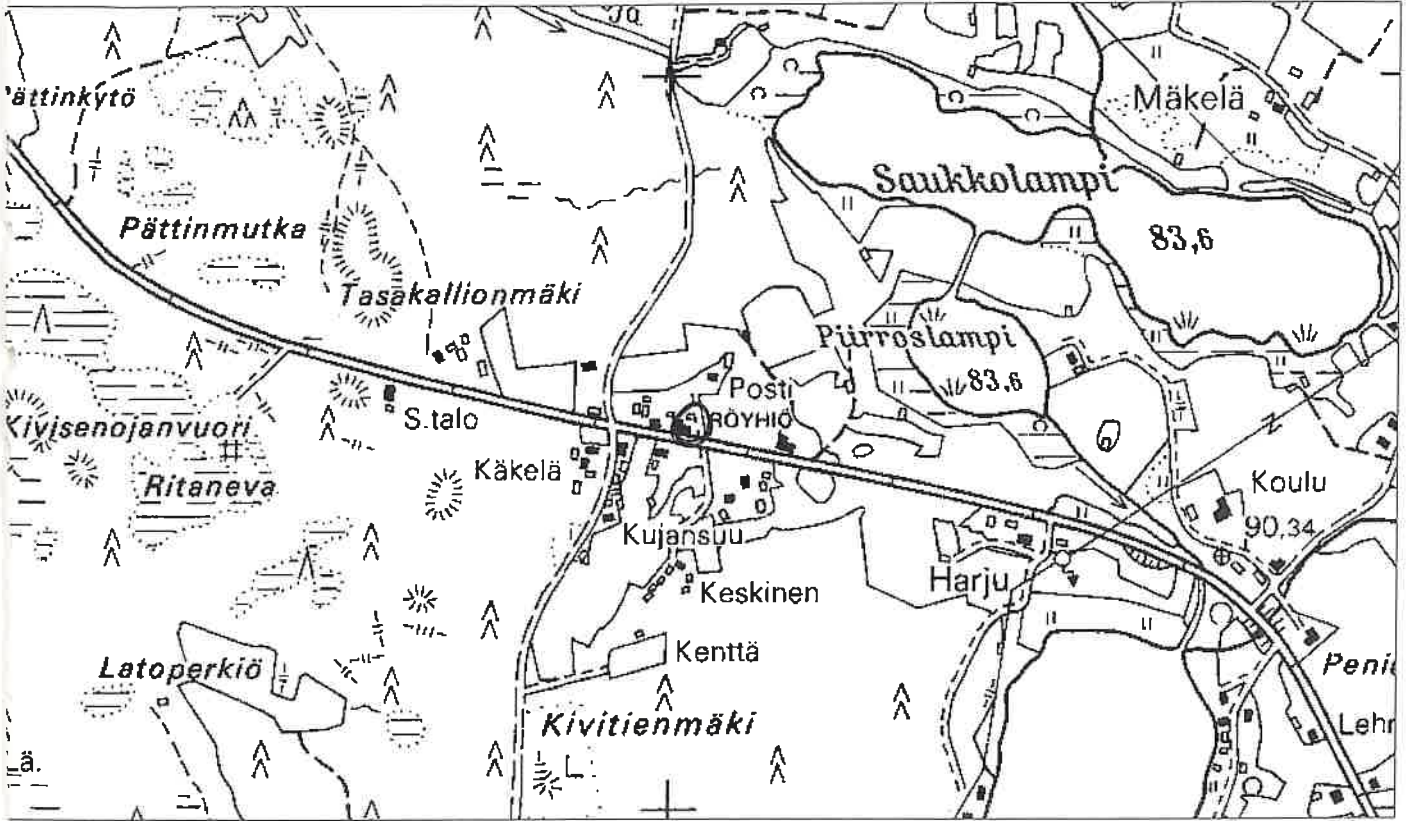
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

24.6.2002

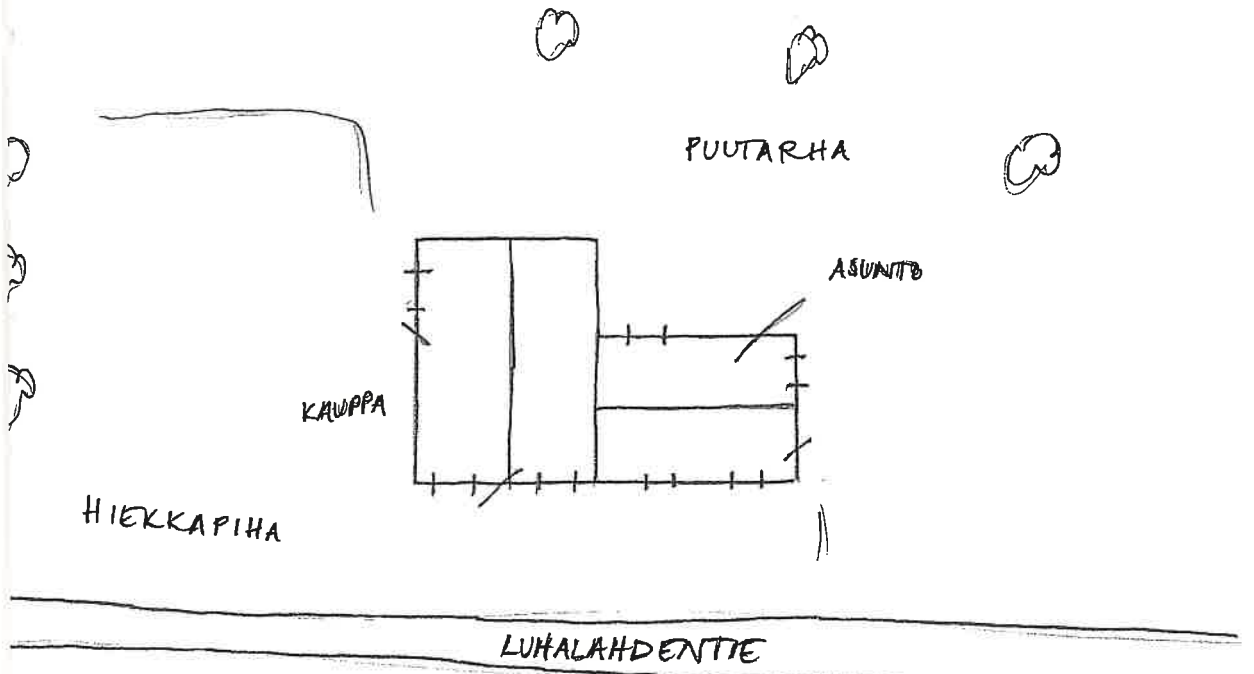
Kunto Hyvä

Lisätietoja

IIKAALINEN/VÄHÄRÖYHIÖ/PÄIVÖLÄ

1:7000

FILMI 1/2002

RAKENNUS
LOUNAESTA

KOILLISESTA

PÄIVÖLÄ, heinäkuu 2002

Entinen kauppa lounaasta

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Vähäröyhiö	Kiinteistö id	81
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-438-2-31
Osoite	Viitaniementie 22 39430 Röyhiö	Alue	1
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyppi	torppa	Rak lkm	2
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	1

Kuvaus

Tontilla on asuinrakennus sekä ulkorakennus. Asuinrakennus on rakennettu ennen talvisotaa. Se on 1½-kerroksinen ja siinä on todennäköisesti tupa, kamari ja keittiö. Se on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella ja on väriltään vaalea. Satulakatto on katettu huovalla. Ikkunoissa on yksi iso ruutu sekä sen vieressä kapeampi tuuletusikkuna.

Rakennuksen pitkällä lounaisseinällä on yksikerroksinen pulpettikattoinen umpikuisti. Kuistin alaosassa on peiterimoitettu pystylaudointu, yläosassa vaakalaudointu.

Ulkorakennus on hirsirakenteinen, sen seinät ovat punaiset, nurkkalaudat ja ikkunanpuitteet valkoiset. Satulakatto on katettu huovalla.

Historia

Torppa on lohkottu Iso-Heikkilän osatalosta Juho Mäkelälle vuonna 1927. Aiemmin sen nimi olikin Mäkelä. Torppa on itsenäistynyt 1930-luvulla. Vuonna 1962 kiinteistö lohkottiin Yrjö ja Impi Rantaselle ja sen nimeksi tuli Ranta. Rantasten omistukseen kiinteistö siirtyi vuonna 1953.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Töllinpääksi kutsutulla alueella Vähäröyhiön osatalojen lounaispuolella Viitaniementien pohjoispuolella ja Kylänlammen eteläpuolella. Lähialueella on useita yksikamarisia entisiä mäkitupa- ja torpparakennuksia. Ranta sijaitsee hieman erillään lännempänä kuin muuta vastaavat rakennukset.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.

Suulliset lähteet Yrjö Rantanen, 1916, Ikaalinen.
Eero Vähä-Heikkilä, 1924, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ranta

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Ympäristöarvo

Perustelu

Kohde sijaitsee Töllinpään entisen mäkitupa-alueen tuntumassa. Osatalosta lohkottuna se kertoo osaltaan kylän asutushistoriasta.

Arvoluokka

Lisätietoja

Liitteet

Karttaote, asemapiirros

Valokuvat

Ikaalinen 3/2002: 4.

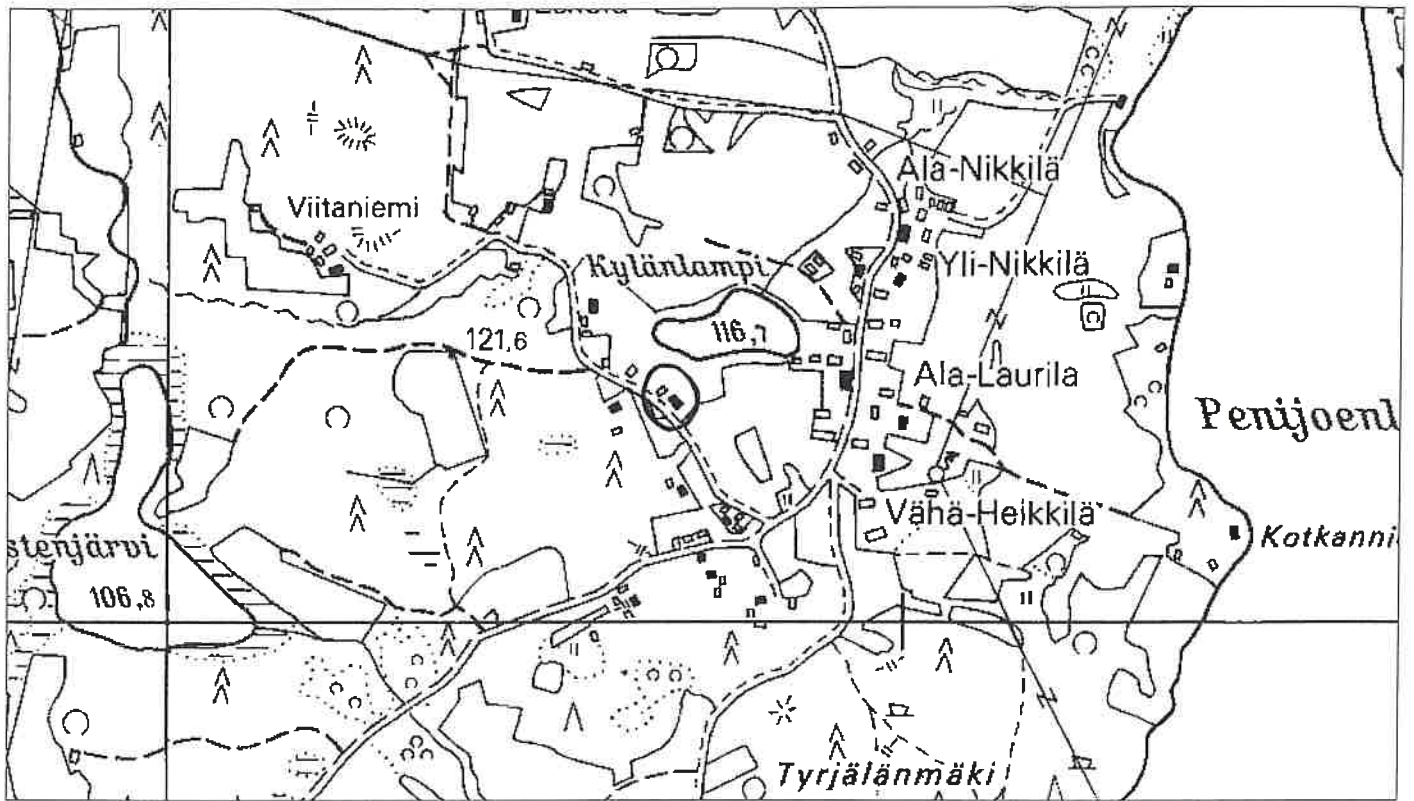
Inventoija

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
6.6.2002

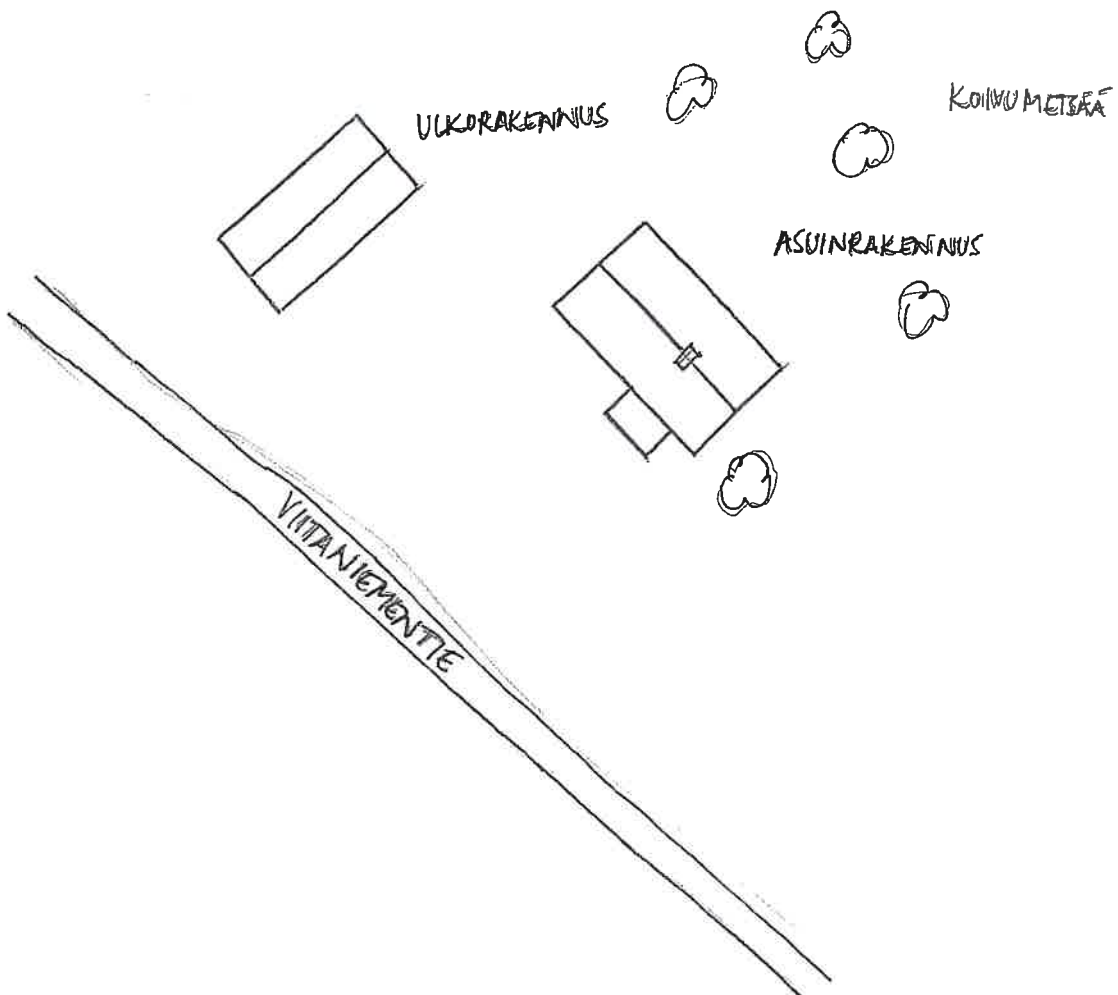
Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamusco
27.6.2002

IKAALINEN/VÄHÄRÖYHIÖ/RANTA

1:7000

FILMI 3/2002

ASUINRAKENNUS LÄNNESTÄ

RANTA, heinäkuu 2002

Asuinrakennus etelästä

Pihapiiriä etelästä. Taustalla ulkorakennus, oik. asuinrakennus.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Vähäröyhiö	Kiinteistö id	65
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-438-1-14
Osoite	Luhalahdentie 1455 39430 Röyhiö	Alue	1
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyp	torppa	Rak lkm	3
Nykyinen tilatyyp	tontti	Inventoitu	1

Kuvaus

Tontilla on asuinrakennuksen lisäksi mm. luultavasti 1950-luvulla rakennettu navetta, jossa edelliset omistajat kasvattivat karjaa. Nykyisillä omistajilla ei karjaa ole ollut, joten navetta on ollut muussa käytössä. Tontilla on myös vuonna 1970 toimintansa aloittaneen Sillanpään Sahan yksikerroksinen, maalaamattomasta laudasta tehty rakennus. Näiden lisäksi pihapiirissä on pieni vajarakennus.

Historia

Rintala on lohkottu Yli-Laurilan osatalosta Juho ja Matilda Rintalalle vuonna 1928. Sen jälkeen siinä on asunut mm. Aili Isotalo, joka myi talon vuonna 1961 tyttärelleen Eila Lehtiniemelle ja tämän miehelle Sakarille. Myyntiehtoihin kuului, että myyjä sai asunnokseen idänpuoleisen kamarin sekä tarvittaessa oikeuden myös muiden huoneiden käyttöön. Lehtiniemiltä kiinteistö siirtyi huutokaupalla nykyisille omistajille vuonna 1964.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Vähäröyhiössä ylää kaakko-luode -suunnassa halkovan Luhalahdentien pohjoispuolella. Asuinrakennus sijaitsee tien suuntaisesti ja hieman korkeammalla kuin muut pihapiirin rakennukset. Tontilla on puutarha. Lännessä ja pohjoisessa tontti rajautuu metsikköön, idässä pieneen peltoaukeaan.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.

Suulliset lähteet Raija Sillanpää, 1941, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Asuinrakennus on säilyttänyt alkuperäisen asunsa suhteellisen hyvin. Entisenä torppana kiinteistö kertoo alueen asutushistoriasta.

Arvoluokka *paikallinen***Lisätietoja**

Liitteet Karttaote, asemapiirros, pohjapiirros
Valokuvat Ikaalinen 1/2002: 4-6.
Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
4.6.2002
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
24.6.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	65	Rno	143-438-1-14
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	45
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1920-luvun alkupuoli		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1952, 1970		
Kerrosluku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Luonnonkivi ja laudoitus		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Huopa		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	katos		
Kuistin kattomuoto	pulpettikatto		

Kuvaus

Rakennuksessa on neljä huonetta, sen pinta-ala on 64 neliötä ja mitat 8x8 metriä. Yläkerrassa

on avovintti, joka on säilytystilana. Sinne johtaa portaat tuvasta.

Tuvassa on alun perin ollut punatiilinen umpiuuni, jonka nykyiset omistajat purkivat öljylämmittimen tieltä. Sen tilalle on myöhemmin tehty alkuperäisen tyylinen punatiilinen umpiuuni. Länsipäädyn kamarissa on edelleen alkuperäisen näköinen punatiilinen umpiuuni. Keittiössä on edelleen iso leivinuuni, jonka kyljessä on kaksi valurautaista hellan levyä.

Asuinrakennuksen länsipäädyssä on pulpettikattoinen, maalaamattomasta laudasta rakennettu autokatos. Eteläseinällä olevan ulko-oven yläpuolella on pieni pulpettikatos mutta ei kuistia. Ulko-oven edessä on kaksi betoniporrasta. Alakerran ikkunat ovat 6-ruutuiset, mutta niissä korostuu t-malli. Ulko-oven itäpuolella oleva ikkuna on 3-ruutuinen pystyikkuna. Yläkerran päädyssä on pienempiruutuinen 6-ruutuinen ikkuna kuin alakerrassa. Räystäään alla rakennuksen pitkällä seinustoilla on yksiruutuiset pienet ikkunat.

Historia

Asuinrakennus on rakennettu kahdessa osassa, vanhin osa on peräisin 1920-luvun alusta. Itäpäädyn tuvan ja kamarin ovat rakennuttaneet Eila ja Sakari Lehtiniemi vuonna 1952. Osat on siirretty muualta. Asuinrakennusta on peruskorjattu vuonna 1970, jolloin uusittiin mm. lattiat ja niiden päälle asennetut matot sekä suoristettiin nurkkia. Rakennuksen ulkoseinät on maalattu viimeksi noin kaksi vuotta sitten.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

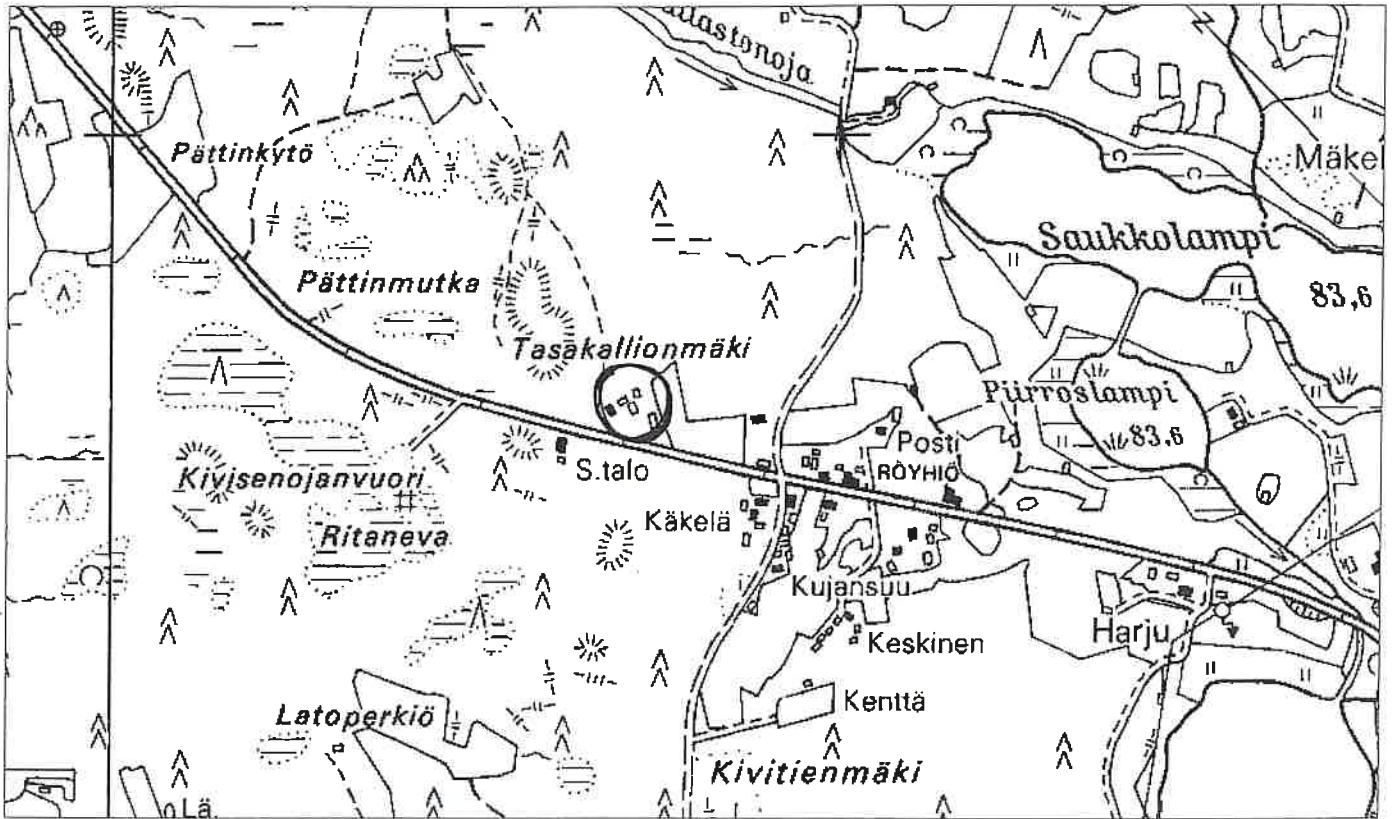
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

4.6.2002

Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

IKAALINEN/VÄHÄRÖYHIÖ/RINTALA

1:7000

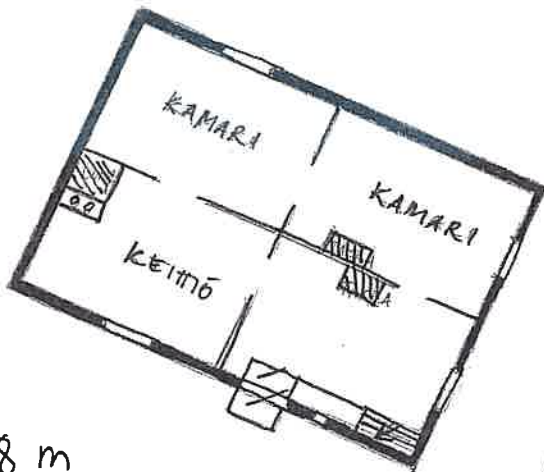
FILMI 1/2002

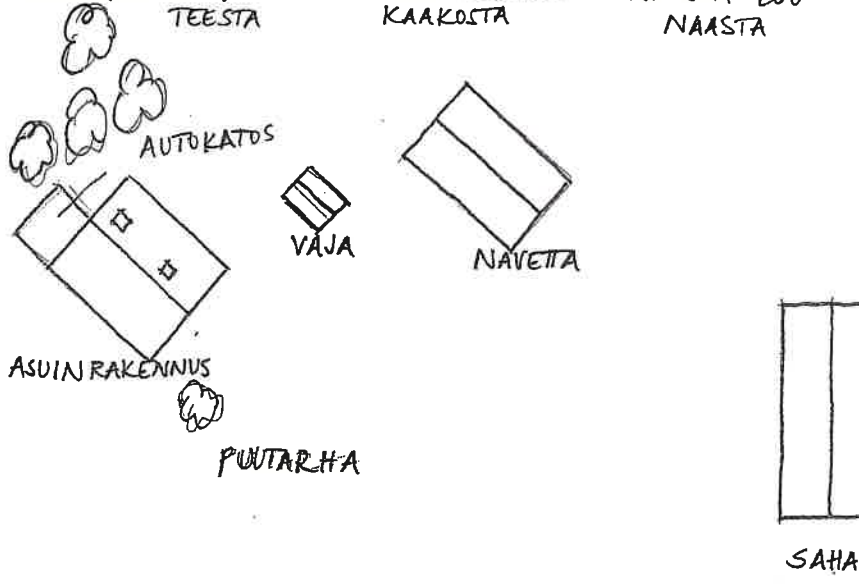
ASUINRAKENNUS LUO-
TEESTA

ASUINRAKENNUS
KAAKOSTA

NAVETTA LOU-
NAASTA

8 x 8 m
64 m²

LUHALAHDENTIE

RINTALA, heinäkuu 2002

Asuinrakennus lounaasta

Pihapiiriä lounaasta

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Vähäröyhiö	Kiinteistö id	77
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-438-3-21
Osoite	Viitaniementie 7 39430 Röyhiö	Alue	1
Aluetyyppi	mäkitupa-alue (hist.)	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	torppa	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Rak lkm	2
		Inventoitu	2

Kuvaus

Tontilla on asuinrakennus sekä yksikerroksinen aitta, jota on jatkettu hieman matalammalla lämpösuojalla.

Asuinrakennus on mahdollisesti peräisin 1800-luvun loppupuolelta. Siinä on ollut luonnonkiviperustus, myöhemmin perustus on tehty leca-tiilistä. Rakennus on vuorattu ja sitä on maalattu nykyisen omistajan aikana. Ikkunoita on uusittu.

Asuinrakennuksessa on mahdollisesti tupa, kamari ja keittiö. Nykyisen omistajan mukaan se on sisältä laho. Rakennus on vuorattu vaakalaudoituksella ja se on väriltään keltainen, nurkkalaudat ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset. Satulakatto on katettu pellillä. Pitkällä koillisseinällä on yksikerroksinen satulakattoinen umpikuisti.

Asuinrakennuksen luoteispuolella sijaitsee yksikerroksinen yksiosainen aitta. Sen hirret on siirretty nykyiselle paikalleen muualta. Aitan koillispuolella on ollut vanha navetta ja näiden välissä puuliiteri. Nykyisin koillispuolella on vuoden 1975 jälkeen rakennettu autokatos. Aittaa käytetään säilytystilana ja puuliiterinä. Varsinaisen aittaosan runko on hirsinen ja siinä on luonnonkivinurkat. Satulakatto on katettu huovalla.

Historia

Santala on ollut Ala-Nikkilän osatalon torppa. Siinä on asunut kenkkäri eli pitotarjoilija sekä nuotankorjaaja Eppu Santala. Hänen kuoltuaan tontti myytiin huutokaupalla. Myöhemmin siinä asuivat Frans ja Hulda Santala, joille kiinteistö lohkottiin vuonna 1932. Nykyiselle omistajalle tontti on siirtynyt vuonna 1975, jota ennen sen omisti Toivo Aalto.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Vähäröyhiössä Töllinpääksi kutsutulla alueella kantatalojen lounaispuolella, Vähäröyhiöntiestä länteen erkanevan Viitaniementien eteläpuolella. Lähialueella on useita yksikamarisia entisiä mäkitupa- ja torpparakennuksia.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.

Suulliset lähteet Matti Lähteenmäki, 1934.

Eero Vähä-Heikkilä, 1924, Ikaalinen.

Taavetti Keskinen (k. 1979) haastattelu 1972, haastattelijana Martti Välimäki.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist.

Historiallinen

asutushistoria

Ympäristöarvo

maisemakokonaisuus

Perustelu

Kohde on osa Töllinpään entistä mäkitupa-aluetta ja se muodostaa maisemallisen kokonaisuuden muiden entisten torpprakennusten kanssa. Kohde kertoo kylän asutushistoriasta. Korjausten myötä rakennus on menettänyt alkuperäistä ulkoasuaan.

Arvoluokka

Lisätietoja

Liitteet

Karttaote, asemapiirros

Valokuvat

Ikaalinen 2/2002: 28, 29.

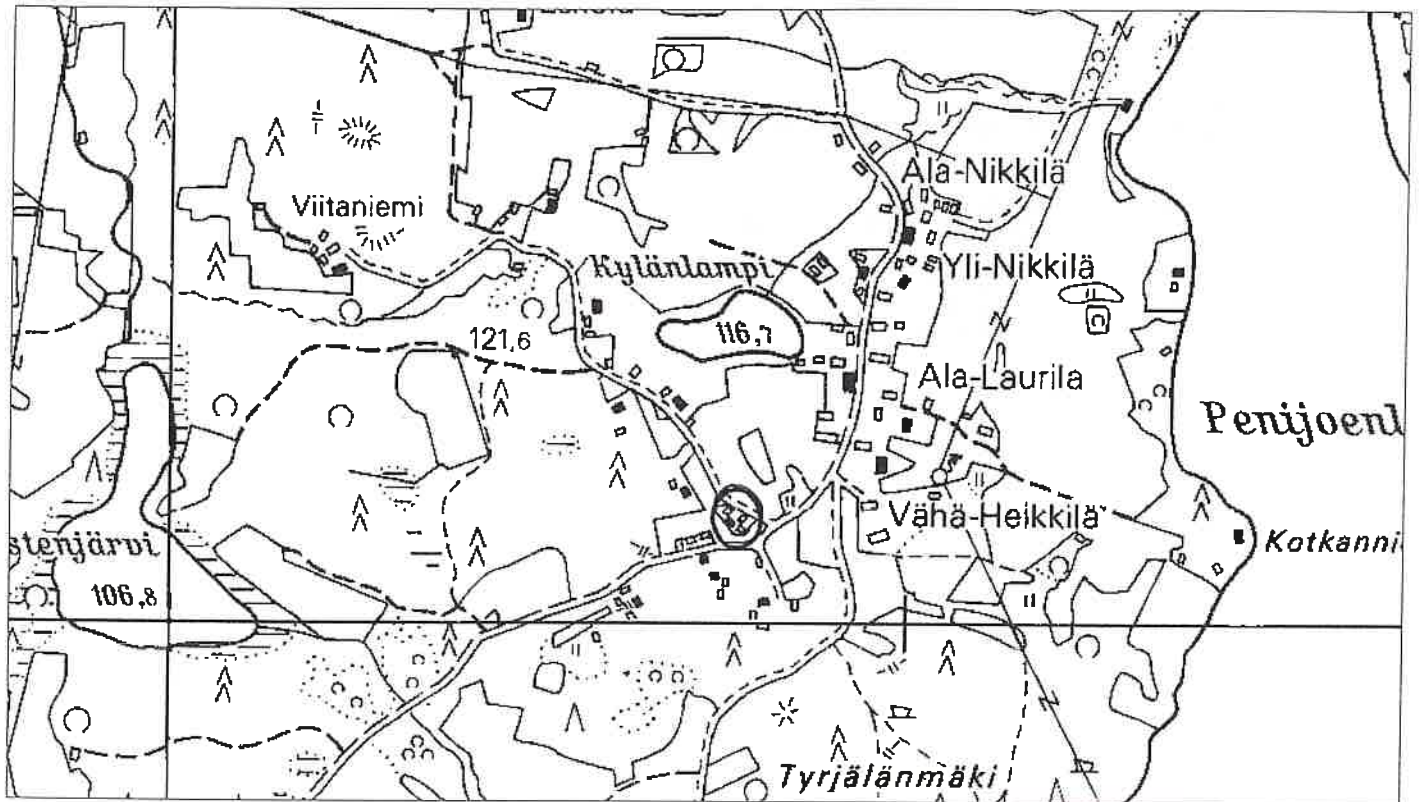
Inventoija

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
6.6.2002

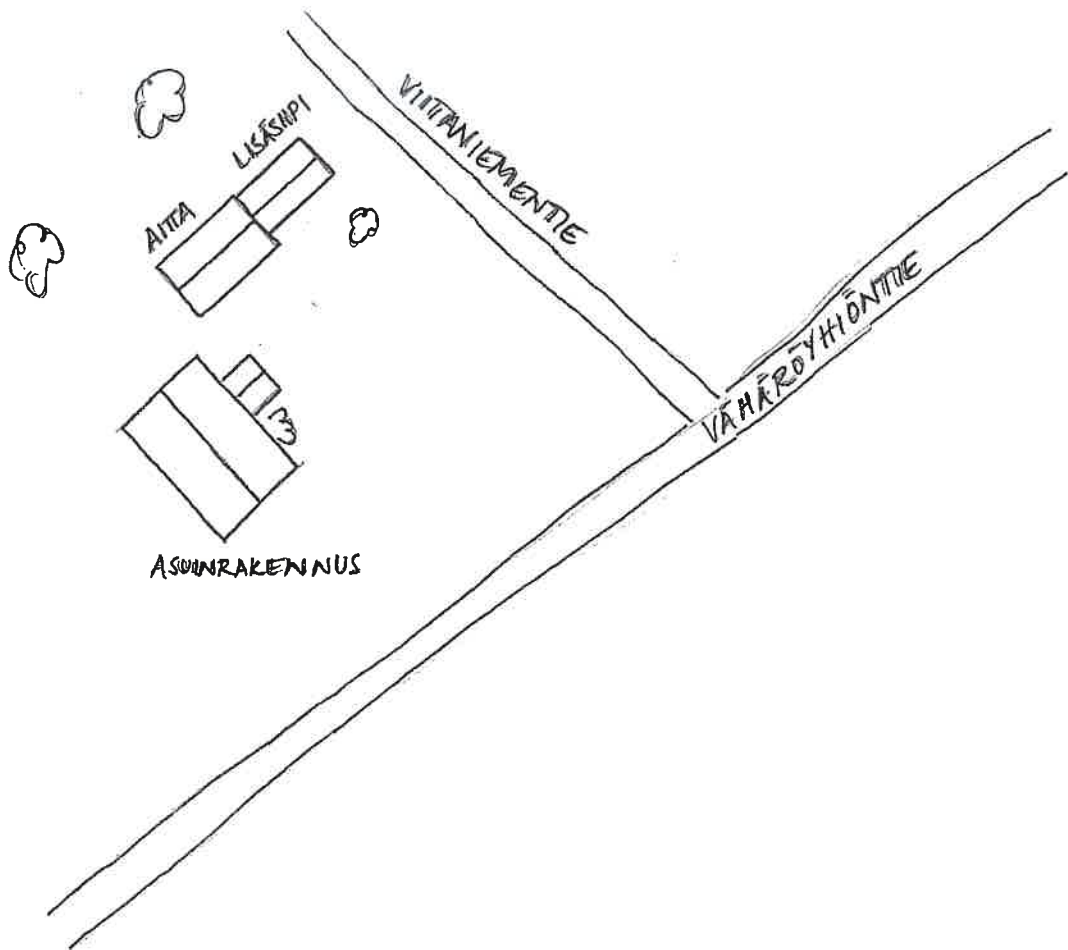
Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
26.6.2002

IKAALINEN/VÄHÄRÖYHIÖ/SANTALA

1:7000

FILMI 2/2002

ASUINRAKENNUS
KAAKOSTA

JATKETTU AITTA
KAAKOSTA

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Vähäröyhiö	Kiinteistö id	83
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-438-12-0
Osoite	Vähäröyhiöntie 67? 39430 Røyhiö	Alue	1
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyppe	mäkitupa	Rak lkm	1
Nykyinen tilatyyppe	tontti	Inventoitu	1

Kuvaus

Tontilla on asuinrakennuksen lisäksi ulkorakennus sekä wc.

Historia

Yli-Nikkilän osatalon isäntäpari Juho ja Fanni Ylinikkilä myivät vuonna 1924 Toivolan mäkitupa-alueen vuokravälikirjan nojalla itsenäiseksi tilaksi erotettavaksi. Alueen osti mäkitupalainen Amanda Toivola (1874-1925) eli Rajalan Manta, jonka kanssa Ylinikkilät olivat tehneet vuokrasopimuksen vuonna 1911.

Amanda Toivola oli naimaton. Hänen kuolemansa jälkeen Ikaalisten köyhäinhuoltolautakunta myi asuinhuoneen ja palstan huutokaupalla Toivo Aittoniemelle syyskuussa 1926. Hän ja vaimonsa Hilda puolestaan myivät sen saman vuoden marraskuussa Juho Malakijas Mäkiselle.

Mäkinen myi Toivolan Johan Rikhart eli Juho Lehtomäelle vuonna 1928. Lehtomäki myi asuintontin rakennuksineen Vilho ja Aliina eli Alli Alhojärvelle vuonna 1945. Aliina Alhojärvi oli Lehtomäen tytär.

Pentti Alhojärvi lunasti talon vuonna 1966, minkä jälkeen se oli hänen perheensä kesänviettopaikka. Nykyiset omistajat ostivat sen noin kaksi tai kolme vuotta sitten Pentti ja Anna-Kaisa Alhojärveltä. Nykyisin rakennus on vuokra-asuntona.

Ympäristö ja pihapiiri

Entinen mäkitupa sijaitsee Vähäröyhiön kylässä Vähäröyhiöntien itäpuolella peltoaukean pohjoisreunalla. Länsipuolella sen välittömässä läheisyydessä on Kivelän kiinteistö, eteläpuolella Yli-Nikkilän osatalosta erotettu kiinteistö. Kylän osatalot ovat näiden eteläpuolella.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Paula ja Kauko Raiskion hallussa olevat kiinteistöä koskevat asiakirjajäljennökset.

Suulliset lähteet Paula Raiskio, 1946, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo**Rakennushist.**

Toivola

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	
Perustelu	Kohde on entinen mäkitupa, jonka alkuperäinen asu on hieman muuttunut. Se kertoo osaltaan kylän asutushistoriasta.
Arvoluokka	<i>maisemallinen/historiallinen</i>
<hr/>	
Lisätietoja	
Liitteet	Karttaote, asemapiirros, pohjapiirros
Valokuvat	Ikaalinen 3/2002: 5, 6.
Inventoija	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 6.6.2002
Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 27.6.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	83	Rno	143-438-12-0
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	75
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen	1910		
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerroslukku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Nurkkakivet		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Huopa		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksessa on huone, jonka keskellä on suuri valkoiseksi kalkittu tiilinen leivinuuni ja sen kyljessä puuhella. Rakennuksen pohjoispäädyssä on sauna. Eteisestä nousevat jyrkät tikkaat yläkertaan.

Rakennuksen perustana ovat luonnonkiviset nurkkakivet. Runko on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudalla, seinät ovat punaiset, nurkkalaudat ja ikkunanpuitteet valkoiset. Sisäänkäynti on rakennuksen pitkällä länsisivustalla. Kuistia ei ole, ulko-oven yläpuolella on pieni pulpettikattoinen katos.

Historia

Rakennus on todennäköisesti rakennettu 1910-luvulla. Siinä on ollut maalattia. Ikkunoita on myöhemmin uusittu. Rakennuksen pohjoispäätyyn on tehty sauna mahdollisesti Pentti Alhojärven aikana. Yläkerran avovintistä on remontoitu makuutila.

Toivola

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

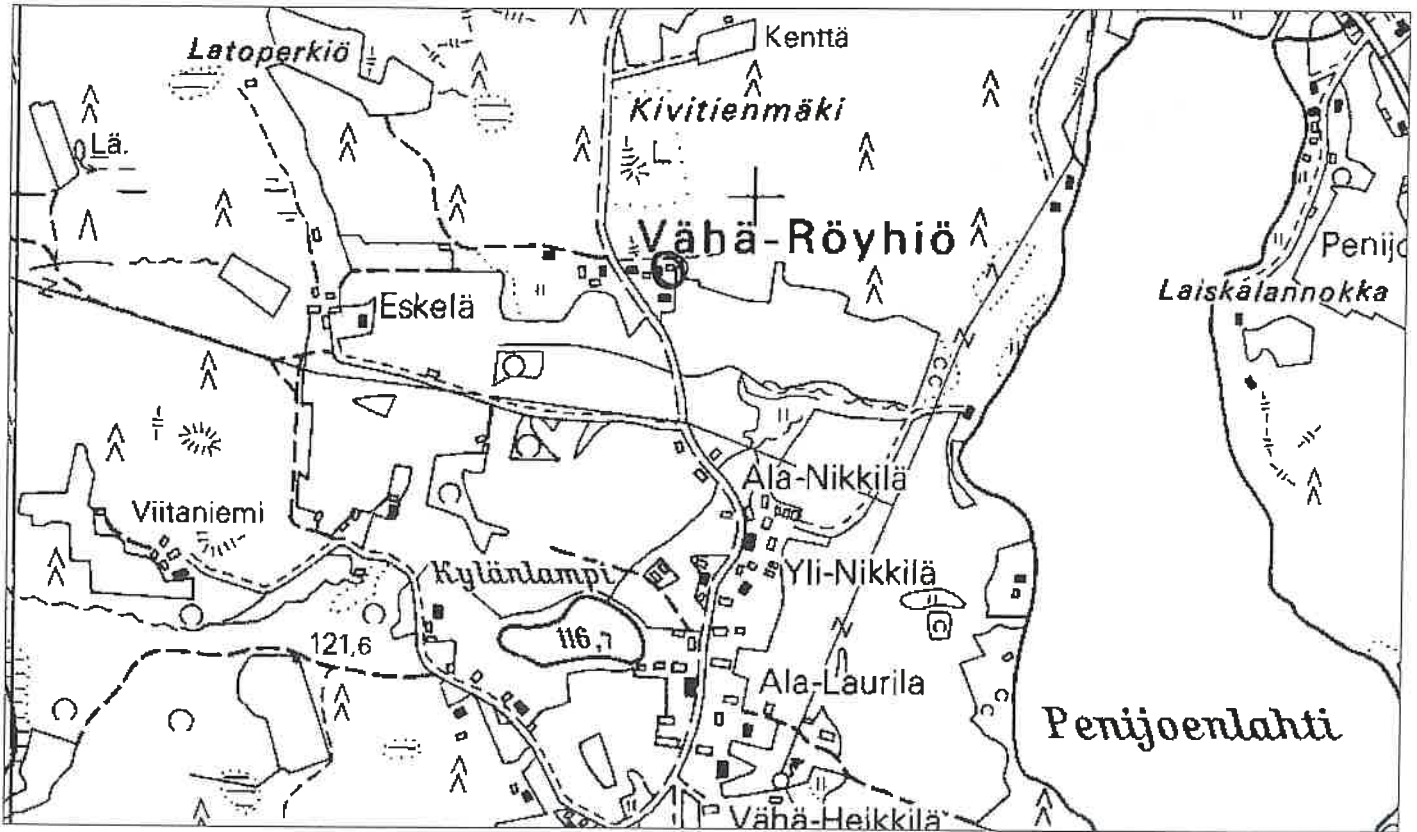
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

27.6.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

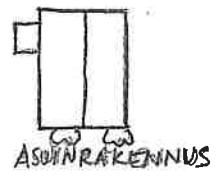
IKAALINEN/VÄHÄRÖYHIÖ/TOIVOLA

1:7000

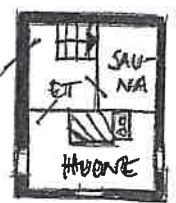

NAAPURITALO

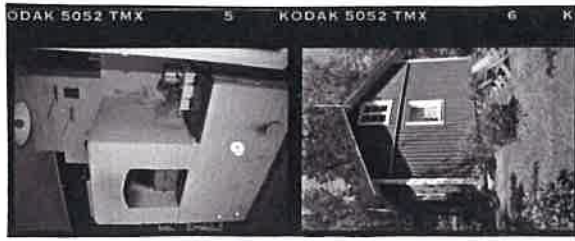

PELTOA

NAAPURITALO

FILMI 3/2002

ASUINHUONEEN
TULISIJA

ASUINRAKENNUS
ETELÄSTÄ

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Vähäröyhiö	Kiinteistö id	138
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-438-
Osoite	Viitaniementie 96 39430 Röyhiö	Alue	1
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyppi	torppa	Rak lkm	
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	3

Kuvaus

Pihapiirissä on asuinrakennuksen lisäksi sauna ja ulkorakennus. Saunan edustalla on vanhoista käsittelemättömistä hirsistä tehty grillikatos sekä kaivo. Viitaniementien varressa on luonnonkiviaitaa.

Historia

Viitaniemi on lohkottu Yli-Nikkilän osatalosta Taavetti ja Hilma Viitaniemelle vuonna 1933.

Ympäristö ja pihapiiri

Kiinteistö sijaitsee Vähäröyhiön kylässä Vähäröyhiöntiestä länteen erkanevan Viitaniementien päässä. Välittömässä läheisyydessä ei ole muita kiinteistöjä. Ympäriellä on peltoja ja metsää.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu**Kirjalliset lähteet****Suulliset lähteet****Kulttuurihistoriallinen arvo**

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Kohde on 1900-luvun alkupuolen pienrakentamisen edustaja. Se on säilyttänyt alkuperäisen asunsa suhteellisen hyvin. Entisenä osatalon torppana kohde kertoo kylän asutuksen kehittymisestä 1900-luvun alkupuolelta lähtien.

Arvoluokka paikallinen

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 2b/2002: 4-10.

Viitaniemi

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Inventoija Ritva Ruponen
16.7.2002
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
6.8.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	138	Rno	143-438-
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	201
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1920-luku?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerros-luku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Pelti -profiloitu		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	aumakatto		

Kuvaus

Rakennuksen hirsirunko on vuorattu pystypontilla. Seinät ovat vaaleansiniset, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet valkoiset.

Rakennuksessa on yksikerroksinen aumakattoinen umpikuisti. Siinä on pariovet, joiden yläpuolella on oven levyinen kamanaikkuna.

Historia

Rakennus on rakennettu mahdollisesti 1920-luvulla tai sen jälkeen. Se on vapaa-ajan käytössä

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	138	Rno	143-438-
Rakennustyyppi	sauna	Rakennus id	202
Nykyinen käyttö	ei käytössä		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerros-luku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Nurkkakivet		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on luonnonkiviset nurkkakivet. Runko on osin hirttä, osin lautta. Seinät on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella ja ne on maalattu punamullalla. Nurkkalaudat ovat valkoiset.

Historia

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Viitaniemi

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

6.8.2002

Kunto

Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	138	Rno	143-438-
Rakennustyyppi		Rakennus id	203
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö			
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerros-luku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Nurkkakivet		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti -profiloitu		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on lohkokiviset nurkkakivet. Hirsirunko on vuorattu peiterimoitetulla pysty-laudoituksella. Seinät on maalattu punamullalla, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset.

Historia

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Viitaniemi

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

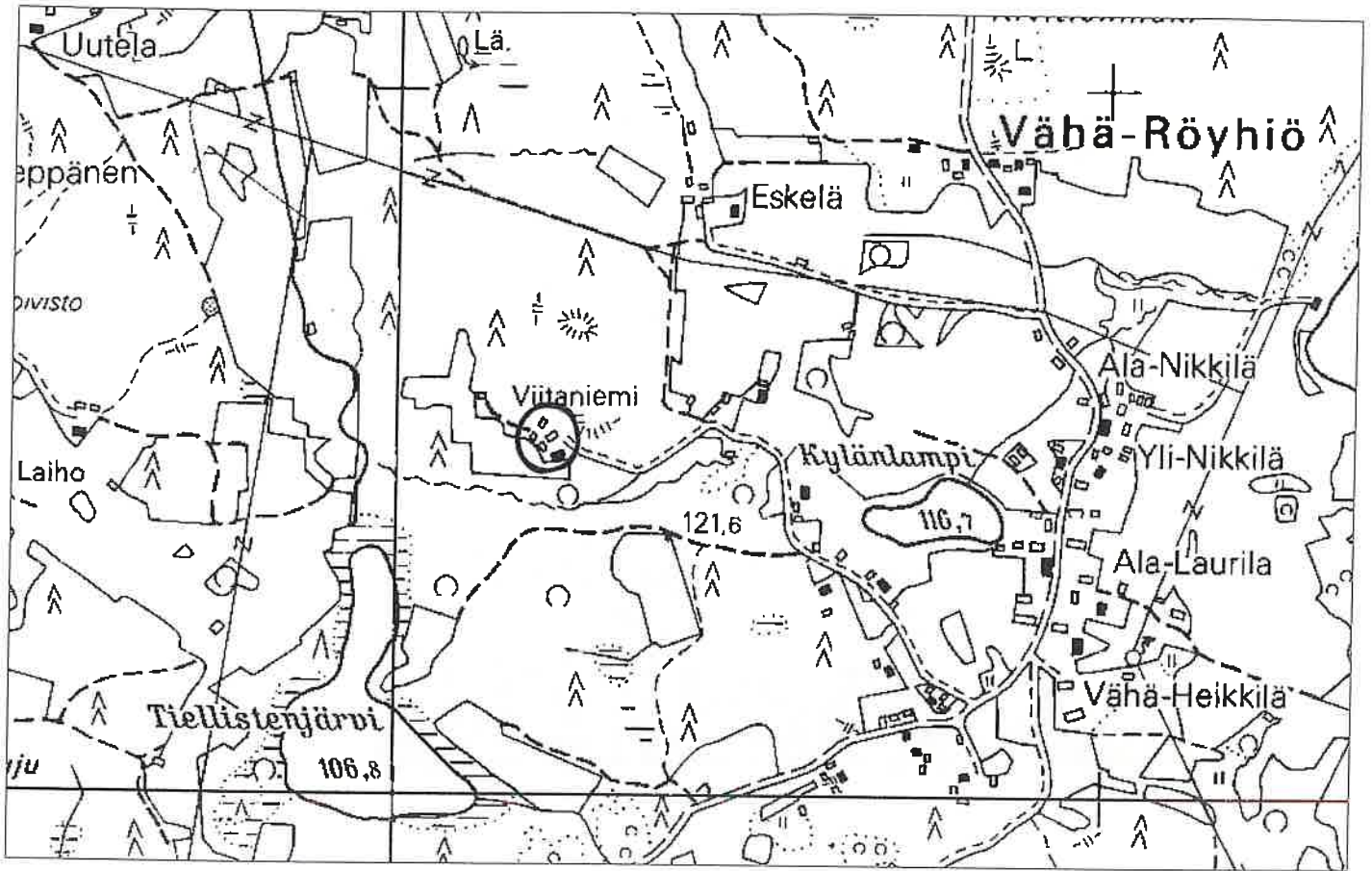
6.8.2002

Kunto

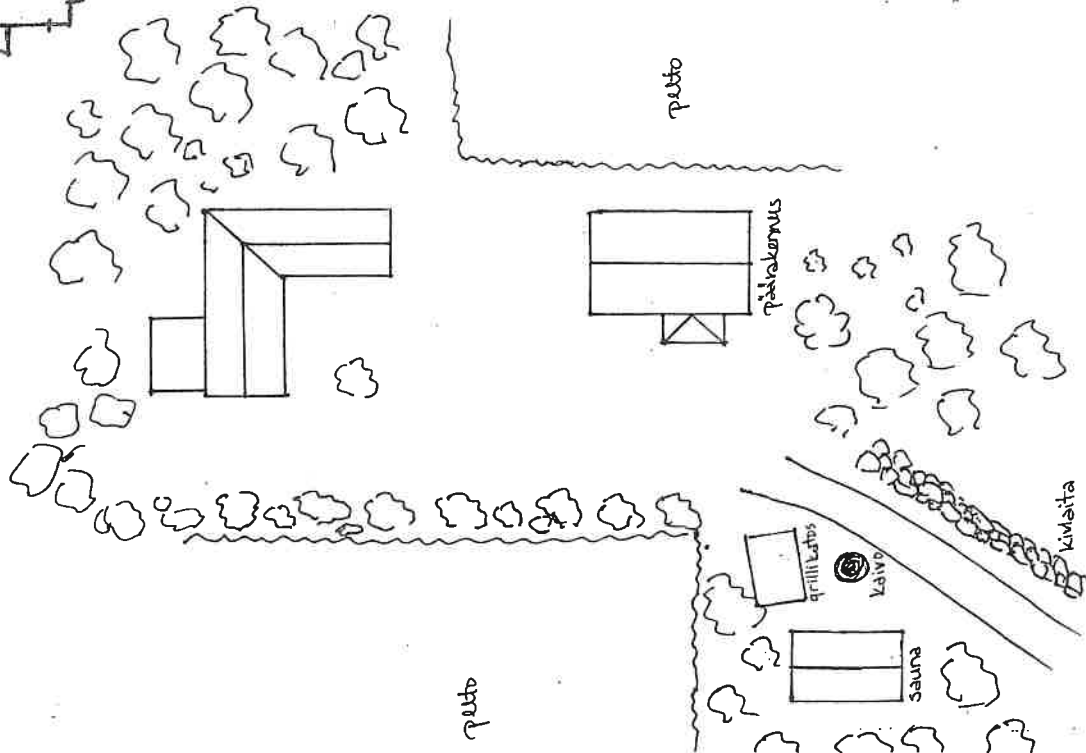
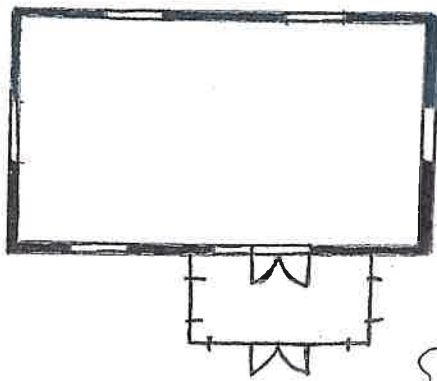
Hyvä

Lisätietoja

IKAALINEN/VÄHÄRÖYHIÖ/VIITANIEMI

1:7000

FILMI 2B/2002

YLEISKUVA PÄÄ-
RAKENNUKSESTA

PÄÄRAKENNUS

PÄÄRAKENNUKSEN
PÄÄTY

PÄÄRAKENNUS

PÄÄRAKENNUKSEN
PÄÄTY

ULKO-RAKENNUS

SAUNA

VIITANIEMI, heinäkuu 2002

Vas. ulkorakennus, oik. asuinrakennus

Vas. ulkorakennus, oik. asuinrakennus

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Vähäröyhiö	Kiinteistö id	75
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-438-1-9
Osoite	Vähäröyhiöntie 169 39430 Röyhiö	Alue	1
Aluetyyppi	mäkitupa-alue (hist.)	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyp	torppa	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyp	torppa	Rak lkm	3
Nykyinen tilatyyp	tontti	Inventoitu	2

Kuvaus

Tontilla on asuinrakennuksen lisäksi vanha aitta, uusi saunarakennus sekä vaja. Nykyisen omistajan ostaessa tontin sillä oli vanha hirsisauna sekä puolet navetasta, joka oli pahoin lahonnut. Nykyisen saunarakennuksen paikalla on ollut navetta ja lato, joiden kiviset perustat on jätetty ympäröimään grillauspaikkaa.

Historia

Vilenius on lohkottu Ala-Laurilan osatalosta rätäli Kaarle Vihtori eli Kalle Vileniukselle ja hänen vaimolleen Idalle vuonna 1927. Kalle Vilenius rakennutti torpan poikamiehenä ollessaan. Myöhemmin hän meni naimisiin Kovelahdesta kotoisin olleen Iida Karoliina Juhontyttären kanssa. Ennen torpan rakentamista Vilenius asui vuokralla Ala-Nikkilän osatalossa.

Torpassa on asunut myös Eemeli Vilenius, joka oli Australian-siirtolainen ja palasi takaisin kotimaahansa 75-vuotiaana. Viimeisin asukas ennen nykyisiä omistajia oli ompelija Saima Vilenius. Hänen jälkeensä rakennus oli tyjillään kahdeksan vuotta ennen kuin nykyiset omistajat ostivat sen Vileniusten sukulaisilta vuonna 1988.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Töllinpääksi kutsutulla alueella Vähäröyhiön osatalojen lounaispuolella ja Vähäröyhiöntien itäpuolella. Lähialueella on useita yksikamarisia entisiä mäkitupa- ja torpparakennuksia.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.

Suulliset lähteet Reijo Jokinen, 1946, Tampere.
Eero Vähä-Heikkilä, 1924, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Vilenius

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Ympäristöarvo	maisemakokonaisuus
Perustelu	Kohde on hyvä esimerkki Töllinpään entisen mäkitupa-alueen rakennuskannasta ja se muodostaa maisemallisen kokonaisuuden yhdessä alueen muiden torpparakennusten kanssa. Kohde on tyypillinen aikakautensa torpparakennus ja on säilyttänyt alkuperäisen asunsa suhteellisen hyvin. Se kertoo osaltaan kylän asutushistoriasta sekä paikallisesta käsityöläisyydestä.
Arvoluokka	<i>paikallinen</i>

Lisätietoja

Liitteet	Karttaote, asemapiirros, pohjapiirros
Valokuvat	Ikaalinen 2/2002: 20-23.
Inventoija	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 6.6.2002
Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 25.6.2002

Kuisti on todennäköisesti rakennettu rakennuksen runkoa myöhemmin.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

25.6.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

Vilenius

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

25.6.2002

Kunto

Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	75	Rno	143-438-1-9
Rakennustyyppi	pariaitta	Rakennus id	68
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	varastointi		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1900-1929?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosuku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐		Kellari ☐	
Perustus	Luonnonkivi - kylmämuuraus		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti -saumattu		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennus on yksikerroksinen, kaksiosainen riviaitta. Se on vuoraamaton ja maalaamaton.

Historia

Aitta sijaitsee alkuperäisellä paikallaan. Se on rakennettu todennäköisesti samoihin aikoihin kuin asuinrakennus.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	75	Rno	143-438-1-9
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	67
Nykyinen käyttö	kesäasuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija			
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1900-1929		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Luonnonkivi - kylmämuuraus		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Pelti -saumattu		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	harjakatto		

Kuvaus

Rakennuksen lounaispäässä on tupa, koillispäässä kamari. Näiden välissä on eteinen sekä pieni keittiö. Yläkerrassa on avovintti.

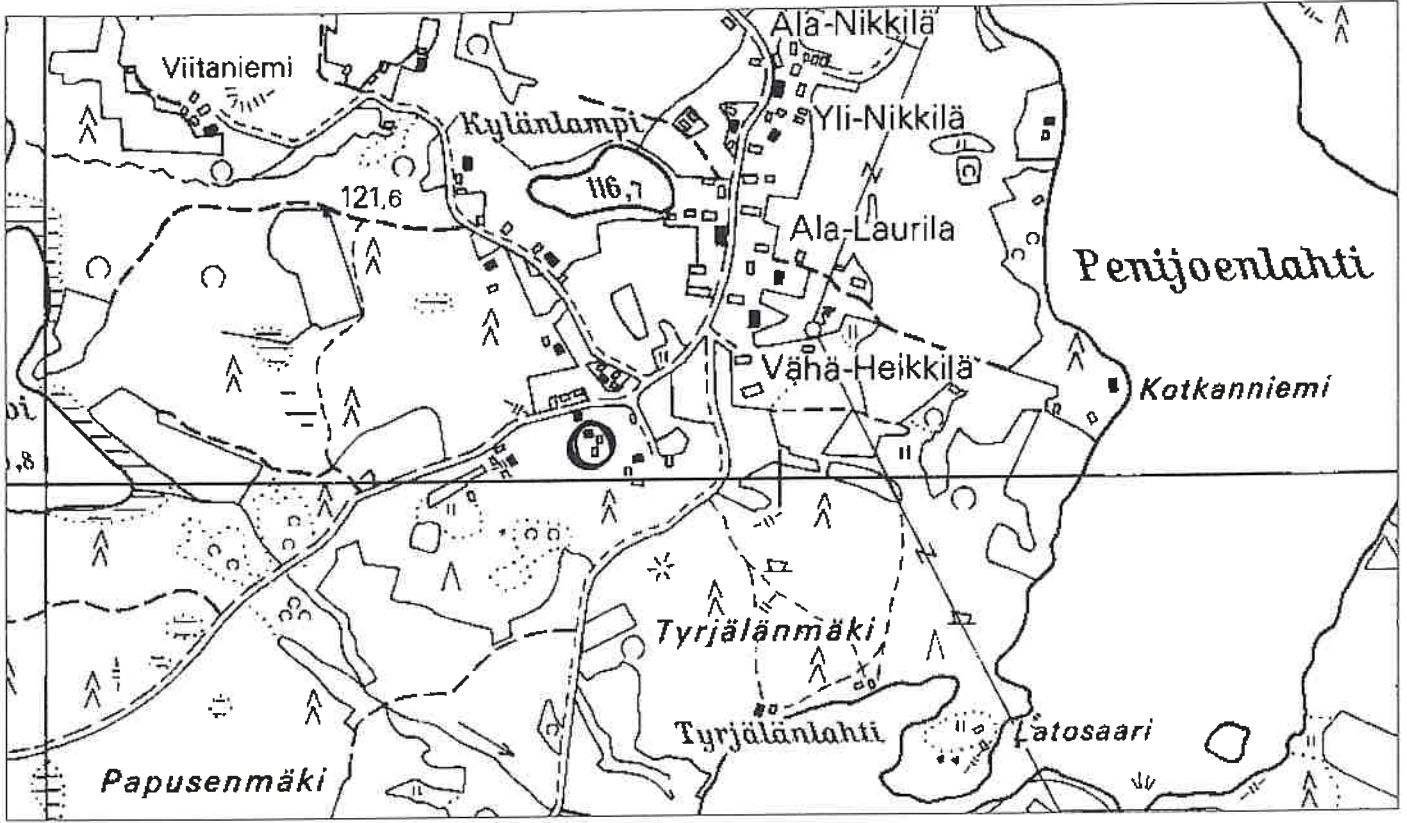
Rakennuksessa on sekä 2-ruutuisia että 6-ruutuisia ikkunoita. Päätykolmioissa on 4-ruutuiset ikkunat. Rakennus on punainen, nurkkalaudat ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset.

Historia

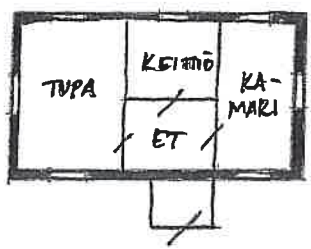
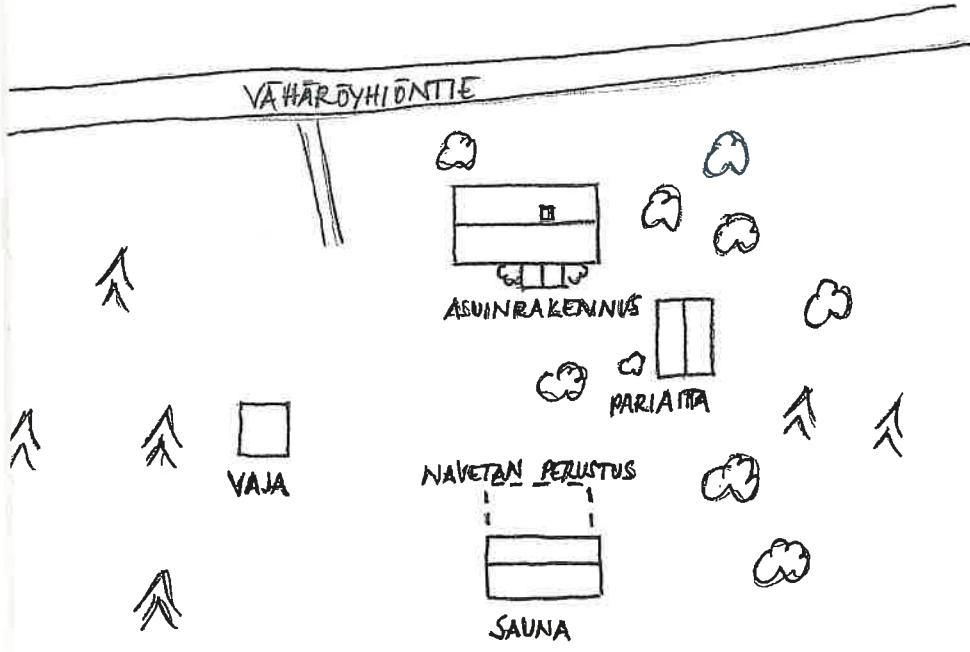
Rakennus on rakennettu 1900-luvun alkupuolella, mahdollisesti vuonna 1900. Se on aiemmin ollut pystyssä muualla ja hirret on siirretty nykyiselle paikalleen. Torpan on rakentanut räätäli Kaarle Vihtori Vilenius.

Tuvassa on vanhat leveälautaiset puulattiat sekä katto. Seinissä on ollut pinkopahvit, nykyisin niissä on tapetti. Kamarissa on peltikuorinen pystymuuri, keittiössä puuhella.

IKAALINEN/VÄHÄRÖYHIÖ/VILENIUS

1:7000

FILMI 2/2002

ASUINRAKENNUS
LOUNAASTA

PARIAITTA LOUNAASTA

NAVETAN JA LAPON
PERUSTUKSET

ASUINRAKENNUS
LUOTEESTA

VILENIUS, heinäkuu 2002

Asuinrakennus etelästä

Pihapiiri luoteesta. Vas. asuinrakennus, taustalla pariaitta

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Vähäröyhiö	Kiinteistö id	64
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-438-2-54
Osoite	Vähäröyhiöntie 145 39430 Röyhiö	Alue	1
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyppi	osatalo	Rak lkm	4
Nykyinen tilatyyppi	tila	Inventoitu	2

Kuvaus

Tilalla on päärakennuksen lisäksi mm. kaksikerroksinen luhtiaitta, navetta vuodelta 1968 sekä talousrakennus.

Tilan talouskeskus on ollut umpipiha, joka on purettu vuonna 1937. Piha on ollut nykyisen päärakennuksen pohjoispuolella. Vanha asuinrakennus eli pirttirati oli itä-länsi -suunnassa nykyisen luhtirakennuksen pohjoispuolella. Sen itäpuolella oli nykyinen luhtirakennus, jossa oli puoli ja sen yläkerrassa luhdit sekä tupa, keittiö ja kamari. Vastapäätä vanhaa asuinrakennusta sen eteläpuolella nykyisen luhtirakennuksen paikalla oli talli sekä ladot. Tallin eteläpuolella nykyisen kalustovajan paikalla oli Eeti Vähä-Heikkilän vuonna 1922 rakennuttama karjarakennus, jossa oli navetta, talli, sikala sekä työ- ja reutilat. Vanhan asuinrakennuksen länsipuolella oli pakarirati, jossa oli mm. pihakota, pakari sekä sikolähti ja lammasnavetta. Pakarissa oli kahden pilarin varassa ollut avokuisti.

Tilaan on kuulunut kaksi riiheä sekä niiden keskellä ollut luuva. Ne on myöhemmin purettu.

Vanha, vuonna 1937 purettu päärakennus oli peräisin 1700-luvulta ja kooltaan 8 x 9 metriä. Siinä oli kylmä eteinen, suuri pirtti, keittiöksi muutettu kamari, sali sekä pitkäkamari. Rakennuksessa ei ollut varsinaista kivijalkaa, vaan perustus oli pyöreiden kivien varassa. Rakennuksessa oli pärekatot.

Pihapiirissä aiemmin ollut ns.mummuntupa purettiin ja hirsistä tehtiin asunto Kalman kylään kuuluvalla Kallioniemen tilalle.

Historia

Vähäröyhiön kylässä on ollut iso kantatalo, joka on aikoinaan jaettu kolmen veljeksien, Nikin, Laurin ja Heikin kesken. Näin syntyivät Nikkilä, Laurila ja Heikkilä, joista on tietoa vuoden 1540 maakirjassa. Kukin näistä puolestaan halottiin isojaossa vuonna 1815, jolloin Heikkilästä muodostuivat Vähä-Heikkilä ja Iso-Heikkilä. Lisämaitten jako tehtiin vuonna 1830, vesijättöjako vuonna 1870 ja jaontäydennys vuonna 1886.

Talo on tunnettu Seppä-Heikkilänä, sillä talossa oli sepäntaitoinen isäntä. Saman suvun omistuksessa tila on ollut joko vuodesta 1700 tai 1734 lähtien. Tätä ennen tilalla on ollut mm. linnaleiri ja ruotsalaisnimisiä sotilasperheitä.

Vähä-Heikkilässä on pidetty kiertokoulua ennen vuotta 1900, jolloin Yli-Nikkilän piharakennus

Vähä-Heikkilä

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

vuokrattiin kouluksi.

Tilaa omistivat vuodesta 1951 lähtien Mikko ja Eero Vähä-Heikkilä. Heitä edeltäneitä isäntiä olivat muun muassa Eeti Vähä-Heikkilä vuosina 1915-51 sekä Vihtori Vähä-Heikkilä vuosina 1872-1915. Nykyisistä omistajista Tarja Ylä-Viteli on Eero Vähä-Heikkilän tytär.

Vähä-Heikkilästä on lohkottu mm. Kujansuu ja Koivusuo I 1920-luvulla, Päivölä eli Osuuskaupan kiinteistö 1930-luvulla sekä Pajunen, Käckelä ja Keskinen 1940-luvulla. 1950-luvulla halottiin mm. Leppäkivi, Ponsila ja Rinne.

Ympäristö ja pihapiiri

Tila sijaitsee Vähäröyhiön vanhalla kylätontilla Vähäröyhiöntien itäpuolella keskellä peltomaisemaa. Osatalot muodostavat tiiviin ryhmäkylän ja niiden tontit rajautuvat idässä Penijoenlahteen.

Talokeskuksen eteläpuolelle on rakennettu Mäki-Heikkilä -niminen pihatupa vanhusten asunnoksi. Tontti on lohkottu Vähä-Heikkilästä vuonna 1986.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.
Suuri maatilakirja II. Turun ja Porin lääni; Satakunta, Ahvenanmaa. Kustannustuote Oy, Helsinki. Kirjapaino Oy Savo, Kuopio 1964.

Suulliset lähteet Eero Vähä-Heikkilä, 1924, Ikaalinen.
Tarja Ylä-Viteli, 1963, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist.

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Perustelu Vaikka kiinteistön rakennuskanta on uudistunut, se liittyy sijaintinsa ja maisemallisten ominaisuuksiensa perusteella vanhaan kylätonttiin kyläraitin ja muiden osatalojen kanssa. Heikkilän kantatalosta halottuna osatalona kohde on olennainen osa alueen asutushistoriaa.

Arvoluokka paikallinen

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat Ikaalinen 3/2002: 12-15.

Inventoiija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
7.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
27.6.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	64	Rno	143-438-2-54
Rakennustyyppi	luhti	Rakennus id	43
Nykyinen käyttö	maatalous		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija			
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata	1800		
Korjausvuodet	1952		
Kerros-luku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi; Betoni - valettu		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Kaksikerroksisen rakennuksen itäpäässä on kolmiosainen luhtiaitta. Sen edessä on ristikkokaiteinen avokuisti. Rakennuksen länsipäässä on lautarakenteinen vaja, jossa on kahdet pariovet. Hirsiosa on betonivalun päällä, lautaosassa on lohkokiviperusta. Rakennuksen seinät ovat punaiset, nurkkalaudat, kaiteiden ristikot ja pilarit valkoiset. Rakennuksen itäpäädyssä on rautainen viiri, jossa on vuosiluku 1734.

Historia

Rakennus on peräisin luultavasti 1800-luvulta. sen ovat tehneet Vähäröyhiössä Keskisen torpassa asuneen Lindellin kirvesmiessuvun jäsenet. Aiemmin rakennuksen toisessa päässä olivat puoli sekä sen yläkerrassa kolme luhtiaittaa, toisessa päässä noin vuonna 1840 rakennettu vanhusten asunto, jossa oli tupa, keittiö ja kamari. Mummuntuvan edessä on ollut 6-kulmainen kuisti.

Vähä-Heikkilä

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Rakennus on käännetty nykyiselle paikalleen vuonna 1952, aiemmin se sijaitsi nykyisen paikan itäpuolella pohjois-etelä -suunnassa.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

27.6.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	64	Rno	143-438-2-54
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	44
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1937		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1966		
Kerrosuku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☒		
Perustus	Betoni - valettu		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Tiili		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksessa on kuusi huonetta ja keittiö. Aiemmin siinä oli kaksi keittiötä, sillä myös vanha isäntäpari asui siinä. Pohjakerroksessa oli 1960-luvun tietojen mukaan sauna, autotalli ja leivintupa. Talon eteläpäädyssä olevista kamareista päätykamari oli isännän, välikamari emännän.

Rakennus on vuorattu pystylaudalla ja se on väriltään vaaleankeltainen, ikkunanpuitteet ovat valkoiset. Satulakaton räystäissä on kissanpenkit. Ikkunat ovat 6-ruutuisia ja esimerkiksi keittiössä niitä on useita rinnakkain, jolloin ikkuna näyttää isolta. Yläkerran päätykolmioissa on 6-ruutuiset ikkunat, joiden molemmilla sivuilla on samankorkuiset 3-ruutuiset ikkunat. Rakennuksen pitkällä länsiseinustalla räystäään alla on kaksiruutuisia haukanikkunoita.

Sisäänkäynti on rakennuksen pitkältä länsisivulta. Siinä ei ole kuistia, vaan pulpettikatteinen katos sekä leveät betoniportaat. Rakennuksen eteläpäädyssä on loiva satulakattoinen kuisti.

Vähä-Heikkilä

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Historia

Asuinrakennuksen on rakennuttanut Eeti Vähä-Heikkilä vuonna 1937. Tuolloin purettiin tilan vanha, 1700-luvulta peräisin ollut päärakennus.

Sodan jälkeen talossa oli kaikkiaan 24 siirtolaista evakossa.

Talon koilliskulmassa olevan ison huoneen tilalle rakennettiin wc vuonna 1966. Väliovia on ollut läpi talon, mutta läpikäyntejä on myöhemmin suljettu.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

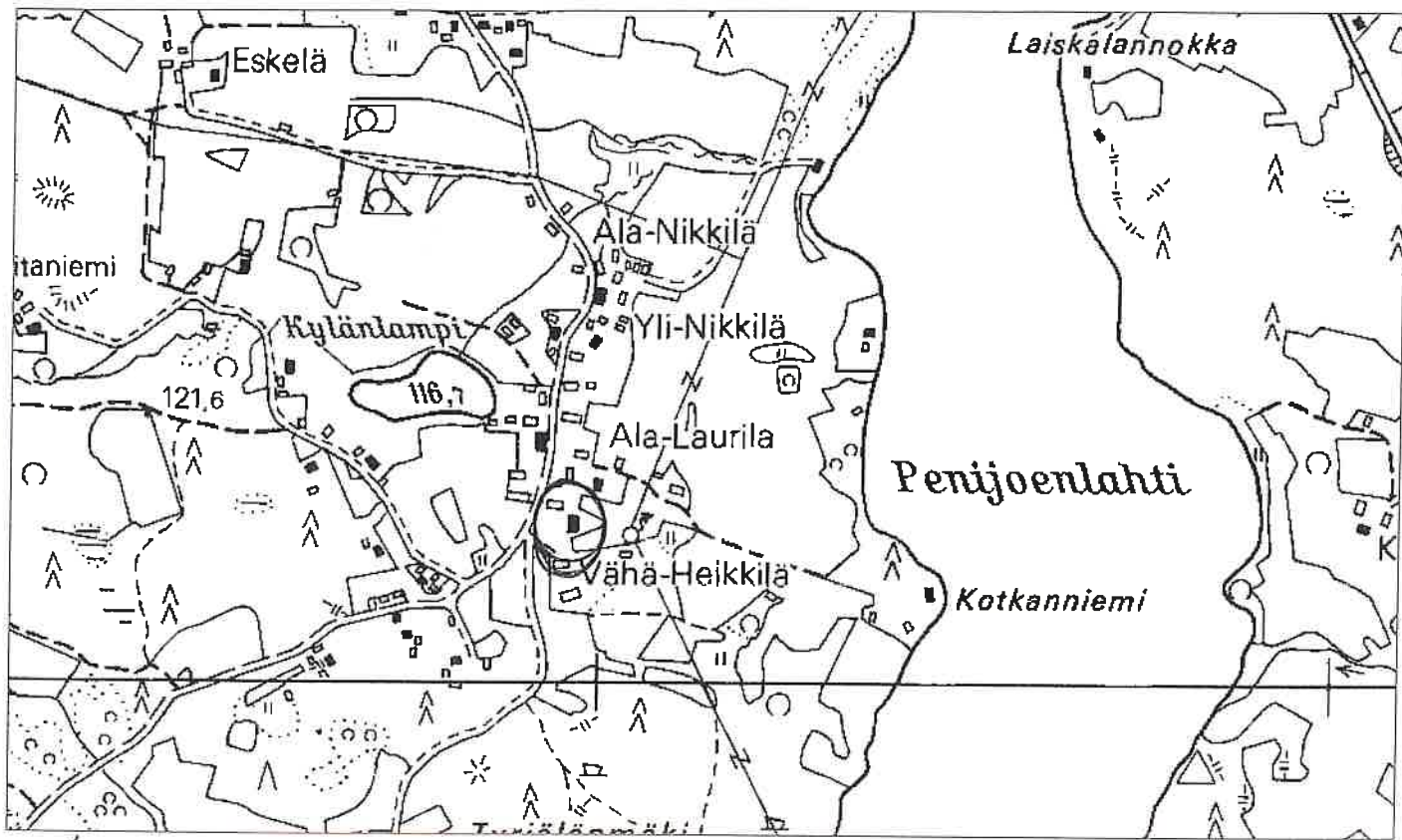
Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
27.6.2002

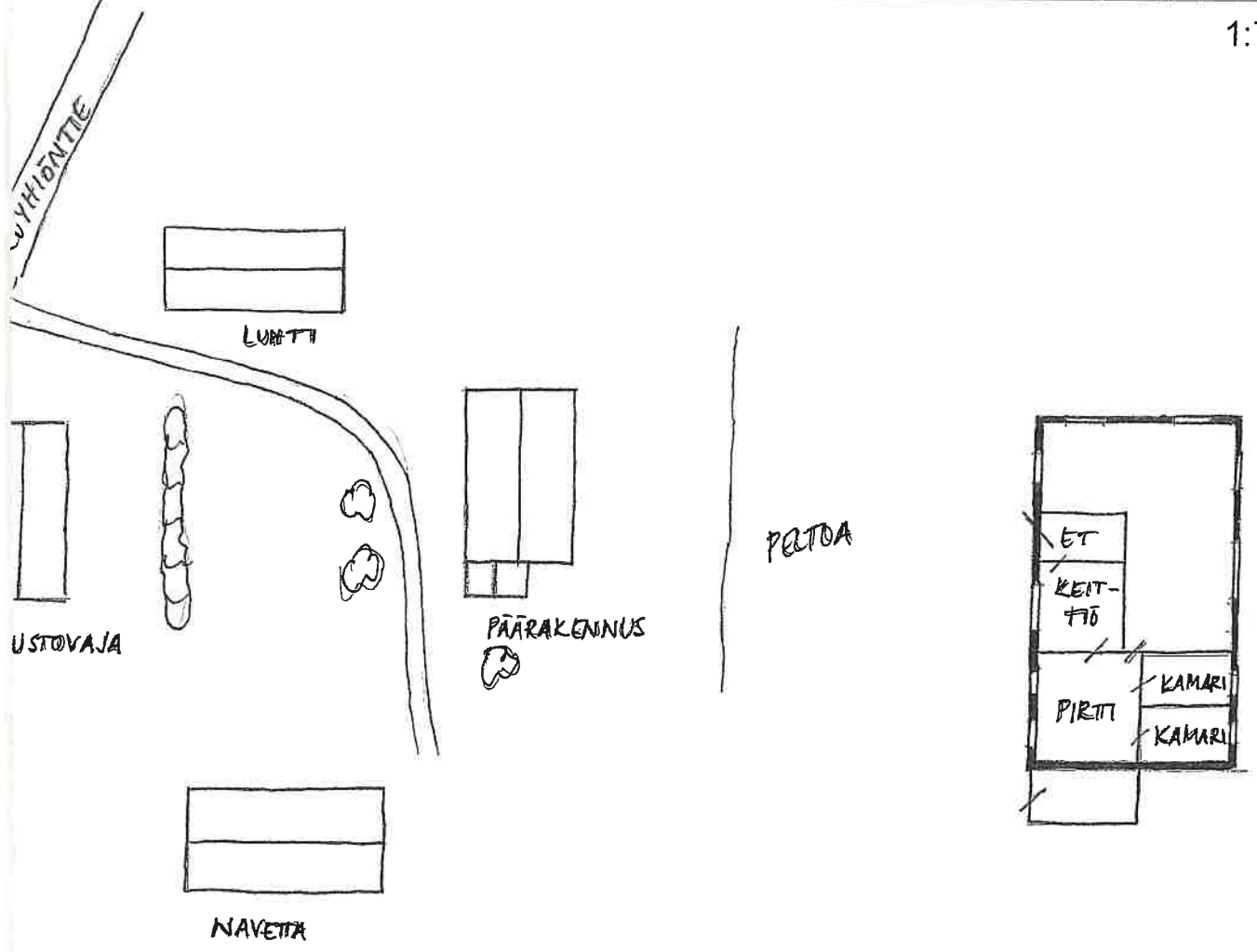
Kunto Hyvä

Lisätietoja

IKAALINEN/VÄHÄRÖYHIÖ/VÄHÄ-HEIKKILÄ

1:7000

FILMI 3/2002

PÄÄRAKENNUS
LUOTEESTA

PÄÄRAKENNUS
LOUNAASTA

PÄÄRAKENNUS
KAAKOSTA

LUHTI KAAKOSTA

VÄHÄ-HEIKKILÄ, heinäkuu 2002

Pihapiiriä lännestä, taustalla päärakennus

Pihapiiriä lännestä, vas. luhti

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Vähäröyhiö	Kiinteistö id	86
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-438-1-61
Osoite	Vähäröyhöntie 135 39430 Röyhiö	Alue	1
Aluetyyppi	kyläkeskusta	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyp	osatalo	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyp	tila	Rak lkm	6
		Inventoitu	3

Kuvaus

Tontilla on päärakennus (1957), navetta (1928), talousrakennus (1935), kaappikuivuri (1948), konehalli (1984) sekä aitta (1794). Puimasuuli on rakennettu 1980-luvulla. Penijoenlahden rannassa talouskeskuksen itäpuolella on rantasauna sekä vanha lato.

Päärakennuksessa on 1960-luvun tietojen mukaan seitsemän huonetta, kellarikerroksessa on sauna, leivintupa, autotalli ja taloustilat. Nykyisen päärakennuksen paikalla itä-länsi -suunnassa on ollut vanha paritupatyypinen päärakennus. Molemmissa päissä oli isot huoneet, keskellä kamari ja kuisti.

Nykyisen talousrakennuksen paikalla on ollut ns. mummuntupa. Tilalla on myös ollut puunavetta, tallit sekä lammasnavetta. Alhaalla rinteessä talouskeskuksen itäpuolella on ollut hirsinen riihirakennus, jossa on ollut kaksi riieä rinnakkain. Pellolla talouskeskuksen itäpuolella on ollut joitakin hirsilatoja. Nykyisin kotimuseona toimivan aitan länsipuolella on ollut pikkuaittaa vuoteen 1957 asti.

Historia

Vähäröyhiön kylässä on ollut iso kantatalo, joka on aikoinaan jaettu kolmen veljeksien, Nikin, Laurin ja Heikin kesken. Näin syntyivät Nikkilä, Laurila ja Heikkilä, joista on tietoa vuoden 1540 maakirjassa. Kukin näistä puolestaan halottiin isojaossa vuonna 1815, jolloin Laurilasta muodostuivat Yli-Laurila ja Ala-Laurila. Lisämaitten jako tehtiin vuonna 1830 ja jaontäydennys toimitettiin vuonna 1886. Maarekisterikirjan mukaan Yli-Laurila oli palstatila, josta tuli itsenäinen vuonna 1927. Yli-Laurilan kantatalo on ollut saman suvun hallussa vuodesta 1540 alkaen. Nykyisin tilaa omistaa 16. sukupolvi.

Vuodesta 1937 alkaen tilaa omistivat Taavetti ja Martta (o.s. Yli-Laurila) Välimäki. Aikaisempia isäntiä olivat mm. Juho Yli-Laurila vuosina 1867-1922 ja häntä ennen Mikko Kirmo. Nykyiselle omistajalle tila on siirtynyt Martti Välimäen vanhemmilta vuonna 1964.

Yli-Laurilan osatalosta on lohkottu mm. Sorvanperällä sijaitseva Niemi vuonna 1912, Pitkälähti, Lampinen, Lepistö, Rintala, Kivimäki, Rantanen, Koivusuo II sekä Ruusi 1920-luvulla ja Kulmala 1950-luvulla.

Ympäristö ja pihapiiri

Tila sijaitsee Vähäröyhiössä asfalttoimattoman Vähäröyhöntien itäpuolella keskellä peltomaisemaa. Kantatalot muodostavat tiiviin ryhmäkylän ja niiden tontit rajautuvat idässä

Penijoenlahteen. Kylän tiloilla ei ole tehty täydennysjakoa, minkä vuoksi taloilla on useita eri pelloja.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.
Suuri maatilakirja II. Turun ja Porin lääni; Satakunta, Ahvenanmaa. Kustannustuote Oy, Helsinki. Kirjapaino Oy Savo, Kuopio 1964.

Suulliset lähteet Aila Välimäki, 1929, Ikaalinen.
Marti Välimäki, 1928, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Perustelu Pihapiirin vanhin rakennuskanta on säilyttänyt alkuperäisen asunsa suhteellisen hyvin. Rakennuskanta, esimerkiksi tilan päärakennus on uusiutunut. Laurilan kantatalosta lohkottuna osatalona kohde on oleellinen osa kylän asutushistoriaa. Kohde muodostaa kylänraitin varrelle maisemallisesti merkittävän kokonaisuuden muiden osatalojen kanssa.

Arvoluokka *maisemallinen/historiallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 3/2002: 16-19.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
7.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
27.6.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	86	Rno	143-438-1-61
Rakennustyyppi	navetta	Rakennus id	76
Nykyinen käyttö	vapaa-aika		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1928		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Betoni - valettu		
Runko	Tiilimuuraus		
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Tiili		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Kaksikerroksisen navetan alaosa on muurattu sementtitiilestä. Yläosa on vuorattu punaiseksi maalatulla pystylaudoituksella. Rakennuksen länsipäädyssä on yläkertaan johtava vinttisilta.

Historia

Navetta on rakennettu vuonna 1928 tai kirjallisten lähteiden mukaan vuonna 1931. Rakennuksessa on ollut navetta, talli, sikala sekä työ- ja rehutilat. Siinä on viimeksi pidetty lehmiä ja lampaita, karjanpito tilalla on lopetettu vuonna 1986. Nykyisin rakennus on työskentelytilana.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen
Historiallinen asutushistoria

Yli-Laurila

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Ympäristöarvo

maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

27.6.2002

Kunto

Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	86	Rno	143-438-1-61
Rakennustyyppi	talousrakennus	Rakennus id	77
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	varastointi		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1935		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti -profiloitu		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennus on ainakin neliosainen. Sen pohjoispäädyssä on kalustovaja, jossa on pariovet.

Rakennus on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella ja se on punainen. Nurkkalaudat ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset, ovet keltaiset.

Historia

Talousrakennuksessa on ollut kalustovaja sekä aitat.

Kulttuurihistoriallinen arvo**Rakennushistoriallinen**

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
27.6.2002

Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	86	Rno	143-438-1-61
Rakennustyyppi	otsa-aitta	Rakennus id	78
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	varastointi		
Suunnittelija			
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1794		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1881; 1993		
Kerrosluku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Betoni - valettu		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti -tiilijäljitelmä		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Otsallisessa hirsiaitassa on pitkät nurkat Rakennus on vuoraamaton ja maalaamaton. Eteläpäätyyn alimman vuoliaishirren alle on kaiverrettu vuosiluvut 1794/1881. Kaiverruksen alapuolella on pieni luukullinen aukko.

Historia

Aitan eteläpäädyssä vuoliaisen alla on vuosiluvut 1794, joka on todennäköisesti rakentamisvuosi sekä 1881? , joka on mahdollinen siirtovuosi.

Vuonna 1993 aittaa nostettiin ja sen alle valettiin sementtilaatta. Aittaa madallettiin ja alimmat hirret poistettiin. Välipermantoa nostettiin ja lautoja uusittiin. Vanhat astimet ovat tallella. Samana vuonna aitta katettiin peltikatteella. Aitan edessä on ollut yhtenäinen hirsi rappuna, nykyisin siinä ei rakennuksen madaltamisen vuoksi ole lainkaan porrasta.

Yli-Laurila

Ikaalisten Røyhiön rakennusinventointi

Nykyisin aitta toimii kotimuseona.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu

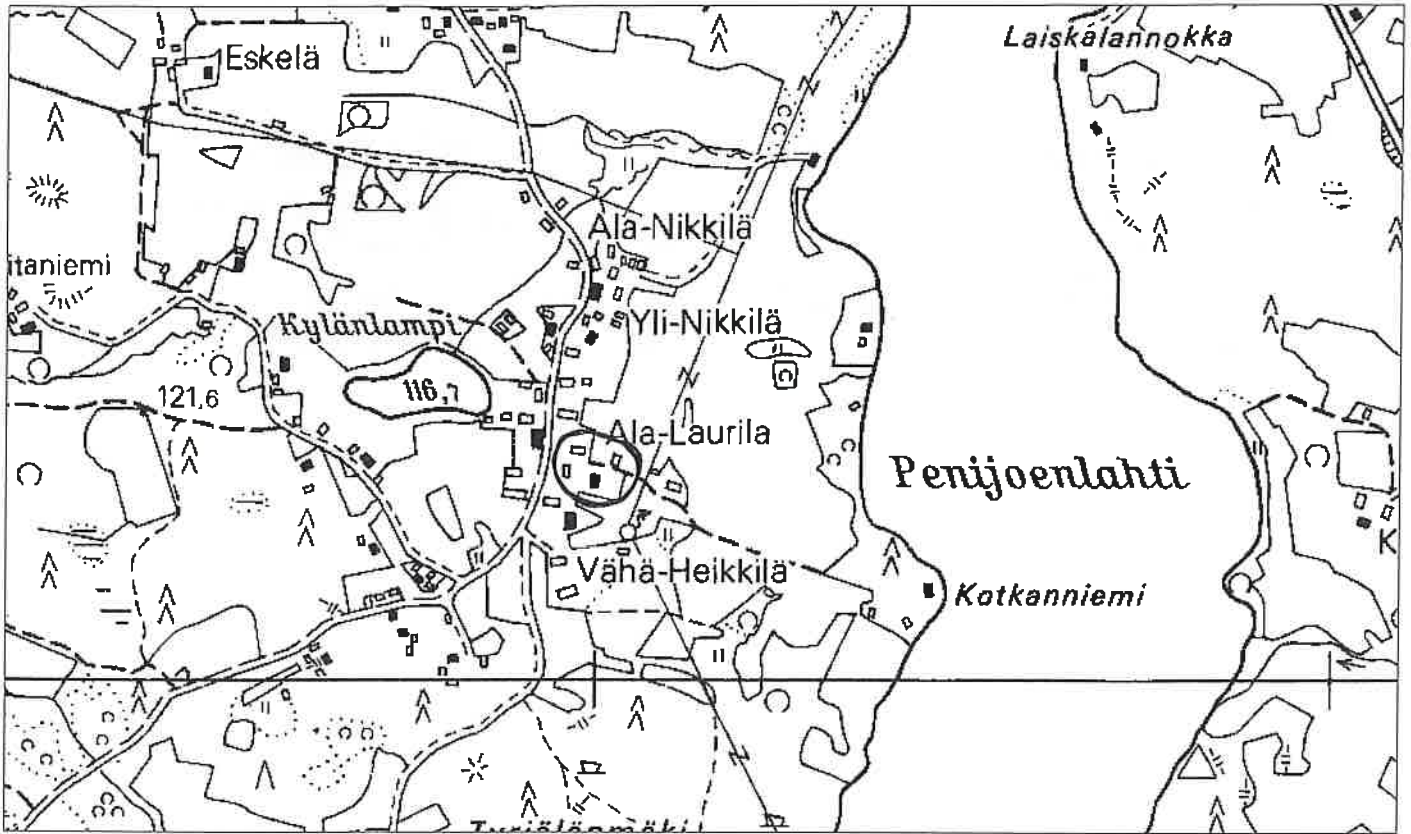
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

27.6.2002

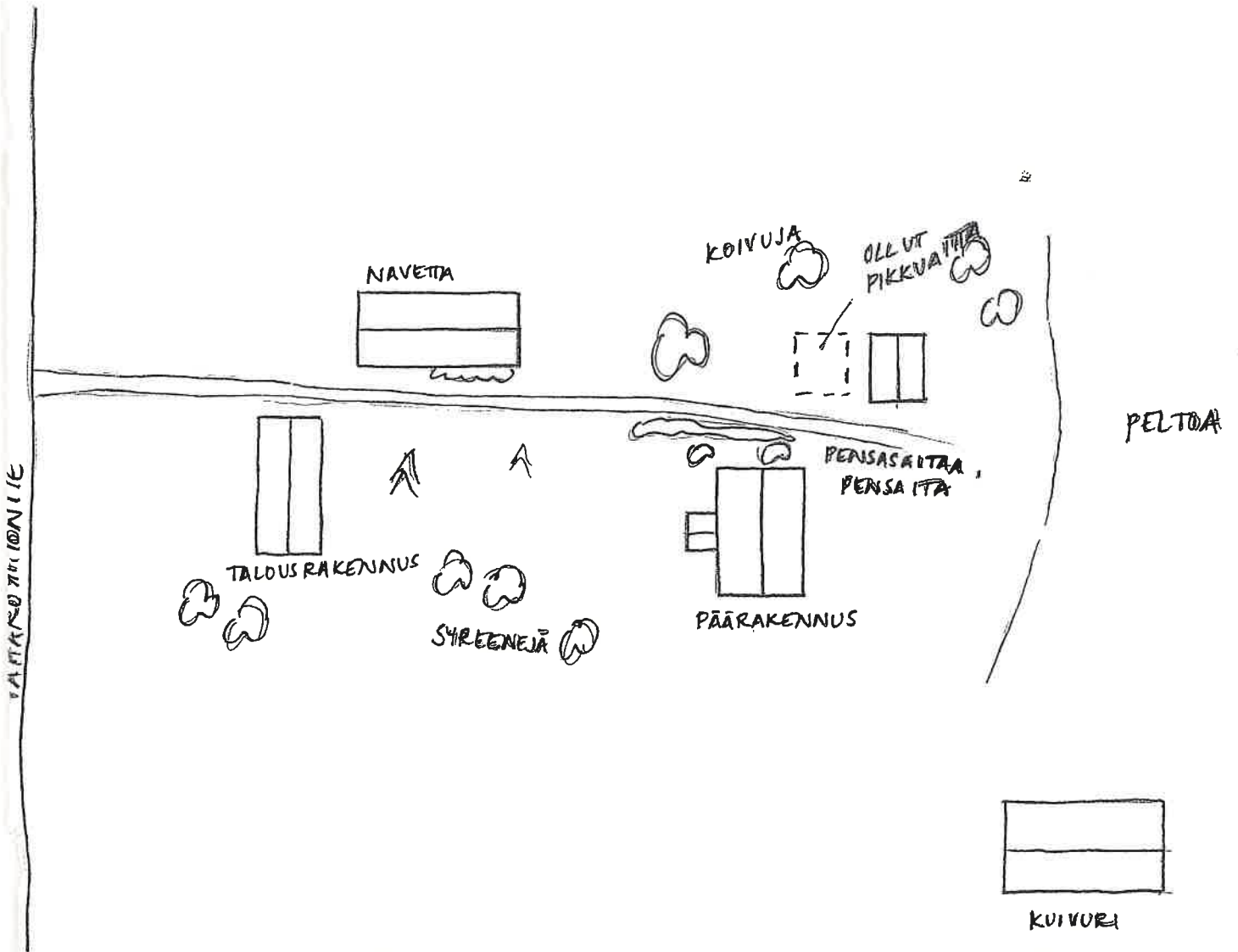
Kunto Hyvä

Lisätietoja

IKKAALINEN/VÄHÄRÖYHIÖ/YLI-LAURILA

1:7000

FILMI 3/2002

NAVETTA LÄNNESTÄ

TALOUSRAKENNUS
KOILLISESTÄ

AITTA LÄNNESTÄ

AITAN VUOSILUKU
ETELÄPÄÄDYSSÄ

YLI-LAURILA, heinäkuu 2002

1950-luvulla rakennettu päärakennus lännestä

Pihapiiri lännestä. Vas. navetta, oik. talousrakennuksen pohjoispääty. Taustalla aitta.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Vähäröyhiö	Kiinteistö id	72
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-438-3-68
Osoite	Vähäröyhiöntie 117 39430 Röyhiö	Alue	1
Aluetyyppi	kyläkeskusta	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	osatalo	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tila	Rak lkm	8
		Inventoitu	4

Kuvaus

Rakennusryhmä sijaitsee peltomaisemassa molemmin puolin etelä-pohjoinen -suunnassa kulkevaa Vähäröyhiöntietä. Tilaan kuuluvat vuonna 1971 rakennettu tiilinen asuinrakennus, ulkorakennus eli puoli, navetta, ns. mummuntupa, sauna, aitta sekä iso ja pieni vaja. Entisessä vilja-aitassa on nykyään kutomahuone.

Edellinen päärakennus oli peräisin 1800-luvun lopulta tai vuodelta 1900 ja siinä oli seitsemän huonetta. Pihaan on ennen ajettu portista, jonka kiviset pielet ovat edelleen pystyssä. Portteja on ollut kaksi ja niiden välillä on ollut aita.

Nykyisen päärakennuksen länsipuolella kylätien varressa on pohjois-etelä -suunnassa ollut piharakennus, jossa on mm. toiminut koulu. Se vuokrattiin koulukäyttöön vuonna 1900.

Historia

Vähäröyhiön kylässä on ollut iso kantatalo, joka on aikoinaan jaettu kolmen veljeksien, Nikin, Laurin ja Heikin kesken. Näin syntyivät Nikkilä, Laurila ja Heikkilä. Kukin näistä puolestaan halottiin isojaossa vuonna 1815, jolloin Nikkilästä muodostuivat Ala-Nikkilä ja Yli-Nikkilä. Yli-Nikkilän tila on ollut saman suvun omistuksessa 500 vuotta tai ainakin vuodesta 1697 lähtien. Se on ostettu perinnöksi vuonna 1837.

Yli-Nikkilän tila on ollut ratsutila, jossa on asunut sotamies. Tilalla on myös jossain vaiheessa asunut kappalainen.

Vuonna 1900 Yli-Nikkilän piharakennuksesta vuokrattiin huoneita kansakoulua varten. Talon omistaja lupautui kunnostamaan tarvittavat tilat ilmaiseksi, jos vuokra-aika olisi 15-20 vuotta. Vuonna 1901 kuntakokous hyväksyi 20 vuodeksi tehdyn vuokrasopimuksen ja rakennuksen pohjapiirustuksen. Talon isäntä sitoutui pitämään kunnostamansa koulutilat lämpiminä ja hyvässä kunnossa koko vuokra-ajan ja kunta sitoutui takaamaan huoneiston pysymisen hyväksyttävässä kunnossa koko vuokra-ajan. Sopimukseen kuuluivat myös opettajan kasvitarha ja perunamaa sekä oikeus käyttää talon kaivoa. Vähäröyhiön kansakoulun ensimmäinen lukuvuosi alkoi syksyllä 1901.

Talollinen Juho Edvard Juhonpoika Ylinikkilä osti puolikkaan Nikkilän perintötalosta vuonna 1912 vanhemmiltaan talollinen Juho Efraim Iisakinpoika Ylinikkilältä ja Maria Aleksandra Ylinikkilältä ja antoi vuonna 1915 vaimolleen Fanny Oskarintyttärelle naimaoikeuden osuuteensa perintötalosta.

Tila on ollut nykyisen omistajan hallussa vuodesta 1986 alkaen. Sitä ennen tilaa omisti hänen isänsä Antti Ylinikkilä vuodesta 1955 alkaen.

Yli-Nikkilän osatalosta on lohkottu muun muassa Kalliomäki vuonna 1916, Eskelä ja Niittyä vuonna 1922, Toivola, Puro ja Viitaniemi 1930-luvulla, Saari 1950-luvulla ja Pellonpää 1960-luvulla.

Ympäristö ja pihapiiri

Tila sijaitsee Vähäröyhiön vanhalla kylätontilla Vähäröyhöntien molemmin puolin keskellä peltomaisemaa. Sauna ja piharakennus (ns. mummuntupa) sijaitsevat tien länsipuolella, muut rakennukset sen itäpuolella. Osatallot muodostavat tiiviin ryhmäkylän ja niiden tontit rajautuvat idässä Penijoenlahteen.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Paula ja Kauko Raiskion hallussa olevat Toivolan kiinteistöä koskevat asiakirjajäljennökset.
Kyrösselän takaa. Röyhiö kertoo ja tarinoi. Röyhiön kyläkirja. Röyhiön kyläseuran julkaisu. Painomusti Oy, Ikaalinen 1999.
Lammi, Leo A. 1997: Mänttikujalta Koulupolulle. Ikaalisten koululaitoksen historia vuoteen 1992. Kirjapaino Painomusti Oy, Ikaalinen.
Suuri maatilakirja II. Turun ja Porin lääni; Satakunta, Ahvenanmaa. Kustannustuote Oy, Helsinki. Kirjapaino Oy Savo, Kuopio 1964.

Suulliset lähteet Eero Vähä-Heikkilä, 1924, Ikaalinen.
Antti Ylinikkilä, 1928, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Perustelu Kiinteistö muodostaa kylätien varteen maisemallisen kokonaisuuden kylän muiden osatalojen kanssa. Nikkilän kantatalosta halottuna osatalona se on olennainen osa kylän asutushistoriaa. Kiinteistön pihapiirin vanhan rakennuskannan muodostamaa kokonaisuutta hajottaa uusi päärakennus.

Arvoluokka *maisemallinen/historiallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 1/2002: 32-36. Ikaalinen 2/2002: 2-4.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
6.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
24.6.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	72	Rno	143-438-3-68
Rakennustyyppi	luhti	Rakennus id	57
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	varastointi		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata	1800		
Korjausvuodet	1929-1930		
Kerrosuku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Nurkkakivet		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti -tiilijäljitelmä		
Katon muoto	Satula		

Kuisti**Kuistin kattomuoto**

Kuvaus

Rakennus sijaitsee etelä-pohjoinen -suunnassa. Eteläpäädyn yläkerrassa on avoin sola, jonka edessä on pystykaiteet. Myös alakerrassa on ollut kaide ja pylväät, jotka on purettu noin 15 vuotta sitten. Lattiat on veistetty paksuista lankuista.

Eteläpääty on ollut laudoitettu, mutta on nykyään hirsipinnalla. Pohjoispääty on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Rakennus on punainen ja sen nurkkalaudat sekä pystykaiteet ovat valkoiset.

Historia

Rakennuksen eteläpääty on siirretty muualta nykyiselle paikalleen 1800-luvun lopulla.

Yli-Nikkilä

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Rakennuksen ulkoseinässä on nähtävissä numerot, joiden perusteella se on koottu nykyiselle paikalleen. Pohjoisenpuoleinen lisäosa on rakennettu vuonna 1929 tai 1930.

Rakennuksen etelän puoleisessa osassa on ollut jauho- ja ryynilaarit. Siellä on säilytetty myös muita elintarvikkeita. Rakennusta ei ole käytetty tähän tarkoitukseen noin 20 vuoteen. Nykyisin siellä säilytetään vanhaa tavaraa. Pohjoisen puoleisessa päädyssä on kaksi autopaikkaa.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

24.6.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	72	Rno	143-438-3-68
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	58
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1900-1929?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	pulpettikatto		

Kuvaus

Hirsisen rakennuksen runko on vuoraamaton, päätykolmioissa on pystylaudointi. Rakennuksessa on 6-ruutuiset ikkunat sekä alakerrassa että päätykolmioissa. Rakennus on punainen, ikkunanpuitteet ovat valkoiset.

Rakennuksessa on pulpettikattoinen umpikuisti, jossa on pariovet sekä koristeelliset, pieniruutuiset ikkunat. Kuisti on vuorattu vaakaludoituksella.

Historia

Sodan jälkeen rakennuksessa on asunut mm. karjalaisia evakoita.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen
Historiallinen asutushistoria

Yli-Nikkilä

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Ympäristöarvo

maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

24.6.2002

Kunto

Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	72	Rno	143-438-3-68
Rakennustyyppi	sauna	Rakennus id	59
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö			
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata	1800		
Korjausvuodet	1931		
Kerrosluku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennus on hirsipintainen, päätykolmioissa on peiterimoitettu pystylaudointus. Seinät ovat punaiset, nurkkalaudat ja ikkunanpuitteet valkoiset. Löylyhuoneessa on pieni 4-ruutuinen ikkuna.

Historia

Sauna on peräisin luultavasti 1800-luvulta. Se on siirretty nykyiselle paikalleen vuonna 1931, aiemmin se oli sijansa verran lähempänä kylätietä. Sauna on kunnossa ja siinä saunotaan silloin tällöin edelleen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen
Historiallinen asutushistoria

Yli-Nikkilä

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Ympäristöarvo

maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

24.6.2002

Kunto

Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	72	Rno	143-438-3-68
Rakennustyyppi	navetta	Rakennus id	60
Nykyinen käyttö	ei käytössä		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1924		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1966		
Kerrosluku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus			
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali			
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen runko on osin hirsinen, osin tiilinen. Runko on kaksikerroksinen, ylemmässä kerroksessa on pystyaukko.

Rakennuksen pitkällä eteläsivustalla on yksikerroksinen pulpettikattoinen lisäosa. Pohjoissivustalla on karjasilta sekä pyöreä kuivaustorni.

Historia

Navetta on valmistunut vuonna 1924. Vuonna 1966 sitä on nostettu ja sen sisätiloja on uusittu. Nykyisin navetta on tyhjänä, sillä nykyinen omistaja ei ole pitänyt lehmää.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Yli-Nikkilä

Ikaalisten Røyhiön rakennusinventointi

Historiallinen asutushistoria
Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

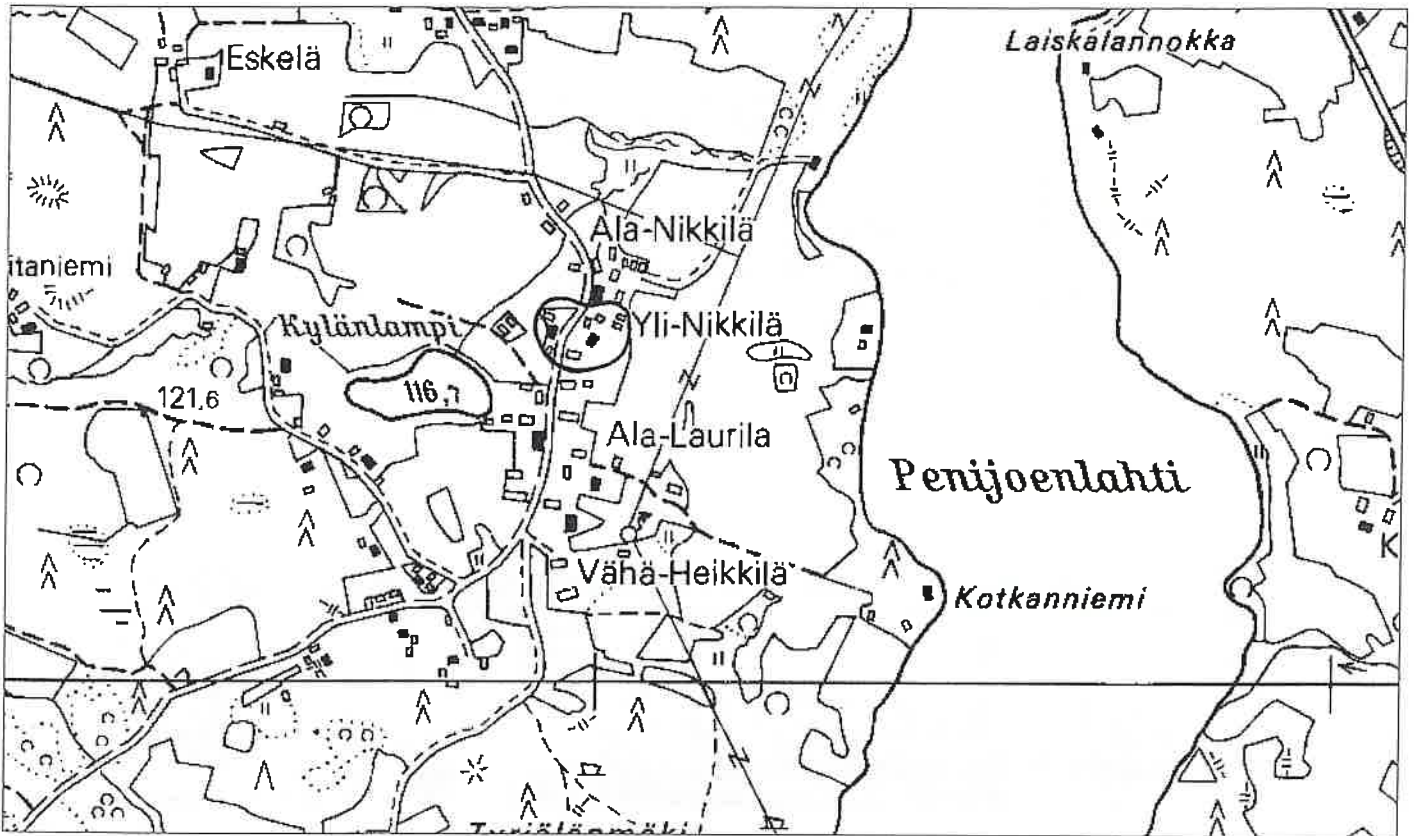
Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
24.6.2002

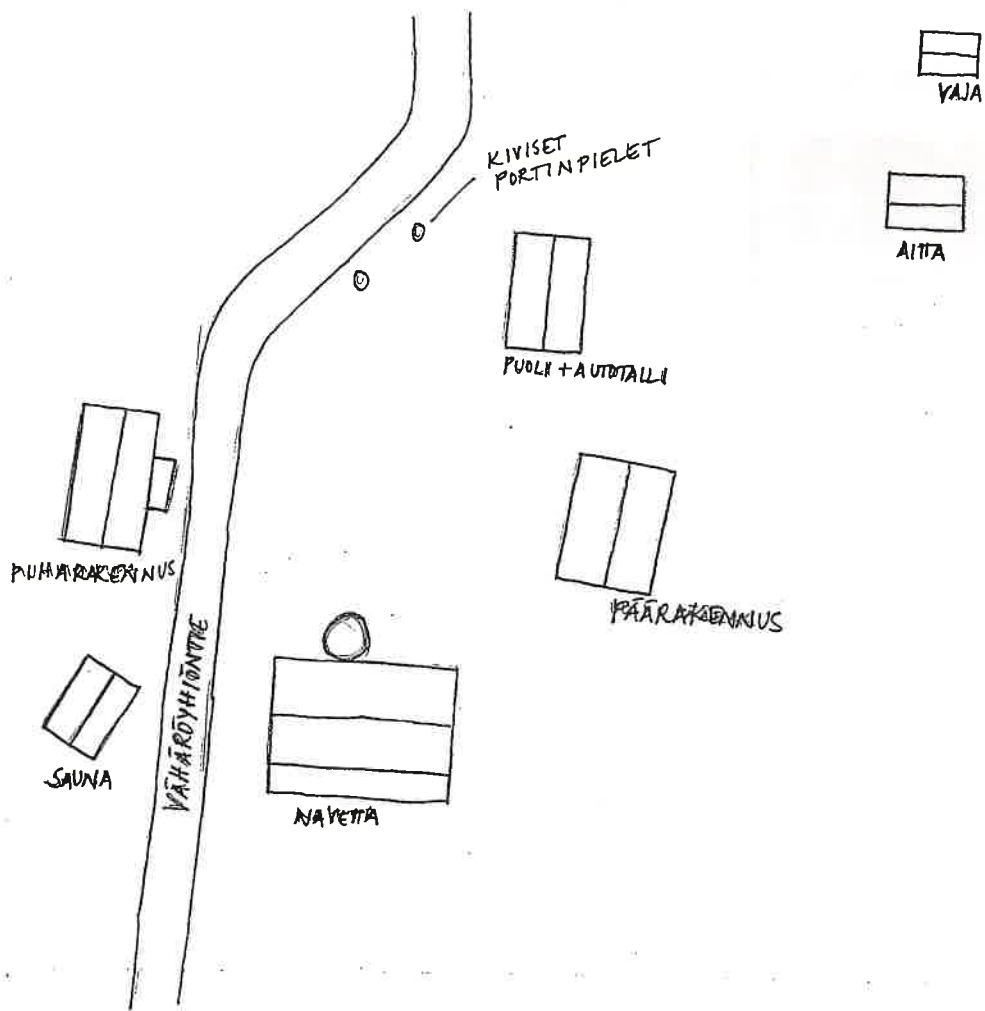
Kunto Hyvä

Lisätietoja

IKAALINEN/VÄHÄRÖYHIÖ/YLI-NIKKILÄ

1:7000

FILMI 2/2002

SAUNA IDÄSTÄ

NAVETTA LÖU-
NAASTA

NAVETTA KOILLISESTA

FILMI 1/2002

VILJA-AITTA
LÄNNESTÄ

LUHTIAITTA
LÄNNESTÄ

PORTINPIELET
KAAKOSTA

"MUMMUNTUPA"
KOILLISESTA

"MUMMUNTUPA"
LOUNAASTA

YLI-NIKKILÄ, heinäkuu 2002

Piharakennus idästä

Puolirakennus etelästä. Rakennuksen pohjoispäässä autotalli.